

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Anatomia												
1. Kod przedmiotu: P-I/1_A_1		2. Liczba punktów ECTS: 3										
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / semina	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta	
				łącznie	w tym online	w tym e-learning						
4. Rok studiów	I		75	30	30	0	25	0	0	0	20	
5. Semestr:	1 <th>7. Poziom studiów:</th> <td colspan="9">Studia I stopnia</td>		7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			polski						
10. Koordynator	dr hab. Małgorzata Waszak											
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany									
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny									
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM									

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
	Zapoznanie studentów z prawidłową budową i wzajemnymi zależnościami poszczególnych układów anatomicznych w ciele człowieka
	Zapoznanie studentów z nazewnictwem anatomicznym i topografią narządów ciała człowieka oraz wykorzystanie ich do opisywania ciała człowieka.
	Przygotowanie studentów do rozwoju wiedzy i umiejętności w zakresie anatomii człowieka.

2. Wymagania wstępne:
Znajomość treści programowych z zakresu biologii człowieka na poziomie szkoły średniej.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:			
<i>W zakresie wiedzy</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.A.W1	Zna i rozumie rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w każdym okresie życia w warunkach prawidłowych i patologicznych	P – egzamin pisemny (test wiedzy)	C1, C2

A.W1.	Zna i rozumie budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ krwiotwórczy, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układ płciowy męski i żeński, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);	P – egzamin pisemny (test wiedzy)	C1, C2
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
A.U1.	Potrafi posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	F/P kolokwium pisemne, kolokwium praktyczne	C1, C2
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S7.	Gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Samoocena studenta – mocne, słabe strony	C3

4. Treści programowe:

Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Wprowadzenie do przedmiotu. Budowa ciała ludzkiego - osie, płaszczyzny i linie ciała ludzkiego, kierunki i położenia oraz części i okolice ciała w anatomii, części ciała, układy narządów, postawa anatomiczna.	EO. A.W1; A.W1.
TP_2	Budowa i połączenia kości: Ogólna budowa kości, połączenia kości, szkielet kostny kończyn, klatki piersiowej, miednicy i czaszki. Budowa kręgosłupa: podział i budowa kręgów, krzywizny, połączenia kręgosłupa. Budowa mięśni: Ogólna budowa mięśni, rodzaje mięśni, narządy pomocnicze mięśni, przegląd ważniejszych grup mięśniowych.	EO. A.W1; A.W1.
TP_3	Układ sercowo-naczyniowy i krwiotwórczy: Budowa serca - ściana serca, jamy serca, szkielet serca, zastawki, naczynia dochodzące i wychodzące z serca, układ przewodzący serca. Naczynia krwionośne: tętnice, żyły, naczynia włosowate. Naczynia krążenia małego i dużego. Naczynia i nerwy serca. Koło tętniczego mózgu. Układ żyły wrotnej. Krążenie płodowe. Krew.	EO. A.W1; A.W1.
TP_4	Układ chłonny: Budowa i położenie węzłów chłonnych, główne pnie chłonne, zakres spływu chłonki. Grasica, migdałki, śledziona.	EO. A.W1; A.W1.
TP_5	Układ oddechowy: Górne drogi oddechowe (ogólna budowa i podział jamy nosowej, gardła i krtani, zatoki przynosowe i ich czynność), dolne drogi oddechowe (ogólna budowa tchawicy,	EO. A.W1; A.W1.

	oskrzeli). Budowa płuc. Budowa opłucnej.	
TP_6	Układ pokarmowy: Budowa ogólna ściany przewodu pokarmowego, budowa jamy ustnej, przełyku, żołądka, jelita cienkiego i grubego. Budowa wątroby, trzustki i śledziony. Budowa otrzewnej.	EO. A.W1; A.W1.
TP_7	Układ moczowy: Budowa nefronu. Budowa, położenie i funkcje oraz unaczynienie nerek. Ogólna budowa i położenie moczowodów, pęcherza moczowego, cewka moczowa męska i żeńska.	EO. A.W1; A.W1.
TP_8	Układ płciowy: Budowa i położenie narządów płciowych męskich: jądra, najądrza, drogi wyprowadzające nasienie, gruczoł krokowy. Budowa i położenie narządów płciowych żeńskich: macica, jajowody, jajniki, pochwa. Krocze.	EO. A.W1; A.W1.
TP_9	Układ nerwowy: Podział układu nerwowego. Budowa poszczególnych pięter mózgowia. Lokalizacja ośrodków korowych. Układ komorowy, płyn mózgowo-rdzeniowy, unaczynienie mózgowia. Budowa zewnętrzna i wewnętrzna rdzenia kręgowego. Ośrodki i drogi nerwowe rdzenia kręgowego. Opony mózgowia i rdzenia kręgowego. Obwodowy układ nerwowy: nerwy rdzeniowe i nerwy czaszkowe. Układ nerwowy autonomiczny - część współczulna i przywspółczulna.	EO. A.W1; A.W1.
TP_10	Gruczoły wydzielania wewnętrznego.	EO. A.W1; A.W1.
ĆWICZENIA		
TP_11	Analiza budowy i rozpoznawanie szczegółów budowy - układ kostno-stawowy – kręgi, kości i połączenia kości czaszki, kości i stawy: kończyny górnej, kończyny dolnej, klatki piersiowej, miednica. Na żywym człowieku - liczenie kręgów i żeber. Palpacja elementów kostnych będących punktami odniesienia przy wykonywaniu iniekcji domięśniowych (wyrostek barkowy łopatki, kołec biodrowy przedni górny, grzebień kości biodrowej, krętarz większy kości udowej).	A.U1. K.S7.
TP_12	Analiza budowy i rozpoznawanie szczegółów budowy - układ mięśniowy – ważne mięśnie powierzchniowe oraz grupy mięśniowe kończyny górnej, kończyny dolnej, mięśnie oddechowe, mięśnie brzucha.	A.U1. K.S7.
TP_13	Analiza budowy i rozpoznawanie szczegółów budowy - układ krążenia – serce, główne naczynia tętnicze (aorta i jej rozgałęzienia) i żyłne (układ żyły głównej górnej i dolnej), żyły powierzchowne i głębokie, krążenie płodowe; krew; układ chłonny – narządy i naczynia.	A.U1. K.S7.
TP_14	Analiza budowy i rozpoznawanie szczegółów budowy - układ oddechowy – dolne drogi oddechowe (krtań, tchawica, oskrzela), płuca, opłucna.	A.U1. K.S7.
TP_15	Analiza budowy i rozpoznawanie szczegółów budowy - układ pokarmowy – przewód pokarmowy (jama ustna, przełyk, żołądek, jelito cienkie i grube), wątroba, trzustka.	A.U1. K.S7.
TP_16	Analiza budowy i rozpoznawanie szczegółów budowy - układ moczowo-płciowy – nerki i drogi moczowe, wewnętrzne i zewnętrzne narządy płciowe żeńskie i męskie.	A.U1. K.S7.
TP_17	Analiza budowy i rozpoznawanie szczegółów budowy - układ nerwowy – ośrodkowy (mózgowie, rdzeń kręgowy) i obwodowy (nerwy czaszkowe i rdzeniowe, sploty).	A.U1. K.S7.
TP_18	Anatomia topograficzna głowy i szyi : czaszka jako całość, górne drogi oddechowe; mięśnie twarzy; trzewia głowy - jama ustna, ślinianki, zęby, nos i zatoki przynosowe. Anatomia topograficzna klatki piersiowej : klatka piersiowa jako całość, mechanika, mięśnie oddechowe; trzewia klatki piersiowej (serce, dolne drogi oddechowe, przełyk, gruczoł); śródpiersie.	A.U1. K.S7.
TP_19	Anatomia topograficzna jamy brzusznej i miednicy : ściany tułowia, mięśnie grzbietu, mięśnie brzucha, tło brzuszne; trzewia jamy	A.U1. K.S7.

	brzuszej i miednicy - żołądek, jelita, wątroba, drogi żółciowe, trzustka, śledziona oraz nerki i drogi moczowe, żeńskie i męskie narządy płciowe; otrzewna; aorta i jej gałęzie, żyły główne i ich dopływy.	
TP_20	Anatomia topograficzna kończyny górnej : kości, stawy i ważniejsze mięśnie, naczynia tętnicze i żyłne oraz nerwy kończyny górnej; dół pachowy i jama pachowa - zawartość. Naczynia powierzchowne kończyny górnej wykorzystywane do nakłuć – przebieg, położenie, struktury otaczające.	A.U1. K.S7.
TP_21	Anatomia topograficzna kończyny dolnej : kości, stawy i ważniejsze mięśnie, naczynia tętnicze i żyłne oraz nerwy kończyny dolnej.	A.U1. K.S7.
TP_22	Mięśnie wykorzystywane do wstrzyknięć (pośladkowy wielki i średni, mięsień obszerny boczny, mięsień naramienny) – rozpoznawanie położenia, okoliczne struktury, naczynia i nerwy, bezpieczeństwo wstrzyknięć domięśniowych.	A.U1. K.S7.
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_23	Narządy zmysłów: budowa ogólna zmysłu wzroku, słuchu i równowagi, węchu, smaku.	A.W1.; KS.7
TP_24	Skóra: budowa, unerwienie, naczynia krwionośne skóry, twory nabłonkowe skóry, skóra jako narząd czucia.	A.W1.; KS.7

5.Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Przedmiot kończy się egzaminem – test wiedzy sprawdza znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia (test jednokrotnego wyboru). Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest obecność na zajęciach i pozytywna ocena z ćwiczeń.

Ćwiczenia – zaliczenie z oceną - P/ kolokwia częściowe pisemne (test, różne typy zadań) oraz praktyczne rozpoznawanie struktur anatomicznych. F/ bieżące ocenianie ma charakter formujący, wspierający – informacja zwrotna o poziomie opanowania umiejętności.

Praca własna – F/ ukierunkowanie samokształcenia studenta

Kompetencje społeczne – F/ informacja zwrotna.

5,0 (100% – 94 % pkt.) - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 (93% – 88% pkt.) - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 (87% - 77% pkt.)- Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 (76% - 70% pkt.) - Student osiągnął efekty kształcenia w stopniu zadowalającym, przekraczającym podstawowy poziom. Rozumie kluczowe zagadnienia, ale z pewnymi lukami. Wykonuje zadania i ćwiczenia, często osiągają akceptowalną poprawność, ale wymaga okazjonalnych ukierunkowujących wskazówek (mniej niż przy ocenie 3, ale więcej niż przy ocenie 4).

3,0 (69% – 60% pkt.) - Student osiągnął podstawowy poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i dość wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 (59% pkt. i mniej) - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Praca własna studentów – zasady i weryfikacja efektów uczenia

W godzinie pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy (wykłady, ćwiczenia), są obowiązkowe. W przypadku nieobecności, student zobowiązany jest do jej/ich odrobienia z inną grupą, a jeśli nie jest to możliwe, do zaliczenia materiału u prowadzącego zajęcia po uprzednim uzgodnieniu zasad takiego zaliczenia. Brak uzyskania stosownych zaliczeń ewentualnych nieobecności skutkuje brakiem dopuszczenia do egzaminu końcowego.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Wykład; Ćwiczenia przedmiotowe; Demonstracja struktur anatomicznych na szkielecie, modelach anatomicznych; Praca z tekstem ; Quizy

Zajęcia mogą być prowadzone w języku angielskim.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:	Literatura uzupełniająca:
Bruska, Małgorzata, Ciszek Bogdan (red.) "Woźniak anatomia człowieka", Wrocław, Edra Urban & Partner, 2020	Sokołowska-Pituchowa, J.(red.), "Anatomia człowieka", Warszawa, PZWL, 2019

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	55
Samodzielna praca studenta	20
Zajęcia praktyczne	---
Praktyka zawodowa	---
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Fizjologia											
1. Kod przedmiotu: P-I/1_A_2		2. Liczba punktów ECTS: 3									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin: wypełnia Prodziekan	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e- learning					
4. Rok studiów	I		75	30	15	15	20	-	-	-	25
5. Semestr:	1	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			Polski					
10. Koordynator	Prof. dr hab. Krzysztof Książek										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studentów z mechanizmami funkcjonowania organizmu człowieka w stanie zdrowia na poziomie komórkowym, tkankowym, narządowym i układowym.
C2.	Rozwijanie umiejętności analizy procesów fizjologicznych w kontekście homeostazy i jej zaburzeń.
C3.	Kształtowanie umiejętności integrowania wiedzy fizjologicznej z praktyką kliniczną jako podstawy do rozumienia objawów chorobowych.
C4.	Przygotowanie studentów do samodzielnego posługiwania się terminologią fizjologiczną w opisie procesów życiowych człowieka.
C5.	Rozwijanie postawy poznawczej ukierunkowanej na krytyczne myślenie, dociekliwość i chęć samokształcenia w obszarze nauk o zdrowiu.

2. Wymagania wstępne:

Wiedza z zakresu biologii, chemii i fizyki z poziomu szkoły średniej.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu

<i>W zakresie wiedzy</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć złożonego efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów

	kierunkowego		
EO.A.W1	Zna i rozumie rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w każdym okresie życia w warunkach prawidłowych i patologicznych	Test wiedzy	C1-C4
EO.A.W2	Zna i rozumie uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego	Test wiedzy	C1-C4
A.W2.	Zna i rozumie neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie;	Test wiedzy	C1-C4
A.W3.	Zna i rozumie fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz narządów zmysłów i powłoki wspólnej;	Test wiedzy	C1-C4
A.W4.	Zna i rozumie udział układów i narządów organizmu człowieka w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy;	Test wiedzy	C1-C4
A.W5.	Zna i rozumie podstawy działania układów regulacji oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego w utrzymaniu homeostazy;	Test wiedzy	C1-C4
A.W6.	Zna i rozumie mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej, humoralnej i komórkowej;	Test wiedzy	C1-C4

W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
A.U2.	Potrafi interpretować procesy fizjologiczne, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;	Obserwacja umiejętności w warunkach pracowni; raport z ćwiczeń; test sytuacyjny (praktyczno-analityczny)	C1-C4
A.U3.	Potrafi opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;		C1-C4

W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
KS.7	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Obserwacja studenta	C5

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol

WYKŁADY		
TP_1	Propedeutyka fizjologii: homeostaza, homeodynamika, sprzężenia zwrotne; adaptacja i kompensacja.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W2., A.W4. A.W5.
TP_2	Fizjologia komórki: regulacja cyklu komórkowego; stres oksydacyjny; zjawisko hormezy, senescencja komórkowa; typy śmierci komórkowej (apoptoza, nekroza, autofagia).	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W4., A.U3.
TP_3	Fizjologia błon komórkowych: budowa i funkcja błon komórkowych; transport przez błony; zjawisko pobudliwości błon komórkowych; połączenia międzykomórkowe.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W2., A.W4.
TP_4	Fizjologia gospodarki kwasowo-zasadowej: znaczenie pH, układy buforowe; znaczenie nerek i płuc w regulacji pH.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W3., A.W4.
TP_5	Fizjologia gospodarki wodno-elektrolitowej: przestrzenie wodne; rola nerek w bilansie wodnym; mechanizmy zatrzymywania wody w usroju; pojęcie osmolalności osocza i moczu; gospodarka Na i K.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W3., A.W4.
TP_6	Fizjologia termoregulacji.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W2., A.W4.
TP_7	Fizjologia układu odpornościowego: odporność swoista i nieswoista; komórki układu odpornościowego; przeciwciała.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W3., A.W4., A.W6.
TP_8	Fizjologia odżywiania i przemiany materii: bilans energetyczny ustroju, podstawowa przemiana materii; BMI; regulacja głodu i sytości.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W3., A.W4., A.U3.
TP_9	Fizjologia procesu starzenia; teorie ewolucyjne i mechanistyczne starzenia; starzenie się tkanek i narządów; genetyka procesu starzenia.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W3., A.W4.
TP_10	Fizjologia przewodu pokarmowego, wątroby i trzustki: motoryka przewodu pokarmowego; neurohormonalna regulacja czynności przewodu pokarmowego; budowa i funkcje żołądka; procesy trawienia i wchłaniania substancji odżywczych; funkcjonowanie wątroby; egzo- i endokryne funkcje trzustki.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W2., A.W4., A.U3.
TP_11	Fizjologia krwinek i układu krzepnięcia: hematopoeza; znaczenie elementów morfotycznych krwi; skład i funkcje osocza; znaczenie naczyń krwionośnych, osocza i płytek w procesie krzepnięcia; fibrynoliza; inhibitory krzepnięcia	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W3., A.W4., A.U3.
TP_12	Fizjologia układu hormonalnego i gospodarki wapniowo-fosforanowej: oś podwzgórzowo-przysadkowa; hormony tarczycy, kory i rdzenia nadnerczy; fizjologia przytarczyc; regulacja gospodarki wapniowo-fosforanowej; znaczenie witaminy D.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W2., A.W4., A.W5., A.U3.
ĆWICZENIA		
TP_13	Fizjologia i badania czynności centralnego układu nerwowego.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W3., A.U2., A.U3., KS.7
TP_14	Autonomiczny układ nerwowy. Wybrane aspekty badania neurologicznego.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W3., A.U2., A.U3., KS.7
TP_15	Serologia grup krwi. Konflikt serologiczny. Zasady przetaczania krwi i preparatów krwiopochodnych.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W3., A.U2., A.U3., KS.7
TP_16	Badania laboratoryjne hemostazy.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W3., A.U2., A.U3., KS.7
TP_17	Fizjologia i badania czynnościowe układu oddechowego.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W3., A.W5., A.U2., A.U3., KS.7
TP_18	Fizjologia i badania czynnościowe układu krążenia.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W3., A.W5. A.U2., A.U3., KS.7

TP_19	Fizjologia układu moczowo-płciowego.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W3., A.U2., KS.7
TP_20	Fizjologia i badania czynnościowe mięśni.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W3., A.U2., KS.7
TP_21	Fizjologia i badania czynnościowe narządów zmysłów.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W3., A.U2., KS.7
TP_22	Fizjologia wysiłku fizycznego.	EO.A.W1, EO.AW.2, A.W3., A.W5., A.U2., KS.7
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_23	Analiza i opracowanie wybranego zagadnienia z zakresu fizjologii człowieka, obejmującego struktury i funkcje układów, mechanizmy regulacyjne oraz procesy komórkowe i ogólnoustrojowe.	A.W4., A.U3., KS.7
TP_24	Wyszukiwanie, selekcja i krytyczna ocena piśmiennictwa naukowego dotyczącego wybranego zagadnienia w oparciu o bazy bibliograficzne.	A.W4., A.U3., KS.7

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Przedmiot kończy się egzaminem. Egzamin obejmuje treści z wykładów i ćwiczeń.

Kryteria oceny:

- Uczestnictwo na wykładach i ćwiczeniach.
- Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną.

Kryteria oceny:

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Ćwiczenia

Efekty uczenia się z zakresu umiejętności weryfikowane są poprzez obserwację studentów podczas realizacji ćwiczeń praktycznych. Ostateczną formą weryfikacji efektów uczenia się z obszaru wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych podczas ćwiczeń jest test merytoryczno-praktyczny.

Kryteria oceny:

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty uczenia . Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty uczenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty uczenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efekty uczenia . Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efekty uczenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Praca własna studentów – zasady i weryfikacja efektów uczenia

W godzinie pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy (wykłady, ćwiczenia) są obowiązkowe. W przypadku nieobecności, student zobowiązany jest do jej/ich odrobienia z inną grupą, a jeśli nie jest to możliwe, do zaliczenia materiału u prowadzącego zajęcia po uprzednim uzgodnieniu zasad takiego zaliczenia. Brak uzyskania stosownych zaliczeń ewentualnych nieobecności skutkuje brakiem dopuszczenia do egzaminu końcowego.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające: Wykład, Prezentacja multimedialna, e-learning

Metody aktywizujące: Metoda projektu

Metody praktyczne: Ćwiczenia praktyczne, demonstracje

Metody eksponujące: Pokaz filmu edukacyjnego

Zajęcia mogą być prowadzone w języku angielskim.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Brzozowski, Tomasz, „Konturek. Fizjologia człowieka”, Wrocław, Edra Urban & Partner, 2021

Silverthorn, Dee Unglaub, "Fizjologia człowieka", Warszawa, PZWL, 2021

Literatura uzupełniająca:

Krauss, Hanna, "Fizjologia człowieka z elementami patologii", Poznań, Wydawnictwo Naukowe WSPiA, 2009

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	50
Samodzielna praca studenta	25
Zajęcia praktyczne	---
Praktyka zawodowa	---
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Biochemia											
1. Kod przedmiotu: P-I/1_A_3		2. Liczba punktów ECTS: 1									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / semina	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	I		25	10	10	-	10	-	-	-	5
5. Semestr:	1	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Dr hab. Iwona Gołębiewska										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM / Platforma Moodle								

Informacje szczegółowe

1.Cele przedmiotu /cele kształcenia	
C 1.	Zapoznanie studentów z podstawowymi zasadami chemii organizmu człowieka, w tym budową i funkcjami makrocząsteczek biologicznych (białka, lipidy, węglowodany, kwasy nukleinowe).
C 2.	Rozwijanie umiejętności analizy procesów metabolicznych i enzymatycznych w organizmie, w tym przemian energetycznych i regulacji biochemicznej.
C 3.	Kształtowanie zdolności integrowania wiedzy biochemicznej z fizjologią i patofizjologią, w celu zrozumienia mechanizmów rozwoju chorób i działania leków
C 4.	Przygotowanie studentów do praktycznego wykorzystania wiedzy biochemicznej w interpretacji wyników badań laboratoryjnych pacjenta.
C 5.	Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia, analizy danych i samodzielnego poszukiwania informacji naukowej w zakresie nauk o zdrowiu.

2. Wymagania wstępne:
Znajomość podstaw fizyki, chemii i biologii na poziomie szkoły średniej.

3. Efekty kształcenia wybrane dla przedmiotu (kierunkowe, specjalnościowe, specjalizacyjne):
--

W zakresie wiedzy			
Symbol efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu kształcenia	Symbol postawionego celu/ów
EO.A.W1	Zna i rozumie rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w każdym okresie życia w warunkach prawidłowych i patologicznych	Test wiedzy	C1-C5
A.W18.	Zna i rozumie rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych	Test wiedzy	C1-C5
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
A.U7.	Potrafi współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	Ćwiczenia praktyczne, weryfikacja i ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności, obserwacja, dyskusja	C3, C4
A.U8.	Potrafi współuczestniczyć w zapobieganiu błędom przedlaboratoryjnym;		C4
A.U9.	Potrafi właściwie interpretować wyniki badań laboratoryjnych;		C4

W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
K.S7.	Gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Obserwacja	C1-C5

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów kształcenia-Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Wprowadzenie do przedmiotu. Witaminy, ich budowa, funkcje biochemiczne i rola w organizmie. Regulacja i integracja metabolizmu na poziomie komórki, tkanki i organizmu. Strategie metabolizmu.	EO.A.W1, A.W18.
TP_2	Procesy biochemiczne warunkujące życie: katabolizm i anabolizm węglowodanów – glikoliza, glukoneogeneza, szlak pentozofosforanowy, regulacja metabolizmu węglowodorów.	EO.A.W1, A.W18.
TP_3	Procesy biochemiczne warunkujące życie: katabolizm i anabolizm kwasów tłuszczowych, rodzaje lipidów i ich funkcja w organizmie	EO.A.W1, A.W18.
TP_4	Procesy biochemiczne warunkujące życie: katabolizm i	EO.A.W1, A.W18.

	anabolizm białek - aminokwasy, peptydy i polipeptydy, budowa białek, rządowość struktury, współzależność budowy i funkcji białka.	
TP_5	Enzymy. Ogólna charakterystyka. Kataliza enzymatyczna. Regulacje enzymów. Enzymy w diagnostyce medycznej.	EO.A.W1, A.W18.
ĆWICZENIA		
TP_6	Podstawowe reakcje charakterystyczne dla węglowodanów prostych i złożonych, aminokwasów, białek, reakcje enzymatyczne, dializa.	EO.A.W1, A.W18.; A.U7, A.U8, A.U9
TP_7	Podstawowe reakcje charakterystyczne dla kwasów nukleinowych, tłuszczów. Płyny ustrojowe – wykrywanie składników krwi i moczu. Metody rozdzielania substancji biologicznie aktywnych – chromatografia cienkowarstwowa i elektroforeza	EO.A.W1, A.W18.; A.U7, A.U8, A.U9
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_8	Budowa kwasów nukleinowych – DNA, RNA, z uwzględnieniem różnic występujących w nukleotydach budujących oba kwasy.	EO.A.W1, A.W18.
TP_9	Procesy przepisywania informacji genetycznej – replikacja, transkrypcja, translacja.	EO.A.W1, A.W18.
5. Warunki zaliczenia: (typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:		
<p>Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną. Zaliczenie ma formę testową i obejmuje materiał z wykładów i ćwiczeń.</p> <p>Progi procentowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 % – 4,5 (dobry plus) - 93% – 88% – 4,0 (dobry) - 87% - 77% – 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70% – 3,0 (dostateczny) - 69% – 60% – 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej <p>5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.</p> <p>4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.</p> <p>4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.</p> <p>3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.</p> <p>3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.</p> <p>2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.</p> <p>Ćwiczenia Umiejętności praktyczne – forma sprawdzania: obserwacja wykonywanych ćwiczeń; ocena za poprawność realizacji zadania/ćwiczenia.</p> <p>Praca własna studentów W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach</p>		

realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne - forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu

- 5, 0 - pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
- 4, 5 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
- 4, 0 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
- 3, 5 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
- 3, 0 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
- 2, 0 - postawa niewłaściwa

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zdanie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Wykłady: problemowy, z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia: planowanie eksperymentów, wykonywanie zadań, formułowanie i analiza problemów badawczych

Przedmiot może być prowadzony w języku angielskim.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:	Literatura uzupełniająca:
Murray RK, „Biochemia Harpera Ilustrowana”, Warszawa, PZWL, 2022	Bańkowski, Edward, "Biochemia", Wrocław, MedPharm Polska, 2014

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	20
Praca własna studenta	5
Zajęcia praktyczne	-
Praktyki zawodowe	-
SUMA GODZIN	25
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWYCH

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Biofizyka													
1. Kod przedmiotu: PI-I/1_A_4		2. Liczba punktów ECTS: 1											
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin: 25	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta		
				łącznie	w tym online	w tym e-learning							
4. Rok studiów	I		5. Semestr:	1	25	10	10	0	10	0	0	0	5
7. Poziom studiów:			Studia I stopnia										
8. Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		9. Język wykładowy:			polski							
10. Koordynator	Dr hab. Joanna Grzyb, prof. UW												
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany										
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny										
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM										

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Przekazanie studentom podstawowej wiedzy dotyczącej praw biofizyki oraz mechanizmów działania czynników fizycznych endogennych i egzogennych, wpływających na funkcjonowanie organizmu człowieka na poziomie komórkowym, tkankowym i narządowym.
C2.	Wyjaśnienie zasad bezpiecznego stosowania oraz podstaw działania wybranych urządzeń i aparatury medycznej, wykorzystywanych w diagnostyce i terapii, z uwzględnieniem potencjalnych zagrożeń zdrowotnych.
C3.	Kształtowanie umiejętności posługiwania się aparatem pojęciowym biofizyki, umożliwiającego rozumienie definicji, praw i procesów fizycznych istotnych w praktyce pielęgniarstwa.
C4.	Zapoznanie studentów ze współczesnymi metodami diagnostycznymi i terapeutycznymi opartymi na zjawiskach biofizycznych, stosowanymi w opiece zdrowotnej.
C5.	Rozwijanie praktycznych umiejętności wykonywania podstawowych pomiarów biofizycznych oraz analizy i interpretacji wyników, z ukierunkowaniem na zastosowania w pracy pielęgniarki oraz motywowanie do dalszego pogłębiania wiedzy.

2. Wymagania wstępne:

Wiedza z zakresu biologii człowieka na poziomie szkoły średniej

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu

W zakresie wiedzy

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.A.W1	Zna i rozumie rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w każdym okresie życia w warunkach prawidłowych i patologicznych	Test wiedzy	C1-C5
A.W16.	Zna i rozumie podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	Test wiedzy	C1-C5
A.W17.	Zna i rozumie mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie człowieka;	Test wiedzy	C1-C5
A.W19.	Zna i rozumie wpływ na organizm człowieka czynników zewnętrznych takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące w tym radonu występującego w środowisku;	Test wiedzy	C1-C5

<i>W zakresie umiejętności</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
A.U7	Potrafi współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	Obserwacja umiejętności w warunkach pracy; raport z ćwiczeń; test sytuacyjny (praktyczno-analityczny)	C1-C5

<i>W zakresie kompetencji społecznych</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
KS.7	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Obserwacja studenta	C1-C5

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Wprowadzenie do biofizyki układów biologicznych – podstawowe pojęcia, wielkości fizyczne i prawa opisujące funkcjonowanie organizmu człowieka.	EO.A.W1, A.W17.
TP_2	Struktura materii: budowa atomu i cząsteczki – podstawy oddziaływań fizycznych istotnych w procesach biologicznych.	EO.A.W1; A.W17.; A.W19.
TP_3	Promieniotwórczość naturalna i sztuczna – promieniowanie jonizujące oraz jego wpływ na komórki i tkanki człowieka.	EO.A.W1; A.W17.; A.W19..

TP_4	Radon jako źródło promieniowania w środowisku – drogi narażenia i konsekwencje zdrowotne.	EO.A.W1; A.W17.; A.W19.
TP_5	Dozymetria i zasady ochrony radiologicznej w diagnostyce i terapii – bezpieczeństwo pacjenta i personelu.	EO.A.W1; A.W17.; A.W19.
TP_6	Czynniki mechaniczne działające na organizm człowieka – wibracje, zmiany ciśnienia oraz skutki fizjologiczne.	EO.A.W1; A.W17.; A.W19.
TP_7	Fale dźwiękowe i zjawiska akustyczne – biofizyczne podstawy słuchu oraz zastosowania kliniczne.	EO.A.W1; A.W17.; A.W19.
TP_8	Ultradźwięki i infradźwięki – oddziaływanie na tkanki oraz fizyczne podstawy ultrasonografii.	EO.A.W1; A.W17.; A.W19.
TP_9	Właściwości elektryczne komórek i tkanek – potencjał błonowy i przewodnictwo bioelektryczne.	EO.A.W1; A.W16.
TP_10	Oddziaływanie pola elektrycznego i magnetycznego na organizm człowieka – bezpieczeństwo ekspozycji w środowisku medycznym.	EO.A.W1; A.W17.
TP_11	Promieniowanie elektromagnetyczne w zakresie światła widzialnego – biofizyczne podstawy widzenia i zjawiska optyczne.	EO.A.W1; A.W17.; A.W19.
TP_12	Oddziaływanie promieniowania ultrafioletowego i podczerwonego na tkanki – skutki biologiczne i zastosowania terapeutyczne.	EO.A.W1; A.W17.
TP_13	Podstawy termodynamiki procesów biologicznych – energia, przemiany cieplne oraz biofizyczne mechanizmy metabolizmu.	EO.A.W1; A.W17.
TP_14	Wpływ temperatury na organizm człowieka – termoregulacja, hipotermia, hipertermia i ich znaczenie kliniczne.	EO.A.W1; A.W17.; A.W19.
TP_15	Biofizyka płynów ustrojowych – lepkość, napięcie powierzchniowe i właściwości krwi oraz limfy.	EO.A.W1; A.W17.
TP_16	Hydrodynamika przepływu krwi – przepływ laminarny i burzliwy, opór naczyniowy oraz prawa Bernoulliego i Poiseuille’a.	EO.A.W1; A.W17.
ĆWICZENIA		
TP_17	Analiza biofizycznych podstaw doboru metod diagnostycznych w zależności od stanu klinicznego pacjenta.	A.U7
TP_18	Omówienie biofizycznych podstaw pomiaru ciśnienia tętniczego krwi oraz jego znaczenia diagnostycznego w stanach klinicznych.	A.U7
TP_19	Analiza zależności między lepkością krwi i oporem naczyniowym a zaburzeniami krążenia oraz chorobami metabolicznymi.	A.U7
TP_20	Praktyczne poznanie metodyki rejestracji sygnałów elektrycznych na przykładzie wykonania elektrokardiogramu. Prawidłowy elektrokardiogram, trójkąt Einthovena, wektor elektryczny serca, typowe odprowadzenia. Analiza sygnałów elektrycznych w organizmie człowieka. Zapis EKG	A.U7
TP_21	Omówienie roli zjawisk adhezji, kohezji i napięcia powierzchniowego w higienie, farmakoterapii i procedurach pielęgniarstwa.	A.U7
TP_22	Wyjaśnienie fizycznych mechanizmów odbioru bodźców słuchowych i wzrokowych jako podstaw diagnostyki narządów zmysłów.	A.U7
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_23	Wyszukiwanie i omówienie aktualnych zaleceń dotyczących bezpieczeństwa stosowania metod diagnostycznych wykorzystujących promieniowanie jonizujące i niejonizujące.	A.U7; KS.7
TP_24	Opracowanie notatki edukacyjnej dla pacjenta dotyczącej przygotowania do wybranego badania diagnostycznego (np. USG jamy brzusznej, EKG, RTG klatki piersiowej).	A.U7; KS.7
TP_25	Samodzielne przygotowanie zestawu podstawowych pojęć i mechanizmów biofizycznych wykorzystywanych w diagnostyce klinicznej (fale, ciśnienie, przewodnictwo bioelektryczne).	EO.A.W1, KS.7
TP_26	Przegląd literatury lub materiałów dydaktycznych dotyczących wpływu czynników fizycznych (temperatura, pole elektromagnetyczne) na organizm człowieka w kontekście diagnostyki i terapii.	EO.A.W1, KS.7

5.Warunki zaliczenia:
(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną (test wiedzy). Zaliczenie obejmuje treści z wykładów i ćwiczeń.

Kryteria oceny:

- Uczestnictwo na wykładach i ćwiczeniach.
- Zaliczenie przeprowadzane jest za pomocą testu jednokrotnego wyboru, potwierdzającego znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się.

Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Ćwiczenia

Forma sprawdzania: obserwacja umiejętności w warunkach pracowni; raport z ćwiczeń; test sytuacyjny (praktyczno-analityczny)

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Kryteria oceny:

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty uczenia . Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty uczenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty uczenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efekty uczenia . Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efekty uczenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Praca własna studenta:

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę

przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta

5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów

4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia

4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia

3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia

3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia

2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy (wykłady, ćwiczenia) są obowiązkowe. W przypadku nieobecności, student zobowiązany jest do jej/ich odrobienia z inną grupą, a jeśli nie jest to możliwe, do zaliczenia materiału u prowadzącego zajęcia po uprzednim uzgodnieniu zasad takiego zaliczenia. Brak uzyskania stosownych zaliczeń ewentualnych nieobecności skutkuje brakiem dopuszczenia do zaliczenia końcowego.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające; Wykład, Prezentacja multimedialna

Metody aktywizujące: Metoda projektu

Metody praktyczne: Ćwiczenia praktyczne

Metody eksponujące: Demonstracje

Zajęcia mogą być prowadzone w języku angielskim.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Jaroszyk, Feliks, "Biofizyka", Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2014

Literatura uzupełniająca:

Jóźwiak, Zofia, „Biofizyka”, Warszawa, PWN, 2012

Piskunowicz, Piotr, "Wybrane ćwiczenia laboratoryjne z biofizyki", Poznań, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego, 2007.

8. Kalkulacja ECTS – proponowana:

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację/ studia stacjonarne
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	20
Praca własna studenta	5
SUMA GODZIN	25
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	1

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWYCH

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Patologia											
1. Kod przedmiotu: P-I/2_A_5		2. Liczba punktów ECTS: 3									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin: wypełnia Prodziekan	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e- learning					
4. Rok studiów	I		75	30	15	15	20	0	0	0	25
5. Semestr:	2	7. Poziom studiów:	Studia pierwszego stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Prof. dr hab. Krzysztof Książek										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studentów z podstawowymi mechanizmami powstawania chorób – zrozumienie procesów etiologicznych i patogenetycznych oraz ich znaczenia dla funkcjonowania organizmu.
C2.	Przedstawienie zmian strukturalnych i czynnościowych w tkankach i narządach – umożliwienie rozpoznawania i interpretacji podstawowych zjawisk patologicznych jako podłoża objawów klinicznych.
C3.	Wykształcenie umiejętności analizy przypadków kliniczno-patologicznych – łączenie wiedzy teoretycznej z obserwacją objawów i wynikami badań dodatkowych.
C4.	Przygotowanie do rozumienia związku między stanem patologicznym a planowaniem opieki pielęgniarstwa – uwrażliwienie na konsekwencje zmian chorobowych dla pacjenta i procesus pielęgnowania.
C5.	Rozwijanie postawy odpowiedzialności i krytycznego myślenia – kształtowanie umiejętności posługiwania się wiedzą z zakresu patologii w dalszej nauce oraz w praktyce zawodowej.

2. Wymagania wstępne:

Wiedza z zakresu anatomii i fizjologii.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu

W zakresie wiedzy

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.A.W2	Zna i rozumie uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego	Test wiedzy	C1-C5
EO.A.W3	Zna i rozumie etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych	Test wiedzy	C1-C5
A.W7.	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu patologii organizmu człowieka;	Test wiedzy	C1-C5
A.W8.	Zna i rozumie czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka;	Test wiedzy	C1-C5
A.W9.	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej układów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej;	Test wiedzy	C1-C5
A.W10.	Zna i rozumie podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: alergię, choroby autoimmunologiczne, immunologia nowotworów;	Test wiedzy	C1-C5

<i>W zakresie umiejętności</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
A.U3	Potrafi opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy	Obserwacja umiejętności w warunkach pracowni; raport z ćwiczeń; test sytuacyjny (praktyczno-analityczny)	C1-C5
A.U4.	Potrafi łączyć zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu ludzkiego;	Obserwacja umiejętności w warunkach pracowni; raport z ćwiczeń; test sytuacyjny (praktyczno-analityczny)	C1-C5

<i>W zakresie kompetencji społecznych</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów

KS.7	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Obserwacja studenta	C5
------	---	---------------------	----

4. Treści programowe:

Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Propedeutyka patologii: teorie rozwoju chorób – humoralna, komórkowa, molekularna; podział chorób – według etiologii, przebiegu, zmian morfologicznych; podstawy nozologii – klasyfikacja jednostek chorobowych; etiologia chorób – czynniki genetyczne, infekcyjne, chemiczne, fizyczne; czynniki chorobotwórcze – biologiczne, chemiczne, fizyczne, immunologiczne; metody badawcze w patologii – ocena makroskopowa, mikroskopowa, badania cytologiczne, immunohistochemiczne, molekularne.	EO.A.W2, EO.A.W3; A.W7.; A.W8.; A.U3
TP_2	Patologia na poziomie komórkowym: adaptacje komórek do stresu i uszkodzeń; znaczenie senescencji komórkowej w chorobie nowotworowej; stres oksydacyjny i jego znaczenie w patologii; patofizjologia śmierci komórkowej.	EO.A.W2, EO.A.W3; , A.W7; A.W8..
TP_3	Patofizjologia gospodarki kwasowo-zasadowej: zaburzenia metaboliczne i oddechowe; kwasice, zasadowice, mechanizmy kompensacyjne, skutki ogólnoustrojowe.	EO.A.W2, EO.A.W3; , A.W7.; A.W8.; A.W9.
TP_4	Patofizjologia gospodarki wodno-elektrolitowej: zaburzenia osmolalności osocza; odwodnienia, przewodnienia, izotonia, hipotonia, hipertonia, przyczyny i objawy zaburzeń gospodarki sodem i potasem.	EO.A.W2, EO.A.W3; , A.W7.; A.W8.; A.W9.
TP_5	Patofizjologia układu hormonalnego, cukrzycy i osteoporozy: przyczyny i mechanizmy zaburzeń hormonalnych, zaburzenia pierwotne i wtórne, niedoczynności, nadczynności, oś podwzgórze-przysadka, korda i rdzeń nadnerczy, przytarczyc; cukrzyce pierwotne i wtórne, mechanizmy toksyczności glukozy; patogeneza osteoporozy.	EO.A.W2, EO.A.W3; , A.W7.; A.W8.; A.W9.; A.U3; A.U4
TP_6	Patofizjologia krwi i krzepnięcia: niedokrwistości: przyczyny, objawy swoiste i nieswoiste; mechanizmy kompensacyjne hipoksji; niedokrwistości aplastyczne, syderopeniczne, megaloblastyczne, hemolityczne; skazy krwotoczne naczyniowe, osoczowe, płytkowe, trombofilie.	EO.A.W2, EO.A.W3; , A.W7.; A.W8.; A.W9.; A.U3; A.U4
TP_7	Patofizjologia przewodu pokarmowego: patomechanizm achalazji przełyku oraz choroby refluksowej; choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, zaburzenia wchłaniania, celiakia, nieswoiste zapalenia jelit, biegunki.	EO.A.W2, EO.A.W3; , A.W7.; A.W8.; A.W9.; A.U3; A.U4
TP_8	Patofizjologia wątroby i trzustki: hiperbilirubinemia; żółtaczk; ostra i przewlekła niewydolność wątroby; marskość wątroby – rodzaje, powikłania; encefalopatia wątrobowa; wirusowe zapalenie wątroby; toksyczne uszkodzenie wątroby; choroby spichrzeniowe; choroby dróg żółciowych; ostra i przewlekła niewydolność trzustki.	EO.A.W2, EO.A.W3; , A.W7.; A.W8.; A.W9.; A.U3; A.U4
TP_9	Patofizjologia układu nerwowego: choroby neurodegeneracyjne (choroba Alzheimera, choroba Parkinsona, stwardnienie rozsiane, stwardnienie zanikowe boczne, płasawica Huntingtona); patogeneza padaczki; napady padaczko-podobne pochodzenia nieneurologicznego.	EO.A.W2, EO.A.W3; , A.W7.; A.W8.; A.W9.; A.U3; A.U4
TP_10	Patofizjologia reakcji zapalnej: typy i objawy zapaleń; reakcja naczyniowo-komórkowa; mediatory zapalenia; cytokiny, chemokiny; metabolity kwasu arachidonowego; układ kininowy;	EO.A.W2, EO.A.W3; , A.W7.; A.W8.; A.W9.; A.U3; A.U4

	znaczenie białek ostrej fazy; zejście zapalenia.	
TP_11	Patofizjologia choroby nowotworowej: kancerogeneza, mutageny, onkowirusy, geny supresorowe nowotworów, protoonkogeny, mechanizmy i etapy metastazy; znaczenie mikrośrodowiska guza; zjawisko EMT; angiogeneza nowotworowa; teoria ziarna i gleby Padgeta.	EO.A.W2, EO.A.W3; , A.W7.; A.W8.; A.W9.; EO.A.W2, EO.A.W3; , A.U3; A.U4
TP_12	Zaburzenia funkcjonowania układu odpornościowego: wrodzone i nabyte niedobory odporności; etiopatogeneza i przebieg zakażeń wirusem HIV; reakcje nadwrażliwości typu I–IV; tolerancja immunologiczna; mechanizmy autoagresji; rozwój chorób autoimmunologicznych (toczeń rumieniowaty układowy, reumatoidalne zapalenie stawów, cukrzyca typu 1, stwardnienie rozsiane).	EO.A.W2, EO.A.W3; , A.W7.; A.W8.; A.W10.; A.U3; A.U4
TP_13	Immunologia i immunoterapia nowotworów: znaczenie układu immunologicznego w postępie choroby nowotworowej; mechanizmy ucieczki nowotworów spod kontroli immunologicznej; immunosupresja indukowana przez mikrośrodowisko guza; znaczenie limfocytów T, komórek NK, makrofagów i cytokin w kontroli wzrostu guza; historia i postępy immunoterapii nowotworów; inhibitory punktów kontrolnych (checkpoint inhibitors); cytokiny terapeutyczne; przeciwciała monoklonalne oraz ich zastosowanie w leczeniu różnych typów nowotworów; terapia CAR-T.	EO.A.W2, EO.A.W3; , A.W7.; A.W8.; A.W9.; A.W10.
TP_14	Patofizjologia procesu starzenia: cechy starzenia się tkanek i narządów (układ nerwowy, hormonalny, krążenia, oddechowy, narządy zmysłów, nerki, przewód pokarmowy); choroby związane z wiekiem; progerie (Hutchinsona-Gilforda, zespół Wernera, zespół Cockayne’a, zespół Rothmunda-Thomsona); proces starzenia a choroba nowotworowa.	EO.A.W2, EO.A.W3; , A.W7.; A.W8.; A.U3; A.U4
ĆWICZENIA		
TP_15	Wprowadzenie do diagnostyki patomorfologicznej: materiał do badań, zakres badań, proces diagnostyczny, podstawowe metody.	EO.A.W2, EO.A.W3, A.W7.; A.W8.; KS.7; A.U3; A.U4
TP_16	Patomorfologiczne aspekty nowotworów: morfologia guzów, zmiany łagodne i złośliwe, martwica jako wskaźnik agresywności, atypia komórkowa i architektoniczna.	EO.A.W2, EO.A.W3, A.W7.; A.W8.; A.W9.; A.W10.; A.U3; A.U4KS.7
TP_17	Śmierć organizmu: Utrata funkcji układów krytycznych (krążenie, oddychanie, OUN), Definicja śmierci klinicznej i biologicznej, Zmiany pośmiertne i tanatologia medyczna, wczesne i późne zmiany pośmiertne (stężenie pośmiertne, plamy opadowe, gnicie), śmierć mózgowa, śmierć sercowa, znaczenie sądowo-lekarskie i patomorfologiczne, ustalanie czasu zgonu, nagły zgon (arytmie, zawał, krwotok podpajęczynówkowy, zator płucny).	EO.A.W2, EO.A.W3, A.W7.; A.W8.; A.W9.; A.U3; A.U4 KS.7
TP_18	Patofizjologia i patomorfologia układu krążenia: niewydolność krążenia – mechanizmy kompensacyjne, przerost i remodelowanie serca, zastój krwi w narządach; choroba wieńcowa, stabilna i niestabilna dławica piersiowa, zmiany miażdżycowe tętnic wieńcowych; zawał serca – martwica skrzepowa, zmiany makro- i mikroskopowe w kolejnych fazach, powikłania ostre i przewlekłe; patogeneza miażdżycy – dysfunkcja śródbłonna, odkładanie lipidów, powstawanie blaszki miażdżycowej, proces zapalny, powikłania blaszki (pęknięcie, owrzodzenie, zakrzep); nadciśnienie tętnicze pierwotne – zmiany w małych tętnicach i tętniczkach, przerost serca lewego, szkliwienie naczyń; nadciśnienie wtórne – zmiany naczyniowe w chorobach nerek, endokrynopatiach i koarktacji aorty, nadciśnienie złośliwe z martwiczym zapaleniem tętniczek.	EO.A.W2, EO.A.W3, A.W7.; A.W8.; A.W9.; A.U3; A.U4KS.7
TP_19	Patofizjologia i patomorfologia układu oddechowego: choroby	EO.A.W2, EO.A.W3,

	restrykcyjne płuc, włóknienie śródmiąższowe, zmiany w strukturze pęcherzyków płucnych, upośledzenie wymiany gazowej; choroby obturacyjne płuc – przewlekła obturacyjna choroba płuc (POChP), astma oskrzelowa, rozedma płuc, zwężenie dróg oddechowych, przewlekłe zapalenie oskrzeli, nadmierna produkcja śluzu; zaburzenia perfuzji płuc – mikro- i makrozakrzepy, zatorowość płucna, niewydolność prawokomorowa serca wtórna do zmian hemodynamicznych, dysproporcja wentylacja-perfuzja, przewlekła hipoksemia i jej następstwa morfologiczne.	A.W7.; A.W8.; A.W9.; A.U3; A.U4KS.7
TP_20	Patofizjologia i patomorfologia chorób nerek: ostra niewydolność nerek, martwica kanalików nerkowych, zmiany w miąższu nerkowym, przyczyny przednerkowe, nerkowe i pozanerkowe; przewlekła niewydolność nerek, włóknienie śródmiąższowe, stwardnienie kłębuszków, powikłania układowe; zespół nerczycowy; białkomocz, hipoalbuminemia, hiperlipidemia, zmiany w kłębuszkach nerkowych (przeszczepialne i pierwotne uszkodzenie filtracyjne); patogeneza obrzęków.	EO.A.W2, EO.A.W3, A.W7.; A.W8.; A.W9.; A.U3; A.U4; KS.7
TP_21	Patologia układu kostno-stawowo-mięśniowego: choroby zwyrodnieniowe stawów, osteofity, zmiany w mazi stawowej i podchrzęstnej kości gąbczastej; zapalenia stawów – reumatoidalne, infekcyjne, krystaliczne, z towarzyszącym naciekiem zapalnym, proliferacją błony maziowej i uszkodzeniem chrząstki; choroby kości metaboliczne – osteoporoza, osteomalacja, krzywica, zmiany gęstości i struktury kości; choroby mięśni – dystrofie mięśniowe, zapalenia mięśni, martwica włókien mięśniowych, włóknienie; urazy i ich powikłania – złamania, zwichnięcia, uszkodzenia ścięgien i więzadeł, nieprawidłowe gojenie; nowotwory kości i mięśni – guzy łagodne i złośliwe, ich charakterystyka morfologiczna i biologiczna; zmiany w chorobach endokrynologicznych i reumatologicznych – osteopatie wtórne, zapalenia stawów w przebiegu chorób autoimmunologicznych.	EO.A.W2, EO.A.W3, A.W7.; A.W8.; A.W9.; A.U3; A.U4KS.7
TP_22	Patologia układu płciowego męskiego i żeńskiego: zaburzenia rozwojowe i wrodzone w układzie płciowym, wady wrodzone jąder i jajników, wnetrostwo, aplazje i hipoplazje narządów płciowych; zapalenia narządów płciowych – infekcyjne i nieinfekcyjne; zmiany nowotworowe – guzy łagodne i złośliwe narządów płciowych, nowotwory germinalne i nabłonkowe, ich patomorfologia i czynniki ryzyka; zaburzenia funkcji hormonalnej – hipogonadyzm, nadczynność lub niedoczynność hormonów płciowych, zmiany morfologiczne narządów docelowych; dysplazje i stany przednowotworowe, w tym CIN i PIN; patologie ciąży i łożyska – stan zapalny, niewydolność łożyska, zmiany degeneracyjne; choroby przenoszone drogą płciową i ich powikłania morfologiczne.	EO.A.W2, EO.A.W3, A.W7.; A.W8.; A.W9.; A.U3; A.U4 KS.7
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_23	Analiza i opracowanie wybranego zagadnienia z zakresu patologii człowieka, obejmującego struktury i funkcje układów, mechanizmy regulacyjne oraz procesy komórkowe i ogólnoustrojowe.	EO.A.W2, EO.A.W3, A.W7.; A.W8.; KS.7
TP_24	Wyszukiwanie, selekcja i krytyczna ocena piśmiennictwa naukowego dotyczącego wybranego zagadnienia w oparciu o bazy bibliograficzne.	EO.A.W2, EO.A.W3, A.W7.; A.W8.; KS.7

5.Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Przedmiot kończy się egzaminem (test wiedzy). Egzamin obejmuje treści z wykładów i ćwiczeń.

Kryteria oceny:

– Uczestnictwo na wykładach i ćwiczeniach.

- Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną.

Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Ćwiczenia

Forma sprawdzania: Opracowanie pisemne przypadku klinicznego na podstawie zdobytej wiedzy z zakresu nauk podstawowych (anatomia, fizjologia, patofizjologia, patologia).

Kryteria oceny:

Bardzo dobry

Znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje.

Wiedza i Rozwój: Student/Studentka potrafi skutecznie przyswajać wiedzę w trakcie zajęć oraz samodzielnie korzystać z dodatkowych źródeł informacyjnych w celu jej uzupełnienia.

Analiza Przypadku: Potrafi uporządkować wiedzę o zmianach chorobowych, logicznie grupując je na przyczynę, mechanizm oraz skutek na podstawie uzyskanych danych klinicznych.

Diagnoza: Sugerowana diagnoza jest całkowicie trafna i zgodna z założeniem prowadzącego zajęcia.

Dodatkowe Kryteria: Student/Studentka wykazuje się wiedzą ponad wymagany zakres nauczania oraz aktywnie udziela się na zajęciach.

Dobry plus

Bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje.

Wiedza i Rozwój: Student/Studentka potrafi skutecznie przyswajać wiedzę w trakcie zajęć oraz samodzielnie korzystać z dodatkowych źródeł informacyjnych w celu jej uzupełnienia.

Analiza Przypadku: Potrafi uporządkować wiedzę o zmianach chorobowych, logicznie grupując je na przyczynę, mechanizm oraz skutek na podstawie uzyskanych danych klinicznych.

Diagnoza: Sugerowana diagnoza jest w większości trafna i zgodna z założeniem prowadzącego zajęcia.

Dodatkowe Kryteria: Student/Studentka aktywnie udziela się na zajęciach.

Dobry

Dobra wiedza, umiejętności i kompetencje.

Wiedza i Rozwój: Student/Studentka potrafi skutecznie przyswajać wiedzę w trakcie zajęć oraz samodzielnie korzystać z dodatkowych źródeł informacyjnych w celu jej uzupełnienia.

Analiza Przypadku: Wykazuje staranność w dążeniu do uporządkowania wiedzy o zmianach chorobowych na przyczynę, mechanizm oraz skutek na podstawie uzyskanych danych klinicznych.

Diagnoza: Sugerowana diagnoza może być rozbieżna z założeniami prowadzącego zajęcia, lecz jest trafna i pisemnie uzasadniona na podstawie opisanego przypadku klinicznego.

Dostateczny plus

Zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje.

Wiedza i Rozwój: Student/Studentka przyswaja wiedzę w trakcie zajęć oraz w sposób dostateczny uzupełnia ją z dodatkowych źródeł informacji.

Analiza Przypadku: Sposób uporządkowania wiedzy o zmianach chorobowych na przyczynę, mechanizm oraz skutek wymaga częściowej korekty.

Diagnoza: Sugerowana diagnoza jest w znacznym stopniu trafna i zgodna z założeniem prowadzącego zajęcia, lecz wymaga częściowej poprawy.

Dostateczny

Zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje.

Wiedza i Rozwój: Student/Studentka przyswaja wiedzę w trakcie zajęć, wymagając nadzoru prowadzącego.

Uzupełnienie wiedzy z dodatkowych źródeł informacji wymaga wsparcia oraz konsultacji.

Analiza Przypadku: Uporządkowanie wiedzy o zmianach chorobowych na przyczynę, mechanizm oraz skutek wymaga korekty.

Diagnoza: Sugerowana diagnoza może być rozbieżna z założeniami prowadzącego, lecz uzasadniona na podstawie danych klinicznych.

Niedostateczny

Niezadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje.

Wiedza i Rozwój: Student/Studentka nie przyswaja wiedzy w trakcie zajęć oraz nie potrafi korzystać z dodatkowych źródeł informacyjnych w celu jej uzupełnienia.

Analiza Przypadku: Nie potrafi uporządkować wiedzy o zmianach chorobowych na przyczynę, mechanizm oraz skutek na podstawie uzyskanych danych klinicznych.

Diagnoza: Brak sugestii diagnozy na podstawie danych klinicznych.

Praca własna studenta:

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy (wykłady, ćwiczenia), są obowiązkowe. W przypadku nieobecności, student zobowiązany jest do jej/ich odrobienia z inną grupą, a jeśli nie jest to możliwe, do zaliczenia materiału u prowadzącego zajęcia po uprzednim uzgodnieniu zasad takiego zaliczenia. Brak uzyskania stosownych zaliczeń ewentualnych nieobecności skutkuje brakiem dopuszczenia do egzaminu końcowego.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające; Wykład, Prezentacja multimedialna, E-learning.
Metody aktywizujące: Metoda projektu; Studium przypadku.
Metody praktyczne: Analiza preparatów.
Metody eksponujące: Pokaz filmu edukacyjnego.

Zajęcia mogą być prowadzone w języku angielskim.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:	Literatura uzupełniająca:
Robbins, Stanley L.(red.) "Robbins patologia", Wrocław, Edra Urban & Partner, 2019	Badowska-Kozakiewicz, Anna M., „ Patofizjologia człowieka”, Warszawa, PZWL, 2015
Damjanov, Ivan, "Patofizjologia", Wrocław, Edra Urban & Partner, 2018	

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	55
Samodzielna praca studenta	20
Zajęcia praktyczne	---
Praktyka zawodowa	---
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWYCH

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Genetyka												
1. Kod przedmiotu: P-I/1_A_6		2. Liczba punktów ECTS: 2										
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta	
				łącznie	w tym online	w tym e-learning						
4. Rok studiów	I		50	30	30	-	5	-	-	-	15	
5. Semestr:	1		7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczeniem z oceną		9. Język wykładowy:			polski						
10. Koordynator	Dr Remigiusz Tritt											
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany									
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny									
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM									

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zaprezentowanie aparatu pojęciowego, podziału i wybranych faktów historycznych dotyczących genetyki
C2.	Omówienie wybranych treści merytorycznych z zakresu genetyki klasycznej, molekularnej i populacyjnej
C3.	Przedstawienie zasad dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych oraz niezależnego dziedziczenia cech a także dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej
C4.	Ukazanie genetycznych podstaw grup krwi i konfliktu serologicznego w układzie Rh człowieka
C5.	Omówienie budowy chromosomów i molekularnego podłoża mutagenezy
C6.	Zaprezentowanie etiopatogenezy, symptomatologii, przebiegu klinicznego i podziału chorób genetycznych człowieka
C7.	Omówienie współczesnych metod diagnostycznych i technik badań genetycznych
C8.	Przedstawienie różnych działań profilaktycznych w kontekście chorób genetycznych człowieka
C9.	Zaprezentowanie wparcia pielęgniarskiego w rozumieniu pacjenta obciążonego chorobami genetycznymi i dążeniu do poprawy jakości życia
2. Wymagania wstępne:	
Podstawowa wiedza z zakresu genetyki i biologii komórki ze szkoły średniej	

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:			
W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.A.W2	Zna i rozumie uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego	Test wiedzy	C1-C9
A.W11	Zna i rozumie uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh	Test wiedzy	C4
A.W12	Zna i rozumie problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie	Test wiedzy	C6
A.W13	Zna i rozumie budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenezy	Test wiedzy	C5
A.W14	Zna i rozumie zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej	Test wiedzy	C1, C2, C3
A.W15	Zna i rozumie nowoczesne techniki badań genetycznych	Test wiedzy	C7,C8
B.W20	Zna i rozumie problematykę prowadzenia edukacji zdrowotnej w kontekście profilaktyki chorób genetycznych człowieka	Test wiedzy	C8
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
A.U5	Potrafi szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych	Obserwacja, dyskusja	C6
A.U6	Potrafi wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób;		C8
A.U9	Potrafi właściwie interpretować wyniki badań laboratoryjnych w odniesieniu do wybranych chorób genetycznych człowieka		C7
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S3	Gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem z chorobami genetycznymi	Obserwacja	C1-C9

K.S5	Gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w odniesieniu do pacjentów z chorobami genetycznymi	Obserwacja	C1-C9
K.S7	Gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Obserwacja	C1-C9

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Aparat pojęciowy, podział i wybrane fakty historyczne w rozwoju genetyki	EO.A.W2, A.W.14; K.S3;K.S7
TP_2	Wybrane treści merytoryczne genetyki klasycznej, molekularnej i populacyjnej	EO.A.W2, A.W.14; K.S3; K.S7
TP_3	Dziedziczenie różnej liczby cech, dziedziczenie cech ilościowych	EO.A.W2, A.W.14; K.S3; K.S7
TP_4	Niezależne dziedziczenie cech oraz dziedziczenie pozajądrowej informacji genetycznej	EO.A.W2, A.W.14; K.S3; K.S7
TP_5	Genetyczne podstawy grup krwi i konfliktu serologicznego u człowieka	EO.A.W2, A.W.11; K.S3; K.S7
TP_6	Budowa, klasyfikacje i znaczenie genetyczne chromosomów	EO.A.W2, A.W.13; K.S3; K.S7
TP_7	Molekularne podstawy mutagenazy	EO.A.W2, A.W.13; AU.5; K.S3; K.S7
TP_8	Etiopatogeneza, symptomatologia, przebieg kliniczny chorób genetycznych autosomalnych recesywnych	EO.A.W2, A.W.12; AU.5; K.S3;K.S5; K.S7
TP_9	Etiopatogeneza, symptomatologia, przebieg kliniczny chorób genetycznych autosomalnych dominujących	EO.A.W2, A.W.12; AU.5; K.S5 K.S7
TP_10	Etiopatogeneza, symptomatologia, przebieg kliniczny chorób genetycznych chromosomowych strukturalnych i liczbowych	EO.A.W2, A.W.12; AU.5; K.S3; K.S5; K.S7
TP_11	Etiopatogeneza, symptomatologia, przebieg kliniczny chorób genetycznych sprzężonych z płcią	EO.A.W2, A.W.12; AU.5; K.S3; K.S5; K.S7
TP_12	Etiopatogeneza, symptomatologia, przebieg kliniczny chorób genetycznych mitochondrialnych	EO.A.W2, A.W.12; AU.5; K.S3; K.S5; K.S7
TP_13	Etiopatogeneza, symptomatologia, przebieg kliniczny chorób genetycznych wieloczynnikowych	EO.A.W2, A.W.12; AU.5; K.S3; K.S5; K.S7
TP_14	Rola pielęgniarstwa w profilaktyce chorób genetycznych człowieka	EO.A.W2, B. W.20; AU.5; A.U.6; K.S3; K.S5; K.S7
TP_15	Jakość życia pacjenta z chorobami genetycznymi z uwzględnieniem wsparcia holistycznego	EO.A.W2, A.W.12; AU.5; K.S3; K.S5; K.S7
ĆWICZENIA		
TP_16	Współczesne metody diagnostyczne w genetyce molekularnej	A.W.15; A.U.9; K.S3; K.S7
TP_17	Współczesne narzędzia i techniki inżynierii genetycznej wykorzystywane w diagnozowaniu chorób genetycznych człowieka	A.W.15; A.U.9; K.S3; K.S7
TP_18	Znaczenie poradnictwa genetycznego i testów pourodzeniowych	B. W.20; A.U.6; K.S3;

	w profilaktyce chorób genetycznych człowieka	K.S7
TP_19	Badania nieinwazyjne i inwazyjne wykrywające choroby genetyczne człowieka	B. W20; A.U.6; K.S3; K.S7
TP_20	Wsparcie pielęgniarskie pacjentów z wybranymi chorobami genetycznymi	EO.A.W2, A.W12; K.S3; K.S5; K.S7
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_21	Analiza przypadku rzadkiej choroby genetycznej. Student wybiera przykład rzadkiej choroby genetycznej i opracowuje jej podstawowe cechy oraz wpływ na funkcjonowanie pacjenta. Zadanie ma na celu przygotowanie do zajęć poprzez rozwijanie umiejętności łączenia wiedzy genetycznej z praktyką kliniczną i opieką nad chorym.	EO.A.W2, A.W12

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

D – ocena różnicująca, np. skala ocen 2-5

Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną.

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Wykłady

Ocena wykładu:

- Uczestnictwo w wykładach
- Zaliczenie z oceną przeprowadzone za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Zaliczenie zakończone oceną.

Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Ćwiczenia:

Ocena bieżąca

- 100% obecność studenta
- kolokwium pisemne

- dyskusja i obserwacja

Praca własna studenta:

W godzinach pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta

5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów

4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia

4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia

3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia

3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia

2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające; Wykład z elementami dyskusji

Metody programowane; Komputerowe programy dydaktyczne

Metody aktywizujące: Dyskusja,

Metody problemowe: Rozwiązywanie zadań problemowych

Metody eksponujące: pokaz filmu edukacyjnego

Przedmiot może być realizowany w języku angielskim

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Drewa G, Ferenc T., Genetyka medyczna, Wyd. Urban and Patner, Wrocław, 2020.

Jorde, Lynn B, "Genetyka medyczna", Wrocław, Elsevier Urban & Partner, 2021.

Literatura uzupełniająca:

Węgleński, Piotr (red.), "Genetyka molekularna", Warszawa, PWN, 2015

8. Kalkulacja ECTS – proponowana:

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację/ studia stacjonarne
--------------------------------------	---

Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	35
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Mikrobiologia i parazytologia											
1. Kod przedmiotu: P-I/1_A_7		2. Liczba punktów ECTS: 2									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	I		50	20	20	-	10	-	-	-	20
5. Semestr:	2	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Dr Beata Dudzińska-Bajorek										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM / Platforma Moodle								

Informacje szczegółowe

1.Cele przedmiotu /cele kształcenia	
C 1	Zapoznanie studenta z podstawową wiedzą z zakresu bakteriologii, wirusologii, mikologii i parazytologii
C 2	Przedstawienie wiedzy z zakresu epidemiologii i umiejętności korzystania z danych epidemiologicznych.
C 3	Zapoznanie studenta z zasadami sterylizacji i dezynfekcji.
C 4	Zapoznanie studenta z podstawowymi technikami diagnostyki laboratoryjnej w zakresie mikrobiologii, mikologii i parazytologii.
C 5	Przygotowanie studenta do opanowania techniki pobierania materiałów do badań mikrobiologicznych, mikologicznych i parazytologicznych.
C 6	Kształtowanie podstaw prozdrowotnych związanych z profilaktyką chorób wirusowych, bakteryjnych, grzybiczych i pasożytniczych.
C7	Nabycie wiedzy z zakresu patomechanizmów zakażenia, przebiegu klinicznego i diagnostyki wybranych chorób wywoływanych przez bakterie, wirusy, grzyby i pasożyty.

2. Wymagania wstępne:
Wiedza na poziomie szkoły średniej z zakresu biologii.

3. Efekty kształcenia wybrane dla przedmiotu (kierunkowe, specjalnościowe, specjalizacyjne):			
W zakresie wiedzy			
Symbol efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu kształcenia	Symbol postawionego celu/ów
EO.A.W3	Zna i rozumie etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych	Test wiedzy	C1-C7
A.W20.	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej.	Test wiedzy	C1-C7
A.W21.	Zna i rozumie klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;	Test wiedzy	C1-C7
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
A.U10.	Potrafi rozpoznawać najczęściej spotykane mikroorganizmy patogenne oraz pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, fizjologii, cykli życiowych oraz wywołanych przez nie objawów chorobowych;	Praca w grupach , odpowiedzi ustne	C1-C7
A.U11.	Potrafi zaplanować i wykonać podstawowe działania z zakresu diagnostyki mikrobiologicznej oraz zinterpretować uzyskane wyniki		C4, C5
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
K.S7.	Gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Obserwacja podstaw	C1-C5

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów kształcenia-Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Podstawy immunologii i epidemiologii chorób zakaźnych. Chorobotwórczość i drogi szerzenia się zarazków w organizmie. Rodzaje, cechy charakterystyczne i zastosowanie szczepionek.	EO.A.W3, A.W21. A.W20., A.U10, A.K7.
TP_2	Morfologia i fizjologia komórki bakteryjnej, sposoby przenoszenia informacji genetycznej oraz metabolizm prokariotów.	
TP_3	Bakteriologia szczegółowa – przegląd mikroorganizmów chorobotwórczych i komesalnych dla człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem szczepów wywołujących zakażenia szpitalne.	

TP_4	Charakterystyka wirusów, podstawy ich systematyki. Wirusologia szczegółowa – przegląd wirusów chorobotwórczych dla człowieka, w tym onkogennych.	
TP_5	Charakterystyka grzybów, podstawy ich systematyki. Mykologia szczegółowa – przegląd grzybów chorobotwórczych dla człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem dermatofitów.	
TP_6	Charakterystyka pasożytów, różnorodność budowy i fizjologii, podstawy ich systematyki. Parazytologia szczegółowa – przegląd pasożytów chorobotwórczych dla człowieka.	
ĆWICZENIA		
TP_7	Podłoża mikrobiologiczne – skład i rodzaje. Metody pobierania materiału mikrobiologicznego z różnych powierzchni. Techniki wykonywania posiewów mikrobiologicznych na różne podłoża. Warunki hodowli mikroorganizmów. Charakterystyka wzrostu mikroorganizmów na różnych podłożach.	EO.A.W3, A.W21. A.W20., A.U10, A.U11., A.K7.
TP_8	Charakterystyka podłoży służących do badań różnych właściwości biochemicznych mikroorganizmów. Wykonywanie i barwienie preparatów mikroskopowych – przyżyciowych i utrwalonych. Mikroskopowanie – podstawy mikroskopii optycznej i elektronowej.	
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_9	Epidemiologia parazytologiczna w Polsce i na świecie.	EO.A.W3, A.W20., A.K7.
5. Warunki zaliczenia: (typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:		
Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną.		
Progi procentowe: – 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 % – 4,5 (dobry plus) - 93% – 88% – 4,0 (dobry) - 87% - 77% – 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70% – 3,0 (dostateczny) - 69% – 60% – 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej		
5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.		
4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.		
4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.		
3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.		
3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.		
2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.		
Umiejętności praktyczne – forma sprawdzania: obserwacja wykonywanych ćwiczeń.		
Praca własna studenta		
W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego		

weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne - forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu

- 5, 0 - pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
- 4, 5 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
- 4, 0 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
- 3, 5 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
- 3, 0 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
- 2, 0 - postawa niewłaściwa

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zdanie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Wykłady; wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną; Ćwiczenia; Prezentacja multimedialna z filmami, analiza obrazów mikrobiologicznych i parazytologicznych dostępnych w atlasach on-line; ćwiczenia praktyczne, dyskusja dydaktyczna, praca w grupie.

Przedmiot może być realizowany w języku angielskim.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Baj, Jadwiga, „Mikrobiologia”, Warszawa, PWN SA, 2022

Literatura uzupełniająca:

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładową	30
Praca własna studenta	20
Zajęcia praktyczne	-
Praktyki zawodowe	-
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Farmakologia											
1. Kod przedmiotu: P-I/2_A_8		2. Liczba punktów ECTS: 3									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin: wypełnia Prodziekan	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	I		75	40	40	0	20	0	0	0	15
5. Semestr:	2	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Dr Marek Chuchracki										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studentów z podstawami farmakologii ogólnej, w szczególności z farmakokinetyką i farmakodynamiką leków oraz z zasadami ich bezpiecznego stosowania w praktyce klinicznej
C2.	Zapoznanie studentów z głównymi grupami leków stosowanych w leczeniu chorób narządowych i ogólnoustrojowych, ze szczególnym uwzględnieniem farmakoterapii układu oddechowego, pokarmowego, krążenia, nerwowego, endokrynnego i metabolicznego, a także leczenia bólu oraz stanów nagłych (w tym wstrząsów).
C3.	Zapoznanie studentów z zasadami farmakoterapii w chorobach zakaźnych oraz w onkologii, obejmującymi antybiotykoterapię, chemioterapeutyki przeciwnieinfekcyjne, immunofarmakologię oraz leki przeciwnowotworowe, z uwzględnieniem profilaktyki (w tym szczepień).
C4.	Zapoznanie studentów z problematyką bezpieczeństwa farmakoterapii, w tym z podstawami toksykologii, nietolerancji leków, działaniami niepożądanymi oraz interakcjami lek-lek i lek-pożywienie, a także z rolą pielęgniarki/pielęgniarsza w monitorowaniu terapii.
C5.	Zapoznanie studentów z wykorzystaniem medycznych i farmaceutycznych baz danych oraz z zasadami ordynowania leków w praktyce pielęgniarskiej, w tym z podstawami wypisywania recept, identyfikacją błędów formalnych, analizą interakcji na receptie oraz obliczaniem dawek zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego i obowiązującymi przepisami prawa.

2. Wymagania wstępne:

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu***W zakresie wiedzy***

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.A.W3	Zna i rozumie etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych	Test wiedzy	C1-C6
A.W22.	Zna i rozumie poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, powodowane przez nie przemiany w organizmie człowieka i działania uboczne;	Test wiedzy	C1., C3., C6.
A.W23.	Zna i rozumie podstawowe zasady farmakoterapii;	Test wiedzy	C2., C5.
A.W24.	Zna i rozumie poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postaci i drogi ich podawania;	Test wiedzy	C1., C3., C5., C6.
A.W25.	Zna i rozumie wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	Test wiedzy	C1., C6.
A.W26.	Zna i rozumie działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	Test wiedzy	C1., C2., C4., C5.
A.W27.	Zna zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	Test wiedzy	C4., C5.
A.W28.	Zna i rozumie zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;	Test wiedzy	C3., C6.

W zakresie umiejętności

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.A.U14	Potrafi wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	Ćwiczenia praktyczne, obserwacja	C5
A.U12.	Potrafi szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;	Test wiedzy	C1., C2., C3., C4., C5.
A.U13.	Potrafi posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	Ćwiczenia praktyczne, obserwacja	C1., C2., C3., C4., C5.
A.U14.	Potrafi przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	Ćwiczenia praktyczne, obserwacja, ocena stopnia wykonania zadania	C1., C2., C3., C4., C5.
A.U15.	Potrafi obliczać dawki leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego;	Ćwiczenia praktyczne, obserwacja, ocena stopnia wykonania zadania	C1., C2., C3., C4., C5.

W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.A.KS4	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	Obserwacja	C1., C2., C3., C4., C5.
K.S7.	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	Obserwacja	C1., C2., C3., C4., C5.

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Podstawy farmakologii ogólnej. Farmakokinetyka i farmakodynamika leku.	EO.A.W3, A.W22. A.W23., A.W24., A.W25., A.W26., A.W24., A.W28., A.U12., A.U13., A.U14., A.U15., K.S7., EO.A.KS4
TP_2	Antybiotyki i antybiotykoterapia w wybranych jednostkach chorobowych.	
TP_3	Farmakoterapia układu oddechowego.	
TP_4	Podstawy toksykologii leków. Nietolerancja a toksykologia produktów medycznych i higienicznych.	
TP_5	Wprowadzenie do leków dermatologicznych.	
TP_6	Ośrodkowy i obwodowy układ nerwowy – neuroprzebieżniki.	
TP_7	Zasady leczenia bólu – podział leków przeciwbólowych.	
TP_8	Leki wpływające na czynność układu pokarmowego.	
TP_9	Podstawy terapii hormonalnej i antykoncepcji.	
TP_10	Chemioterapeutyki stosowane w infekcjach bakteryjnych i wirusowych.	
TP_11	Rodzaje wstrząsów (w tym wstrząs krwotoczny) – postępowanie farmakologiczne, płynoterapia oraz leczenie z wykorzystaniem składników krwi i preparatów krwiozastępczych.	
TP_12	Interakcje lek-lek, lek-pożywnienie.	
TP_13	Wprowadzenie do medycznych i farmaceutycznych baz danych. Podstawowe zasady ordynowania leków zgodnie z istniejącymi przepisami prawnymi.	
TP_14	Leki wpływające na przemianę materii. Profilaktyka – efektywność szczepionek.	
TP_15	Leki psychotropowe i znieczulające (ogólne zasady stosowania).	
TP_16	Leki znieczulające miejscowo.	
TP_17	Leki nasenne i uspokajające.	
TP_18	Leki przeciwpadaczkowe i stosowane w leczeniu choroby Parkinsona.	
TP_19	Leki zwiotczające mięśnie, stosowane w okresie porodowym i moczopędne.	
TP_20	Leki stosowane w okulistyce.	
TP_21	Leki układu krążenia. Farmakoterapia choroby wieńcowej i ostrego zespołu wieńcowego. Leczenie zawału serca.	
TP_22	Farmakoterapia cukrzycy.	
TP_23	Immunofarmakologia.	
TP_24	Leki przeciwnowotworowe.	
TP_25	Suplementy diety i wyroby medyczne.	
TP_26	Leki pielęgnacyjne i pochodzenia roślinnego.	
ĆWICZENIA		

TP_27	Medyczne i farmaceutyczne bazy danych w praktyce pielęgniarstwa.	EO.A.W3, A.W23., A.W24., A.W25., A.W27., EO.A.U14, A.U12., A.U13., A.U14., A.U15., K.S7, EO.A.KS4
TP_28	Zasady ordynowania leków – wypisywanie recept w aspekcie opieki pielęgniarstwa – zasady, błędy, braki formalne.	
TP_29	Zasady ordynowania leków – wypisywanie recept w aspekcie opieki pielęgniarstwa – interakcje lekowe na receptę.	
TP_30	Zasady ordynowania leków – obliczanie dawek leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego.	
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_31	Podstawy interakcji lekowych.	EO.A., W3A.W22., A.W23, A.W24., A.W25., A.W26.
TP_32	Podział leków ze względu na grupy terapeutyczne i chemiczne.	EO.A.W3, A.W22., A.W24,

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Przedmiot kończy się **egzaminem**. Test końcowy składa się z pytań zamkniętych i otwartych i obejmuje zagadnienia omówione na wykładach i ćwiczeniach.

Przedmiot wchodzi także w zakres egzaminu ewaluacyjnego pre-OSCE po 2. semestrze studiów.

Kryteria oceny:

- Uczestnictwo na wykładach i ćwiczeniach.
- Do testu dopuszcza się osoby, które mają oceny pozytywne z częściowych sprawdzianów.

Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Ćwiczenia

Forma sprawdzania: obserwacja studenta, ocena poprawności wykonanego zadania, test wiedzy.

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Praca własna studenta:

W godzinie pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu i samego siebie.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy (wykłady, ćwiczenia) są obowiązkowe. W przypadku nieobecności, student zobowiązany jest do jej/ich odrobienia z inną grupą, a jeśli nie jest to możliwe, do zaliczenia materiału u prowadzącego zajęcia po uprzednim uzgodnieniu zasad takiego zaliczenia. Brak uzyskania stosownych zaliczeń ewentualnych nieobecności skutkuje brakiem dopuszczenia do egzaminu końcowego.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające: Wykład, Prezentacja multimedialna
 Metody aktywizujące: Praca w grupie; dyskusja dydaktyczna
 Metody praktyczne: Wykonanie zadania
 Metody eksponujące: Pokaz z instruktażem

Zajęcia mogą być prowadzone w języku angielskim.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

1. Mutschler, Ernst, „Farmakologia z elementami toksykologii. Wrocław, MedPharm Polska, 2020.

Literatura uzupełniająca:

1. Katzung, Bertram G (red.), "Farmakologia ogólna i kliniczna", T. 1, Lublin, Wyd. Czelej, 2012.
2. Neal, M. J, "Farmakologia w zarysie", Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2005.

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	60

Samodzielna praca studenta	15
Zajęcia praktyczne	---
Praktyka zawodowa	---
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Radiologia											
1. Kod przedmiotu: PI-I/2_A_9		2. Liczba punktów ECTS: 2									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	I		50	25	25	-	10	-	-	-	15
5. Semestr:	2	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Dr Marta Michalska-Gawryjolek										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Uzyskanie przez studenta wiedzy na temat technicznych możliwości obrazowania ciała ludzkiego z wykorzystaniem promieniowania rentgenowskiego, w tym tradycyjnej rentgenodiagnostyki, rentgenoskopii, angiografii, urografii oraz tomografii komputerowej.
C2.	Uzyskanie przez studenta wiedzy dotyczącej technicznych możliwości obrazowania ludzkiego organizmu z wykorzystaniem pola magnetycznego w badaniach metodą rezonansu magnetycznego.
C3.	Uzyskanie przez studenta wiedzy na temat technicznych możliwości obrazowania ciała ludzkiego z wykorzystaniem ultradźwięków (ultrasonografia).
C4.	Uzyskanie przez studenta wiedzy dotyczącej technicznych możliwości obrazowania ludzkiego organizmu z wykorzystaniem różnic temperatur (termografia).
C5.	Uzyskanie przez studenta podstawowej wiedzy na temat zasad radioterapii oraz jej znaczenia w procesie diagnostyczno-terapeutycznym pacjenta.
2. Wymagania wstępne:	
Podstawowa wiedza z zakresu biofizyki	

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu			
W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
A.W29.	Zna i rozumie metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej. Efekt realizowany częściowo przez lekarza specjalistę.	Test wiedzy	C1-C5

W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.A.U1	Potrafi udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;	Obserwacja, dyskusja	C1-C5
A.U16.	Potrafi stosować zasady ochrony radiologicznej.	Analiza przypadku	C1-C5

W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.A.KS4	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	Obserwacja studenta	C1-C5
KS.4	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	Obserwacja studenta	C1-C5
KS.6	Jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	Obserwacja studenta	C1-C5

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Technologia powstawania obrazów ludzkiego organizmu z wykorzystaniem promieniowania rentgenowskiego (rentgenodiagnostyka, rentgenoskopia, tomografia komputerowa).	A.W29.
TP_2	Technologia powstawania obrazów ludzkiego organizmu z wykorzystaniem pola magnetycznego (rezonans magnetyczny).	A.W29.
TP_3	Technologia powstawania obrazów ludzkiego organizmu z wykorzystaniem ultradźwięków (ultrasonografia).	A.W29.
TP_4	Technologia obrazowania medycznego z wykorzystaniem różnic temperatur (termografia).	A.W29.
TP_5	Zapisywanie, utrwalanie i archiwizacja obrazów uzyskiwanych w badaniach radiologicznych.	A.W29.
TP_6	Metody wzbogacania klasycznych technik obrazowych, w tym:	A.W29.

	obrazowanie trójwymiarowe, dodatkowe kontrastowanie, badania dynamiczne: zdjęcia ultraszybkie i opóźnione.	
TP_7	Nowoczesne techniki obrazowania i procedury radiologii interwencyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem roli pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta i opiece okołozabiegowej.	A.W29.
TP_8	Angioplastyka – zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz udział pielęgniarki w opiece nad pacjentem.	A.W29.
TP_9	Embolizacja naczyń i obliteracja guzów – podstawy procedur oraz opieka pielęgniarska nad pacjentem.	A.W29.
TP_10	Nowoczesne techniki obrazowania z wykorzystaniem celowanego podawania leków – bezpieczeństwo pacjenta i personelu.	A.W29.; A.U16.
TP_11	Skutki uboczne działania promieniowania jonizującego dla pacjenta i personelu medycznego oraz zasady ochrony radiologicznej.	A.W29.; A.U16.; EO.A.KS4, KS4; KS6
TP_12	Podstawy radioterapii oraz rola pielęgniarki w opiece nad pacjentem poddawany leczeniu promieniowaniem jonizującym.	A.W29.; EO.A.U1, A.U16.; KS4; KS6
ĆWICZENIA		
TP_13	Analiza i omawianie przypadków klinicznych z zakresu diagnostyki obrazowej i radioterapii, z uwzględnieniem postępowania pielęgniarskiego.	A.W29.; EO.A.U1, A.U16.; KS4; KS6
TP_14	Omawianie wybranych rzadkich przypadków klinicznych z wykorzystaniem nowoczesnych metod obrazowania.	A.W29.; EO.A.KS4
TP_15	Zasady ochrony radiologicznej pacjenta i personelu medycznego w diagnostyce i terapii z wykorzystaniem promieniowania jonizującego.	A.W29.; EO.A.U1, A.U16.; KS4; KS6
TP_16	Ochrona radiologiczna kobiet w ciąży i dzieci – postępowanie pielęgniarskie w badaniach obrazowych.	A.W29.; A.U16.; KS4; KS6
TP_17	Opieka pielęgniarska nad pacjentem poddawany radioterapii – przygotowanie, monitorowanie i postępowanie po zakończeniu leczenia.	A.W29., EO.A.U1
TP_18	Opieka pielęgniarska nad pacjentem przed, w trakcie i po badaniach diagnostyki obrazowej z użyciem promieniowania jonizującego i środków kontrastowych.	A.W29., EO.A.U1
TP_19	Radiologia cyfrowa – organizacja pracy, bezpieczeństwo danych obrazowych oraz rola pielęgniarki.	A.W29., EO.A.U1
TP_20	Nowoczesne metody diagnostyki obrazowej – zastosowanie w praktyce klinicznej pielęgniarki.	A.W29., EO.A.U1
TP_21	Diagnostyka obrazowa u dzieci i dorosłych – różnice w przygotowaniu pacjenta i opiece pielęgniarskiej.	A.W29.; A.U16.; KS4; KS6
TP_22	Obrazowanie z wykorzystaniem różnic temperatur (termografia) – możliwości diagnostyczne i ograniczenia metody.	A.W29.
TP_23	Lecznicze zastosowanie promieniowania jonizującego – zadania pielęgniarki w terapii i opiece nad pacjentem.	A.W29.; A.U16.; KS4; KS6, EO.A.KS4
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_23	Analiza zasad ochrony radiologicznej w wybranym badaniu diagnostycznym – student opisuje sposób ochrony pacjenta i personelu w konkretnej procedurze (np. RTG klatki piersiowej, TK jamy brzusznej).	A.W29.; A.U16; KS4; KS6
TP_24	Dobór i uzasadnienie środków ochrony radiologicznej dla pacjenta i personelu medycznego – student wskazuje odpowiednie środki ochrony w zależności od rodzaju badania lub zabiegu.	A.W29.; A.U16; KS4; KS6
TP_25	Analiza skutków ubocznych radioterapii u pacjenta oraz propozycja działań pielęgniarskich łagodzących objawy niepożądane – praca oparta na opisie przypadku klinicznego lub scenariuszu sytuacyjnym.	A.W29.; A.U16; KS4; KS6

5.Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną (test wiedzy). Zaliczenie obejmuje treści z wykładów i ćwiczeń.

Kryteria oceny:

– Uczestnictwo na wykładach i ćwiczeniach.

- Zaliczenie przeprowadzane jest za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się.

Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Ćwiczenia

Forma sprawdzania: Opracowanie pisemne przypadku klinicznego. Dyskusja ze studentem. Obserwacja studenta.

Praca własna studenta:

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta

5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów

4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
 4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
 3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
 3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
 2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy (wykłady, ćwiczenia) są obowiązkowe. W przypadku nieobecności, student zobowiązany jest do jej/ich odrobienia z inną grupą, a jeśli nie jest to możliwe, do zaliczenia materiału u prowadzącego zajęcia po uprzednim uzgodnieniu zasad takiego zaliczenia. Brak uzyskania stosownych zaliczeń ewentualnych nieobecności skutkuje brakiem dopuszczenia do zaliczenia końcowego.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające: Wykład, Prezentacja multimedialna, E-learning (wykład synchroniczny)
 Metody aktywizujące: Studium przypadku
 Metody praktyczne: Analiza obrazów radiologicznych

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:	Literatura uzupełniająca:
Pruszyński, Bogdan, "Radiologia", Warszawa, PZWL, 2014	Jurkiewicz, Elżbieta, „Diagnostyka obrazowa w pediatrii”, Warszawa, PZWL, 2017

8. Kalkulacja ECTS – proponowana:

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację/ studia stacjonarne
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	35
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Psychologia											
1. Kod przedmiotu: P-I/1_B_10		2. Liczba punktów ECTS: 2									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	I		50	50	20	-	10	-	-	-	20
5. Semestr:	1	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Dr Grzegorz Bręczewski										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu psychologii klinicznej, rozwojowej, społecznej i komunikacji;
C2.	Opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu psychologii klinicznej, rozwojowej, społecznej i komunikacji stosowanej w obszarze zdrowia publicznego;
C3.	Uzyskanie umiejętności zastosowania wybranych elementów wiedzy z zakresu psychologii klinicznej, rozwojowej, społecznej i komunikacji w życiu codziennym;
C4.	Uzyskanie umiejętności zastosowania wybranych elementów wiedzy z zakresu psychologii klinicznej, rozwojowej, społecznej i komunikacji w obszarze zdrowia publicznego;
C5.	Uzyskanie umiejętności efektywnego funkcjonowania w relacjach społecznych z osobami niepełnosprawnymi, chorymi oraz specjalistami w służbie zdrowia wykorzystując zdobytą wiedzę psychologiczną.
2. Wymagania wstępne:	
Posiada umiejętność aktywnego słuchania i samodzielnego zgłębiania wiedzy	

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu			
W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
B.W1.	Zna i rozumie psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	Egzamin pisemny, odpowiedź ustna	C1-C5
B.W2.	Zna i rozumie problematykę relacji człowiek - środowisko społeczne, zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;		C1-C5
B.W3.	Zna i rozumie zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;		C1-C5
B.W4.	Zna i rozumie etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju;		C1-C5
B.W5.	Zna i rozumie pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości, cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości;		C1-C5
B.W6.	Zna i rozumie istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej;		C1-C5
B.W7.	Zna i rozumie teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;		C1-C5
B.W8.	Zna i rozumie podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby;		C1-C5
B.W9.	Zna i rozumie procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów;		C1-C5
B.W10.	Zna i rozumie znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej;		C1-C5
B.W11.	Zna i rozumie techniki radzenia sobie ze stresem, redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstaniu;		C1-C5
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.B.U6	Potrafi współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki	opis przypadku, obserwacja studenta,	C1-C5

	pielęgniarskiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych	pytania zadawane podczas zajęć	
B.U1.	Potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	opis przypadku, obserwacja studenta, pytania zadawane podczas zajęć	C1
B.U2.	Potrafi rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym;		C2
B.U3.	Potrafi oceniać związki choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka;		C3—C5
B.U4.	Potrafi oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żaloba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna, wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej oraz informować o specjalistycznych formach pomocy;		C4
B.U5.	Potrafi identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywać umiejętność aktywnego słuchania oraz tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu interdyscyplinarnego;		C1-C5
B.U6.	Potrafi wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w praktyce pielęgniarskiej;	opis przypadku, obserwacja studenta, pytania zadawane podczas zajęć	C4
B.U7.	Potrafi wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji napięcia i metody relaksacyjne;		C5
B.U8.	Potrafi stosować techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijać zasoby osobiste umożliwiające radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego;		C5
B.U9.	Potrafi stosować techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej pielęgniarki takich jak ciężka choroba pacjenta, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna;		C1-C5

W zakresie kompetencji społecznych

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S6.	Jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	Obserwacja studenta	C4
KS.7	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		C5

4. Treści programowe:

Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP 1	Podstawowe pojęcia psychologii rozwojowej	EO.B.U6, B.W1., B.W2.
TP 2	Wybrane teorie rozwoju psychicznego człowieka	B.W4
TP 3	Teoria rozwoju psychospołecznego E. Eriksona	B.W4.,B.W5
TP 4	Podstawy wpływu społecznego	EO.B.U6
TP_5	Charakterystyka wybranych zjawisk społecznych: konformizm, polaryzacja grupowa, rozproszenie odpowiedzialności, próżniactwo	B.W10

	społeczne, posłuszeństwo	
TP_6	Zespół wypalenia zawodowego i techniki jego zapobiegania. Radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego	B.W11
TP_7	Sytuacje trudne w zawodzie pielęgniarstwa: ciężka choroba pacjenta, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna	B.W2., B.W5
TP_8	Wprowadzenie do Protokołu Stambulskiego – znaczenie w ochronie praw człowieka. Rola pielęgniarki w interdyscyplinarnym zespole dokumentującym tortury.	B.W2
TP_9	Sytuacje trudne w zawodzie pielęgniarstwa: ciężka choroba pacjenta, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna	EO.B.U6, B.W3.,B.W8., B.W9.
ĆWICZENIA		
TP_10	Założenia dobrej obserwacji jako metody poznawania ludzi	EO.B.U6B.W1., B.W2., B.W3. B.W4., B.W5.,B.W6. B.W7., B.W8., B.W9. B.W10., B.W11., B.U1., B.U2., B.U3., B.U4. B.U5., B.U6., B.U7.. B.U8., B.U9., K.S6., KS.7
TP_11	Rodzaje wskaźników obserwacyjnych	
TP_12	Style radzenia sobie ze stresem. Salutogeneza – zrozumiałość, zaradność, sensowność.	
TP_13	Techniki relaksacji	
TP_14	Komunikacja w ujęciu analizy transakcyjnej	
TP_15	Strategie zachowań pomocowych	
TP_16	Kształtowanie odporności emocjonalnej w sytuacjach trudnych	
TP_17	Wybrane aspekty zaburzeń osobowości	
TP_18	Rozpoznawanie oznak tortur i złego traktowania – objawy fizyczne, psychiczne i obawy nietypowe.	
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_19	Reguły wywierania wpływu na ludzi.	B.W1., B.W2., B.W7., B.W10., K.S6.,KS.7
TP_20	Pielęgniarstwo, a emocje.	B.W3., B.W5., B.W9., K.S6.,KS.7
TP_21	Znaczenie wsparcia psychologicznego w pracy pielęgniarki.	B.W7., B.W10.,B.W11

5.Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Przedmiot kończy się egzaminem (test wiedzy). Egzamin obejmuje treści z wykładów i ćwiczeń.

Kryteria oceny:

- Uczestnictwo na wykładach i ćwiczeniach.
- Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną.

Przedmiot kończy się egzaminem.

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich

zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Wykłady – ocena wykładu:

- Uczestnictwo w wykładzie.
- Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną. Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):
  - 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
  - 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
  - 4,0 (dobry) - 87% - 77%
  - 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
  - 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
  - 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Ćwiczenia

Forma sprawdzania: Opracowanie pisemne przypadku klinicznego na podstawie zdobytej wiedzy

Praca własna studenta:

W godzinie pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta

5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów

4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia

4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia

3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia

3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia

2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające; Wykład, Prezentacja multimedialna

<p>Metody aktywizujące: Metoda projektu; Studium przypadku</p> <p>Metody praktyczne: Analiza przypadku</p> <p>Metody eksponujące: Pokaz filmu edukacyjnego</p> <p>Zajęcia mogą być realizowane w języku angielskim.</p>
---

7. Literatura	
Literatura obowiązkowa:	Literatura uzupełniająca:
Nęcka, Edward, „Psychologia: wprowadzenie”, Warszawa, Scholar, 2023.	Jakubowska-Winecka, Anna, „Psychologia w praktyce medycznej”, Warszawa, PZWL, 2016
Heszen-Niejodek, Irena, „Psychologia zdrowia”, Warszawa, PWN, 2020.	
8. Kalkulacja ECTS	
Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	30
Praca własna studenta	20
Zajęcia praktyczne	---
Praktyki zawodowe	---
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Socjologia											
1. Kod przedmiotu: P-I/1_B_11		2. Liczba punktów ECTS: 1									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / semina	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	I		30	10	10	-	10	-	-	-	10
5. Semestr:	1	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator:	Mgr Daniel Kulawski										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i teoriami socjologicznymi umożliwiającymi analizę zjawisk społecznych mających znaczenie dla funkcjonowania jednostki i grup w systemie ochrony zdrowia.
C2.	Kształtowanie umiejętności rozumienia wpływu czynników społecznych i kulturowych na zdrowie oraz zachowania zdrowotne pacjentów, w tym na proces choroby i leczenia.
C3.	Przygotowanie studentów do identyfikowania problemów społecznych i nierówności zdrowotnych występujących w różnych grupach społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem pacjentów w opiece pielęgniarstwie.
C4.	Rozwijanie kompetencji w zakresie komunikacji interpersonalnej i pracy zespołowej poprzez analizę relacji społecznych zachodzących w środowisku pacjenta oraz w instytucjach medycznych.
C5.	Uświadomienie roli pielęgniarki/pielęgniara jako uczestnika życia społecznego i systemu opieki zdrowotnej, w tym znaczenia postaw etycznych i społecznej odpowiedzialności w pracy zawodowej.

2. Wymagania wstępne:

Student posiada podstawową wiedzę o społeczeństwie, państwie i prawie.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu			
W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.B.W8	Zna i rozumie etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarki	Dyskusja, test	C1-C5
B.W12.	Zna i rozumie pojęcia oraz zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	Dyskusja, test	C1
B.W13.	Zna i rozumie wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;		C2
B.W14.	Zna i rozumie zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;		C3
B.W15.	Zna i rozumie pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej		C2, C3
B.W16.	Zna i rozumie zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek;		C3
B.W17.	Zna i rozumie aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu pielęgniarki;		C4, C5
B.W18.	Zna i rozumie podstawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia;		C1, C2
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.B.U6	Potrafi współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarskiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych	Dyskusja, test	C1-C5
B.U2.	Potrafi rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym;	Dyskusja, test	C2, C3
B.U10.	Potrafi proponować działania zapobiegające dyskryminacji, rasizmowi i dysfunkcjonalnością w różnych grupach społecznych w oparciu o zasady humanizmu;		C4, C5
B.U11.	Potrafi diagnozować czynniki wpływające na sytuację zdrowotną jednostki w obrębie rodziny i społeczności lokalnej;		C2, C3, C4, C5
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów

	kierunkowego		
K.S1	Jest gotów kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem	Obserwacja studenta	C1-C5
K.S6.	Jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	Obserwacja studenta	C2-C5
KS.7	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		C2, C5

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Podstawowe pojęcia i kategorie socjologiczne wykorzystywane w analizie zdrowia i choroby (m.in. norma społeczna, rola społeczna, instytucja, socjalizacja, patologia społeczna, profilaktyka).	EO.B.W8, B.W12; B.W15
TP_2	Społeczne uwarunkowania zdrowia i zachowań zdrowotnych – wpływ rodziny, środowiska, kultury, edukacji i statusu społeczno-ekonomicznego na stan zdrowia jednostki.	EO.B.W8, B.W13; B.W14
TP_3	Wybrane procesy i zjawiska społeczne istotne w ochronie zdrowia, takie jak starzenie się społeczeństwa, marginalizacja, migracje, bezrobocie, ubóstwo oraz ich konsekwencje zdrowotne.	EO.B.W8, B.W16; B.W17; B.W18
TP_4	Współczesne problemy społeczne i nierówności zdrowotne – analiza trendów społecznych wpływających na dostęp do opieki medycznej oraz sytuację pacjentów z grup szczególnego ryzyka.	EO.B.W8, B.W17; K.S6
TP_5	Socjologia medycyny i systemu opieki zdrowotnej – relacje pacjent–personel medyczny, rola pielęgniarstwa w strukturach instytucjonalnych oraz znaczenie zespołu terapeutycznego.	EO.B.W8, B.W18
TP_6	Mechanizmy regulujące funkcjonowanie jednostki w społeczeństwie – konformizm, kontrola społeczna, wsparcie społeczne, stres społeczny, adaptacja do choroby i hospitalizacji.	EO.B.W8, B.W12; B.W17
TP_7	Komunikacja interpersonalna i społeczne aspekty relacji w opiece pielęgniarstwa, w tym bariery komunikacyjne wynikające z różnic kulturowych i społecznych.	EO.B.W8, B.W13; B.W16
TP_8	Mechanizmy i formy interakcji społecznych oraz przebieg procesu socjalizacji w różnych etapach życia człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania społeczności lokalnych i zależności w ekosystemie wpływających na warunki życia i zdrowia jednostki.	EO.B.W8, B.W14
TP_9	Pojęcie dewiacji i zaburzeń w ujęciu psychospołecznym, ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań, przejawów i konsekwencji patologii dziecięcej oraz jej wpływu na rozwój i funkcjonowanie dziecka.	EO.B.W8, B.W15
TP_10	Uwarunkowania, przejawy oraz konsekwencje nierównego traktowania w życiu społecznym, w tym jego wpływ na funkcjonowanie jednostki, stan zdrowia oraz jakość i dostępność opieki zdrowotnej, a także znaczenie tych zjawisk w budowaniu relacji interpersonalnych i komunikacji w praktyce pielęgniarstwa	EO.B.W8, B.W16
ĆWICZENIA		
TP_8	Współczesność i współczesna rzeczywistość społeczna – charakterystyczne procesy i problemy	B.W13.; K.S6
TP_9	Sytuacja zdrowotna jednostki – wpływ rodziny i społeczności lokalnej.	EO.B.U6, B.W14, B.W16, B.U2., B.U10, B.U11
TP_10	Socjologia jako dyscyplina naukowa	B.W12.
TP_11	Granice i wspólne pola badawcze dyscyplin w naukach	B.W14.

	społecznych, podejście interdyscyplinarne	
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_12	Analiza wybranych tekstów naukowych i studiów przypadków dotyczących socjologicznych aspektów zdrowia, choroby oraz opieki nad pacjentem.	EO.B.U6, KK.S1, .S6; K.S7
TP_13	Badacz społeczny i badania społeczne	B.W14.; K.S7

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną. Zaliczenie ma charakter testu wiedzy.

Progi procentowe:

94% - 100% - 5,0 (bardzo dobry)
 88% - 93% - 4,5 (dobry plus)
 77% - 87% - 4,0 (dobry)
 70% - 76% - 3,5 (dostateczny plus)
 60% - 69% - 3,0 (dostateczny)
 poniżej 60% - 2,0 (niedostateczny)

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Weryfikacja efektów uczenia się realizowanych w formie ćwiczeń – obserwacja i dyskusja ze studentem; analiza poprawności sposobu myślenia i wnioskowania

Praca własna studentów:

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne - forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu

- 5, 0 - pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
- 4, 5 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
- 4, 0 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
- 3, 5 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
- 3, 0 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
- 2, 0 - postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zdanie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające; Wykład, Prezentacja multimedialna

Metody aktywizujące: Metoda projektu; Studium przypadku

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Kozłova, Oksana, „Socjologia”, Szczecin, WZSB, 2009

Literatura uzupełniająca:

Pikuła, Norbert, "Etos starości w aspekcie społecznym", Kraków, Wyższa Szkoła Filozoficzno-Ped, 2011

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	20
Praca własna studenta	10
Zajęcia praktyczne	---
Praktyki zawodowe	---
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Pedagogika											
1. Kod przedmiotu: P-I/1_B_12		2. Liczba punktów ECTS: 1									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	I		30	10	10	-	10	-	-	-	10
5. Semestr:	1	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Mgr Justyna Walkowiak										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studentów z podstawami pedagogiki jako nauki, jej przedmiotem badań, funkcjami oraz głównymi subdyscyplinami, ze szczególnym uwzględnieniem ich znaczenia w praktyce pielęgniarstwa.
C2.	Ukształtowanie umiejętności rozumienia i analizowania problemów wychowawczych, opiekuńczych i edukacyjnych występujących w pracy pielęgniarki z pacjentem, rodziną i środowiskiem społecznym.
C3.	Przygotowanie studentów do praktycznego wykorzystania wiedzy z zakresu teorii wychowania i kształcenia w procesie edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia oraz wsparcia pacjenta w procesie leczenia i rehabilitacji.
C4.	Zapoznanie studentów z podstawami metodologii badań społecznych i środowiskowych w pedagogice społecznej, umożliwiającymi krytyczną analizę zjawisk społecznych mających wpływ na zdrowie i jakość życia jednostki.
C5.	Wskazanie możliwości praktycznego zastosowania koncepcji pedagogiki społecznej w kształtowaniu środowiska sprzyjającego zdrowiu, opiece i rozwojowi jednostki oraz grup społecznych.
C6.	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami pedagogiki opieki i wychowania, zakresem, kategoriami oraz strukturą opieki, ze szczególnym uwzględnieniem roli pielęgniarki w systemie opieki zdrowotnej i społecznej.
2. Wymagania wstępne:	

Brak
------

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu

W zakresie wiedzy

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
B.W19.	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania	Test wiedzy, odpowiedź ustna	C1, C4, C6
B.W20.	Zna i rozumie problematykę prowadzenia edukacji zdrowotnej;		C5, C8
B.W21.	Zna i rozumie metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych;		C5, C7, C8

W zakresie umiejętności

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
B.U12.	Potrafi rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarских;		C6, C7, C8
B.U13.	Potrafi opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców usług pielęgniarских;		C8

W zakresie kompetencji społecznych

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S5	Jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	Obserwacja studenta	C1-C5
K.S6.	Jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	Obserwacja studenta	C4
KS.7	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		C5

4. Treści programowe:

Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Pedagogika jako nauka stosowana – przedmiot, cele, funkcje pedagogiki; pedagogika w naukach o zdrowiu; znaczenie procesów wychowania i uczenia się w praktyce pielęgniarской.	B.W19; B.W20; B.W21

TP_2	Chorowanie, zdrowienie, hospitalizacja i umieranie jako zjawiska społeczne – perspektywa pedagogiczna i psychospołeczna; rola edukacji i wsparcia wychowawczego w opiece nad pacjentem.	B.W19; B.W20; B.W21
TP_3	Edukacja zdrowotna jako element opieki pielęgniarstwa – definicja, cele, zadania, miejsce edukacji zdrowotnej w promocji zdrowia i profilaktyce chorób.	B.W19; B.W20; B.W21
TP_4	Uwarunkowania skuteczności edukacji zdrowotnej – czynniki biologiczne, psychiczne, społeczne i kulturowe; bariery i możliwości w pracy z różnymi grupami pacjentów.	B.W19; B.W20; B.W21
TP_5	Metodyka edukacji zdrowotnej dzieci i młodzieży – specyfika rozwojowa, środowisko rodzinne i szkolne, rola pielęgniarki w kształtowaniu zachowań prozdrowotnych.	B.W19; B.W20; B.W21
TP_6	Metodyka edukacji zdrowotnej dorosłych i osób starszych – edukacja osób przewlekle chorych, seniorów i ich rodzin; zasady komunikacji i uczenia się dorosłych.	B.W19; B.W20; B.W21
ĆWICZENIA		
TP_7	Analiza potrzeb edukacyjnych pacjentów i grup społecznych – identyfikowanie potrzeb edukacyjnych dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych w kontekście zdrowia i choroby.	B.U12; B.U13; K.S1, K.S6; K.S7
TP_8	Rozpoznawanie barier i zasobów edukacyjnych pacjentów – analiza czynników indywidualnych i środowiskowych wpływających na skuteczność edukacji zdrowotnej.	
TP_9	Dobór metod i form edukacji zdrowotnej – warsztatowy dobór technik edukacyjnych do wieku, stanu zdrowia i możliwości odbiorców usług pielęgniarstwa.	
TP_10	Projektowanie programów edukacyjnych w pielęgniarstwie – struktura programu edukacyjnego; cele, treści, metody, ewaluacja działań prozdrowotnych.	
TP_11	Opracowanie programu edukacyjnego dla wybranej grupy odbiorców – praca zespołowa nad programem (np. dzieci, osoby starsze, pacjenci przewlekle chorzy).	
TP_12	Prezentacja i omówienie programów edukacyjnych – analiza przyjętych rozwiązań, autorefleksja, ocena skuteczności i możliwości zastosowania w praktyce pielęgniarstwa.	
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_13	Analiza przypadku – student dokonuje analizy wybranej sytuacji zdrowotnej (np. choroba przewlekła, hospitalizacja, starość) pod kątem potrzeb edukacyjnych pacjenta i jego środowiska.	B.U12; B.U13; K.S1, K.S6; K.S7
TP_14	Projekt edukacyjny – student opracowuje krótki program edukacji zdrowotnej skierowany do wybranej grupy odbiorców usług pielęgniarstwa, uwzględniający cele, treści i metody działań prozdrowotnych.	B.U12; B.U13; K.S1, K.S6; K.S7

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną. Zaliczenie obejmuje treści z wykładów i ćwiczeń.

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Wykłady – ocena wykładu:

- Uczestnictwo w wykładzie.

- Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną. Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Ćwiczenia

Forma sprawdzania: Obserwacja, dyskusja, opracowanie pisemne

Praca własna studenta:

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta

5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów

4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia

4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia

3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia

3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia

2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich

wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające; Wykład, Prezentacja multimedialna
Metody aktywizujące: Metoda projektu; Studium przypadku

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Kwieciński, Zbigniew, „Pedagogika: podręcznik akademicki”, Warszawa, PWN, 2021

Literatura uzupełniająca:

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	20
Praca własna studenta	10
Zajęcia praktyczne	---
Praktyki zawodowe	---
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Prawo medyczne											
1. Kod przedmiotu: P-1/2_B_13		2. Liczba punktów ECTS: 1,5									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / semina	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	I		35	15	15	-	10	-	-	-	10
5. Semestr:	2	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Dr Anna Zbaraszewska										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studenta z podstawami prawa medycznego oraz systemem źródeł prawa regulujących wykonywanie zawodu pielęgniarstwa
C2.	Przygotowanie studenta do stosowania przepisów prawa w praktyce zawodowej, w szczególności w zakresie praw pacjenta, odpowiedzialności zawodowej, cywilnej i karnej.
C3.	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania sytuacji problemowych i konfliktowych w opiece zdrowotnej oraz podejmowania działań zgodnych z obowiązującymi regulacjami prawnymi.
C4.	Kształtowanie postawy odpowiedzialności prawnej i etycznej w wykonywaniu czynności zawodowych pielęgniarstwa w systemie ochrony zdrowia.
2. Wymagania wstępne:	
Nie dotyczy	

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:			
<i>W zakresie wiedzy</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.B.W.8	Zna i rozumie etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarki	Zaliczenie pisemne, dyskusja	C1-C4
B.W22.	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w funkcjonowaniu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	Zaliczenie pisemne, dyskusja	C1-C4
B.W23.	Zna i rozumie podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej;	Zaliczenie pisemne, dyskusja	C1-C4
B.W24.	Zna i rozumie podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarskiego, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki oraz formy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;	Zaliczenie pisemne, dyskusja	C1-C4
B.W25.	Zna i rozumie zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarki z uwzględnieniem zdarzenia niepożądanego, przewinienia zawodowego i błędu medycznego;	Zaliczenie pisemne, dyskusja	C1-C4
B.W26.	Zna i rozumie prawa człowieka, prawa dziecka, prawa pacjenta;	Zaliczenie pisemne, dyskusja	C1-C4
<i>W zakresie umiejętności</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.B.U.4	Potrafi udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa;	Zaliczenie pisemne, dyskusja	C1-C4
B.U14.	Potrafi stosować przepisy prawa dotyczące realizacji praktyki zawodowej pielęgniarki oraz praw pacjenta i zasad bezpieczeństwa;	Zaliczenie pisemne, dyskusja	C1-C4
<i>W zakresie kompetencji społecznych</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S2.	Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	Obserwacja	C 1-C4

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się

kształcenia		Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Podstawy zagadnień prawnych. Źródła prawa.	B.W22., B.W23., B.W25., B.W26., B.U14., B.K2.
TP_2	Procedura tworzenia aktów prawnych.	B.W22., B.W23., B.W25., B.W26., B.U14., B.K2.
TP_3	Wybrane zagadnienia prawa cywilnego.	B.W22., B.W23., B.W25., B.W26., B.U14., B.K2.
TP_4	Polityka ochrony zdrowia w Polsce i krajach UE.	B.W22., B.W23., B.W25., B.W26., B.U14., B.K2.
TP_5	Organizacja i finansowanie systemów zdrowotnych.	EO.B.W.8., B.W22., B.W23., B.W25., B.W26., B.U14., B.K2.
TP_6	Odpowiedzialność zawodowa – karna, cywilna, pracownicza.	EO.B.W.8., B.W24., B.W25., B.W26., B.K2.
TP_7	Samorząd zawodowy – struktura i zasady funkcjonowania.	B.W24., B.W25., B.W26., B.K2.
TP_8	Zadania samorządu zawodowego.	B.W24., B.W25., B.W26., B.K2.
TP_9	Błędy medyczne w praktyce zawodowej pielęgniarstwa.	EO.B.W.8., B.W24., B.W25., B.W26., B.K2.
ĆWICZENIA		
TP_10	Zasady funkcjonowania systemu ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce.	B.W23., B.W24., B.W25., B.W26., B.U14., B.K2., B.K7.
TP_11	Status prawny zawodu pielęgniarstwa/pielęgniarki. Prawo wykonywania zawodu.	B.W23., B.W24., B.W25., B.W26., EO.B.U.4, B.U14., B.K2., B.K7.
TP_12	Prawa i obowiązki pielęgniarstwa.	B.W23., B.W24., B.W25., B.W26., EO.B.U.4, B.U14., B.K2., B.K7.
TP_13	Prawa pacjenta, prawa dziecka i prawa człowieka	B.W23., B.W24., B.W25., B.W26., B.U14., B.K2., B.K7.
		B.W23., B.W24., B.W25., B.W26., B.U14., B.K2., B.K7.
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_13	Ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne.	B.W22., B.K2.
TP_14	Prawo pracy. Opracowanie zagadnienia wg wskazówek wykładowcy.	B.W22., B.K2.
TP_15	Ustawa o zawodzie pielęgniarstwa i położnej. Opracowanie zagadnienia wg wskazówek wykładowcy.	B.W22., B.K2.

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną.

Kryteria oceny:

WYKŁADY

Ocena wykładu:

- Uczestnictwo w wykładzie.
- Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną.

Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

ĆWICZENIA

Ocena bieżąca

- 100% obecność studenta
- Aktywny udział we wszystkich ćwiczeniach z wykonaniem zadań

Zaliczenie umiejętności, uwzględnionych w efektach uczenia się. Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów:

Ocena 1 – obserwacja (dotyczy umiejętności)

Ocena 2 – praktyczne wykonanie zadania (dotyczy umiejętności)

Ocena 3 – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Praca własna studenta:

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt

- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
  - Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
  - Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt
- Zaliczenie:** uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta

5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów

4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia

4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia

3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia

3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia

2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające: wykład.

Metody aktywizujące: metoda projektu, debata oksfordzka, symulacje, dyskusja;

Metody problemowe: rozwiązywanie zadań problemowych;

Metody eksponujące: pokaz filmu edukacyjnego;

Uwaga: przedmiot może być prowadzony w języku angielskim.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Zajdel-Całkowska, Justyna, "Prawo medyczne", Warszawa, PZWL, 2019

Literatura uzupełniająca:

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	25
Praca własna studenta	10
Zajęcia praktyczne	---
Praktyki zawodowe	---
SUMA GODZIN	35
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1,5

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Zdrowie publiczne											
1. Kod przedmiotu: P-1/2_B_14		2. Liczba punktów ECTS: 1,5									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / semina	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	1		40	15	15	-	10	-	-	-	15
5. Semestr:	2	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Dr Justyna Hasij										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studentów z pojęciem zdrowia publicznego, jego interdyscyplinarnym charakterem, kierunkami i przemianami.
C2.	Zapoznanie studentów ze znaczeniem promocji zdrowia i profilaktyki jako narzędzi i filarów zdrowia publicznego.
C3.	Zapoznanie studentów z rekomendacjami ekspertów, podstawami prawnymi i funkcjonowaniem opieki zdrowotnej na obszarze RP i wybranych państw.
C4.	Przygotowanie studenta do pracy w obszarze zdrowia publicznego na wszystkich szczeblach organizacyjno-prawnych zdrowia publicznego.
2. Wymagania wstępne:	

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.B.W4	Zna i rozumie funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	Test wiedzy	C3
B.W27.	Zna i rozumie pojęcie zdrowia publicznego i zadania z zakresu zdrowia publicznego;	Test wiedzy	C 1
B.W28.	Zna i rozumie kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	Test wiedzy	C 1
B.W29.	Zna i rozumie podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	Test wiedzy	C 2
B.W30.	Zna i rozumie istotę profilaktyki i prewencji chorób;	Test wiedzy	C 2
B.W31.	Zna i rozumie zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich świata oraz warunki dostępu do świadczeń zdrowotnych i innych świadczeń, niezbędnych w skoordynowanych działaniach zdrowia publicznego;	Test wiedzy	C 3
B.W32.	Zna i rozumie swoje zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy;	Test wiedzy	C 4
B.W33.	Zna i rozumie międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF) oraz procedur medycznych;	Test wiedzy	C 4

W zakresie umiejętności

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.B.U1	Potrafi udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;	Ćwiczenia praktyczne, weryfikacja i ocena poziomu wykonania poszczególnych zadań	C 1-C4
EO.B.U2	Potrafi rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwie;	Ćwiczenia praktyczne, weryfikacja i ocena poziomu wykonania poszczególnych zadań	C 1-C4
B.U15.	Potrafi analizować światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	Ćwiczenia praktyczne, weryfikacja i ocena poziomu wykonania poszczególnych zadań	C 1-C4
B.U16.	Potrafi analizować funkcjonowanie systemów opieki		C 1-C4

	zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;		
B.U17.	Potrafi stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych;		C 1-C4
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S2.	Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	Obserwacja	C 1-C4
K.S7.	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	Obserwacja	C 1-C4

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Pojęcie zdrowia publicznego i globalne wyzwania zdrowotne.	EO.B.W4, B.W27., B.W28.
TP_2	System opieki zdrowotnej, opieka zdrowotna w Polsce w krajach UE.	EO.B.W4, B.W31.
TP_3	Promocja zdrowia i profilaktyka jako element zdrowia publicznego.	B.W29., B.W30.
TP_4	Opieka nad macierzyństwem jako wyzwanie zdrowia publicznego (płodność, opieka okołoporodowa).	B.W30., B.W31., B.W32., B.W33.
TP_5	Choroby zakaźne jako wyzwanie zdrowia publicznego.	B.W30., B.W31., B.W32., B.W33.
TP_6	Nowotwory jako problem zdrowia publicznego.	B.W30., B.W31., B.W32., B.W33., EO.B.U1, EO.B.U2
TP_7	Niepełnosprawność jako problem zdrowia publicznego.	B.W30., B.W31., B.W32., B.W33.
ĆWICZENIA		
TP_8	Opieka nad macierzyństwem jako wyzwanie zdrowia publicznego. Metoda projektu z mapą interesariuszy, dyskusja.	B.U15., B.U16. B.U17. K.S2. ; K.S7.
TP_9	Choroby zakaźne jako wyzwanie zdrowia publicznego. Symulacja i film edukacyjny. Dyskusja.	B.U15., B.U16. B.U17. K.S2. ; K.S7.
TP_10	Nowotwory jako problem zdrowia publicznego. Rozwiązanie zadań problemowych z analizą SWOT i debata oxfordzka.	EO.B.W4, EO.B.U1, EO.B.U2B.U15., B.U16. B.U17. K.S2. ; K.S7.
TP_11	Zdrowie psychiczne jako wyzwanie zdrowia publicznego. Metoda projektu. Dyskusja	B.U15., B.U16. B.U17. K.S2. ; K.S7.
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_12	Analiza lokalnych programów profilaktycznych – Student opracuje krótką analizę wybranego programu zdrowia publicznego (np. szczepienia, profilaktyka chorób sercowo-naczyniowych) realizowanego w regionie. Praca powinna uwzględniać rolę pielęgniarki w edukacji i promocji zdrowia.	B.W30.; B.W32; K.S7

TP_13	Ocena czynników ryzyka zdrowotnego w społeczności – Student przygotowuje opis najczęstszych problemów zdrowotnych w wybranej grupie populacyjnej (np. seniorzy, młodzież) oraz zaproponuje działania profilaktyczne. W pracy należy wskazać znaczenie pielęgniarstwa w ochronie zdrowia publicznego.	B.W30.; B.W32; K.S7
-------	--	---------------------

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

D – ocena różnicująca, np. skala ocen 2-5

F – failed – brak zaliczenia

P – passed – zaliczenie

Przedmiot kończy się egzaminem

Kryteria oceny:

WYKŁADY

Ocena wykładu:

- Uczestnictwo w wykładzie.
- Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną.

Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

ĆWICZENIA

Ocena bieżąca

- 100% obecność studenta
- Aktywny udział we wszystkich ćwiczeniach z wykonaniem zadań

Zaliczenie umiejętności, uwzględnionych w efektach uczenia się. Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów:

Ocena 1 – obserwacja (dotyczy umiejętności)

Ocena 2 – praktyczne wykonanie zadania (dotyczy umiejętności)

Ocena 3 – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Praca własna studenta:

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta

5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów

4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia

4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia

3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia

3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia

2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy, są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do egzaminu końcowego.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające: wykład.

Metody aktywizujące: metoda projektu, debata oksfordzka, symulacje, dyskusja;

Metody problemowe: rozwiązywanie zadań problemowych;

Metody eksponujące: pokaz filmu edukacyjnego;

Uwaga: przedmiot może być prowadzony w języku angielskim.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Prętki K.: Zdrowie publiczne. Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego, Poznań 2021

Literatura uzupełniająca:

Kulik T. B.: Zdrowie publiczne. PZWL, Warszawa, 2015

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	25
Praca własna studenta	15
Zajęcia praktyczne	---

Praktyki zawodowe	---
SUMA GODZIN	40
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1,5

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWYCH

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Etyka zawodu pielęgniarki											
1. Kod przedmiotu: P-I/1_B_15		2. Liczba punktów ECTS: 2									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminary	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	I		50	20	20	-	15	-	-	-	15
5. Semestr:	1	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczeniem z oceną		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Mgr Justyna Kiejda										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM / Platforma Moodle								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Opanowanie wiedzy dotyczącej aspektów etyczno-prawnych powiązanych z wykonywaniem zawodu Pielęgniarki/Pielęgniарza
C2.	Przygotowanie studenta do rozpoznawania problemów etycznych wynikających z opieki nad pacjentem
C3.	Przygotowanie studenta do pełnienia podstawowych ról zawodowych wynikających z racji wykonywania zawodu Pielęgniarki/Pielęgniарza

2. Wymagania wstępne:
Brak

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:			
W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.B.W.8	Zna i rozumie etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarki	Test wiedzy	C1-C3
B.W34.	Zna i rozumie przedmiot etyki ogólnej i zawodowej pielęgniarki;	Test wiedzy	C1
B.W35.	Zna i rozumie istotę podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki;		C2
B.W36.	Zna i rozumie problematykę etyki normatywnej, w tym wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki;		C3
B.W37.	Zna i rozumie odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów oraz zasady interwencji pielęgniarskich zgodnych z etyką zawodową;		C2
B.W38.	Zna i rozumie Kodeks etyki dla pielęgniarek Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (International Council of Nurses, ICN) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;		C1
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
B.U18.	Potrafi rozwiązywać dylematy etyczne i moralne występujące w praktyce zawodowej pielęgniarki;	Dyskusja	C1-C3
B.U19.	Potrafi rozpoznawać potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów w zakresie odrębności kulturowych i religijnych oraz podejmować interwencje zgodne z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki;		C1-C3
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S7.	Gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Obserwacja	C1-C3
K.S3.	Gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		C1-C3

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Wprowadzenie do etyki – podstawowe pojęcia	EO.B.W.8, BW34, BW35, BW36, BW37, BW38, KS.3
TP_2	Etyka w Pielęgniarstwie: Koncepcje etyczne: adwokatura, odpowiedzialność	
TP_3	Etyka w Pielęgniarstwie: Koncepcje etyczne: współpraca i troskliwość	
TP_4	Etyka normatywna i aksjologia	
TP_5	Tajemnica zawodowa w odniesieniu prawa, moralności i etyki	
TP_6	Kodeks etyki zawodowej -moralność, prawda, dylematy – czy mówić prawdę?	
TP_7	Zasady funkcjonowania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych	
ĆWICZENIA		
TP_8	Kodeks etyki zawodowej Pielęgniarki i Położnej, prawa pacjenta w odniesieniu do pielęgniarstwa	EO.B.W.8, BW34, BW35, BW36, BW37, BW38, KS.3
TP_9	Rodzaje dylematów moralnych i etycznych w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara	
TP_10	Współczesne koncepcje etyczne w praktyce pielęgniarstwa	
TP_11	Prawa i obowiązki członka samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych	
TP_12	Etyka zawodowa w kontekście odrębności kulturowych i religijnych.	
TP_13	Prawa i obowiązki pielęgniarki, struktura organizacyjna	
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_14	Student przygotowuje analizę wybranego dylematu etycznego z praktyki pielęgniarstwa, wskazując możliwe sposoby postępowania zgodne z zasadami etyki zawodowej. Praca powinna uwzględniać odpowiedzialność pielęgniarki wobec pacjenta.	B.W35; B.W36; B.U18; KS.3, K.S7
TP_15	Student opracowuje krótką refleksję na temat znaczenia kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki w codziennej pracy klinicznej. Zadanie ma na celu rozwijanie świadomości etycznej i postaw profesjonalnych.	

5. Warunki zaliczenia:
<p>Zajęcia kończą się zaliczeniem z oceną.</p> <p>5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.</p> <p>4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.</p> <p>4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.</p> <p>3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.</p> <p>3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.</p>

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Wykłady

Ocena wykładu:

- Uczestnictwo w wykładzie, przygotowanie prezentacji multimedialnej.
- Zaliczenie przeprowadzane jest za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się.

Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Ćwiczenia

Ocena bieżąca

- 100% obecność studenta
- kolokwium ustne - znajomość istoty badania: celu, zasad i techniki wykonywania badania

Zaliczenie umiejętności, uwzględnionych w efektach uczenia się. Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów:

Ocena 1 – obserwacja (dotyczy umiejętności)

Ocena 2 – praktyczne wykonanie zadania (dotyczy umiejętności)

Ocena 3 – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

Praca własna studenta:

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta

5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów

4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia

4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia

3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia

3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia

2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające: Wykład, Instruktaż;

Metody aktywizujące: Dyskusja, Case study (studium przypadku);

Metody problemowe: Rozwiązywanie zadań problemowych

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Łuków, Paweł, 'Etyka medyczna z elementami filozofii', Warszawa, PZWL, 2022

Literatura uzupełniająca:

Krajewska-Kułąk, Elżbieta, „Problemy wielokulturowości w medycynie”, Warszawa, PZWL, 2017.

Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej RP, załącznik do uchwały nr. 18 Krajowego Zjazdu Pielęgniarek i Położnych z dnia 17.05.2023r.

8. Kalkulacja ECTS:

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	35
Praca własna studenta	15
Zajęcia praktyczne	-
Praktyki zawodowe	-
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Współpraca i komunikacja w zespole interpersonalnym											
1. Kod przedmiotu: P-II/3_B_16		2. Liczba punktów ECTS: 1									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin: wypełnia Prodziekan	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	II		25	10	10	0	0	10	0	0	5
5. Semestr:	3	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		9. Język wykładowy:			Polski					
Koordynator	Mgr Łukasz Krypel										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C4.	Zapoznanie z pojęciami dotyczącymi pracy zespołowej oraz komunikowania się z pacjentem i zespołem.
C5.	Przedstawienie perspektywy pacjenta w opiece pielęgniarstwa i jej wpływu na prozdrowotne zachowania pacjenta.
C6.	Zapoznanie z patologicznymi zjawiskami w miejscu pracy.
C7.	Kształtowanie umiejętności efektywnej współpracy zespołowej, skutecznej komunikacji interprofesjonalnej oraz rozwiązywania problemów.
C8.	Kształtowanie rozumienia ról i odpowiedzialności poszczególnych zawodów medycznych w procesie opieki nad

	pacjentem.
--	------------

2. Wymagania wstępne:

Znajomość treści programowych z podstaw pielęgniarstwa, psychologii, socjologii.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
B.W39.	Zna i rozumie priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;	Test	C1.
B.W40.	Zna i rozumie znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu		C1.
B.W41.	Zna i rozumie rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;		C1.
B.W42.	Zna i rozumie proces podejmowania decyzji w zespole;		C1.
B.W43.	Zna i rozumie metody samooceny pracy zespołu;		C1.
B.W44.	Zna i rozumie czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole;		C1.
B.W45.	Zna i rozumie zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych;		C1.
B.W46.	Zna i rozumie zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentowi lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;		C1.
B.W47.	Zna i rozumie zasady komunikowania się z pacjentem odmiennym kulturowo i o odmiennej orientacji seksualnej, pacjentem niedowidzącym i niewidzącym oraz niedosłyszącym i niesłyszącym;		C1.
B.W48.	Zna i rozumie znaczenie perspektywy pacjenta w opiece pielęgniarstwa, motywowania pacjenta do przestrzegania zaleceń i prozdrowotnego stylu życia;		C2.
B.W49.	Zna i rozumie metody okazywania empatii pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi;		C2.
B.W50.	Zna i rozumie zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy.		C3.
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.B.U15	Potrafi komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole;	Ocena wykonania zadania praktycznego	C1-C4
EO.B.U17	Potrafi organizować pracę własną i podległego personelu oraz	Ocena wykonania	C1-C4

	współpracować w zespołach pielęgniarskich i zespołach interdyscyplinarnych;	zadania praktycznego	
B.U20.	Potrafi korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu oraz planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;	Ocena wykonania zadania praktycznego	C4.
B.U21.	Potrafi identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej;		C4.
B.U22.	Potrafi wskazywać sposoby rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu;		C4.
B.U23.	Potrafi stosować zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interdyscyplinarnego;		C4.
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S7.	Gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Ocena 360°	C5.

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_25	Praca zespołowa – priorytety, efektywność, motywowanie. Efektywna współpraca między przedstawicielami zawodów medycznych.	B.W39.; B.W40. B.W42.; B.W43. B.W44.
TP_26	Komunikacja interpersonalna jako czynnik warunkujący współpracę w zespole. Komunikacja i współdziałanie zespołu interprofesjonalnego w różnych kontekstach klinicznych.	B.W45.; B.W46. B.W47.
TP_27	Rola przywódcy w zespole – zarządzanie zespołem i ocena pracy zespołowej.	B.W41.
TP_28	Perspektywa pacjenta w opiece pielęgniarskiej – kluczowe aspekty, motywowanie do zmian i zaleceń terapeutycznych. Metody okazywania empatii.	B.W48.; B.W49.
TP_29	Patologiczne zjawiska w miejscu pracy – pojęcie, postępowanie przeciwdziałające, radzenie sobie.	B.W50.
ĆWICZENIA – SYMULACJE MEDYCZNE WYSOKIEJ WIernośCI		
Zajęcia z udziałem studentów co najmniej trzech kierunków studiów objętych standardami kształcenia: pielęgniarstwa, lekarskiego, ratownictwa medycznego.		
TP_30	Nagłe pogorszenie stanu klinicznego pacjenta podczas przyjęcia na SOR.	EO.B.U15, EO.B.U17, B.U20.; B.U21. B.U22.; B.U23. K.S7.
TP_31	Zdarzenie niepożądane podczas opieki nad pacjentem - debriefing zespołu interprofesjonalnego.	
TP_32	Przekazanie pacjenta z SOR na oddział szpitalny z wykorzystaniem protokołu SBAR.	
TP_33	Postępowanie zespołu interprofesjonalnego zdarzenia epidemiologicznego na oddziale szpitalnym.ologicznego na oddziale szpitalnym	
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_34	Analiza wybranego artykułu dotyczącego mobbingu, dyskryminacji	B.W50.

	i innych zachowań patologicznych w miejscu pracy.	K.S7.
TP_35	Analiza studiów przypadków dotyczących pracy zespołowej w środowisku medycznym.	B.W39.; B.W40. B.W41.; B.W42. B.W43.; B.W44. B.W45.; B.W47. K.S7.

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Wykłady – P/ test (zaliczenie z oceną)

Ćwiczenia – P/ ocena realizacji zadań praktycznych

Praca własna – F/ praca pisemna – informacja zwrotna o mocnych i słabych stronach opracowania.

Kryteria oceny:

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Kryteria oceniania:

5,0 (94%-100%) - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 (88%-93%) - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 (77%-87%) - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 (70%-76%) - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 (60%-69%) - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 (poniżej 60%) - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Praca własna studenta:

W godzinach pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt

- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
  - Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
  - Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt
- Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy (wykłady, ćwiczenia) są obowiązkowe. W przypadku nieobecności, student zobowiązany jest do jej/ich odrobienia z inną grupą, a jeśli nie jest to możliwe, do zaliczenia materiału u prowadzącego zajęcia po uprzednim uzgodnieniu zasad takiego zaliczenia. Brak uzyskania stosownych zaliczeń ewentualnych nieobecności skutkuje brakiem dopuszczenia do zaliczenia końcowego.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Wykład konwersatoryjny; Symulacja medyczna; Praca z tekstem; Dyskusja

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

1. McLaney E. i wsp. A framework for interprofessional team collaboration in a hospital setting: Advancing team competencies and behaviours; Healthcare Management Forum 2022 Vol. 35(2) 112–117 – **artykuł dostępny w zasobach Biblioteki Uczelni**
2. Arun G. i wsp. Interprofessional Collaboration and Leadership in Health Education. Health Leadership and Quality of Life. 2024; 3:.389 doi: 10.56294/hl2024.389 – **artykuł dostępny w zasobach Biblioteki Uczelni**

Literatura uzupełniająca:

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładową	20
Samodzielna praca studenta	5
Zajęcia praktyczne	---
Praktyka zawodowa	---
SUMA GODZIN	25
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	1

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Język angielski											
1. Kod przedmiotu: P-I,II/1-4_B_17		2. Liczba punktów ECTS: 5									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	I /II		120	-	-	-	120	-	-	-	-
5. Semestr:	1,2,3,4	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			angielski					
10. Koordynator	Dr Anna Gapińska										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM / Platforma Moodle								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Nabywanie umiejętności tworzenia wypowiedzi ustnych w języku angielskim.
C2.	Nabywanie umiejętności tłumaczenia treści na język angielski / polski.
C3.	Nabywanie umiejętności reagowania na treści podane w języku angielskim.
C4.	Nabywanie umiejętności przetwarzania treści z materiałów źródłowych: artykułów lub nagrań wideo.
C5.	Nabywanie umiejętności tworzenia wypowiedzi pisemnych.

2. Wymagania wstępne:
Znajomość podstawy znajomości języka angielskiego na poziomie A1

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:			
W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
B.U24	Potrafi korzystać z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim - z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym;	Ćwiczenia praktyczne, weryfikacja i ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności, obserwacja, dyskusja,	C2,C5
B.U25	Potrafi porozumiewać się w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim - w innym języku obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.		C1,C3,C4
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S7.	Gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	obserwacja	C1-C5

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
ĆWICZENIA		
TP_1	Choroby układu krążenia – wprowadzenie kluczowego słownictwa, ćwiczenia na słownictwo.	C2
TP_2	Nadciśnienie tętnicze – definicja pojęcia.	C1
TP_3	Określenie różnic między nadciśnieniem pierwotnym i wtórnym: wnioski z filmu.	C2.,C4
TP_4	Objawy nadciśnienia – analiza artykułu.	C2
TP_5	Określenie związku nadciśnienia z miażdżycą tętnic: wnioski ze zdjęcia	C1., C4

	poglądowego.	
TP_6	Tworzenie dialogów: diagnozowanie nadciśnienia, określanie symptomów, profilaktyka i leczenie.	C1
TP_7	Zawał – wprowadzenie kluczowych definicji, ćwiczenia na słownictwo.	C2
TP_8	Określenie przyczyn zawału – opis zdjęcia poglądowego.	C5
TP_9	Przedstawianie typowych objawów zawału, wskazanie wczesnego objawu zawału: praca z tekstem.	C1
TP_10	Określanie przykładowych powikłań związanych z zawałem.	C1
TP_11	Tworzenie pytań i odpowiedzi do treści artykułu o zawałe – dialogi.	C1
TP_12	Udar – wprowadzenie kluczowego słownictwa i definicji, ćwiczenia na słownictwo.	C2
TP_13	Typy zawałów – wnioski na podstawie tekstu.	C5
TP_14	Definiowanie zawału niedokrwiennego, krwotocznego i mikro-udaru – prezentacje na podstawie artykułu.	C1
TP_15	Metoda diagnozowania udaru – EN – FAST / PL – UDAR – zastosowanie metody w dialogach.	C1-C4
TP_16	Przyczyny różnych typów zawału: wnioski ze zdjęcia poglądowego.	C5
TP_17	Wskazanie symptomów udaru.	C1
TP_18	Wpływ udaru na zdrowie – wskazywanie powikłań.	
TP_19	Choroby autoimmunologiczne: wprowadzenie kluczowego słownictwa – ćwiczenia na słownictwo.	C2
TP_20	Definiowanie chorób autoimmunologicznych: prezentacje na podstawie źródeł internetowych.	C1
TP_21	Układ endokrynnny – opis podstawowych funkcji.	C5
TP_22	Tarczycza – wskazywanie funkcji gruczołu.	
TP_23	Hormony tarczycy – prezentowanie funkcji hormonów.	C1
TP_24	Definicja choroby Hashimoto.	C1
TP_25	Diagnozowanie Hashimoto – tworzenie dialogów.	
TP_26	Reumatoidalne zapalenie stawów – wprowadzenie kluczowego słownictwa i definicji – ćwiczenia na słownictwo.	C2
TP_27	Wskazanie przyczyn RZS: opracowanie źródeł z Internetu.	C5
TP_28	Określenie wpływu RZS na ciało: interpretacja poglądowego zdjęcia.	C5
TP_29	Charakterystyka etapów w rozwoju RZS: streszczenie tekstu.	C3
TP_30	Przedstawianie symptomów i przyczyn RZS: praca ze słownictwem.	C2
TP_31	Zaliczenie semestru.	
TP_32	Wprowadzenie do działu: układ trawienny i jego zaburzenia – kluczowe słownictwo i definicje – ćwiczenia na słownictwo.	C2
TP_33	Układ trawienny – budowa – opis zdjęcia poglądowego.	C5
TP_34	Funkcje układu trawiennego: tłumaczenie artykułu.	C2
TP_35	Choroby układu pokarmowego – krótkie prezentacje charakterystyki wybranych chorób: źródła Internetowe.	C1
TP_36	Choroba wrzodowa żołądka: definicja i przykłady – kluczowe słownictwo.	C2
TP_37	Symptomy choroby wrzodowej – kluczowe słownictwo.	C2
TP_38	Przyczyny i czynniki ryzyka w chorobie wrzodowej – tłumaczenie zdań.	C2
TP_39	Dialogi: diagnoza choroby wrzodowej żołądka.	C1-C4
TP_40	Zespół jelita drażliwego: wprowadzenie kluczowego słownictwa.	C2
TP_41	Typowe objawy w ZJD – tłumaczenie słówek.	C2
TP_42	Przyczyny ZJD – prezentacja przyczyn na podstawie artykułu.	C1-C5
TP_43	Czynniki ryzyka w ZJD – przedstawianie informacji ze źródeł Internetowych.	C5
TP_44	Diagnozowanie ZJD – pytania i odpowiedzi na podstawie informacji z artykułu: praca w parach.	C1-C4
TP_45	Sposoby leczenia ZJD – metoda dialogu.	C1-C4
TP_46	Wprowadzenie do układu nerwowego: kluczowe definicje i słownictwo – ćwiczenia na słownictwo.	C2
TP_47	Budowa układu nerwowego – anatomiczne części układu nerwowego - praca ze słownictwem.	C2
TP_48	Funkcje układu nerwowego – tłumaczenie zdań.	C2
TP_49	Przykładowe choroby i zaburzenia układu nerwowego: prezentacje i	C2

	tłumaczenie treści na podstawie źródeł Internetowych.	
TP-50	Metody diagnostyczne chorób układu nerwowego – opis na podstawie zdjęć poglądowych.	C1-C5
TP 51	Padaczka: definicja i kluczowe definicje – ćwiczenia na słownictwo.	C2
TP_52	Typy padaczki: charakterystyka na podstawie artykułu, układanie pytań do treści artykułu.	C1
TP_53	Czynniki wywołujące padaczkę: prezentacje.	C1
TP_54	Typowe objawy padaczki: podział na kategorie – praca w parach.	C1-C4
TP_55	Przyczyny padaczki: porządkowanie na podstawie częstotliwości występowania – praca w grupach.	C1-C3-C4
TP_56	Metody leczenia padaczki: tłumaczenie treści artykułu, streszczenie treści.	C2
TP_57	Alzheimer – definicja i kluczowa terminologia – ćwiczenia na słownictwo.	C2
TP_58	Co dzieje się w mózgu? – przyczyny rozwoju choroby – wnioski z materiału video.	C5
TP_59	Podział symptomów choroby na kategorie – czytanie i odtwarzanie treści artykułu – praca w parach.	C1-C4
PRACA WŁASNA STUDENTÓW		
TP 60	Samodzielna lektura anglojęzycznego artykułu naukowego	B.U24, K.S7

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

D – ocena różnicująca, skala ocen 2-5

Przedmiot kończy się egzaminem.

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Ćwiczenia:

Ocena bieżąca

- 100% obecność studenta
- zaliczenie ustne – prezentacja własna studenta (opis jednostki chorobowej), znajomość treści z zajęć według kryteriów zaliczenia
- Tworzenie wypowiedzi w języku angielskim.
- Przetwarzanie treści w języku angielskim.
- Reagowanie na treści podane w języku angielskim.

Praca własna studenta

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające; prelekcja

Metody aktywizujące:

- Dyskusja
- Inscenizacja: dialog
- Case study (studium przypadku)

Metody problemowe: Rozwiązywanie zadań problemowych

Metody eksponujące: pokaz filmu edukacyjnego

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Podlewska, A., „Angielski w tłumaczeniach”, Warszawa, Preston Publishing, 2020.

Literatura uzupełniająca:

Robinson M. Joan, "Nursing 2016", Warszawa, Wolters Kluwer, 2016.

8. Kalkulacja ECTS:

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	120
Praca własna studenta	0
SUMA GODZIN	120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	5

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Podstawy pielęgniarstwa											
1. Kod przedmiotu: P-I/1,2_C_18		2. Liczba punktów ECTS: 20									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaRIA	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	I		545	40	40	-	25	200	120	120	40
5. Semestr:	1,2	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			polski					
Koordynator	Dr Monika Zysnarska										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma Zoom								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami dotyczącymi zawodu pielęgniarki oraz pielęgniarstwa.
C2.	Zapoznanie studentów z założeniami profesjonalnego pielęgniarstwa zindywidualizowanego, podstawowej opieki pielęgniarstwiej, modeli pielęgnowania i klasyfikacji praktyki pielęgniarstwiej.
C3.	Zapoznanie studentów z zasadami diagnozowania i planowania opieki pielęgniarstwiej w różnych sytuacjach zdrowotnych, uniwersalnych diagnozach pielęgniarstwiej i stanach klinicznych.

C4.	Kształtowanie i doskonalenie umiejętności instrumentalnych wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych, diagnostycznych, leczniczych i usprawniających oraz udzielanie wybranych świadczeń zdrowotnych zgodnie z prawnymi kompetencjami zawodowymi pielęgniarki, aktualnymi wymogami, kodeksem etyki zawodowej w warunkach symulowanych i naturalnych.
C5.	Kształtowanie i doskonalenie umiejętności planowania opieki pielęgniarskiej w oparciu o proces pielęgnowania i wybrany model pielęgnowania w warunkach symulowanych i naturalnych.
C6.	Kształtowanie i doskonalenie kompetencji personalnych i społecznych pożądanych w zawodzie pielęgniarki.

2. Wymagania wstępne:

Brak

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:

<i>W zakresie wiedzy</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.C.W6	Zna i rozumie zadania, funkcje i uwarunkowania rozwoju zawodu pielęgniarki	P/ egzamin (test)	C1-C6
EO.C.W7	Zna i rozumie modele opieki pielęgniarskiej nad osobą zdrową, chorą, niepełnosprawną i umierającą	P/ egzamin (test)	C1-C6
C.W1.	Zna i rozumie uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarskiej i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;	P/ egzamin (test)	C1.
C.W2.	Zna i rozumie pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia oraz rolę pacjenta w realizacji opieki pielęgniarskiej;	P/ egzamin (test)	C1.
C.W3.	Zna i rozumie definicję zawodu pielęgniarki według Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN), funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki według Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization, WHO);	P/ egzamin (test)	C1.
C.W4.	Zna i rozumie proces pielęgnowania (definicję, etapy, zasady) oraz metody organizacji pracy, w tym w ramach podstawowej opieki pielęgniarskiej (primary nursing), jej istotę i odrębności, z uwzględnieniem ich wpływu na jakość opieki pielęgniarskiej i rozwój praktyki pielęgniarskiej;	P/ egzamin (test)	C2.
C.W5.	Zna i rozumie klasyfikacje praktyki pielęgniarskiej (Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej International Classification for Nursing Practice, ICNP, oraz Międzynarodowa Klasyfikacja Diagnoz Pielęgniarskich według NANDA NANDA's International Nursing Diagnoses, North American Nursing Diagnosis Association, NANDA);	F / wykonanie zadania P/ zaliczenie z oceną, egzamin (test)	C2.
C.W6.	Zna i rozumie istotę opieki pielęgniarskiej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);	P/ egzamin (test)	C2.
C.W7.	Zna i rozumie istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;	P/ kolokwium teoretyczne, egzamin (test)	C4.
C.W8	Zna i rozumie zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą i chorym, w tym o niepomyślnym rokowaniu;	P/ egzamin (test)	C3.

C.W9	Zna i rozumie zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w przypadku deficytu samoopieki, zaburzonego komfortu i zaburzonej sfery psychoruchowej pacjenta;	P/ egzamin (test)	C3.
C.W10	Zna i rozumie zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa;	P/ egzamin (test)	C3.
C.W11	Zna i rozumie udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;	P/ egzamin (test)	C3.
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.C.U2	Potrafi rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwa	F/ odpowiedź ustna z informacją zwrotną	C1-C6
EO.C.U3	Potrafi organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarstwa nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;	P/ ocena wykonania zadania praktycznego z uzasadnieniem	C1-C6
EO.C.U4	Potrafi udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa	F/ odpowiedź ustna z informacją zwrotną	C1-C6
EO.C.U5	Potrafi decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych	P/ ocena wykonania zadania praktycznego z uzasadnieniem	C1-C6
EO.C.U8	Potrafi przeprowadzić badanie kwalifikacyjne do szczepień ochronnych i wykonywać szczepienia ochronne określone w przepisach prawa, realizować obowiązujące procedury w sytuacji wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) oraz prowadzić sprawozdawczość w zakresie szczepień ochronnych	F/ odpowiedź ustna z informacją zwrotną	C1-C6
EO.C.U11	Potrafi udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krąż.-oddechowej;	P/ ocena wykonania zadania praktycznego z uzasadnieniem	C1-C6
EO.C.U12	Potrafi usunąć szwy i pielęgnować ranę, w tym założyć i zmienić opatrunk	F/ odpowiedź ustna z informacją zwrotną	C1-C6
EO.C.U13	Potrafi przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	P/ ocena wykonania zadania praktycznego z uzasadnieniem	C1-C6
EO.C.U14	Potrafi wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	F/ odpowiedź ustna z informacją zwrotną P/ ocena wykonania zadania praktycznego z	C4

		uzasadnieniem	
C.U1.	Potrafi stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	F/ odpowiedź ustna z informacją zwrotną P/ ocena wykonania zadania praktycznego z uzasadnieniem	C5.
C.U2.	Potrafi gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa;	F/ odpowiedź ustna z informacją zwrotną P/ ocena wykonania zadania praktycznego z uzasadnieniem	C5.
C.U3.	Potrafi ustalać plan opieki pielęgniarstwa oraz realizować go wspólnie z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	F/ odpowiedź ustna z informacją zwrotną P/ wykonanie zadania praktycznego z uzasadnieniem	C5.
C.U4.	Potrafi monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	F/ odpowiedź ustna z informacją zwrotną P/ ocena wykonania praktycznego z uzasadnieniem	C5.
C.U5.	Potrafi dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarstwa;	F/ odpowiedź ustna z informacją zwrotną P/ ocena wykonania praktycznego z uzasadnieniem	C5.
C.U6.	Potrafi wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U7.	Potrafi wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania	C4.

		praktycznego wg checklisty	
C.U8.	Potrafi przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U9.	Potrafi prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;	F/ informacja zwrotna w trakcie wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego	C4.
C.U10.	Potrafi wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, (...), saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn) oraz interpretować ich wyniki;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U11.	Potrafi pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U12.	Potrafi wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania zadania praktycznego	C4.
C.U13.	Potrafi stosować zabiegi przeciwzapalne;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U14.	Potrafi przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki pielęgniarskiej;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury	C4.

		P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	
C.U15.	Potrafi obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności;	F/ informacja zwrotna w takcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U16.	Potrafi wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	F/ obserwacja wykonania zadania z informacją zwrotną P/ wykonanie zadania praktycznego z uzasadnieniem	C4.
C.U17.	Potrafi uczestniczyć w przetaczaniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych;	F/ informacja zwrotna w takcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U18.	Potrafi wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami prawa;	F/ informacja zwrotna w takcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U19.	Potrafi rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u pacjenta, a także podejmować stosowne działania;	F/ informacja zwrotna w takcie obserwacji wykonywania procedury	
C.U20.	Potrafi wykonać testy skórne i próby uczuleniowe;	F/ informacja zwrotna w takcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U21.	Potrafi wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;	F/ informacja zwrotna w takcie	C4.

		obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	
C.U22.	Potrafi zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;	F/ informacja zwrotna w takcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U23.	Potrafi dobrać i stosować dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłąbnik do żołądka lub przetokę odżywczą);	F/ informacja zwrotna w takcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U24.	Potrafi przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjenta i swojego;	F/ informacja zwrotna w takcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U25.	Potrafi wystawiać zlecenia na wyroby medyczne w ramach kontynuacji zlecenia lekarskiego;	F/ odpowiedź ustna z informacją zwrotną P/ wykonanie zadania praktycznego z uzasadnieniem	C4.
C.U26.	Potrafi prowadzić gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych;	F/ informacja zwrotna w takcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U27.	Potrafi podać pacjentowi doraźnie tlen z wykorzystaniem różnych metod oraz uczestniczyć w tlenoterapii z wykorzystaniem dostępu do centralnej instalacji gazów medycznych, butli z tlenem lub koncentratora tlenu;	F/ informacja zwrotna w takcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena	C4.

		wykonania zadania praktycznego wg checklisty	
C.U28.	Potrafi wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia bierne i czynne;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U29.	Potrafi wykonywać zabiegi higieniczne u dziecka i dorosłego, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U30.	Potrafi oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	F/ odpowiedź ustna z informacją zwrotną P/ wykonanie zadania praktycznego z uzasadnieniem	C4.
C.U31.	Potrafi wykonywać zabiegi doodbytnicze;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U32.	Potrafi pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe, w tym stosować zasady i techniki zakładania oraz wymiany worka stomijnego i środki do pielęgnacji przetok;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U33.	Potrafi zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę, usuwać cewnik i prowokować mikcję;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.

C.U34.	Potrafi zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować jego położenie i drożność, usuwać go oraz wymienić PEG (niskoprofilową gastrostomię balonową);	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U35.	Potrafi wystawiać zlecenia na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U36.	Potrafi dobrać rodzaj i technikę zakładania bandażu i innych materiałów opatrunkowych oraz je stosować;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U37.	Potrafi zakładać odzież operacyjną;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U38.	Potrafi założyć opatrunek na ranę, zmienić go lub zdjąć;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U39.	Potrafi usunąć szwy z rany;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U40.	Potrafi prowadzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie	F/ informacja zwrotna w trakcie	C4.

	z przepisami prawa;	obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	
C.U41.	Potrafi udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U42.	Potrafi doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.
C.U43.	Potrafi doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	F/ informacja zwrotna w trakcie obserwacji wykonywania procedury P/ ocena wykonania zadania praktycznego wg checklisty	C4.

W zakresie kompetencji społecznych

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S1.	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	F/ ocena 360°; obserwacja studenta	C6.
K.S2.	Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;		C6.
K.S3.	Jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		C6.
K.S4.	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		C6.
K.S5.	Jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		C6.
K.S6.	Jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		C6.
K.S7.	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń		C6.

	w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		
--	--	--	--

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_01	Rozwój pielęgniarstwa – charakterystyka procesu oraz jego uwarunkowania.	EO.C.W6,, C. W1.
TP_02	Pielęgniarstwo współczesne – profesjonalizacja zawodu, a jego misja.	EO.C.W6,, C. W1.
TP_03	Podstawowe pojęcia z zakresu pielęgniarstwa: pomaganie, wspieranie, towarzyszenie, pielęgnowanie – istota zawodu.	EO.C.W6,, C.W2.
TP_04	Pielęgniarstwo jako zawód. Funkcje i zadania personelu pielęgniarstwa. Udział Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN) oraz Światowej Organizacji Zdrowia w kształtowaniu podstaw teoretycznych.	EO.C.W6,, C.W3.
TP_05	Organizacja pracy personelu pielęgniarstwa w aspekcie podstawowej opieki zdrowotnej oraz stacjonarnych zakładów opieki zdrowotnej. Uwarunkowania jakości opieki pielęgniarstwa oraz rozwoju praktyki. Rola Primary Nursing jako modelu opieki.	C.W4.
TP_06	Opieka pielęgniarstwa w aspekcie założeń teoretycznych F. Nightingale, V. Henderson, D. Orem, C. Roy, B. Neuman.	EO.C.W7,, C.W6.
TP_07	Proces pielęgnowania pacjenta – definicja, etapy, zasady.	EO.C.W7, C.W4.
TP_08	Opieka nad pacjentem: zdrowym, zagrożonym chorobą i chorym oraz o niepomyślnym rokowaniu - zadania personelu pielęgniarstwa.	EO.C.W7, C.W8.
TP_09	Świadczenia zapobiegawcze, diagnostyczne, lecznicze i rehabilitacyjne – aktualne podstawy teoretyczne.	C.W7.
TP_10	Rola i zadania personelu pielęgniarstwa w zespole interprofesjonalnym w zakresie promowania zdrowia, zapobiegania chorobom, działań diagnostycznych, terapeutycznych oraz rehabilitacyjnych	C.W11.
TP_11	Opieka pielęgniarstwa ukierunkowana na pacjenta z deficytem w zakresie samoopieki.	C.W9.
TP_12	Rola i zadania personelu pielęgniarstwa w przypadku pacjenta z zaburzonym komfortem w wymiarze fizycznym, psychoduchowym, środowiskowym i kulturowym oraz w zmęczeniu i bezsilności.	C.W9.
TP_13	Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z zaburzoną sferą psychoruchową.	C.W9.
TP_14	Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z wybranymi diagnozami pielęgniarstwa. Interwencje pielęgniarstwa.	C.W10.
ĆWICZENIA / SEMINARIA		
TP_15	Systemy komunikowania się w pielęgniarstwie - Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki Pielęgniarskiej ICNP oraz Międzynarodowa Klasyfikacja Diagnoz Pielęgniarskich NANDA.	C.W5.
TP_16	Zasady przechowywania i przygotowywania leków oraz produktów leczniczych z zestawów przeciwwstrząsowych zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki pielęgniarstwa. Obliczenie dawek leku.	EO.C.U.13, C.U15.
TP_17	Udział pielęgniarki w podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności.	C.U15.
TP_18	Prowadzenie, posługiwanie się i zabezpieczanie dokumentacji medycznej (w tym elektronicznej).	C.U40.
TP_19	Planowanie opieki nad pacjentem w oparciu o proces pielęgnowania i model pielęgnowania.	EO.C.U2, EO.C.U5, EO.C.U3, C.W4. C.U1., C.U2. C.U3.
ĆWICZENIA – SYMULACJE MEDYCZNE		
TP_20	Podstawy profilaktyki zakażeń szpitalnych w pracy pielęgniarki: <ul style="list-style-type: none"> • higiena rąk (higieniczne mycie rąk, dezynfekcja rąk); środki ochrony	C.W7. C.U7.

	własnej; segregacja odpadów; dezynfekcja; dekontaminacja płynów zakaźnych; postępowanie w przypadku ekspozycji zawodowej.	K.S1. - K.S7.
TP_21	Pomoc choremu w utrzymaniu higieny i wydalaniu: <ul style="list-style-type: none"> • Ślanie łóżka z chorym leżącym. • Zmiana bielizny pościelowej i osobistej choremu leżącemu. • Mycie głowy choremu leżącemu. Toaleta i płukanie jamy ustnej. Kąpiel chorego w łóżku/wózku kąpielowym. • Pielęgnowanie skóry z zastosowaniem środków farmakologicznych i kąpeli. • Kąpiel noworodka i niemowlęcia. • Podawanie basenu i kaczki. Wymiana pieluchomajtek. 	C.W7. C.U21., C.U29. K.S1. - K.S7.
TP_22	Przemieszczanie i pozycjonowanie pacjenta. Ocena ryzyka odleżyn i profilaktyka przeciwoleżynowa: <ul style="list-style-type: none"> • Przemieszczanie chorego (w obrębie łóżka, z łóżka na wózek inwalidzki, z wózka na łóżko (przrządowe i bez przrządowe, transport wózkiem siedzącym i leżącym). • Układanie pacjenta w różnych pozycjach z zastosowaniem udogodnień (na plecach, boku, brzuchu, Simsa, Trendelenburga, anty-Trendelenburga, Fowlera). • Ocena ryzyka odleżyn i działania profilaktyczne. 	C.W7. C.U24., C.U30. K.S1. - K.S7.
TP_23	Rehabilitacja przyłóżkowa. Profilaktyka przeciwoleżynowa: <ul style="list-style-type: none"> • Wykonywanie ćwiczeń usprawniających biernych i czynnych. • Gimnastyka oddechowa, Oklepywanie klatki piersiowej, drenaż ułożeniowy 	C.W7., EO.C.U14, C.U26., C.U28. C.U29., C.U30. K.S1. - K.S7.
TP_24	Wykonywanie zabiegów dorektalnych i pielęgnowanie przetok jelitowej i moczowej: <ul style="list-style-type: none"> • Lewatywa, wlewka przeczyszczająca, sucha rurka doodbytnicza. • Pielęgnacja przetoki (jelitowa, moczowa) i wymiana worka stomijnego. Płukanie stomii. 	C.W7. C.U8., C.U21. C.U31., C.U32. K.S1. - K.S7.
TP_25	Wykonywanie zabiegów p/zapalnych (okłady, żele, bańki).	C.W7. C.U8., C.U13. K.S1. - K.S7.
TP_26	Zgłębnikowanie żołądka: <ul style="list-style-type: none"> • Zakładanie i usuwanie zgłębnika do żołądka, ocena: położenia, drożności i zalegania treści żołądkowej, płukanie żołądka. • Wymiana PEG na niskoprofilową gastrostomię balonową. 	C.W7. C.U8., C.U21. C.U23., C.U34. K.S1. - K.S7.
TP_27	Karmienie pacjenta: <ul style="list-style-type: none"> • Doustna podaż pokarmu. • Przez zgłębnik i przetokę metodą porcji i grawitacyjną. 	C.W7. C.U8., C.U23. K.S1. - K.S7.
TP_28	Pomiary wykonywane przez pielęgniarkę: <ul style="list-style-type: none"> • Pomiar podstawowych parametrów życiowych (oddechu, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, OCŻ temperatury ciała). • Pomiar saturacji. 	C.W7. C.U8., C.U10. K.S1. - K.S7.
TP_29	Doraźne podawanie tlenu różnymi technikami i z różnych źródeł. Współuczestniczenie w tlenoterapii.	C.W7. C.U8., C.U27. K.S1. - K.S7.
TP_30	Badania diagnostyczne wykonywane przez pielęgniarkę: <ul style="list-style-type: none"> • Pomiar glikemii za pomocą glukometru. Oznaczenie glukozy i ciał ketonowych i glukozy w moczu z użyciem pasków diagnostycznych. • Pomiar cholesterolu we krwi i innych testów paskowych. • Pobieranie wymazów. 	C.W7. C.U8., C.U6. C.U11. K.S1. - K.S7.
TP_31	Przygotowanie i podawanie leków różnymi drogami: <ul style="list-style-type: none"> • Przez układ pokarmowy - przygotowywanie i podawanie leków drogą doustną, podjęzykową, okołopoliczkową i drogą doodbytniczą. • Na skórę i błony śluzowe - przygotowywanie i podawanie leków przez skórę, do oka, ucha, nosa, wziewnie, dopochwowo. • Przez układ oddechowy - wykonywanie inhalacji/nebulizacji. 	C.W7. C.U8., C.U14. C.U15. K.S1. - K.S7.
TP_32	Przygotowanie i podawanie leków różnymi drogami: <ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie leku do podania w iniekcji. 	C.W7. C.U8., C.U14. C.U15., C.U20.

	<ul style="list-style-type: none"> Wykonanie wstrzyknięcia: podskórnego, domięśniowego, śródkörnego. Wykonywanie testów skórnych i prób uczuleniowych. 	K.S1. - K.S7.
TP_33	<p>Wykonywanie szczepień:</p> <ul style="list-style-type: none"> Przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliznie i innych obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych. 	C.W7., EO.C.U8, C.U8., C.U14. C.U18. K.S1. - K.S7.
TP_34	Miejscowe i uogólnione reakcje poszczepienne organizmu. Postępowanie pielęgniarki w przypadku wystąpienia NOP – rozpoznanie i interwencje pielęgniarskie. Podawanie produktów leczniczych z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie.	C.W7., EO.C.U8, , C.U19. K.S1. - K.S7.
TP_35	Pobieranie krwi do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych.	C.W7. C.U8., C.U11. K.S1. - K.S7.
TP_36	<p>Kaniulacja żyły obwodowej. Podawanie leków drogą dożylną:</p> <ul style="list-style-type: none"> Założenie i usunięcie kaniuli z żyły obwodowej (w tym żyły szyjnej zewnętrznej). Przygotowanie i wykonanie wstrzyknięcia dożylnego. Przygotowanie i podłączenie dożylnego wlewu kroplowego. Przygotowanie i podłączenie infuzji w pompie strzykawkowej. Monitorowanie i pielęgnowanie miejsca wkłucia obwodowego. 	C.W7. C.U8., C.U14. C.U22. K.S1. - K.S7.
TP_37	Przetaczanie krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych.	C.W7. C.U8., C.U14. C.U17. K.S1. - K.S7.
TP_38	Chirurgiczne mycie rąk i zakładanie jałowych rękawic i jałowej odzieży zabiegowej.	C.W7. C.U8., C.U37. K.S1. - K.S7.
TP_39	Zakładanie cewnika do pęcherza moczowego, usuwanie cewnika, monitorowanie diurezy, płukanie pęcherza. Monitorowanie diurezy i prowokacja mikcji. Pobieranie moczu do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych. Prowadzenie, dokumentowanie i ocena bilans płynów.	C.W7. C.U8., C.U9. C.U11., C.U21. C.U33. K.S1. - K.S7.
TP_40	Odśluzowywanie dróg oddechowych.	C.W7. C.U8., C.U26. K.S1. - K.S7.
TP_41	<p>Płukanie oka i ucha oraz opieka nad raną:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zakładanie, zmiana, zdjęcie opatrunku na ranie czystej i brudnej. Dobór opatrunku. Płukanie rany. Usunięcie szwów z rany. Bandażowanie. 	C.W7., EO.C.U.4, EO.C.U.12, C.U8., C.U21. C.U36., C.U37. C.U38., C.U39. K.S1. - K.S7.
TP_42	Asystowanie lekarzowi podczas najczęstszych badań diagnostycznych: nakłucie jamy brzusznej, opłucnej, pobieranie szpiku, punkcji lędźwiowej.	C.W7. C.U8., C.U11. K.S1. - K.S7.
TP_43	<p>Pierwsza pomoc w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia:</p> <ul style="list-style-type: none"> Układanie w pozycji bezpiecznej. RKO – BLS. Wstrząs anafilaktyczny. 	C.W7., EO.C.U.11, C.U15., C.U41. K.S1. - K.S7.
TP_44	<p>Zaopatrywanie urazów kostno-stawowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> Unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń oraz Przygotowywanie pacjenta do transportu. 	C.W7. C.U42. K.S1. - K.S7.
TP_45	Potrafi doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	C.W7. C.U43. K.S1. - K.S7.
TP_46	Podawanie leków w duszności zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza	C.W7. C.U15. K.S1. - K.S7.
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_47	Podstawy komunikacji terapeutycznej w pielęgniarstwie. Student opisuje	C.W4; C.W8; C.W9;

	najważniejsze zasady komunikacji pielęgniarki z pacjentem, uwzględniając empatię, poszanowanie godności i budowanie relacji terapeutycznej. Zadanie przygotowuje do symulacji kontaktu z pacjentem w sytuacjach klinicznych oraz ćwiczeń z zakresu opieki podstawowej.	K.S1-K.S7
TP_48	Podstawowe zasady opieki nad pacjentem niesamodzielnym. Student opracowuje główne potrzeby pacjenta niesamodzielnego oraz rolę pielęgniarki w zapewnieniu bezpieczeństwa, komfortu i higieny chorego. Zadanie stanowi przygotowanie do ćwiczeń z zakresu toalety pacjenta oraz podstawowych czynności pielęgnacyjnych.	C.W4; C.W8; C.W9; K.S1-K.S7
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE		
Szkolenie BHP, epidemiologiczne, RODO. Dokumentacja stosowana w oddziale. Regulaminy i procedury wewnątrz oddziałowe. Procedura poekspozycyjna. Zasady komunikowania się w zespole oraz z chorym i/lub rodziną chorego. Stosowanie zasad i procedur zapobiegania zakażeniom szpitalnym.		
Kształtowanie i doskonalenie		
umiejętności wykonywania procedur wynikających z oceny potrzeb, problemów, stanu pacjenta oraz udziału w procesie profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz procesu pielęgnowania:		
TP_49	<p>Rozpoznawanie deficytów w zakresie samoopieki i realizacja procedur samodzielnie lub/i we współpracy w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Spożywania posiłków - karmienie doustne, karmienie przez zgłębnik i przetokę, zgłębnikowanie żołądka, wymiana PEG na niskoprofilową gastrostomię balonową (zakładanie lub asystowanie). Higieny ciała - mycie głowy i ciała, pielęgnacja jamy ustnej, sianie łóżka, zmiana bielizny i pościelowej u pacjenta leżącego, nacieranie i oklepywanie chorego, zmiana pieluchomajtek, pielęgnacja okolicy cewnika moczowego. Przemieszczanie i wydolności samoobsługowej - przemieszczanie i pozycjonowanie w obrębie łóżka, wykonywanie ćwiczeń czynnych i biernych, oddechowych, pionizacja, nauka samoobsługi, wymiana worka stomijnego. Ryzyka rozwoju odleżyn – ocena wg skal, zakładanie, zmiana opatrunku. Kontaktów społecznych: aktywne słuchanie. 	C.W7. C.U7., C.U8., C.U23., C.U24., C.U26., C.U28., C.U29., C.U30., C.U32., C.U34. K.S1. - K.S7.
TP_50	<p>Przyjęcie chorego do oddziału:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wywiad z chorym. Pomiar i dokumentowanie parametrów życiowych i saturacji, wzrostu i masy ciała, obliczanie BMI, i wskaźnika dystrybucji tkanki tłuszczowej, diurezy, bilansu płynów. Prowadzenie dokumentacji. Informowanie chorego o prawach pacjenta, pomoc w adaptacji do warunków oddziału. Wypis chorego ze szpitala – obserwowanie i udział. Wykonanie i/lub obserwacja badania fizykalnego w celu oceny stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgnarskiej. 	C.W7., C.U2., C.U7., C.U10., C.U40., K.S1. - K.S7.
TP_51	Ocena i bieżące monitorowanie stanu pacjenta.	C.W7. C.U4., C.U5., C.U7. K.S1. - K.S7.
TP_52	<p>Opieka nad pacjentem podanym badaniom diagnostycznym i laboratoryjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie sprzętu, asystowanie, opieka w czasie i po badaniu (jak np. nakłucie jamy brzusznej, opłucnej, pobieranie szpiku, punkcji lędźwiowej lub in.). Pobieranie materiału do badań (krew, mocz, kał, wymazy). Oznaczanie glikemii za pomocą glukometru. Prowadzenie bilansu płynów. 	C.W7. C.U7., C.U8., C.U6. C.U9., C.U11., C.U37. K.S1. - K.S7.
TP_53	<p>Przygotowanie i podawanie leków pod nadzorem opiekuna praktyki:</p> <ul style="list-style-type: none"> Doustnych. Na skórę, do oka, ucha, nosa. Wziewnie. Drogą podskórną – insulina, heparyna drobnocząsteczkowa, in. 	C.W7. C.U7., C.U8., C.U14. C.U15., C.U17., C.U26., C.U27. K.S1. - K.S7.

	<ul style="list-style-type: none"> • Drogą dożylną (bolus, infuzja). • Doraźna podaż tlenu i uczestniczenie w tlenoterapii. • Podawanie leków bez zlecenia lekarskiego zgodnie z uprawnieniami i na zlecenie lekarza. <p>Uczestniczenie w przetaczaniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych.</p>	
TP_54	Kaniulacja żyły obwodowej – założenie i/lub asystowanie. Monitorowanie i pielęgnacja wkucia obwodowego, usuwanie kaniuli obwodowej.	C.W7. C.U7., C.U8., C.U22. K.S1. - K.S7.
TP_55	Wykonywanie płukania jamy ustnej, gardła. Wykonywanie zabiegów przeciwzapalnych (zimno/ciepło, bańki). Wykonywanie zabiegów dorektalnych.	C.W7. C.U7., C.U8., C.U13. C.U31. K.S1. - K.S7.
TP_56	Wykonywanie opatrunków na ranach, bandażowanie. Usuwanie szwów z rany.	C.W7. C.U7., C.U8., C.U36., C.U38, C.U39 K.S1. - K.S7.
TP_57	Cewnikowanie - założenie i/lub asystowanie i usuwanie cewnika i płukanie pęcherza moczowego.	C.W7. C.U7., C.U8., C.U21. C.U33 K.S1. - K.S7.
TP_58	Wystawianie skierowań na wykonanie określonych badań diagnostycznych i recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich.	C.W7., EO.C.U14, C.U12., C.U16., C.U25., C.U35. K.S1. - K.S7.
TP_59	Prowadzenie dokumentacji medycznej.	C.W7. C.U40. K.S1. - K.S7.
TP_60	Objęcie opieką pacjenta w typowych stanach klinicznych metodą procesu pielęgnowania z zastosowaniem wybranej metody pielęgnowania (np. model opieki D. Orem) i dokumentowanie procesu pielęgnowania: <ul style="list-style-type: none"> • Ocena stanu pacjenta. • Diagnoza pielęgniarstwa. • Planowanie opieki pielęgniarstwa. • Realizacja planu opieki z wykorzystaniem procedur przewidzianych programem (w/w). • Ocena efektów opieki 	C.U1., C.U2., C.U3., C.U4., C.U5. K.S1. - K.S7.
PRAKTYKI ZAWODOWE		
	Szkolenie BHP, epidemiologiczne, RODO. Dokumentacja stosowana w oddziale. Regulaminy i procedury wewnątrz oddziałowe. Zasady i procedury zapobiegania zakażeniom szpitalnym.	
Doskonalenie umiejętności wykonywania procedur wynikających z oceny potrzeb, problemów, stanu pacjenta oraz udziału w procesie profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji:		
TP_61	Rozpoznawanie deficytów w zakresie samoopieki i realizacja procedur samodzielnie lub/i we współpracy w zakresie: spożywania posiłków, higieny ciała, przemieszczania i pozycjonowania pacjenta, usprawniania pacjenta, Profilaktyka odleżyn – ocena wg skali, podejmowanie działań profilaktycznych.	C.W7. C.U7., C.U8., C.U24., C.U26., C.U28. C.U29., C.U30. C.U32., C.U34. K.S1. - K.S7.
TP_62	Ocena i monitorowanie stanu pacjenta. Pomiar parametrów życiowych i saturacji. Pobieranie materiału do badań (krew, mocz, wymazy). Prowadzenie dokumentacji medycznej.	C.W7. C.U4., C.U7., C.U7., C.U8., C.U10. C.U11., C.U40. K.S1. - K.S7.
TP_63	Opieka nad pacjentem podanym badaniom diagnostycznym – przygotowanie pacjenta, opieka w czasie badania, asystowanie przy badaniu, opieka po badaniu.	C.W7., EO.C.U4, C.U7., C.U8., C.U11. C.U37. K.S1. - K.S7.

TP_64	Przygotowanie i podawanie pod leków doustne, wziewnie (nebulizacja), na skórę, do oka, ucha, nosa, podskórnice (strzykawką, ampułkostrzykawką, penem), domięśniowo, kaniulacja żyły obwodowej, monitorowanie i pielęgnacja wkucia obwodowego, podanie dożylnie leków i infuzji (bolus, wlew kroplowy, pompa infuzyjna), podawanie tlenu (doraźne, tlenoterapia). Podawanie leków bez zlecenia lekarskiego zgodnie z uprawnieniami i na zlecenie lekarza.	C.W6. C.U7., C.U8., C.U14. C.U15., C.U22., C.U26., C.U27. K.S1. - K.S7.
TP_65	Wykonywanie płukania (jamy ustnej, gardła), zabiegów przeciwzapalnych (zimno/ciepło, bańki), zabiegów dorektalnych (lewatywa, wlewka doodbytnicza).	C.W7. C.U7., C.U8., C.U13. C.U31., C.U36. K.S1. - K.S7.
TP_66	Wykonywanie opatrunków na ranach, bandażowanie. Usuwanie szwów z rany.	C.W7., EO.C.U12, C.U7., C.U8., C.U36., C.U38, C.U39 K.S1. - K.S7.
TP_67	Cewnikowanie i usuwanie cewnika z pęcherza moczowego, płukanie pęcherza moczowego.	C.W7. C.U7., C.U8., C.U21. C.U33. K.S1. - K.S7.
TP_68	Zgłębnikowanie żołądka, wymiana PEG na niskoprofilową gastrostomię balonową. Karmienie pacjenta doustne, przez zgłębnik i przetokę, zgłębnikowanie żołądka, wymiana PEG na niskoprofilową gastrostomię balonową (zakładanie lub asystowanie).	C.W7. C.U7., C.U8., C.U23. C.U34. K.S1. - K.S7.
TP_69	Pielęgnacja stomii (jelitowe, moczowej) i wymiany worka stomijnego.	C.U7., C.U8., C.U32. K.S1. - K.S7.
TP_70	Wystawianie skierowań na wykonanie określonych badań diagnostycznych i recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich.	C.W7., EO.C.U14, C.U12. C.U13., C.U25. K.S1. - K.S7.
TP_71	Objęcie opieką wybranego pacjenta metodą procesu pielęgnowania z zastosowaniem wybranej metody pielęgnowania (np. model opieki D. Orem) i dokumentowanie procesu pielęgnowania: <ul style="list-style-type: none"> • Ocena stan pacjenta. • Diagnoza pielęgniarstwa. • Planowanie opieki pielęgniarstwa. • Realizacja planu opieki. • Ocena efektów opieki. 	C.U1 C.U2., C.U3., C.U4. C.U5. K.S1. - K.S7.

5.Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

- **Egzamin:** P / egzamin pre-osce; warunkiem przystąpienia jest pozytywne zaliczenie: wykładów, konwersatoriów, pracy własnej studenta oraz pracowni umiejętności pielęgniarstwa/symulacji medycznej.
- **Wykłady:** P / zaliczenie z oceną (test); warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest obecność na wykładach.
- **Seminarium:** F, P / zaliczenie z oceną; warunkiem zaliczenia jest obecność na zajęciach.

Przedmiot wchodzi w zakres egzaminu ewaluacyjnego pre-OSCE po 2. semestrze studiów.

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

- **Pracownia umiejętności pielęgniarstwa/Symulacje medyczne** – F, P/ zaliczenie z oceną – cząstkowe kolokwia pisemne i praktyczne wg checklisty, obserwacja wykonania zabiegów i czynności, informacja zwrotna o mocnych i słabych stronach.
Kolokwium pisemne (test) – istota, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, zasady i technika wykonywania czynności pielęgniarstwa zawartych w treściach programowych/ efektach uczenia się.
Kolokwium praktyczne obserwacja wykonania procedur zawartych w treściach programowych / efektach uczenia się wg checklisty, bieżąca informacja zwrotna, co do poziomu opanowania umiejętności.
- **Kompetencje społeczne** – F/ informacja zwrotna – obserwacja postawy Studenta wobec wykonywanych zadań.

W przypadku niezaliczenia określonej formy kształcenia, Student ma prawo do 2 poprawek. Kolokwia cząstkowe można poprawiać 1 raz.

Nieobecności i sposób odrabiania zajęć i ich zaliczenia:

- Studenta obowiązuje obecność na wszystkich formach zajęć.
- Nieobecność na zajęciach, musi zostać usprawiedliwiona u nauczyciela prowadzącego daną formę zajęć.
- Wykłady – dopuszcza się 1 usprawiedliwioną nieobecność bez konieczności odrabiania - z powodu zdarzenia losowego (choroba, ...)
- Seminaria - dopuszcza się 1 usprawiedliwioną nieobecność bez konieczności odrabiania z powodu zdarzenia losowego (choroba, ...)
- Pracownia umiejętności pielęgniarskich – ze względu na praktyczny charakter zajęć, Studenta obowiązuje 100% obecność na zajęciach. W sytuacji nieobecności z powodu zdarzenia losowego (choroba, ...), dopuszcza się możliwość odrobienia 2 zajęć na semestr - zgodnie z udostępnionym semestralnym terminarzem „zajęć wyrównawczych”
- **Zajęcia praktyczne:** F, P / zaliczenie z oceną na podstawie odpowiedzi ustnych/pisemnych, obserwacji wykonywania procedur; warunkiem dopuszczenia jest pozytywna ocena z wykładów oraz pracowni umiejętności /symulacji medycznej; warunkiem zaliczenia jest 100% obecność na zajęciach oraz zaliczenie wykonania procedur i procesu pielęgnowania. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na zajęciach praktycznych konieczne jest odpracowanie zajęć zgodnie z ustaleniami z prowadzącym
- **Praktyka zawodowa:** P / zaliczenie z oceną na podstawie odpowiedzi ustnych/pisemnych, obserwacji wykonywania procedur; warunkiem dopuszczenia jest pozytywna ocena z zajęć praktycznych; warunkiem zaliczenia jest 100% obecność na zajęciach oraz zaliczenie wykonania procedur i procesu pielęgnowania. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na zajęciach praktycznych konieczne jest odpracowanie zajęć zgodnie z ustaleniami z prowadzącym
- Osiągnięcie przypisanych efektów uczenia się (umiejętności), dokumentowane jest w „Zeszycie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych”.

Praca własna studenta

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

5,0 - pełne osiągnięcie założonych efektów uczenia się, swobodne operowanie teoretycznymi podstawami wykonywania procedur w praktyce, wysoki stopień poprawności, sprawności i samodzielności w wykonywaniu procedur oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, organizacji pracy.

4,5 - pełne osiągnięcie założonych efektów uczenia się, swobodne operowanie wiedzą w praktyce, dość wysoki stopień poprawności, sprawności i samodzielności w wykonywaniu procedur i procesu pielęgnowania przy niewielkim ukierunkowaniu, możliwe nieliczne uchybienia oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, organizacji pracy.

4,0 – pełne osiągnięcie większości założonych efektów uczenia się, dobre znajomość i operowanie w praktyce teoretycznymi podstawami wykonywania procedur i posługiwania się procesem pielęgnowania, dość wysoki stopień

poprawności, sprawności i samodzielności w wykonywaniu procedur po niewielkim ukierunkowaniu, nieliczne możliwe błędy niezagrożące pacjentowi oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, organizacji pracy.

3,5 – niepełne osiągnięcie większości założonych efektów uczenia się, dość dobre znajomość i operowanie w praktyce teoretycznymi podstawami wykonywania procedur i posługiwania się procesem pielęgnowania, dość dobry stopień poprawności, sprawności samodzielności w wykonywaniu procedur dość często po ukierunkowaniu, nieliczne błędy, niezagrożące pacjentowi oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, możliwe nieliczne błędy, niezagrożące pacjentowi.

3,0 – niepełne osiągnięcie większości założonych efektów uczenia się, zadawalające znajomość i operowanie w praktyce teoretycznymi podstawami wykonywania procedur i posługiwania się procesem pielęgnowania, zadawalający stopień poprawności, sprawności i samodzielności w wykonywaniu procedur często po ukierunkowaniu, możliwe błędy, niezagrożące pacjentowi oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, możliwe nieliczne błędy, niezagrożące pacjentowi.

2,0 – nie spełnia kryteriów oceny pozytywnej, brak lub niski poziom osiągnięcia założonych efektów uczenia się, niezadawalające znajomość i posługiwanie się teoretycznymi podstawami wykonywania procedur i posługiwania się procesem pielęgnowania oraz niezadawalający poziom opanowania procedur zagrażająca bezpieczeństwu pacjenta, deficyty w komunikowaniu się, współpracy w grupie.

Progi procentowe - poziom zaliczenia: osiągnięcie co najmniej 60% i więcej możliwych punktów

94% - 100% - 5,0 (bardzo dobry)

88% - 93% - 4,5 (ponad dobry)

77% - 87% - 4,0 (dobry)

70% - 76% - 3,5 (dość dobry)

60% - 69% - 3,0 (dostateczny)

poniżej 60% - 2,0 (niedostateczny)

Kompetencje społeczne - forma sprawdzania: obserwacja studenta

- 5, 0 - pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
- 4, 5 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
- 4, 0 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
- 3, 5 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
- 3, 0 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
- 2, 0 - postawa niewłaściwa

6. Metody prowadzenia zajęć:

- Wykład (konwencjonalny, konwersatoryjny).
- Dyskusja.
- Praca z tekstem.
- Zadanie praktyczne.
- Pokaz z instruktażem.
- Instruktaż wstępny, bieżący, końcowy.
- Ćwiczenia praktyczne.
- Nauczanie w oparciu o procedury.
- Symulacja medyczna niskiej - metoda 4. Kroków.
- Uczestnictwo w pracy.

Zajęcia mogą być prowadzone w języku angielskim.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Lewandowska K, Steliga A, Hebel K.: Procedury i checklisty w praktyce symulacji medycznej. PZWL, Warszawa 2025 **TOM 1**

Grochulska A., Steliga A, Hebel K. (red.): Procedury i checklisty w praktyce symulacji medycznej. Tom 2, PZWL, Warszawa 2025 **TOM 2**

Literatura uzupełniająca:

Jaciubek M. (red.) Podstawowe procedury pielęgniarские. Edra Wrocław 2021.

Ślusarska B.: Podstawy pielęgniarstwa. Tom 1 i 2, PZWL, Warszawa 2014	
---	--

8. Kalkulacja ECTS:	
Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	265
Praca własna studenta	40
Praktyki zawodowe	120
Zajęcia praktyczne	120
SUMA GODZIN	545
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	20

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Promocja zdrowia											
1. Kod przedmiotu: P-I,II/1-4_B_19		2. Liczba punktów ECTS: 2									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	I		50	10	10	-	10	-	20	-	10
5. Semestr:	1	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		9. Język wykładowy:			angielski					
10. Koordynator	Dr Katarzyna Plagens-Rotman										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM / Platforma Moodle								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Przekazanie podstawowej wiedzy i wybranych faktów historycznych dotyczących zdrowia, promocji zdrowia, uwarunkowań zdrowotnych i edukacji zdrowotnej z uwzględnieniem roli pielęgniarstwa
C2.	Wyjaśnienie w kontekście zdrowia i zagrożeń zdrowotnych roli edukacji zdrowotnej i wybranych strategii oraz programów promocji zdrowia
C3.	Uświadomienie współczesnych zagrożeń zdrowia i życia człowieka oraz promocji zdrowia psychicznego
C4.	Nabycie wiedzy na temat współczesnych chorób cywilizacyjnych oraz innych w kontekście szeroko pojętej

	promocji zdrowia
C5.	Motywowanie do pogłębiania wiedzy z zakresu zdrowego żywienia i aktywności fizycznej w kontekście promocji zdrowia i profilaktyki wybranych chorób cywilizacyjnych
C6.	Nabycie umiejętności indywidualnego i społecznego podejścia do promocji zdrowia

2. Wymagania wstępne:

Znajomość podstaw ze zdrowia publicznego i wybranych przedmiotów zawodowych.

3. Efekty kształcenia wybrane dla przedmiotu (kierunkowe, specjalnościowe, specjalizacyjne):

<i>W zakresie wiedzy</i>			
Symbol efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
EO.C.W5	Zna i rozumie zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych	Test wiedzy; ocena aktywności na zajęciach	C1-C6
C.W12.	Zna i rozumie zasady udzielania pomocy w stanach zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	Test wiedzy; ocena aktywności na zajęciach	C6
C.W13.	Zna i rozumie koncepcje i założenia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	Test wiedzy; ocena aktywności na zajęciach	C1, C2, C3, C4, C5
C.W14.	Zna i rozumie zadania pielęgniarstwa w promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia;	Test wiedzy; ocena aktywności na zajęciach	C2, C3, C4, C5
C.W15.	Zna i rozumie strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;	Test wiedzy; ocena aktywności na zajęciach	C2, C3, C4, C5, C6
<i>W zakresie umiejętności</i>			
Symbol efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
EO.C.U1	Potrafi udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;	Aktywność na zajęciach	C1-C6
C.U44.	Potrafi oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem narzędzi pomiaru;	Aktywność na zajęciach	C3, C5, C6
C.U45.	Potrafi oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;	Aktywność na zajęciach	C6
C.U46.	Potrafi ocenić sytuację zddrowotną dorosłego wymagającego pomocy w ramach podstawowej opieki zdrowotnej i ustalić plan działania;	Aktywność na zajęciach	C3, C4
C.U47.	Potrafi dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych oraz opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;	Aktywność na zajęciach	C3, C4, C5, C6
C.U48.	Potrafi rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;	Aktywność na zajęciach	C2, C3, C4, C5, C6
<i>W zakresie kompetencji społecznych</i>			
Symbol efektu	Opis zmodyfikowanego dla zajęć	Sposób	Symbol

kształcenia	zalozonego efektu kształcenia kierunkowego	weryfikacji efektu	postawionego celu/ów
C.K4.	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	Dyskusja	C1, C2, C3, C4, C5, C6
C.K7.	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Dyskusja	C5

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów kształcenia-Symbol
WYKŁADY		
TP 1	Aparat pojęciowy dotyczący zdrowia i promocji zdrowia	EO.C.W5, C.W12., C.W13., C.W14., C.W15., C.K7.
TP 2	Wybrane fakty historyczne dotyczące zdrowia i promocji zdrowia	
TP 3	Rola i zadania pielęgniarki w obszarze promocji zdrowia	
TP 4	Pojęcie i zakres edukacji zdrowotnej	
TP 5	Różnorodność uwarunkowań wspierających zdrowie człowieka	
TP 6	Edukacja zdrowotna a profilaktyka chorób	
TP 7	Wybrane strategie i programy promocji zdrowia	
TP 8	Współczesne zagrożenia zdrowia i życia człowieka	
TP 9	Promocja zdrowia psychicznego	
TP 10	Promocja zdrowia w wybranych chorobach cywilizacyjnych	
TP 11	Promocja zdrowia w kardiologii i hipertensjologii	
TP 12	Promocja zdrowia w wybranych chorobach zakaźnych	
TP 13	Promocja zdrowia w wybranych pasożytach	
TP 14	Promocja zdrowia w onkologii	
TP 15	Profilaktyka HIV/AIDS w XXI wieku	
TP 16	Profilaktyka STD's	
TP 17	Profilaktyka uzależnień	
TP 18	Zanieczyszczenia środowiska a promocja zdrowia	C.W13., C.W14., C.W15., C.K7.
TP 19	Promocja zdrowia w alergologii	
TP 20	Promocja zdrowia w kontekście zdrowego żywienia i aktywności fizycznej	
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP 21	Zagrożenia zdrowotne XXI wieku	C.W13., C.K7.
TP 22	Samokontrola w profilaktyce chorób cywilizacyjnych	
ĆWICZENIA		
TP 23	Indywidualne i społeczne podejście do promocji zdrowia człowieka	EO.C.U1, C.U44., C.U45., C.U47., C.U48., C.K4., C.K7.
TP 24	Diagnoza pielęgniarska dla potrzeb promocji zdrowia	
TP 25	Planowanie działań edukacyjnych w oparciu o Międzynarodową Klasyfikację Diagnoz Pielęgniarskich	
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE		
TP 25-TP 45	Zajęcia praktyczne obejmujące promocję zdrowia fizycznego, psychicznego i społecznego w różnych miejscach np. w pracy, szkole. Promocja zdrowia w podstawowej opiece zdrowotnej. Promocja zdrowia w wybranych chorobach cywilizacyjnych. Promocja zdrowia w kardiologii, hipertensjologii, pulmonologii, chorobach zakaźnych, alergologii, onkologii, wenerologii. Psychologia zdrowia i promocja zdrowia psychicznego	EO.C.U1, C.U44., C.U45., C.U47., C.U48., C.K4., C.K7.

5.Warunki zaliczenia: (typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny: D – ocena różnicująca, skala ocen 2-5
Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną.
Progi procentowe:

94% - 100% - 5,0 (bardzo dobry)
88% - 93% - 4,5 (dobry plus)
77% - 87% - 4,0 (dobry)
70% - 76% - 3,5 (dostateczny plus)
60% - 69% - 3,0 (dostateczny)
poniżej 60% - 2,0 (niedostateczny)

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Weryfikacja efektów uczenia się realizowanych w formie ćwiczeń – kolokwium, ocena aktywności i udziału w dyskusji.

Weryfikacja efektów uczenia się realizowanych w formie zajęć praktycznych – bezpośrednia obserwacja pracy studenta, w tym ocena sposobu wykonywania zadania, poprawności wykonania i samodzielności; ocena komunikacji i interpretacji wyników działań; ocena roli pełnionej w grupie i umiejętności współpracy.

Praca własna studenta

W godzinie pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne - forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu; dyskusja

- 5,0 - pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
- 4,5 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
- 4,0 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
- 3,5 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
- 3,0 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
- 2,0 - postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zdanie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną; Dyskusja kierowana; Zadanie, projekt, prezentacja. Przedmiot może być realizowany w języku angielskim.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Gromadzka-Ostrowska, Joanna (red.), "Edukacja prozdrowotna i promocja zdrowia", Warszawa, Wydawnictwo SGGW, 2019.

Literatura uzupełniająca:

Andruszkiewicz, Anna, „Promocja zdrowia”, T. 1, T. 2, Warszawa, PZWL, 2019

8. Kalkulacja ECTS:

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	20
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej											
1. Kod przedmiotu: P-I,II/1-4_B_20		2. Liczba punktów ECTS: 9									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	III		260	30	30	-	-	15	80	120	15
5. Semestr:	6	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			angielski					
10. Koordynator	Mgr Rita Krzywińska										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM / Platforma Moodle								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studenta z strukturą i zakresem świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej
C2.	Zapoznanie studenta z zadaniami zespołu podstawowej opieki zdrowotnej
C3.	Przygotowanie studenta do rozpoznawania problemów zdrowotnych i społecznych jednostki, rodziny i społeczności lokalnej oraz opracowywania i wdrażania programów profilaktycznych i edukacyjnych
C4.	Przygotowanie studenta do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa w środowisku zamieszkania, nauki i

	pracy oraz w szpitalu nad człowiekiem chorym lub niepełnosprawnym
C5.	Przygotowanie studenta do świadczenia profesjonalnej opieki pielęgniarskiej, rehabilitacyjnej i terapeutycznej w miejscu zamieszkania pacjenta
C6.	Opanowanie wiedzy dotyczącej oceny środowiska nauczania i wychowania pod kątem rozpoznawania problemów zdrowotnych dziecka zdrowego, chorego i niepełnosprawnego w tym środowisku
C7.	Ukazanie istoty pracy zespołowej w podstawowej opiece zdrowotnej i roli, jaką pełni pielęgniarka w podstawowej opiece zdrowotnej

2. Wymagania wstępne:

Wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii, podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstwa internistycznego, pielęgniarstwa chirurgicznego, psychologii, pedagogiki, socjologii i etyki zawodu pielęgniarki oraz zasad dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy podczas realizowanych zadań.

3. Efekty kształcenia (kierunkowe, specjalnościowe, specjalizacyjne):

Wiedza:			
Symbol efektu uczenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawione go celu/ów
C.W16.	Zna i rozumie organizację i funkcjonowanie podstawowe opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań i uprawnień zawodowych pielęgniarki oraz innych pracowników systemu ochrony zdrowia;	D-sprawdzian pisemny, P - test końcowy, odpowiedź ustna, dyskusja, obserwacja	C1., C2., C5.
C.W17.	Zna i rozumie warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarstwach w podstawowej opiece zdrowotnej;		C1., C2.
C.W18.	Zna i rozumie metody oceny środowiska zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki;		C3.
C.W19.	Zna i rozumie zasady koordynowania procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej;		C1., C2., C7.
C.W20.	Zna i rozumie szczepienia ochronne i rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich działanie;		C1., C2.
C.W21.	Zna i rozumie standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do szczepień ochronnych przeciw grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby (WZW), tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz innych obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa w zakresie szczepień ochronnych, z zapewnieniem zasad bezpieczeństwa pacjentowi oraz sobie;		C3., C4., C5., C7.
C.W22.	Zna i rozumie procedury stosowane w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych;		C5., C7.
Umiejętności:			
Symbol efektu uczenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawione go celu/ów
EO.C.U1	Potrafi udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych	F- sprawozdanie z opieki pielęgniarstwach, analiza i ocena poziomu wykonania zadań podczas zajęć symulacyjnych, zajęć praktycznych i	C1-C7
EO.C.U3	Potrafi organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarstwach nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;		
EO.C.U8	Potrafi przeprowadzić badanie kwalifikacyjne do szczepień ochronnych i wykonywać szczepienia ochronne określone w przepisach prawa, realizować obowiązujące procedury w sytuacji wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) oraz prowadzić sprawozdawczość w		

	zakresie szczepień ochronnych	praktyk zawodowych	
EO.C.U14	Potrafi wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich		
C.U12.	Potrafi wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	F- sprawozdanie z opieki pielęgniarskiej, analiza i ocena poziomu wykonania zadań podczas zajęć symulacyjnych, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych	C5
C.U16.	Potrafi wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;		C5
C.U18.	Potrafi wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliznie oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami prawa;		C4., C5., C8.
C.U19.	Potrafi rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u pacjenta, a także podejmować stosowne działania;		C4., C5., C8.
C.U25.	Potrafi wystawiać zlecenia na wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia lekarskiego;		C5
C.U35.	Potrafi wystawiać zlecenia na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;		C5
C.U45.	Potrafi oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;		C3., C4., C6.
C.U46.	Potrafi oceniać sytuację zdrowotną dorosłego wymagającego pomocy w ramach podstawowej opieki zdrowotnej i ustalić plan działania;		C3., C4.
C.U49.	Potrafi organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;		C5
C.U50.	Potrafi implementować indywidualny plan opieki medycznej (IPOM) do opieki nad pacjentem oraz koordynować indywidualną opiekę w środowisku zamieszkania pacjenta;		C4., C5.
C.U51.	Potrafi planować opiekę nad pacjentem i jego rodziną z wykorzystaniem klasyfikacji praktyki pielęgniarskiej (ICNP, NANDA), oceny wydolności opiekuńczo-pielęgniarskiej oraz ekomapy środowiska;		C4., C5.
C.U52.	Potrafi przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;		C5
C.U53.	Potrafi uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;		C5.
C.U54.	Potrafi udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;		C1., C5., C8.
C.U55.	Potrafi oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki;		C3., C6.
Kompetencje społeczne			
Symbol efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawione go celu/ów
K.S1.	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	Obserwacja, dyskusja	C1.-C7.
K.S2.	Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;		
K.S3.	Jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		
K.S4.	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		
K.S5.	Jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		
K.S6.	Jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		
K.S7.	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w		

	zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		
--	--	--	--

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych uczenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów kształcenia-Symbol
WYKŁADY		
TP_01	Podstawowa opieka zdrowotna w systemie opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie	C.W16., C.W17., C.W19., C.W20., C.W21., C.W22., EO.C.U1,3,8-14, C.U46., C.U50., C.U51., C.U55., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6., K.S7.
TP_02	Systemy zarządzania informacją oraz mierniki jakości w podstawowej opiece zdrowotnej	
TP_03	Modele opieki środowiskowo-rodzinnej i formy świadczeń w ramach podstawowej opieki zdrowotnej	
TP_04	Zakres i struktura świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej - zadania zespołu podstawowej opieki zdrowotnej	
TP_05	Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej – pielęgniarstwo rodzinne, pielęgniarstwo w środowisku nauczania i wychowania	
TP_06	Diagnoza pielęgniarstwa w podstawowej opiece zdrowotnej –struktura i zakres diagnozy indywidualnej, rodzinnej	
TP_07	Zasady finansowania i udzielania świadczeń w podstawowej opiece zdrowotnej.	
TP_08	Szczepienia ochronne jako metoda profilaktyki swoistej.	
TP_09	Rozwój psychofizyczny dziecka – metody oceny.	
TP_10	Realizacja założeń Narodowego Programu Zdrowia w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej i w pracy pielęgniarstwa środowiskowo-rodzinnej.	
TP_11	Metody pozyskiwania danych o pacjencie w różnych fazach życia i zdrowia w środowisku zamieszkania, nauczania, pracy	
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TK_11	Odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej ze względu na środowisko zamieszkania, nauki i pracy oraz na odbiorcę indywidualnego oraz charakterystykę rodziny i społeczności lokalne	C.W16., C.W17., C.W18., K.S7.
TK_12	Specyfika i modele opieki nad osobami chorymi i niepełnosprawnymi.	
TK_13	Pielęgniarstwo w ochronie zdrowia pracujących.	
TK_14	Wpływ czynników środowiskowych na zdrowie człowieka.	
TK_15	Funkcjonowanie rodziny w zdrowiu i chorobie.	
TK_16	System wsparcia rodziny w problemach – instytucje i rodzaje pomocy.	
TK_17	Geneza pielęgniarstwa rodzinnego.	
SYMULACJE CSM		
TK_18	Testy przesiewowe w profilaktyce zagrożeń zdrowia. PW	EO.C.U1,3,8-14, C.W20., C.W21., C.W22., C.U12., C.U16., C.U18., C.U19., C.U25., C.U35., C.U46., C.U49., C.U50., C.U51., C.U52., C.U53., C.U54., C.U55., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6., K.S7.
TK_19	Wystawianie skierowań na badania diagnostyczne. Wystawianie recept na środki medyczne i spożywcze. PW	
TK_20	Pielęgnowanie pacjenta z cukrzycą, nadciśnieniem i ograniczoną mobilnością. WW.	
TK_21	Wystawianie skierowań i recept - kontynuacja leczenia pacjenta z POChP. WW.	
TK_22	Realizacja Narodowego Programu Zdrowia – promocja zdrowia w środowisku lokalnym. WW.	
TK_23	Ocena rozwoju psychofizycznego dziecka – bilans 4-latka. PW.	
TK_24	Szczepienia ochronne i rozpoznanie NOP. WW	
TK_25	Opieka nad seniorem z wielochorobowością. WW	
TK_26	Interwencja pielęgniarki POZ w szkole w przypadku podejrzenia choroby zakaźnej.PW	
TK_27	Ocena sytuacji zdrowotnej rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością. PW	
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE I PRAKTYKA ZAWODOWA		
W czasie zajęć praktycznych są kształtowane, a podczas praktyk zawodowych doskonalone, umiejętności związane ze		

<i>sprawowaniem opieki nad pacjentem geriatrycznym, w tym praktyczne umiejętności zawodowe zawarte w „Zeszytach zajęć praktycznych i praktyk zawodowych”.</i>		
TK_1	BHP pracy pielęgniarki POZ.	EO.C.U1,3,8-14, C.W16., C.W17., C.W18., C.W19., C.W20., C.W21., C.W22., C.U12., C.U16., C.U18.,C.U19., C.U25., C.U35., C.U49., C.U50., C.U51., C.U52., C.U53., C.U54., C.U55., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6., K.S7.
TK_2	Organizacja i funkcjonowanie przychodni POZ.	
TK_3	Organizacja stanowisk pracy pielęgniarek.	
TK_4	Zasady ochrony danych osobowych i administrowanie danymi osobowymi.	
TK_5	Zastosowanie środków ochrony osobistej, procedury aseptyczne i dezynfekcyjne.	
TK_6	Wywiad pielęgniarski, badanie podstawowych parametrów i pomiarów.	
TK_7	Pielęgniarstwo w środowisku pracy.	
TK_8	Pielęgniarstwo w środowisku zamieszkania – ocena potrzeb zdrowotnych, pozyskiwanie danych na potrzeby diagnozy pielęgniarskiej, karta środowiskowa rodziny.	
TK_9	Program wspomagania rodziny w umacnianiu zdrowia i zapobieganiu chorobom.	
TK_10	Dokumentacja opieki pielęgniarskiej w pracy z rodziną, raport o stanie środowiska.	
TK_11	Planowanie i realizacja opieki medycznej i pielęgniarskiej w stosunku do dzieci zdrowych.	
TK_12	Realizacja Programu Szczepień Ochronnych – kwalifikacja, zasady prowadzenia dokumentacji.	
TK_13	Planowanie i realizacja opieki medycznej i pielęgniarskiej w stosunku do dzieci chorych.	
TK_14	Rola i zadania w praktyce pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania Problemy zdrowotne dzieci i młodzieży, planowanie opieki w środowisku nauczania i wychowania. Pielęgniarstwo w środowisku nauczania i wychowania	

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

P - Zajęcia kończą się egzaminem.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zdanie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

5,0 – Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 – Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 – Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 – Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 – Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 – Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Wykłady – test wiedzy

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 % możliwych punktów w teście
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88% możliwych punktów w teście
- 4,0 (dobry) - 87% - 77% możliwych punktów w teście
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70% możliwych punktów w teście
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60% możliwych punktów w teście
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej możliwych punktów w teście

Ćwiczenia w CSM

Zaliczenie na podstawie list kontrolnych (check list) opracowanych do wybranych scenariuszy.

Ocena bieżąca

- 100% obecność studenta
- kolokwium ustne - znajomość istoty badania: celu, zasad i techniki wykonywania badania
- przeprowadzenie ćwiczenia wg algorytmów postępowania
- wykonanie czynności (punktacja na podstawie check-listy)
  - 5,0 (bardzo dobry) – 15 pkt.
  - 4,5 (dobry plus) – 14 pkt.
  - 4,0 (dobry) – 12-13 pkt.
  - 3,5 (dostateczny plus) – 11 pkt.
  - 3,0 (dostateczny) – 9-10 pkt.
  - 2,0 (niedostateczny) – 8 pkt. i poniżej

Do zaliczenia ćwiczeń w CSM student palnuje w formie pisemnej proces pielęgnowania na podstawie wybranej jednostki chorobowej.

Praca własna studenta

W godzinie pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Zajęcia praktyczne/praktyki zawodowe:

- zaliczenie wszystkich czynności/ procedur wymienionych w Zeszycie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych;
- uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich efektów uczenia się odnoszących się do danych zajęć praktycznych lub praktyki zawodowej.

Umiejętności praktyczne – forma sprawdzania: obserwacja wykonywanych ćwiczeń.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu

- 5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
- 4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
- 4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
- 3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
- 3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
- 2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające: wykład, opis sytuacyjny
 Metody poszukujące: ćwiczeniowo – praktyczne [teksty źródłowe, studium przypadku, obserwacja], dyskusja, symulacje medyczne pośredniej i wysokiej wierności
 Eksponujące: pokaz, instruktaż

7. Literatura	
Literatura obowiązkowa:	Literatura uzupełniająca:
Kilańska, Dorota, "Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej", T. 1, Lublin, Wydaw. Makmed, 2010	Kokocińska, Katarzyna (red.), "Jakość w opiece zdrowotnej", Warszawa, Wolters Kluwer Polska, 2021

8. Kalkulacja ECTS:	
Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	245
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN	260
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	9

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Dietetyka											
1. Kod przedmiotu: P-I/1_C_21		2. Liczba punktów ECTS: 1									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / semina	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	I		30	10	10	-	10	-	-	-	10
5. Semestr:	1	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczeniem z oceną		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Dr Renata Adamek										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM / Platforma Moodle								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studentów z zasadami prawidłowego żywienia
C2.	Zapoznanie z prowadzeniem poradnictwa w zakresie żywienia dorosłych oraz dzieci.
C3.	Wyjaśnienie zasad profilaktyki leczenia dietetycznego oraz powikłań dietoterapii
C4.	Zapoznanie z wybranymi dietami terapeutycznymi w wybranych jednostkach chorobowych
C5.	Przygotowanie studenta do umiejętności obliczania liczby porcji składników spożywczych

2. Wymagania wstępne:
Znajomość podstaw fizjologii, mikrobiologii i biochemii oraz biologii człowieka z poziomu szkoły średniej

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:			
W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
C.W23	Zna i rozumie zapotrzebowanie na energię, składniki odżywcze i wodę u człowieka zdrowego oraz chorego w różnym wieku i stanie zdrowia.	Test wiedzy	C1 - C5
C.W24	Zna i rozumie zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku, żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz podstawy edukacji żywieniowej.		
C.W25	Zna i rozumie klasyfikację i rodzaje diet.		
C.W26	Zna i rozumie zasady oceny stanu odżywienia oraz przyczyny i rodzaje niedożywienia.		
C.W27	Zna i rozumie podstawy dietoterapii w najczęściej występujących chorobach dietozależnych u dzieci i dorosłych.		
C.W28	Zna i rozumie środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.		
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
C.U56.	Potrafi oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia;	Ćwiczenia, praktyczne, weryfikacja i ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności, obserwacja, dyskusja	C.U56.
C.U57.	Potrafi stosować i zlecać diety terapeutyczne;		C.U57.
C.U58.	Potrafi dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;		C.U58.
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S1	Gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic kulturowych i światopoglądowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną:	Obserwacja	C1-C5

K.S2	Gotów do przestrzegania praw pacjenta;		
K.S3	Gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		
K.S4	Gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		
K.S5	Gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		
K.S6	Gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		
K.S7	Gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Zapotrzebowanie na energię, składniki odżywcze i wodę u człowieka zdrowego oraz chorego w różnym wieku i stanie zdrowia.	C.W23
TP_2	Zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku, żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz podstawy edukacji żywieniowej. Zna i rozumie klasyfikację i rodzaje diet.	C.W24 C.W25
TP_3	Zasady oceny stanu odżywienia oraz przyczyny i rodzaje niedożywienia.	C.W26
TP_4	Podstawy dietoterapii w najczęściej występujących chorobach dietozależnych u dzieci i dorosłych.	C.W27
TP_5	Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.	C.W28
ĆWICZENIA		
TP_6	Stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego. Poradnictwo w zakresie żywienia.	C.U56., C.W26
TP_7	Klasyfikacja diet terapeutycznych.	C.U57., C.W24 C.W25
TP_8	Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i zasady wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania.	C.U58., C.W28
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_9	Samodzielna ocena i analiza wybranych przypadków, projekt – przygotowanie jadłospisu w określonej sytuacji zdrowotnej pacjenta.	C.W23., C.W24.,C.W25 C.W26., C.W27.,C.W28 C.U56., C.U57., C.U58 K.S1., K.S2., K.S3 K.S4., K.S5.,K.S6 K.S7

5.Warunki zaliczenia:
Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną.
5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.
4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Wykłady

Ocena wykładu:

Uczestnictwo w wykładzie, przygotowanie prezentacji multimedialnej.

– Zaliczenie przeprowadzone jest za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się.

Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Ćwiczenia, seminaria

Ocena bieżąca

- 100% obecność studenta
- kolokwium ustne - znajomość istoty badania: celu, zasad i techniki wykonywania badania

Zaliczenie umiejętności, uwzględnionych w efektach uczenia się. Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów:

Ocena 1 – obserwacja (dotyczy umiejętności)

Ocena 2 – praktyczne wykonanie zadania (dotyczy umiejętności)

Ocena 3 – sprawdzenie wiedzy teoretycznej

Praca własna studenta:

Praca własna studenta

W godzinie pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta
 5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
 4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
 4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
 3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
 3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
 2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć

Metody podające; Wykład,

Metody programowane; Komputerowe programy dydaktyczne

Metody aktywizujące: Dyskusja, Case study (studium przypadku)

Przedmiot może być realizowany w języku angielskim.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:	Literatura uzupełniająca:
Ciborowska, Helena, „Dietetyka”, Warszawa, PZWL, 2022.Iwanowicz	Chojnacki, Jan, "Dietetyka i żywienie kliniczne", Wrocław, Elsevier Urban & Partner, 2015.
Książyk, Janusz Benedykt, „Zalecenia leczenia żywieniowego u dzieci 2021”, Warszawa, PZWL, 2021.	

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	20
Praca własna studenta	10
Zajęcia praktyczne	-
Praktyki zawodowe	-
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Organizacja pracy pielęgniarki											
1. Kod przedmiotu: P-II/4_C_22		2. Liczba punktów ECTS: 1									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	II		30	10	10	---	10	---	---	---	10
5. Semestr:	4	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		9. Język wykładowy:			Polski					
10. Koordynator	Mgr Justyna Kiejda										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1	Zapoznanie studenta z kluczowymi aspektami organizacji pracy pielęgniarek, podstawami zarządzania oraz zagadnieniami jakości opieki pielęgniarskiej.
C2	Przygotowanie studenta do planowania i oceny pracy własnej i pracy zespołu pielęgniarskiego.
C3	Przygotowanie studenta do identyfikowania zagrożeń zawodowych w pracy pielęgniarki.

C4	Przygotowanie studenta do planowania pielęgniarskiej ścieżki kariery zawodowej.
----	---

2. Wymagania wstępne:
Wiedza z przedmiotu biznes i zarządzanie (szkoła średnia) oraz podstaw pielęgniarstwa.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:			
<i>W zakresie wiedzy</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.C.W6	Zna i rozumie zadania, funkcje i uwarunkowania rozwoju zawodu pielęgniarki	zaliczenie z oceną - test	C1-C4
C.W29.	Zna i rozumie pojęcia stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na pielęgniarskich stanowiskach pracy;	zaliczenie z oceną - test	C1.
C.W30.	Zna i rozumie przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na pielęgniarskich stanowiskach pracy;	zaliczenie z oceną - test	C1.
C.W31.	Zna i rozumie podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla zapewnienia jakości tej opieki;	zaliczenie z oceną - test	C2.
C.W32.	Zna i rozumie podstawy zarządzania, etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;	zaliczenie z oceną - test	C2.
C.W33.	Zna i rozumie zakresy uprawnień zawodowych i kwalifikacje w pielęgniarstwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	zaliczenie z oceną - test	C4.
C.W34.	Zna i rozumie uwarunkowania zapewnienia jakości opieki pielęgniarskiej oraz zasady zarządzania jakością tej opieki;	zaliczenie z oceną - test	C2.
C.W35.	Zna i rozumie zasady tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej pielęgniarki;	zaliczenie z oceną - test	C4.
<i>W zakresie umiejętności</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.C.U3	Potrafi organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarską nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;	dyskusja dydaktyczna rozwiązanie zadania praktycznego opis sytuacji	C1-C4
EO.C.U16	Potrafi dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarskiej i podejmować działania na rzecz jej poprawy;	dyskusja dydaktyczna rozwiązanie zadania praktycznego opis sytuacji	C1-C4
C.U59.	Potrafi podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;	dyskusja dydaktyczna rozwiązanie zadania praktycznego opis sytuacji	C2.
C.U60.	Potrafi monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych	dyskusja dydaktyczna rozwiązanie zadania	C3.

	oraz wypadków przy pracy;	praktycznego opis sytuacji	
C.U61.	Potrafi współuczestniczyć w opracowywaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarstwa oraz monitorować jakość opieki pielęgniarstwa;	dyskusja dydaktyczna rozwiązanie zadania praktycznego opis sytuacji	C2.
C.U62.	Potrafi nadzorować i oceniać pracę podległego personelu;	dyskusja dydaktyczna rozwiązanie zadania praktycznego opis sytuacji	C2.
C.U63.	Potrafi planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz analizować różne formy działalności zawodowej pielęgniarki;	dyskusja dydaktyczna rozwiązanie zadania praktycznego opis sytuacji	C4.
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S7.	Gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Obserwacja studenta Samoocena	C1. do C2.

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_36	Podstawowe pojęcia z zakresu organizacji pracy i ich prawne uwarunkowania: pielęgniarstwo stanowisko pracy, zakres obowiązków, uprawnienia i odpowiedzialność. Czas pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na pielęgniarstwach stanowiskach pracy.	EO.C.W6, C.W29. C.W30.
TP_37	Proces zarządzania - planowanie, organizowanie (w tym organizowanie pracy własnej i zespołu), motywowanie i kontrolowanie. Style zarządzania. Metody organizacja opieki pielęgniarstwa a jakość opieki pielęgniarstwa. Zarządzanie jakością opieki pielęgniarstwa.	EO.C.W6, C.W31.; C.W32. C.W34.
TP_38	Formy działalności zawodowej pielęgniarki. Formy zatrudnienia i wymagane kwalifikacje na różnych stanowiskach pracy. Ścieżki rozwoju zawodowego pielęgniarki.	EO.C.W6, C.W33.
TP_39	Zagrożenia zawodowe w pracy pielęgniarki.	C.W35.
ĆWICZENIA		
TP_40	Dobór metod pracy oraz współpracy w zespole. Nadzorowanie i ocena pracy podległego personelu. Analiza opisu przypadków.	EO.C.U3, EO.C.U16, C.U59.; C.U62.; K.S7.
TP_41	Monitorowanie jakości opieki pielęgniarstwa w oparciu o procedury i standardy. Metodyka opracowania i stosowania standardów i procedur w praktyce pielęgniarstwa. Narzędzia oceny jakości opieki pielęgniarstwa.	EO.C.U16, C.U61.; K.S7.
TP_42	Planowanie rozwoju zawodowego na stanowisku pielęgniarki, w różnych formach działalności zawodowej pielęgniarki – ścieżki kariery.	C.U63.; K.S7
TP_43	Analiza środowiska pracy pielęgniarek. Zagrożenia w pracy pielęgniarek i obciążenia na stanowiskach pielęgniarstwa – analiza opisów przypadków.	C.U60.; K.S7
PRACA WŁASNA STUDENTA		

TP_44	Aktywne poszukiwanie pracy – analiza ofert pracy w zawodzie pielęgniarstwa (możliwe formy zatrudnienia, kwalifikacje, kompetencje, wymagania, popyt).	C.U63.; K.S7
-------	---	--------------

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną.

Wykłady – P/ test.

Ćwiczenia – P/ ocena wykonania zadań praktycznych, aktywność podczas dyskusji dydaktycznej.

Praca własna studenta

W godzinach pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kryteria oceniania:

5,0 (94%-100%) - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 (88%-93%) - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 (77%-87%) - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 (70%-76%) - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 (60%-69%) - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 (poniżej 60%) - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Wykład; Ćwiczenia przedmiotowe

7. Literatura	
Literatura obowiązkowa:	Literatura uzupełniająca:
3. Ksykiewicz-Dorota A. (red.) Zarządzanie w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Lekarskie. PZWL. Warszawa 2018	

8. Kalkulacja ECTS	
Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	20
Samodzielna praca studenta	10
Zajęcia praktyczne	---
Praktyka zawodowa	---
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	1

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Badania fizyczne w praktyce zawodowej pielęgniarstwa											
1. Kod przedmiotu: P1-I/2_C_23		2. Liczba punktów ECTS: 3									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	I		75	20	20	-		40	-	-	15
5. Semestr:	2	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Mgr Agnieszka Nowak										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Nabycie umiejętności przeprowadzania badania podmiotowego i przedmiotowego w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwa;

C2.	Przygotowanie do pełnienia roli zawodowej w zakresie rozpoznawania potrzeb zdrowotnych pacjenta.
C3.	Przedstawienie zasad badania fizykalnego wykonywanego przez pielęgniarkę w określonych zaburzeniach funkcjonowania organizmu człowieka – zasady, metody, techniki i kolejność prowadzenia badania fizykalnego
C 4.	Umiejętność interpretacji uzyskanych wyników.
C 5.	Przygotowanie do prowadzenia dokładnej analizy dokumentacji medycznej
C6.	Kształtowanie i doskonalenie kompetencji personalnych i społecznych pożądanych w zawodzie pielęgniarki.

2. Wymagania wstępne:

Wiedza wynikająca z realizacji przedmiotów: anatomia, fizjologia, patologia i podstawy pielęgniarstwa

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
C.W36.	Zna i rozumie pojęcie, zasady i sposób badania podmiotowego i jego dokumentowania;	Zaliczenie w formie pisemnej, dyskusja, obserwacja	C3; C5
C.W37.	Zna i rozumie system opisu objawów i dolegliwości pacjenta według schematów OLD CART (Onset – objawy/dolegliwości, Location – umiejscowienie, Duration – czas trwania, Character – promieniowanie, Timing – moment wystąpienia), FIFE (Feeling – uczucia, Ideas – idee, Function – funkcja, Expectations – oczekiwania), SAMPLE (Symptoms – objawy, Allergies – alergie, Medications – leki, Past medical history – przebyte choroby/przeszłość medyczna, Last meal – ostatni posiłek, Events prior to injury/illness – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem);		C4
C.W38.	Zna i rozumie system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki sprawowanej przez pielęgniarkę PES (Problem – problem, Etiology – etiologia, Symptom – objaw);		C1; C4
C.W39.	Zna i rozumie znaczenie uwarunkowań kulturowych i społecznych w ocenie stanu zdrowia;		C1
C.W40.	Zna i rozumie metody i techniki kompleksowego badania fizykalnego i jego dokumentowania;		C1; C4; C5
C.W41.	Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta do badania EKG i technikę wykonania badania EKG, EKG prawkomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi;		C3; C4
C.W42.	Zna i rozumie zasady rozpoznawania w zapisie EKG załameków P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, elektrolitowe, niedokrwienie i martwica mięśnia sercowego);		C1; C3; C4
C.W43.	Zna i rozumie rodzaj sprzętu i sposób jego przygotowania do wykonania spirometrii oraz zasady wykonania tego badania;		C2; C3; C4
C.W44.	Zna i rozumie znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwiej;		C2
C.W45.	Zna i rozumie sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez pielęgniarkę z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych);		C1; C5
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu	Opis zmodyfikowanego dla zajęć	Sposób	Symbol

uczenia się	założonego efektu uczenia się kierunkowego	weryfikacji efektu uczenia się	postawionego celu/ów
EO.C.U7	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwa oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarstwa;	Zaliczenie praktyczne podczas zajęć symulacyjnych w pracowni CSM, Obserwacja	C3, C4
EO.C.U9	Potrafi wykonać badanie elektrokardiograficzne (EKG) u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca oraz rozpoznać cechy elektrokardiograficzne stanów zagrożenia zdrowia i życia;		
EO.C.U10	Potrafi wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku tego badania u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;		
EO.C.U18	Potrafi stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarstwa.		
C.U10.	Potrafi wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, MCHM SLKPIE_C.U10 152 WHtR), grubości fałdów skórno tłuszczowych, obwodów brzuch	Zaliczenie praktyczne podczas zajęć symulacyjnych w pracowni CSM, Obserwacja	C1; C4; C5; C6
C.U64.	Potrafi przeprowadzić badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;		C4; C6
C.U65.	Potrafi dobierać i stosować narzędzia klinimetryczne do oceny stanu pacjenta;		C1; C3; C6
C.U66.	Potrafi rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i dorosłego, w tym osoby starszej;		C4; C6
C.U67.	Potrafi wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjenta (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;		C1; C3; C4; C6
C.U68.	Potrafi przeprowadzać kompleksowe badanie fizykalne pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla	Zaliczenie	C1; C2; C5; C6

	potrzeb opieki pielęgniarstwa, zastosować ocenę kompleksową stanu zdrowia pacjenta według schematu cztery A (Analgesia – znieczulenie, Activity of daily living – aktywność życia, Adverse effects – działania niepożądane, Aberrant behaviors – działania niepożądane związane z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa PES oraz oceniać kompleksowość zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej pacjenta według schematu SOAP (Subjective – dane subiektywne, Objective – dane obiektywne, Assessment – ocena, Plan/Protocol – plan działania);	praktyczne podczas zajęć symulacyjnych w pracowni MCSM, Obserwacja	
C.U69.	Potrafi gromadzić dane o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;		C5; C6
C.U70.	Potrafi wykonywać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektryczne serca, rozpoznawać zaburzenia zagrażające zdrowiu i życiu;		C1; C4; C6
C.U71.	Potrafi wykonywać badanie spirometryczne i dokonywać wstępnej oceny wyniku badania u pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia;		C1; C2; C4; C6

W zakresie kompetencji społecznych

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S1.	Gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic kulturowych i światopoglądowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	Ocena postawy na podstawie obserwacji studenta	C6
K.S2.	Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;		C6
K.S3.	Jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		C6
K.S4.	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		C6
K.S5.	Jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		C6
K.S7.	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		C6

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się / Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Badanie podmiotowe pacjenta dorosłego / dziecka. Wywiad – zbieranie danych o chorym, źródła informacji, system opisu objawów i dolegliwości pacjenta wg schematów OLD CART, FIFE, SAMPLE. Dokumentowanie zebranych danych – kwestionariusze, arkusze wywiadu, dokumentacja elektroniczna. Analiza danych i rozpoznanie stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki (procesu pielęgnowania) sprawowanej przez pielęgniarkę (PES, cztery A, SOAP).	C.W36.; C.W37., C.W38.; C.W39., C.W40.; C.W44.
TP_2	Badanie przedmiotowe pacjenta dorosłego / dziecka. Badanie ogólne, badanie głowy i szyi (ocena skóry i jej wytworów, narządów zmysłów (oko, ucho, nos), jamy ustnej, węzłów chłonnych, tarczycy, nerwów czaszkowych). Dokumentowanie wyników badania fizykalnego, ocena stanu zdrowia pacjenta.	C.W40.; C.W44.
TP 3	Badanie klatki piersiowej (układ oddechowy), wykonanie i interpretacja badania	C.W40.; C.W43.,

	spirometrycznego. Badanie gruczołów piersiowych (badanie i samobadanie), dokumentowanie wyników badania fizykalnego i ocena stanu zdrowia pacjenta.	C.W44.
TP_4	Badanie klatki piersiowej: układ krążenia. Ocena układu sercowo-naczyniowego oraz obwodowego układu krążenia. Zasady wykonania i interpretacja zapisu Ekg. Dokumentowanie wyników badania fizykalnego (w tym e-dokumentacja), wykorzystanie ich do oceny stanu zdrowia pacjenta.	C.W40.; C.W41., C.W42.; C.W44., C.W45.
TP_5	Badanie jamy brzusznej, ocena układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego. Dokumentowanie wyników badania fizykalnego, wykorzystanie ich do oceny stanu zdrowia pacjenta	C.W40.; C.W44.
	PRACA WŁASNA STUDENTA	
TP_6	Przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez pielęgniarkę z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych i systemów łączności	C.W45.
TP_7	Proces gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjenta przez personel pielęgniarski z wykorzystaniem technologii cyfrowych	C.W45.
TP_8	Podstawowe odrębności w badaniu dziecka i dorosłego, w tym osoby starszej - rozpoznawanie i interpretowanie – wytyczne teoretyczne	C.U66.
ĆWICZENIA - CSM		
TP_9	Kompleksowa ocena stanu zdrowia pacjenta według schematu cztery A, jego opisanie - system PES oraz weryfikacja zgromadzonych informacji według schematu SOAP SCENARIUSZ WW „Nagle pogorszenie stanu pacjenta z powodu bólu w klatce piersiowej i duszności” SCENARIUSZ WW „Gwałtowne pogorszenie świadomości u pacjenta – ocena według 4A i opracowanie diagnozy PES” SCENARIUSZ PW „Nagły spadek saturacji – kompleksowa ocena pielęgniarska i dokumentacja w systemie SOAP” SCENARIUSZ NW „Omdlenie i hipotensja – scenariusz NW z pełnym badaniem fizykalnym i analizą PES” SCENARIUSZ NW „Uraz po upadku na oddziale – badanie fizykalne, 4A, PES, SOAP” SCENARIUSZ WW „Ostry obrzęk płuc – postępowanie pielęgniarskie z kompleksową analizą 4A”	EO.C.U7, EO.C.U9, EO.C.U10, EO.C.U18, C.U66.; C.U68. K.S1. - K.S7.
TP_10	Podstawowe odrębności w badaniu dziecka i dorosłego, w tym osoby starszej - rozpoznawanie i interpretowanie	C.U66. K.S1. - K.S7.
TP_11	Monitorowanie stanu zdrowia pacjenta – pomiary parametrów życiowych oraz pomiary antropometryczne Analiza i interpretacja wyników badań oraz ich dokumentowanie. SCENARIUSZ NW „Ocena parametrów życiowych u pacjenta z objawami infekcji – monitorowanie i dokumentacja” SCENARIUSZ NW „Monitorowanie funkcji życiowych u pacjenta po zabiegu – analiza trendów i reakcja pielęgniarska” SCENARIUSZ NW „Tachykardia i gorączka jako objawy stanu zapalnego – ocena i zapis parametrów życiowych” SCENARIUSZ NW „Monitorowanie oddechu u pacjenta z dusznością – pomiary, analiza, dokumentowanie”	EO.C.U7, EO.C.U9, EO.C.U10, EO.C.U18, , C.U10. K.S1. - K.S7.

	SCENARIUSZ NW „Zmiany parametrów życiowych u pacjenta starszego – kompleksowa ocena pielęgnarska”	
TP_12	Badanie podmiotowe pacjenta – znaczenie wyniku badania oraz jego dokumentowanie	C.U64. K.S1. - K.S7.
TP_13	Narzędzia klinimetryczne – rodzaje, wskazania oraz sposoby wykorzystania	C.U65. K.S1. - K.S7.
TP_14	<p>Badanie fizykalne przeprowadzane u dziecka i osoby dorosłej na podstawie SCENARIUSZY:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ narządów zmysłów SCENARIUSZ NW „Kompleksowa ocena narządów zmysłu u pacjenta zgłaszającego zaburzenia widzenia i słuchu – badanie fizykalne pielęgnarski krok po kroku” ▪ głowy SCENARIUSZ NW „Ocena zmian skórnych metodą ABCDE – badanie fizykalne pielęgnarski w kierunku czerniaka” ▪ klatki piersiowej SCENARIUSZ NW „Wady klatki piersiowej: lejkowata, kurza, asymetryczna – praktyczne badanie fizykalne pielęgnarski” ▪ gruczołów piersiowych pacjenta SCENARIUSZ NW „Badanie palpacyjne piersi i regionalnych węzłów chłonnych – warsztat dla kobiet” ▪ jamy brzusznej SCENARIUSZ PW „Badanie brzucha w ostrych dolegliwościach – scenariusz WW w kierunku zapalenia wyrostka robaczkowego” ▪ narządów płciowych SCENARIUSZ PW „Wczesne objawy raka jądra – praktyczne badanie palpacyjne moszny i jąder” ▪ układu sercowo-naczyniowego SCENARIUSZ PW „Ból zastawkowy jako stan nagły – ocena pielęgnarska i wczesna identyfikacja objawów OZW” ▪ układu oddechowego SCENARIUSZ PW „Ocena układu oddechowego u pacjenta z podejrzeniem zapalenia płuc – badanie fizykalne i interpretacja objawów klinicznych” ▪ obwodowego układu krążenia SCENARIUSZ NW „Badanie kapilarnego powrotu krwi, obręzków i zmian troficznych” ▪ układu mięśniowo - szkieletowego SCENARIUSZ PW „Badanie siły mięśniowej i ruchomości kończyn – warsztat praktyczny dla pielęgnarek” ▪ układu nerwowego SCENARIUSZ WW „Gwałtowne pogorszenie stanu neurologicznego – praktyczne badanie fizykalne w kierunku udaru” <p>Dokumentowanie wyników badania i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta</p>	EO.C.U7, EO.C.U9, EO.C.U10, EO.C.U18, , C.U66.; C.U67.
TP_15	<p>Wykonanie badania EKG – interpretacja wyniku oraz udokumentowanie badania</p> <p>SCENARIUSZ WW „Nagłe pogorszenie stanu pacjenta z bólem w klatce piersiowej – ocena fizykalna, rozpoznanie zmian w EKG i podjęcie natychmiastowych działań pielęgnarskich”</p>	EO.C.U9, EO.C.U18, , C.U66.; C.U70.
TP_16	Spirometria – wykonanie, interpretacja wyniku oraz udokumentowanie badania	EO.C.U10,

	SCENARIUSZ WW „Pacjent z podejrzeniem POChP – badanie fizykalne, przygotowanie do spirometrii i interpretacja parametrów FEV1/FVC”	EO.C.U18, C.U66.; C.U71.
--	--	-----------------------------

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

D – ocena różnicująca, np. skala ocen 2-5

F – failed – brak zaliczenia

P – passed – zaliczenie

- **Egzamin:** P / warunkiem przystąpienia jest pozytywne zaliczenie: wykładów, pracy własnej studenta oraz symulacji medycznej.

Przedmiot wchodzi w zakres egzaminu ewaluacyjnego pre-OSCE po 2. semestrze studiów.

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

- **Wykłady:** P / zaliczenie z oceną (test); warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest obecność na wykładach.
TEST WIEDZY
5,0 100% - 93% możliwych punktów w teście
4,5 92% - 85% możliwych punktów w teście
4,0 84% - 77% możliwych punktów w teście
3,5 76% - 69% możliwych punktów w teście
3,0 68% - 60% możliwych punktów w teście
2,0 59% pkt. i mniej możliwych punktów w teście
- **Ćwiczenia / Symulacje medyczne** – F, P/ zaliczenie z oceną – częściowe kolokwia pisemne i praktyczne wg checklisty, obserwacja wykonania zabiegów i czynności, informacja zwrotna o mocnych i słabych stronach.

OCENA BIEŻĄCA ▪ 100% obecność, aktywne uczestnictwo w zajęciach ▪ kolokwium ustne - znajomość istoty badania: celu, zasad i techniki wykonywania zabiegu ▪ przeprowadzenie badania wg algorytmów postępowania

Kolokwium pisemne (test) – istota, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, zasady i technika wykonywania badania - zawartych w treściach programowych/ efektach uczenia się.

Kolokwium praktyczne obserwacja wykonania procedur zawartych w treściach programowych / efektach uczenia się wg checklisty, bieżąca informacja zwrotna, co do poziomu opanowania umiejętności.

ZALICZENIE NA PODSTAWIE LIST KONTROLNYCH (check list), opracowanych do wybranych scenariusza symulacji

5,0 100% - 93% możliwych pkt. w scenariuszu
4,5 92% - 85% możliwych pkt. w scenariuszu
4,0 84% - 77% możliwych pkt. w scenariuszu
3,5 76% - 69% możliwych pkt. w scenariuszu
3,0 68% - 60% możliwych pkt. w scenariuszu
2,0 59% pkt. i mniej w scenariuszu

Praca własna studenta

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę

przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

- **Kompetencje społeczne** – F/ informacja zwrotna – obserwacja postawy Studenta wobec wykonywanych zadań.

Forma sprawdzania: obserwacja studenta

- 5, 0 - pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
- 4, 5 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
- 4, 0 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
- 3, 5 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
- 3, 0 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
- 2, 0 - postawa niewłaściwa

W przypadku niezaliczenia określonej formy kształcenia, Student ma prawo do 2 poprawek. Kolokwia częściowe można poprawiać 1 raz.

Nieobecności i sposób odrabiania zajęć i ich zaliczenia:

- Studenta obowiązuje obecność na wszystkich formach zajęć.
- Nieobecność na zajęciach, musi zostać usprawiedliwiona u nauczyciela prowadzącego daną formę zajęć.
- Wykłady – dopuszcza się 1 usprawiedliwioną nieobecność bez konieczności odrabiania - z powodu zdarzenia losowego (choroba, ...)

Ćwiczenia / Symulacje medyczne – ze względu na praktyczny charakter zajęć, Studenta obowiązuje 100% obecność na zajęciach. W sytuacji nieobecności z powodu zdarzenia losowego (choroba, ...), dopuszcza się odrobienia 1 zajęcia z inną grupą, lub zaliczenie u nauczyciela prowadzącego zajęcia w ustalonym przez wykładowcę terminie

- Osiągnięcie przypisanych efektów uczenia się (umiejętności), dokumentowane jest w „Zeszytach zajęć praktycznych i praktyk zawodowych”.

5,0 - pełne osiągnięcie założonych efektów uczenia się, swobodne operowanie teoretycznymi podstawami wykonywania procedur w praktyce, wysoki stopień poprawności, sprawności i samodzielności w wykonywaniu procedur oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, organizacji pracy.

4,5 - pełne osiągnięcie założonych efektów uczenia się, swobodne operowanie wiedzą w praktyce, dość wysoki stopień poprawności, sprawności i samodzielności w wykonywaniu procedur i procesu pielęgnowania przy niewielkim ukierunkowaniu, możliwe nieliczne uchybienia oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, organizacji pracy.

4,0 – pełne osiągnięcie większości założonych efektów uczenia się, dobre znajomość i operowanie w praktyce teoretycznymi podstawami wykonywania procedur i posługiwania się procesem pielęgnowania, dość wysoki stopień poprawności, sprawności i samodzielności w wykonywaniu procedur po niewielkim ukierunkowaniu, nieliczne możliwe błędy niezagrożące pacjentowi oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, organizacji pracy.

3,5 – niepełne osiągnięcie większości założonych efektów uczenia się, dość dobre znajomość i operowanie w praktyce teoretycznymi podstawami wykonywania procedur i posługiwania się procesem pielęgnowania, dość dobry stopień poprawności, sprawności i samodzielności w wykonywaniu procedur dość często po ukierunkowaniu, nieliczne błędy, niezagrożące pacjentowi oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, możliwe nieliczne błędy, niezagrożące pacjentowi.

3,0 – niepełne osiągnięcie większości założonych efektów uczenia się, zadawalające znajomość i operowanie w praktyce teoretycznymi podstawami wykonywania procedur i posługiwania się procesem pielęgnowania, zadawalający stopień poprawności, sprawności i samodzielności w wykonywaniu procedur często po ukierunkowaniu, możliwe błędy, niezagrożące pacjentowi oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, możliwe nieliczne błędy, niezagrożące pacjentowi.

2,0 – nie spełnia kryteriów oceny pozytywnej, brak lub niski poziom osiągnięcia założonych efektów uczenia się,

niezadawalające znajomość i posługiwanie się teoretycznymi podstawami wykonywania procedur i posługiwanie się procesem pielęgnowania oraz niezadawalający poziom opanowania procedur zagrażająca bezpieczeństwu pacjenta,

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające; Wykład

Metody programowane; Komputerowe programy dydaktyczne

Metody aktywizujące: Dyskusja, Symulacje, Case study (studium przypadku)

Metody eksponujące: pokaz filmu edukacyjnego

Przedmiot może być realizowany w języku angielskim

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Dyk D.: Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa, 2020

Obuchowicz A.: Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii. PZWL, Warszawa, 2022

Literatura uzupełniająca:

Gałecki P.: Badanie stanu psychicznego. Edra Urban & Partner, Wrocław 2022

8. Kalkulacja ECTS:

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	60
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim:		Zakażenia szpitalne									
1. Kod przedmiotu: P-I/2_C_24		2. Liczba punktów ECTS: 1									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin: wypełnia Prodziekan	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e- learning					
4. Rok studiów	I		30	10	-	-	10	-	-	-	10
5. Semestr:	2	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczeniem z oceną		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Mgr Maria Karczewska										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM / Platforma Moodle								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studentów z interdyscyplinarnym charakterem zagadnień w zakresie zapobiegania zakażeniom szpitalnym: czynnikami chorobotwórczymi (w tym alarmowymi), rodzajami zakażeń zakładowych.

C2.	Zapoznanie studenta z rodzajami wektorów przenoszenia zakażenia, dróg szerzenia zakażenia i łańcucha epidemicznego.
C3.	Opanowanie wiedzy z zakresu zapobiegania zakażeniom zakładowym, higienie rąk, stosowania środków ochrony zbiorowej i indywidulanej.
C4.	Zapoznanie studenta z zasadami aseptyki i antyseptyki i stosowania tych zasad interdyscyplinarnie.
C5.	Nabycie wiedzy z zakresu organizacji pracy i nadzoru epidemiologicznego z uwzględnieniem roli pielęgniarstwa epidemiologicznego.

2. Wymagania wstępne:

Wiedza z zakresu biologii, chemii i fizyki z poziomu szkoły średniej.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.C.W3	Zna i rozumie etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych	Zaliczenie z oceną lub egzamin pisemny	C2, C3, C4
C.W46.	Zna i rozumie pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, ich źródła, patogeny zakażeń szpitalnych, ich rezerwuary, drogi szerzenia się i łańcuch epidemiczny;	Zaliczenie z oceną lub egzamin pisemny	C1, C2
C.W47.	Zna i rozumie organizację nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym oraz metody kontroli zakażeń, z uwzględnieniem roli pielęgniarstwa epidemiologicznego;		C4
C. W48.	Zna i rozumie zasady profilaktyki oraz mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu odcewnikowym krwi, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu układu moczowego, zakażeniu układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile, zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym oraz zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym;		C2, C3,C4, C5
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.C.U1	Potrafi udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;	Ćwiczenia praktyczne, obserwacja, dyskusja, zaliczenie praktyczne	C2-C5
C.U72.	Potrafi stosować zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i zwalczania ich;	Ćwiczenia praktyczne, obserwacja, dyskusja, zaliczenie praktyczne	C1
C.U73.	Potrafi stosować zasady zapobiegania zakażeniom odcewnikowym krwi, szpitalnemu zapaleniu płuc, zakażeniom układu moczowego, zakażeniom układu pokarmowego o etiologii Clostridioides difficile,		C2-C5

	zakażeniom miejsca operowanego, zakażeniom ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowemu;		
C.U74.	Potrafi stosować środki ochrony indywidualnej niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną oraz wdrażać odpowiedni rodzaj izolacji pacjentów;		C2-C5
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S4.	Gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	Obserwacja	C1-C5
K.S5.	Gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		C1-C5

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Rodzaje drobnoustrojów wywołujących zakażenia szpitalne: <ul style="list-style-type: none"> • Patogeny bakteryjne • Patogeny wirusowe • Patogeny grzybicze Źródła zakażeń zakładowych, drogi szerzenia oraz wektory przenoszenia się zakażeń zakładowych	EO.C.W3, C.W46.
TP_2	Rodzaje zakażeń szpitalnych., definicje: <ul style="list-style-type: none"> • zakażenie miejsca operowanego; • zakażenie układu moczowego; • zakażenia dróg oddechowych; • zakażenia w AIT • zakażenia układu pokarmowego; • zakażenia skóry i tkanek miękkich. 	EO.C.W3, C.W46. C.W47. C. W48. C.U73. K.S4. K.S5.
TP_3	Monitorowanie czynników alarmowych i zakażeń szpitalnych <ul style="list-style-type: none"> • zasady rejestracji czynników alarmowych; • zasady rejestracji zakażeń szpitalnych; • nadzór epidemiologiczny 	EO.C.W3, C.W46. C.W47. C. W48. C.U72. C.U73. C.U74. K.S4. K.S5.
ĆWICZENIA		
TP_6	Zasady higieny: <ul style="list-style-type: none"> • higiena rąk, • zasady stosowania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej • higiena pomieszczeń, gospodarka odpadami, • higiena narzędzi i sprzętu 	EO.C.U1, C.W46. C.W47. C. W48. C.U73. K.S4. K.S5.
TP_7	Zasady stosowania izolacji pacjenta w zależności od drogi przenoszenia zakażenia	
TP_8	Organizacja pracy w zakresie zasad zapobiegania zakażeniom szpitalnym (np. profilaktyka okołozabiegowa)	
	Pobieranie i przesyłanie materiału do badań mikrobiologicznych: <ul style="list-style-type: none"> • zasady obowiązujące przy pobieraniu materiału do badań ; • przygotowanie fizyczne i psychiczne chorego; 	

	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z techniką pobierania materiału do badania 	
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_12	Sposoby monitorowania zakażeń szpitalnych, nadzór epidemiologiczny	C.W46. C.W47. C. W48. C.U73. K.S4. K.S5.
TP_13	Charakterystyka zakażeń dolnych dróg oddechowych. Charakterystyka szpitalnego zapalenia płuc	EO.C.W3, C.W46. C.W47. C. W48. C.U73. K.S4. K.S5

5.Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną.

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Wykłady

Ocena wykładu:

- Uczestnictwo w wykładzie, przygotowanie prezentacji multimedialnej.
- Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną.

Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Ćwiczenia

Ocena bieżąca

- 100% obecność studenta
- kolokwium ustne - znajomość istoty badania: celu, zasad i techniki wykonywania badania
- przygotowanie prezentacji multimedialnej.

Zaliczenie umiejętności, uwzględnionych w efektach uczenia się. Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów:

Ocena 1 – obserwacja (dotyczy umiejętności)

Ocena 2 – praktyczne wykonanie zadania (dotyczy umiejętności)

Ocena 3 – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych

(dotyczy umiejętności).

Praca własna studenta:

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta

5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów

4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia

4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia

3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia

3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia

2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające: Wykład, Instruktaż;

Metody aktywizujące: Dyskusja, ćwiczenie, case study (studium przypadku);

Metody problemowe: Rozwiązywanie zadań problemowych

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:	Literatura uzupełniająca:
Bulanda, Małgorzata (red.), "Podstawy mikrobiologii i epidemiologii szpitalnej", Warszawa, PZWL, 2021.	Figlerowicz, Magdalena, „Choroby zakaźne u dzieci”, Warszawa, PZWL, 2021.
Bulanda, Małgorzata (red.) "Zakażenia szpitalne w jednostkach opieki zdrowotnej", Warszawa, PZWL, 2018.	

8. Kalkulacja ECTS:

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	20
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN	30

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	1
---	---

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781). 19 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu
SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Zasoby i systemy informacji w ochronie zdrowia											
1. Kod przedmiotu: P-I/2_C_25			2. Liczba punktów ECTS: 1								
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin: wypełnia Prodziekan	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e- learning					
4. Rok studiów	II		30	10	-	-	10	-	-	-	10
5. Semestr:	3	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczeniem z oceną		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Mgr Justyna Jaskulska										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM / Platforma Moodle								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studenta z systemem organizacji ochrony zdrowia w Polsce, wyjaśnienie kluczowych elementów

	związanych z informatyzacją w sferze ochrony zdrowia.
C2.	Zapoznanie studentów z rolą, budową i funkcjonowaniem Systemu Informacji Medycznej w polskim systemie ochrony zdrowia.
C3.	Zrozumienie znaczenia tych systemów dla opieki pielęgniarstwa i zarządzania opieką.
C4.	Poznanie metod oraz narzędzi zbierania i przetwarzania danych w Systemie Informacji Medycznej.
C5.	Przygotowanie do posługiwania się elektroniczną dokumentacją medyczną.

2. Wymagania wstępne:

Wiadomości z zakresu informatyki na poziomie szkoły średniej.

3. Efekty kształcenia wybrane dla przedmiotu (kierunkowe, specjalnościowe, specjalizacyjne):

W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowany dla zajęć założonego efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektu uczenia	Symbol postawionego celu(ów)
C.W49.	Zna i rozumie zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedziny systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;	Dyskusja, Zaliczenie - pisemny (test wiedzy)	C1,C2,C3,C4, C5
C.W50.	Zna i rozumie metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz ich wykorzystanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa;		
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowany dla zajęć założonego efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektu uczenia	Symbol postawionego celu(ów)
EO.C.U15	Potafi komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole;	Dyskusja, obserwacja studenta, pytania zadawane podczas zajęć	C2-C5
C.U75.	Potrafi interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemów informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;	Dyskusja, obserwacja studenta, pytania zadawane podczas zajęć	C1,C2,C3,C4, C5
C.U76.	Potrafi posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych;		
C.U80.	Potrafi wspierać pacjenta w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samoopieki w stanie zdrowia i stanie choroby.		
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowany dla zajęć założonego efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektu uczenia	Symbol postawionego celu(ów)
K.S1.	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	Dyskusja, obserwacja studenta (F)	C1,C2,C3,C4, C5
K.S2.	Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;		C1,C2,C3,C4, C5
K.S3.	Jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		C1,C2,C3,C4, C5
K.S4.	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane		C1,C2,C3,C4,

	czynności zawodowe;		C5
K.S5.	Jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		C1,C2,C3,C4,
K.S6.	Jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		C1,C2,C3,C4,
K.S7.	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		C1,C2,C3,C4, C5
4. Treści programowe:			
Symbol treści programowych uczenia się	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się - Symbol	
WYKŁADY			
TP_C.01	System ochrony zdrowia w Polsce – struktura i organizacja – podmioty systemu, źródła finansowania, rola MZ, NFZ, AOTMiT	C.W49, KS7	
TPC_C.02	Proces informatyzacji ochrony zdrowia w Polsce – cele i etapy wdrożenia – e-zdrowie, ustawa o systemie informacji w ochronie zdrowia, projekty UE	C.W49, KS7	
TP_C.03	System Informacji Medycznej (SIM) – budowa, funkcje, użytkownicy – rola platformy P1 i P2, integracja danych, interoperacyjność	C.W49, KS7	
TP_C.04	Rodzaje systemów informatycznych w ochronie zdrowia (HIS, RIS, LIS, PACS) – funkcje, zastosowanie, przykłady użycia w praktyce klinicznej	C.W49, KS7	
TP_C.05	Elektroniczna Dokumentacja Medyczna (EDM) – definicja, obowiązki placówek, standardy dokumentowania	C.W49, KS7	
TP_C.06	Internetowe Konto Pacjenta (IKP) i inne narzędzia cyfrowe dla pacjenta i personelu – dostępność danych, uprawnienia, e-skierowania, e-recepty	C.W49, KS7	
TP_C.07	Bezpieczeństwo informacji w ochronie zdrowia – ochrona danych osobowych i medycznych–RODO, tajemnica zawodowa, cyberbezpieczeństwo	C.W49, KS7	
TP_C.08	Zasady zbierania, przechowywania i analizowania danych zdrowotnych – rejestry medyczne, bazy danych, metody analizy danych	C.W49, KS7	
TP_C.09	Rola informacji w zarządzaniu opieką pielęgniarską – raportowanie, wskaźniki jakości, wykorzystanie danych w praktyce	C.W49, KS7	
TP_C.10	Wyzwania i perspektywy rozwoju systemów informacji w ochronie zdrowia	C.W49, KS7	
ĆWICZENIA			
TP_C11	Poruszanie się po strukturze systemu ochrony zdrowia w Polsce – analiza przypadków klinicznych i organizacyjnych – np. ścieżka pacjenta w różnych poziomach opieki	C.W49, KS7, C.U75	
TP_C12	Praktyczne wprowadzenie do systemów HIS i EDM – logowanie, przegląd funkcji, symulacja prowadzenia dokumentacji	EO.C.U15, C.W49, KS7, C.U75	
TP_C13	Wprowadzanie i przetwarzanie danych pacjenta w systemach informatycznych (MCSM / środowisko symulacyjne) – ćwiczenia z dokumentowania stanu pacjenta, podania leku, zmiany opatrunku itp.	C.W49, KS7, C.U75	
TP_C14	Tworzenie, udostępnianie i archiwizacja dokumentacji medycznej zgodnie z przepisami– ćwiczenia z zastosowaniem RODO i ustawy o prawach pacjenta	EO.C.U15, C.W49, KS7, C.U75	
TP_C15	Analiza błędów i ryzyk w dokumentacji elektronicznej – case study i scenki symulacyjne – np. błędne dane, niewłaściwe	C.W49, KS7, C.U75	

	uprawnienia, brak zgody pacjenta	
TP_C16	Korzystanie z Internetowego Konta Pacjenta (IKP) i narzędzi cyfrowych dostępnych dla personelu pielęgniarskiego – ćwiczenia z interpretacją danych z e-recepty, e-skierowania, historii leczenia	EO.C.U15, C.W49, KS7, C.U75
TP_C17	Ochrona danych i bezpieczeństwo systemów – symulacja zagrożeń i reakcji – phishing, nieautoryzowany dostęp, zabezpieczenia, logowanie	C.W49, KS7, C.U75
TP_C18	Projektowanie krótkiego raportu pielęgniarskiego z wykorzystaniem danych z EDM– ćwiczenie integrujące wiedzę z opieki pielęgniarskiej i informatyki	C.W49, KS7, C.U75
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_C19	Studium przypadku / analiza kliniczna z perspektywy informatyzacji	C.W49, KS7, C.U75
TP_C20	Opracowanie schematu: „Ścieżka danych pacjenta w systemie EDM”	C.W49, KS7, C.U75
TP_C21	Test samooceny: „Czy umiem zadbać o bezpieczeństwo danych pacjenta?” <i>(na podstawie RODO i praktyki pielęgniarskiej)</i>	C.W49, KS7, C.U75
TP_C22	Prezentacja multimedialna – w parach „Nowoczesne narzędzia e-zdrowia”	C.W49, KS7, C.U75

5.Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

P - Zajęcia kończą się zaliczeniem z oceną

Progi procentowe:

- 94% - 100% - 5,0 (bardzo dobry)
- 88% - 93% - 4,5 (ponad dobry)
- 77% - 87% - 4,0 (dobry)
- 70% - 76% - 3,5 (dość dobry)
- 60% - 69% - 3,0 (dostateczny)
- poniżej 60% - 2,0 (niedostateczny)

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając z wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Umiejętności praktyczne – forma sprawdzania: obserwacja wykonywanych ćwiczeń.

Praca własna studenta

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach

realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne - forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu

- 5, 0 - pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
- 4,5 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
- 4, 0 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
- 3, 5 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
- 3, 0 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
- 2, 0 - postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zdanie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające: Wykład, prezentacja

Metody aktywizujące: Praca w grupach, prezentacje wykonane przez studentów, studium przypadku

Metody problemowe: Rozwiązywanie zadań problemowych

Przedmiot może być realizowany w języku angielskim.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:	Literatura uzupełniająca:
Rudowski, Robert, „Informatyka medyczna”, Warszawa, PWN, 2012	

8. Kalkulacja ECTS:

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	20
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	1

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Język migowy												
1. Kod przedmiotu: P-I/1_C_26 A		2. Liczba punktów ECTS: 2										
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta	
				łącznie	w tym online	w tym e-learning						
4. Rok studiów	I			50	5	5	-	30	-	-	-	15
5. Semestr:	1		7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		9. Język wykładowy:			polski						
10. Koordynator	Mgr Katarzyna Falkowska											
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany									
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny									
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM									

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:

C1.	Praktyczne opanowanie języka migowego w stopniu umożliwiającym komunikację z osobami niesłyszącymi i słabosłyszącymi w stopniu podstawowym (minimum 100 znaków - znaki pojęciowe języka migowego wg zasad polskiego języka migowego obejmujące pojęcia dotyczące stanu zdrowia i podstawowych słów potrzebnych do zebrania wywiadu na temat pacjenta)
C2.	Nabywanie wiedzy dotyczącej sytuacji ludzi niesłyszących w Polsce i konieczności respektowania językowych praw mniejszości.
C3.	Nauczenie sprawnego posługiwania się daktylografią (polski alfabet placowy, liczebniki).
C4.	Zapoznanie z zasadami komunikowania się w SJP, zapoznanie z różnicą między SJP a PJM

2. Wymagania wstępne:

Brak

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu

<i>W zakresie wiedzy</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
C.W51.	Zna i rozumie podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;	Bieżąca obserwacja postępów, zaliczenie	C1, C3, C4

<i>W zakresie umiejętności</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
C.U77.	Potrafi posługiwać się językiem migowym i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem niedosłyszącym i niesłyszącym;	Obserwacja, zaliczenie praktyczne	C1, C3
<i>W zakresie kompetencji społecznych</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
C.K7.	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Obserwacja	C1-C4

4. Treści programowe:

Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Omówienie praw pacjenta głuchego, sytuacji głuchych w placówkach zdrowia.	C.W51., C.K7.
TP_2	Głuchota jako model społeczno - kulturowy.	C.W51., C.K7

TP_3	Zapoznanie z historią Głuchych, powstaniem języka migowego, sposobami porozumiewania się niesłyszących, słabosłyszących, Głuchych i ich specyfiką.	C.W51., C.K7
ĆWICZENIA		
TP_4	Wprowadzenie i ćwiczenie daktylografii (alfabetu palcowego, liczb).	C.W51., C.U77., K.S7.
TP_5	Wprowadzanie i ćwiczenie ideografii – wyrazów realizowanych poprzez miganie.	
TP_6	Wprowadzanie i ćwiczenie ideografii – utrwalanie poznanych znaków, stosowanie w dialogach.	
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_7-TP_14	Akty prawne dotyczące osób głuchych. Znajomość faktów i mitów dotyczących języka migowego. Poznanie codziennych trudności osób g/Głuchych (uwzględniające placówki medyczne i kontakty personelem) Sposoby komunikacji z osobami z wadami słuchu. CODA Dostosowania dla osób z wadami słuchu w instytucjach. Historia Głuchych.	C.W51., C.U51., C.K7.

**5. Warunki zaliczenia:
(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:**

Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną.

Progi procentowe:

94% - 100% - 5,0 (bardzo dobry)
88% - 93% - 4,5 (dobry plus)
77% - 87% - 4,0 (dobry)
70% - 76% - 3,5 (dostateczny plus)
60% - 69% - 3,0 (dostateczny)
poniżej 60% - 2,0 (niedostateczny)

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Weryfikacja efektów uczenia się realizowanych w formie ćwiczeń – bezpośrednia obserwacja pracy studenta, w tym ocena sposobu wykonywania zadania, poprawności wykonania i samodzielności; ocena komunikacji i interpretacji wyników działań; ocena roli pełnionej w grupie i umiejętności współpracy.

Praca własna studenta

W godzinie pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego

weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne - forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu; dyskusja

- 5,0 - pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
- 4,5 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
- 4,0 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
- 3,5 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
- 3,0 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
- 2,0 - postawa niewłaściwa

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zdanie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Wykłady, pokaz z objaśnieniem, symulacje – odgrywanie ról, ćwiczenia praktyczne

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:	Literatura uzupełniająca:
Kwiecień, Agnieszka, "Polski język migowy", Łódź, Polski Związek Głuchych.i, 2011.	Włodarczak, Aleksandra, "Głuchy pacjent", Konin, Wydawnictwo Psychoskok, 2018.

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	35
Praca własna studenta	15
Zajęcia praktyczne	---
Praktyki zawodowe	---
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Telemedycyna i e-zdrowie											
1. Kod przedmiotu: P-I/1_C_26 A		2. Liczba punktów ECTS: 2									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	I		50	5	5	-	30	-	-	-	15
5. Semestr:	1	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Dr Beata Klineciewicz										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								

Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami	Platforma ZOOM
---	----------------

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami, strukturą oraz funkcjonowaniem systemów telemedycyny i e-zdrowia w ochronie zdrowia.
C2.	Przygotowanie studentów do wykorzystania narzędzi teleinformatycznych wspierających proces pielęgnowania, monitorowanie pacjenta oraz edukację zdrowotną na odległość.
C3.	Rozwijanie umiejętności praktycznego zastosowania rozwiązań telemedycznych w opiece pielęgniarstwie, zgodnie z aktualnymi standardami i potrzebami pacjentów.
C4.	Kształtowanie kompetencji studentów w zakresie odpowiedzialnego i bezpiecznego posługiwania się danymi medycznymi oraz przestrzegania regulacji prawnych i etycznych związanych z e-zdrowiem.

2. Wymagania wstępne:
Umiejętność obsługi komputera oraz podstawowa wiedza i umiejętności z obszaru informatyki.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu			
W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
C.W52.	Zna i rozumie systemy telemedyczne i e-zdrowia oraz ich znaczenie dla usprawnienia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń pielęgniarstwie;	Dyskusja, obserwacja, odpowiedź ustna	C1-C4
C.W53.	Zna i rozumie rodzaje systemów telemedycznych z uwzględnieniem podziału na systemy synchroniczne i asynchroniczne;	Dyskusja, obserwacja, odpowiedź ustna	C1-C4
C.W54.	Zna i rozumie narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	Dyskusja, obserwacja, odpowiedź ustna	C1-C4
C.W55.	Zna i rozumie zakres i zasady udziału pielęgniarki w udzielaniu świadczeń zdrowotnych przy użyciu systemów telemedycznych i e-zdrowia;	Dyskusja, obserwacja, odpowiedź ustna	C1-C4

W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
C.U78.	Potrafi stosować narzędzia wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;	Obserwacja, dyskusja, zaliczenie praktyczne	C2-C4
C.U79.	Potrafi dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwie, z uwzględnieniem narzędzi teleinformatycznych do gromadzenia danych;	Obserwacja, dyskusja, zaliczenie praktyczne	C2-C4
C.U80.	Potrafi wspierać pacjenta w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samoopieki w stanie zdrowia i stanie choroby;	Obserwacja, dyskusja, zaliczenie praktyczne	C2-C4
W zakresie kompetencji społecznych			

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
C.K7.	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Obserwacja	C1-C4

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Definicja i ewolucja telemedycyny i e-zdrowia.	C.W53., K.S7.
TP_2	Systemy telemedycyny synchroniczne i asynchroniczne.	C.W52., C.K7.
TP_3	Historia rozwiązań telemedycznych w Polsce i na świecie.	C.W52., C.K7.
TP_4	Uwarunkowania rozwiązań telemedycznych i e-zdrowia w Polsce.	C.W52., C.K7.
TP_5	Rozwiązania informatyczne w Polsce – e-recepta, e-skierowanie, Internetowe Konto Pacjenta, platformy regionalne.	C.W52., C.K7.
ĆWICZENIA		
TP_6	Przykłady rozwiązań telemedycznych w zakresie pielęgniarstwa.	C.W54., C.W55., C.U78., C.U79., C.U80., C.K7.
TP_7	Wymagania dla systemów telemedycznych i e-zdrowia.	
TP_8	Kształtowanie umiejętności wykorzystywania systemów w praktyce zawodowej pielęgniarstwa.	
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_9	Wyszukiwanie i analiza informacji na temat aktualnych trendów dotyczących telemedycyny i e-zdrowia	C.W52., C.K7.

5. Warunki zaliczenia: (typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:
<p>Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną.</p> <p>Progi procentowe:</p> <p>94% - 100% - 5,0 (bardzo dobry)</p> <p>88% - 93% - 4,5 (dobry plus)</p> <p>77% - 87% - 4,0 (dobry)</p> <p>70% - 76% - 3,5 (dostateczny plus)</p> <p>60% - 69% - 3,0 (dostateczny)</p> <p>poniżej 60% - 2,0 (niedostateczny)</p> <p>5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.</p> <p>4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.</p> <p>4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.</p> <p>3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.</p> <p>3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma</p>

trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Weryfikacja efektów uczenia się realizowanych w formie ćwiczeń – bezpośrednia obserwacja pracy studenta, w tym ocena sposobu wykonywania zadania, poprawności wykonania i samodzielności; ocena komunikacji i interpretacji wyników działań; ocena roli pełnionej w grupie i umiejętności współpracy.

Praca własna studenta

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne - forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu; dyskusja

- 5,0 - pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
- 4,5 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
- 4,0 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
- 3,5 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
- 3,0 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
- 2,0 - postawa niewłaściwa

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zdanie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Wykłady, symulacje – odgrywanie ról, ćwiczenia praktyczne

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Kilańska, Dorota (red.), "E-zdrowie", Warszawa, PZWL, 2018

Literatura uzupełniająca:

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	35
Praca własna studenta	15
Zajęcia praktyczne	---
Praktyki zawodowe	---
SUMA GODZIN	50

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne											
1. Kod przedmiotu: PI-II/3_D_27			2. Liczba punktów ECTS: 11								
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	II		315	40	40	-	-	20	120	120	15
5. Semestr:	3	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			polski					
Koordynator	Mgr Alla Rejniak										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								

Sposób prowadzenia zajęć	Synchroniczny
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami	Platforma ZOOM

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C 1.	Zapoznanie studentów z organizacją pracy w oddziałach chorób wewnętrznych oraz zagadnieniami dotyczącymi chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego (diagnostyka i leczenie).
C 2.	Przygotowanie studentów do sprawowania opieki nad pacjentami z chorobami wewnętrznymi z uwzględnieniem przygotowania do badań diagnostycznych i opieki po badaniach oraz udziału w farmakoterapii.
C 3.	Przygotowanie studentów do sprawowania opieki nad pacjentami z chorobami wewnętrznymi z uwzględnieniem umiejętności rozpoznawania problemów chorego, formułowania diagnozy pielęgniarstwa, samodzielnego podejmowania interwencji oraz planowania procesu pielęgnowania.
C 4.	Przygotowanie studenta do prowadzenia edukacji podopiecznych i ich rodzin, szczególnie w zakresie profilaktyki chorób cywilizacyjnych, organizacji samoopieki i/lub samopielęgnacji.

2. Wymagania wstępne:
Student powinien posiadać wiedzę z zakresu anatomii, patofizjologii organizmu człowieka, farmakologii, dietetyki, psychologii oraz podstaw pielęgniarstwa. Student musi mieć zaliczony pozytywnie przedmiot: Podstawy Pielęgniarstwa.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:			
W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.D.W2	Zna i rozumie uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego	Test wiedzy	C1-C4
EO.D.W3	Zna i rozumie etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;	Test wiedzy	C1-C4
D.W1.	Zna i rozumie czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	Test wiedzy	C4
D.W2.	Zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;		C1 – C3
D.W3.	Zna i rozumie rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;		C2
D.W4.	Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;		C2
D.W5.	Zna i rozumie zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;		C2
D.W6.	Zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;		C2
D.W7.	Zna i rozumie zasady organizacji opieki internistycznej;		C1
D.W8.	Zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;		C1
D.W9.	Zna i rozumie reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do		C3

	szpitala i hospitalizację;		
D.W10.	Zna i rozumie metody i techniki komunikowania ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		C3
D.W11.	Zna i rozumie zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (enhanced Recovery After Surgery, ERAS);		C2
D.W12.	Zna i rozumie rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;		C2
D.W13.	Zna i rozumie zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastrostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolonostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;		C2
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.D.U2	Potrafi rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwie	Przygotowanie procesu pielęgnowania, analiza opisu przypadku (pisemna praca lub prezentacja) Ocena realizacji zadań praktycznych (weryfikacja i ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności), check-listy, obserwacja, dyskusja	C1-C4
EO.D.U3	Potrafi organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarstwą nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej		
EO.D.U4	Potrafi udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa		
EO.D.U5	Potrafi decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych		
EO.D.U6	Potrafi współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarstwej oraz prowadzonych działań edukacyjnych		
EO.D.U7	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwej oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarstwych		
EO.D.U13	Potrafi przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarzki lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie		
EO.D.U14	Potrafi wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich		
EO.D.U15	Potrafi komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole		
EO.D.U16	Potrafi dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarstwej i podejmować działania na rzecz jej poprawy		
EO.D.U17	Potrafi organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarstwych i zespołach interdyscyplinarnych		
EO.D.U18	Potrafi stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarzki		
D.U1.	Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwą, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwej, wdrażać interwencje pielęgniarstwe oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwej;		C3
D.U2.	Potrafi stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;		C3
D.U3.	Potrafi dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych		C3

	(w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	Przygotowanie procesu pielęgnowania, analiza opisu przypadku (pisemna praca lub prezentacja)	
D.U4.	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;		C2, C3
D.U5.	Potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	Ocena realizacji zadań praktycznych (weryfikacja i ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności), check-listy, obserwacja, dyskusja	C2, C3
D.U6.	Potrafi asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;		C2
D.U7.	Potrafi przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstwa lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;		C2
D.U8.	Potrafi wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;		C2
D.U9.	Potrafi rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;		C2
D.U10.	Potrafi dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe		C2
D.U11.	Potrafi prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;		C1, C4
D.U12.	Potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;		C4
D.U13.	Potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;		C3
D.U14.	Potrafi edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;		C4
D.U15.	Potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną;		C1 – C4
D.U16.	Potrafi stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymywania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		C1 – C4
D.U17.	Potrafi komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;		C1 – C4
D.U18.	Potrafi organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;		C3
D.U19.	Potrafi doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;		C2, C3
D.U20.	Potrafi wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;		C2, C3
D.U21.	Potrafi obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;		C2, C3
D.U22.	Potrafi przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;		C2
D.U23.	Potrafi rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;		C2
D.U27.	Potrafi przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badanie inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation – sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation –		C1

	rekomendacja);		
D.U36.	Potrafi stosować procedury postępowania pielęgniarstwa w stanach zagrożenia zdrowia i życia;		C2, C3
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S1.	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	Ocena postawy na podstawie obserwacji studenta	K.S1. – K.S7.
K.S2.	Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;		
K.S3.	Jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		
K.S4.	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		
K.S5.	Jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		
K.S6.	Jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		
K.S7.	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się / Symbol
WYKŁADY		
treści realizowane przez lekarza specjalistę:		
TP_1	Etiologia, patogeneza, obraz kliniczny, diagnostyka i leczenie wybranych chorób układu krążenia. Analiza podstawowych zaburzeń rytmu serca: migotanie komór/przedsionków, asystolia, częstoskurcz komorowy, PEA, zawał serca, bloki przedsionkowo – komorowe, niemiarywość zatokowa.	EO.D.W2, EO.D.W3D.W1., D.W2., D.W3., D.W5., D.W6., D.W7.
TP_2	Etiologia, patogeneza, obraz kliniczny, diagnostyka i leczenie wybranych chorób układu krwiotwórczego.	EO.D.W2, EO.D.W3D.W2., D.W3., D.W5., D.W6.
TP_3	Etiologia, patogeneza, obraz kliniczny, diagnostyka i leczenie chorób układu moczowego (zapalenie nerek, niewydolność nerek, zespół nerczycowy, kamica, zakażenia układu moczowego, nowotwory). Leczenie nerkozastępcze: dializy zewnątrzustrojowe i wewnątrznaczyniowe, przeszczep nerki.	EO.D.W2, EO.D.W3D.W1., D.W2., D.W3., D.W5., D.W6., D.W7. D.W13.
TP_4	Etiologia, patogeneza, obraz kliniczny, diagnostyka i leczenie chorób układu moczowego (zapalenie nerek, niewydolność nerek, zespół nerczycowy, kamica, zakażenia układu moczowego, nowotwory). Leczenie nerkozastępcze: dializy zewnątrzustrojowe i wewnątrznaczyniowe, przeszczep nerki.	EO.D.W2, EO.D.W3D.W1., D.W2., D.W3., D.W5., D.W6., D.W7. D.W13.
TP_5	Etiopatogeneza, obraz kliniczny, diagnostyka i leczenie wybranych chorób układu pokarmowego (przełyk, żołądek, jelita, wątroby i trzustki). Leczenie żywieniowe.	EO.D.W2, EO.D.W3D.W2., D.W11., D.W12 D.W13.
TP_6	Etiopatogeneza, obraz kliniczny, diagnostyka i leczenie wybranych chorób układu oddechowego (stany zapalne, astma, POCHP, gruźlica, nowotwory).	EO.D.W2, EO.D.W3D.W2., D.W3., D.W5., D.W6.,
TP_7	Etiologia, patogeneza, obraz kliniczny, diagnostyka i leczenie wybranych chorób układu dokrewnego. Cukrzyca – etiopatogeneza, powikłania,	EO.D.W2, EO.D.W3D.W2., D.W3., D.W5., D.W6.,

	leczenie, profilaktyka. Choroby tarczycy, zaburzenia odżywiania.	D.W7., D.W11.
TP_8	Etiopatogeneza, obraz kliniczny, diagnostyka i leczenie chorób układu ruchu i chorób reumatycznych (osteoporoza, RZS, ChZS, ZZSK, toczeń).	EO.D.W2, EO.D.W3D.W2., D.W3., D.W5., D.W6.
treści realizowane przez pielęgniarkę:		
TP_9	Pielęgowanie chorych w schorzeniach układu krążenia. Udział w badaniach diagnostycznych, opieka po badaniach.	D.W1., D.W4., D.W8., D.W9.
TP_10	Hematologia w praktyce pielęgniarskiej. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych, leczeniu i przygotowaniu do samoopieki	D.W1., D.W4., D.W8., D.W10.
TP_11	Pielęgowanie chorych z chorobami układu moczowego. Udział w leczeniu, diagnostyce, dializach zewnątrzustrojowych i wewnątrztrzewnowych.	D.W1., D.W4., D.W9., D.W10.
TP_12	Pielęgowanie chorych z chorobami układu pokarmowego. Udział pielęgniarki w diagnostyce, leczeniu i przygotowaniu do samoopieki.	D.W7., D.W11., D.W12., D.W13
TP_13	Pielęgowanie chorych z chorobami układu oddechowego. Udział pielęgniarki w leczeniu, diagnostyce (spirometria), przygotowaniu do samoopieki.	D.W4., D.W8., D.W9., D.W10.
TP_14	Pielęgowanie chorych z cukrzycą i innymi schorzeniami układu hormonalnego. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych, leczeniu i przygotowaniu do samoopieki. Edukacja w cukrzycy.	D.W1., D.W4., D.W8., D.W9., D.W10.,D.W11
TP_15	Pielęgowanie chorych ze schorzeniami reumatoidalnymi i chorobami narządu ruchu. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych, leczeniu i przygotowaniu do samoopieki.	D.W1., D.W4., D.W8., D.W9., D.W10.
ĆWICZENIA – SYMULACJE MEDYCZNE		
TP_15	Postępowanie z chorym z silnym bólem w klatce piersiowej (ChNS, zawał).	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18, D.U1.; D.U2.; D.U3.; D.U5.; D.U7.; D.U11.; D.U12.; D.U13.; D.U17.; D.U20.; D.U22. KS1-KS7
TP_16	Pielęgowanie pacjenta z niewydolnością krążenia NYHA III.	
TP_17	Pielęgowanie pacjenta z nadciśnieniem tętniczym.	
TP_18	Postępowanie z chorym na cukrzycę t.1 w przypadku hipoglikemii.	
TP_19	Postępowanie z chorym na cukrzycę t.1 w przypadku hiperglikemii.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18, U1.; D.U2.; D.U3.; D.U5.; D.U7.; D.U9.; D.U17.; D.U21.; D.U36. KS1-KS7
TP_20	Opieka pielęgniarska nad pacjentem ze stopą cukrzycową.	
TP_21	Postępowanie z pacjentem z dusznością w przebiegu zapalenia płuc.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18, D.U2.; D.U3.; D.U4.; D.U6.; D.U7.; D.U9.; D.U17.; D.U19.; KS1-KS7
TP_22	Postępowanie z pacjentem przygotowywanym do nakłucia j. opłucnej.	
TP_23	Postępowanie pielęgniarki z pacjentem, u którego występuje kaszel i krwioplucie.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18, D.U4.; D.U5.; D.U6.; D.U7.; D.U9.; D.U11.; D.U15.; D.U17.; D.U21.; D.U22.; D.U27.; D.U36.; KS1-KS7
TP_24	Postępowanie pielęgniarskie z pacjentem z wodobrzuszem w zaawansowanej marskości wątroby.	
TP_25	Postępowanie pielęgniarskie z pacjentem przygotowywanym do nakłucia j. brzusznej i odbarczenia płynu.	
TP_26	Postępowanie pielęgniarskie wobec pacjenta z bólem brzucha i uporczywymi wymiotami w przebiegu niedrożności jelit leczonej zachowawczo.	
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_27	Rola pielęgniarki w opiece nad pacjentem internistycznym. Student opracowuje podstawowe zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem hospitalizowanym na oddziale chorób wewnętrznych. Zadanie ma na celu przygotowanie do ćwiczeń i symulacji związanych z obserwacją stanu chorego, planowaniem opieki oraz wsparciem pacjenta w procesie leczenia.	D.W1; D.W2; D.W7; K.S6; K.S7
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE I PRAKTYKI ZAWODOWE		
W czasie zajęć praktycznych są kształtowane, a podczas praktyk zawodowych doskonalone, praktyczne umiejętności		

zawodowe związane ze sprawowaniem opieki nad pacjentem geriatrycznym (zawarte w „Zeszytach praktyk”.		
TP_28	Specyfika oddziału chorób wewnętrznych. Rola i zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem hospitalizowanym w oddziale. Diagnoza pielęgniarska (analiza dokumentacji, cel, plan opieki, ewaluacja). Wybór pacjenta do procesu pielęgnowania.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18, D.W1., D.W2., D.W3. D.W4., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W9., W10., D.W11., D.W12. D.W13. D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U6., D.U7., D.U8., D.U9., D.U10., D.U11., D.U12., D.U13., D.U14., D.U15., D.U16., D.U17., D.U18., D.U19., D.U20., D.U21., D.U22., D.U23., D.U27., D.U36. K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6. K.S7.
TP_29	Opieka pielęgniarska nad pacjentami ze schorzeniami układu krążenia. Udział w diagnostyce, edukacja chorego ze schorzeniami układu krążenia (CHNS, niewydolność serca, nadciśnienie tętnicze). Profilaktyka CHNS.	
TP_30	Opieka pielęgniarska nad chorym ze schorzeniami układu oddechowego. Przygotowanie chorych do samokontroli i samoopieki, udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych i edukacji chorego.	
TP_31	Wybrane modele opieki pielęgniarskiej chorego ze schorzeniami układu pokarmowego, udział pielęgniarki w diagnostyce, leczeniu i edukacji chorego.	
TP_32	Model opieki pielęgniarskiej chorego z nadczynnością i niedoczynnością tarczycy. Przygotowanie chorych do samoopieki, udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych, leczeniu i edukacji chorego.	
TP_33	Opieka pielęgniarska nad chorym z cukrzycą, profilaktyka powikłań ostrych i przewlekłych. Przygotowanie chorych z cukrzycą do samoopieki, udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych i edukacji chorego.	
TP_34	Opieka pielęgniarska nad chorymi ze schorzeniami układu moczowego, udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych, leczeniu i edukacji chorego.	
TP_35	Opieka pielęgniarska nad chorym ze schorzeniami układu krwiotwórczego. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych i edukacji chorego.	
TP_36	Wybrane modele opieki pielęgniarskiej nad pacjentem ze schorzeniami układu kostno-mięśniowo-stawowego. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych i edukacji chorego.	
TP_37	Wdrażanie pacjenta i/lub jego rodziny/opiekunów do samoopieki. Przygotowanie pacjenta do wypisu. Omówienie i ocena przygotowanych procesów pielęgnowania. Podsumowanie zajęć praktycznych.	

5.Warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się egzaminem.

Wykłady – ocena wykładu:

Uczestnictwo w wykładzie, przygotowanie prezentacji multimedialnej.

– Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną. Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Ćwiczenia w CSM – ocena bieżąca

- 100% obecność studenta
- kolokwium ustne - znajomość istoty badania: celu, zasad i techniki wykonywania badania
- ćwiczenia w symulacji medycznej – wykonanie określonych czynności wg algorytmów postępowania (punktacja na podstawie check-list opracowanych do wybranych scenariuszy)
- ocena procesu pielęgnowania

Zaliczenie umiejętności, uwzględnionych w efektach uczenia się. Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów:

Ocena 1 – obserwacja (dotyczy umiejętności)

Ocena 2 – praktyczne wykonanie zadania (dotyczy umiejętności)

Ocena 3 – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe:

Zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych uwzględnionych w efektach uczenia się.

Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów zawartych w Zeszytach praktyk.

Ocena – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

Ocena procesu pielęgnowania oraz prowadzenia dokumentacji medycznej podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych (dotyczy umiejętności).

Kryteria oceny

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Praca własna studenta

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta

5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów

4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
 4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
 3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
 3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
 2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające: wykład, instruktaż;

Metody aktywizujące: dyskusja, symulacje, case study (studium przypadku);

Metody problemowe: rozwiązywanie zadań problemowych;

Metody praktyczne: symulacje, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe.

Zajęcia mogą być realizowane w języku angielskim

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Gajewski, Piotr (red.), "Interna Szczeklika", Kraków, Medycyna Praktyczna, 2021.

Talarska, Dorota, "Pielęgniarstwo internistyczne", Warszawa, PZWL, 2017.

Literatura uzupełniająca:

Jurkowska, Grażyna, "Pielęgniarstwo internistyczne", Warszawa, PZWL, 2015.

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	60
Samodzielna praca studenta	15
Zajęcia praktyczne	120
Praktyka zawodowa	120
SUMA GODZIN	315
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	11

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne											
1. Kod przedmiotu: P-II/3_D_28			2. Liczba punktów ECTS: 13								
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaRIA	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	II		315	40	-	-	-	20	120	120	15
5. Semestr:	3	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Mgr Mirella Strugarek										

Tryb prowadzenia zajęć	Mieszany
Sposób prowadzenia zajęć	Synchroniczny
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami	Platforma ZOOM / Platforma Moodle

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studentów z organizacją pracy oddziału chirurgicznego i bloku operacyjnego, podstawowymi schorzeniami chirurgicznymi oraz zasadami opieki pielęgniarskiej i komunikacji z pacjentem oraz zespołem terapeutycznym.
C2.	Przygotowanie studenta do udziału w procesie diagnostycznym w chirurgii, w tym realizacji zadań pielęgniarki, oraz do oceny stanu odżywienia chorego i prowadzenia żywienia enteralnego i parenteralnego.
C3.	Przygotowanie studenta do przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego, monitorowania stanu pooperacyjnego, w tym oceny bólu i sedacji, oraz oceny stanu pacjenta z wykorzystaniem skal, parametrów życiowych i badania klinicznego.
C4.	Kształtowanie umiejętności wykonywania wybranych procedur pielęgniarskich i diagnostyczno-terapeutycznych, pielęgnowania pacjenta chirurgicznego w okresie okołoperacyjnym, w tym opieki nad raną, zapobiegania powikłaniom oraz organizacji opieki i przygotowania do samoopieki.
C5.	Kształtowanie umiejętności pielęgnowania pacjenta chirurgicznego w okresie okołoperacyjnym, w tym opieki nad raną, zapobiegania powikłaniom oraz przygotowania do samoopieki.

2. Wymagania wstępne:
Wiedza z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii oraz umiejętności zdobyte podczas zajęć z podstaw pielęgniarstwa i badań fizykalnych.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:			
<i>W zakresie wiedzy</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.D.W2	Zna i rozumie uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego	zaliczenie z oceną – test pisemny (D)	C1-C5
EO.D.W3	Zna i rozumie etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;	zaliczenie z oceną – test pisemny (D)	C1-C5
B.W3.	Zna i rozumie zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą		C2

	nowotworową;	zaliczenie z oceną – test pisemny (D)	
D.W1.	Zna i rozumie czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;		C1.C5.
D.W2.	Zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;		C1.C5.
D.W3.	Zna i rozumie rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;		C2.C6.
D.W4.	Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;		C2.C5.
D.W5.	Zna i rozumie zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;		C1.C5.
D.W6.	Zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;		C1.C5.
D.W7.	Zna i rozumie zasady organizacji opieki specjalistycznej (... chirurgicznej, w bloku operacyjnym, ... oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);		C1.C5.
D.W8.	Zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;		C1.C5.
D.W9.	Zna i rozumie reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;		C2.C5.
D.W10.	Zna i rozumie metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	zaliczenie z oceną – test pisemny (D)	C2.C5.
D.W11.	Zna i rozumie zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);		C2.C5.
D.W12.	Zna i rozumie rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;		C2.C5.
D.W13.	Zna i rozumie zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w tym przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastrostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;		C3.C5.
D.W14.	Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;		C3.C5.
D.W15.	Zna i rozumie czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne;		C3.C5.

D.W16.	Zna i rozumie zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;		C3.C5.
D.W17.	Zna i rozumie metody i skale oceny bólu ostrego i oceny poziomu sedacji;		C3.C5.
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.D.U2	Potrafi rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwie	Obserwacja, ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności w ramach zajęć symulacyjnych, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych	C1-C5
EO.D.U3	Potrafi organizować, planować i sprawować całonocną i indywidualizowaną opiekę pielęgniarstwą nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej		
EO.D.U4	Potrafi udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa		
EO.D.U5	Potrafi decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych		
EO.D.U6	Potrafi współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarstwej oraz prowadzonych działań edukacyjnych		
EO.D.U7	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwej oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarstwych		
EO.D.U13	Potrafi przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstki lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie		
EO.D.U14	Potrafi wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich		
EO.D.U15	Potrafi komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole		
EO.D.U16	Potrafi dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarstwej i podejmować działania na rzecz jej poprawy		
EO.D.U17	Potrafi organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarstwych i zespołach interdyscyplinarnych		
EO.D.U18	Potrafi stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarstki		
EO.D.U12	Potrafi usunąć szwy i pielęgnować ranę, w tym założyć i zmienić opatrunek	Obserwacja, ocena poziomu wykonania	C4
D.U1.	Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwą, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwej, wdrażać interwencje pielęgniarstwe oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwej;		
D.U2.	Potrafi stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;		C3

D.U3.	Potrafi dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	<p>poszczególnych czynności w ramach zajęć symulacyjnych, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych</p> <p>Obserwacja, ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności w ramach zajęć symulacyjnych, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych</p>	C3
D.U4.	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;		C3
D.U5.	Potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;		C3
D.U6.	Zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;		C3
D.U7.	Potrafi przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;		C4
D.U8.	Potrafi wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;		C4
D.U9.	Potrafi rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;		C4
D.U10.	Potrafi dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;		C4
D.U11.	Potrafi prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;		C2
D.U12.	Potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki		C3
D.U13.	Potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;		C4
D.U14.	Potrafi edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;		C4
D.U15.	Potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną;		C1
D.U16.	Potrafi stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		C1
D.U17.	Potrafi komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;		C4
D.W18.	Potrafi organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;		C4
D.U19.	Potrafi doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;		C4
D.U20.	Potrafi wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;		C4
D.U21.	Potrafi obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;		C4
D.U22.	Potrafi przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w		C4

	trybach pilnym i planowym;		
D.U23.	Potrafi rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;		C4
D.U24.	Potrafi dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne;		C4
D.U25.	Potrafi dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji		C4
D.U26.	Potrafi pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową;		C3
D.U27.	Potrafi przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation - sytuacja, Background - tło, Assessment - ocena, Recommendation - rekomendacja);		C5
D.U36.	Potrafi stosować procedury postępowania pielęgniarstwa w stanach zagrożenia zdrowia i życia;		C5.

W zakresie kompetencji społecznych

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S1.	Gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic kulturowych i światopoglądowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	Ocena postawy na podstawie obserwacji studenta	C1-C5
K.S2.	Gotów do przestrzegania praw pacjenta;		
K.S3.	Gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		
K.S4.	Gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		
K.S5.	Gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		
K.S6.	Gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		
K.S7.	Gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny		

4. Treści programowe:

Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Wprowadzenie do chirurgii ogólnej. Nowoczesne metody diagnozowania i leczenia chirurgicznego. Organizacja opieki chirurgicznej. Reakcje pacjenta na chorobę i hospitalizację. Treści kształcenia realizowane przez lekarza.	EO.D.W2, EO.D.W3, B.W3., D.W2., D.W7. D.W9.
TP_2	Choroby naczyń tętniczych i żylnych. Zator i zakrzepica. Treści kształcenia realizowane przez lekarza.	EO.D.W2, EO.D.W3, B.W3.D.W1., D.W2., D.W4., D.W5., D.W6., D.W8.
TP_3	Pielęgnowanie pacjenta z urazem czaszkowo-mózgowym, kręgosłupa oraz rdzenia kręgowego.	B.W3.D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6.,

		D.W8.D.W10., D.W11., D.W14., D.W15., D.W16., D.W17
TP_4	Pielęgnowanie pacjenta z chorobami układu moczowego: przerost gruczołu krokowego.	B.W3.D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W8.D.W10., D.W11., D.W13., D.W14., D.W15., D.W16., D.W17.
TP_5	Postępowanie w urazach klatki piersiowej i brzucha. Złamania i zwichnięcia. Treści kształcenia realizowane przez lekarza.	EO.D.W2, EO.D.W3, B.W3.D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W8.D.W10., D.W11., D.W13., D.W14., D.W15., D.W16., D.W17
TP_6	Stany zagrożenia życia. Wstrząs – rodzaje i leczenie.	EO.D.W2, EO.D.W3, B.W3.D.W1., D.W2.,
	Pielęgnowanie pacjenta z chorobami gruczołów wydzielania wewnętrznego (tarczyca, gruczoły przytarczyczne, nadnercza, trzustka).	B.W3.D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W8.D.W10., D.W11., D.W12., W14., D.W15., D.W16., D.W17.
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_7	Wybrane choroby układu moczowo-płciowego leczone chirurgicznie – opracowanie na podstawie artykułu naukowego	D.U1.,D.U2.,D.U3.,D.U4. D.U5.DU6.,D.U7.,D.U11. D.U16.,D.U17.,D.U20.,
TP_8	Wybrane zagadnienia z chirurgii urazowej: obrażenia klatki piersiowej, brzucha, obrażenia mnogie - opracowanie na podstawie artykułu naukowego	D.U22.,D.U23.,D.U27., D.U36., B.W3.,D.W1., D.W2., D.W3., D.W4.,
TP_9	Urazy czaszkowo – mózgowe, uraz rdzenia kręgowego - opracowanie na podstawie artykułu naukowego	D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W11., D.W14.,
TP_10	Żywienie chorych chirurgicznych: dojelitowe i pozajelitowe - opracowanie na podstawie artykułu naukowego	D.W15.,D.W17., K.S1., K.S2.,K.S3., K.S4., K.S5.,K.S6.,K.S7.
ĆWICZENIA – SYMULACJE MEDYCZNE (scenariusze PW,WW)		
TP_11	Postępowanie pielęgniarki z pacjentem lat 30 zgłaszającym bóle w skali NRS 9 po stronie prawej podbrzusza (ostre zapalenie wyrostka robaczkowego)	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, - 7, -12, -13, 14, -15, -16, - 17, -18,
TP_12	Postępowanie pielęgniarki z pacjentką po zabiegu usunięcia tarczycy w I dobie po zabiegu zgłaszającej mrowienie ust i palcy	D.U1.,D.U2.,D.U3.,D.U4. D.U5.DU6.,D.U7.,D.U11. D.U16.,D.U17.,D.U20.,
TP_13	Postępowanie pielęgniarki z pacjentem w 0 dobie po zabiegu usunięcia pęcherzyka żółciowego u pacjentki BMI 36 , z wprowadzony drenem w którym jest 100 ml treści krwistej	D.U22.,D.U23.,D.U27., D.U36., B.W3.,D.W1., D.W2., D.W3., D.W4.,
TP_14	Pielęgnowanie pacjenta z chorobami układu pokarmowego: choroby wątroby i dróg. żółciowych	D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W11., D.W14.,
TP_15	Postępowanie z raną chirurgiczną, pooperacyjną.	D.W15.,D.W17., K.S1., K.S2.,K.S3., K.S4., K.S5.,K.S6.,K.S7.
TP_16	Postępowanie pielęgniarki z pacjentem wyniszczony u którego występuje zażółcenie powłok skórnych oraz silny ból brzucha (NRS 8)	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, - 7, -13, 14, -15, -16, -17, - 18
TP_17	Postępowanie pielęgniarki z pacjentem zgłaszającym silny ból brzucha(NRS 7) i fusowate wymioty	B.W3.D.U1.,D.U2.,D.U3, D.U4.D.U5.D.U7.D.U10. D.U11.,D.U19., D.U36 D.W1.,D.W2., D.W4., D.W5.,D.W6.,D.W9.,D. W10., D.W12., D.W17, K.S1.,K.S2.,K.S3. K.S4.,K.S5.,K.S6.,K.S7
TP_18	Postępowanie pielęgniarki z pacjentem po amputacji kończyny dolnej	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -

	przygotowanie do samoopieki w warunkach domowych.	7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 B.W3.D.U1.,D.U2.,D.U3., D.U5.D.U12.D.U13. D.U14, D.U15.,D.U17., D.W1.,D.W2.,D.W5.,D. W8., K.S1.,K.S2.,K.S3. K.S4.,K.S5.,K.S6.,K.S7
TP_19	Postępowanie pielęgniarki z pacjentem z rakiem przełyku z wylonioną przetoką odżywczą (gastrostomia, PEG, mikrojejunostomia). Postępowanie w przypadku niedrożności przetoki.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.,D.U2.,D.U3.,D.U5. D.U6.,D.U7.,D.U9, D.U10.,D.U12., B.W3., D.W24.,D.W25.,D.W25., K.S1.,K.S2.,K.S3. K.S4.,K.S5.,K.S6.,K.S7
TP_20	Postępowanie pielęgniarki z pacjentem po udrze niedokrwiennym raną odleżynową III ° w skali EPUAP na kości krzyżowej	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.,D.U2.,D.U24.,D.U25., B.W3., D.W10., K.S1.,K.S2.,K.S3. K.S4.,K.S5.,K.S6.,K.S7
TP_21	Postępowanie pielęgniarski z pacjentem po zabiegu operacyjnym – zmian opatrunku na czystej ranie pooperacyjnej	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.,D.U2.,D.U24., D.U25., B.W3., D.W16., K.S1.,K.S2.,K.S3. K.S4.,K.S5.,K.S6.,K.S7
TP_22	Postępowanie pielęgniarski z pacjentem z wylonioną stomią jelitową na jelicie cienkim – edukacja w zakresie pielęgnacji stomii	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.,D.U2.,D.U24., D.U25., B.W3., D.W13., D.W14.,K.S1., K.S2., K.S3., K.S4.,K.S5.,K.S6., K.S7
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE I PRAKTYKI ZAWODOWE <i>W czasie zajęć praktycznych są kształtowane, a podczas praktyk zawodowych doskonalone, praktyczne umiejętności zawodowe związane ze sprawowaniem opieki nad pacjentem w Oddziale Chirurgii i bloku operacyjnym zawarte w „Żeszycie praktyk”</i>		
TP_23	Topografia, wyposażenie i organizacja pracy w oddziale. Dokumentacja stosowana w oddziale. Przepisy i procedury wewnątrzoddziałowe. Zapobieganie zakażeniom szpitalnym.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -12, -13, 14, -15, -16, -17, -18 B.W3.,D.W1.,D.W2. D.W3.,D.W4.,D.W5. D.W6.,D.W7.,D.W8., D.W9.,D.W10.,D.W11. D.W12.,D.W13.,D.W14. D.W15.,D.W16.,D.W17. D.U1.,D.U2.,D.U3. D.U4.,D.U5.,D.U6. D.U7.,D.U8.,D.U9. D.U10.,D.U11.,D.U12. D.U13.,D.U14.,D.U15. D.U16.,D.U17.,D.W18. D.U19.,D.U20.,D.U21. D.U22.,D.U23.,D.U24. D.U25.,D.U26.,D.U27.
TP_24	Ocena stanu pacjenta chirurgicznego przed i po zabiegu chirurgicznym. Diagnoza pielęgniarska.	
TP_25	Profilaktyka powikłań pooperacyjnych.	
TP_26	Przekazanie pacjenta na blok operacyjny na zabieg operacyjny i/lub badania inwazyjne, przyjęcie pacjenta z bloku operacyjnego po zabiegu i badaniach inwazyjnych, przekazanie pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego. Przekazywanie informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR	
TP_27	Aktywizacja i rehabilitacja przyłóżkowa pacjenta po zabiegu operacyjnym, badaniu inwazyjnym.	
TP_28	Realizacja procedur związanych z pobieraniem materiału do badań, podawaniem leków, przygotowaniem i opieką po badaniach diagnostycznych	

TP_29	Pielęgowanie pacjenta z zakażeniami chirurgicznymi.	D.U36., K.S1., K.S2., K.S3. K.S4., K.S5.,K.S6.,K.S7
TP_30	Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego bliższe, dalsze, psychiczne, fizyczne, w trybie planowym i nagłym	
TP_31	Pielęgowanie pacjenta po zabiegach operacyjnych na układzie pokarmowym, przygotowanie i opieka po.	
TP_32	Pielęgowanie pacjenta z niedrożnością	
TP_33	Opieka pielęgniarska nad pacjentem po usunięcia gruczołu tarczowego.	
TP_34	Pielęgowanie chorego po wybranych zabiegach operacyjnych na układzie moczowo-płciowym (kamica moczowa, choroby gruczołu krokowego, nowotwory układu moczowego).	
TP_35	Opieka pielęgniarska nad chorym z urazem czaszkowo-mózgowym i urazami kostno-stawowymi.	
TP_36	Opieka pielęgniarska nad chorym z obrażeniami klatki piersiowej, kręgosłupa lub/i rdzenia kręgowego.	
TP_37	Opieka pielęgniarska nad chorym z obrażeniami brzucha i obrażeniami mnogimi.	
TP_38	Ocena stanu pacjenta chirurgicznego przed i po zabiegu chirurgicznym. Diagnostyka pielęgniarska	
TP_39	Profilaktyka powikłań pooperacyjnych.	
TP_40	Przekazanie pacjenta na blok operacyjny na zabieg operacyjny i/lub badania inwazyjne, przyjęcie pacjenta z bloku operacyjnego po zabiegu i badaniach inwazyjnych, przekazanie pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego. Przekazywanie informacji o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR	

5. Warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się egzaminem

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Wykłady

Ocena wykładu:

- Uczestnictwo w wykładzie, przygotowanie prezentacji multimedialnej.
- Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną.

Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%

- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Ćwiczenia, seminaria, ćwiczenia w CSM

Ocena bieżąca

- Wymagana jest 100% frekwencja na ćwiczeniach . Dopuszcza na jest nieobecność na jednych ćwiczeniach ,która może zostać usprawiedliwiona wyłącznie z przyczyn losowych lub zdrowotnych , odpowiednio udokumentowana w W przypadku nieobecności na jednych ćwiczeniach gdzie nie były to z przyczyny losowej lub zdrowotnej wymaga się odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia.
- kolokwium ustne - znajomość istoty badania: celu, zasad i techniki wykonywania badania
- przeprowadzenie ćwiczenia wg algorytmów postępowania
- ćwiczenia w symulacji medycznej – wykonanie określonych czynności (punktacja na podstawie check-listy opracowanych do wybranych scenariuszy)
- ocena procesu pielęgnowania

Zaliczenie umiejętności, uwzględnionych w efektach uczenia się. Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów:

Ocena 1 – obserwacja (dotyczy umiejętności)

Ocena 2 – praktyczne wykonanie zadania (dotyczy umiejętności)

Ocena 3 – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe:

Zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych uwzględnionych w efektach uczenia się.

Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów zawartych w Zeszycie praktyk.

Ocena – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

Ocena procesu pielęgnowania oraz prowadzenia dokumentacji medycznej podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych (dotyczy umiejętności).

Praca własna studenta

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta

5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów

4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia

4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia

3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające: Wykład,

Metody aktywizujące: Dyskusja, , symulacje case study (studium przypadku);

Metody problemowe: Rozwiązywanie zadań problemowych;

Metody praktyczne: symulacje, ajęcia praktyczne i praktyki zawodowe;

Przedmiot może być realizowany w języku angielskim.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Bączyk, Grażyna, "Podstawy kliniczne oraz pielęgnowanie chorych w okresie przed- i pooperacyjnym w chirurgii ogólnej, ortopedii i traumatologii", Poznań, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego, 2018.

Szmidt Jacek, „ Podstawy chirurgii”, T.1,2, Kraków, Medycyna Praktyczna, 2022.

Literatura uzupełniająca:

Głuszek, Stanisław, "Chirurgia", Warszawa, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2019

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	60
Praca własna studenta	15
Zajęcia praktyczne	120
Praktyki zawodowe	120
SUMA GODZIN	315
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	13

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWYCH

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne											
1. Kod przedmiotu: P-II/4_D_29		2. Liczba punktów ECTS: 13									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	II		355	40	40	-	-	20	140	140	15
5. Semestr:	4	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								

8. Forma zaliczenia:	Egzamin	9. Język wykładowy:	polski
10. koordynator	Dr Emilia Kłos-Jasińska		
Tryb prowadzenia zajęć	Mieszany		
Sposób prowadzenia zajęć	Synchroniczny		
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami	Platforma ZOOM		

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studentów z organizacją pracy oddziałów pediatrycznych
C2.	Zapoznanie studenta z rodzajami schorzeń dziecięcych: etiologia, objawy, diagnostyka, przebieg, leczenie oraz opieką pielęgniarską
C3.	Opanowanie wiedzy z zakresu oceny stanu pacjenta, norm parametrów życiowych w zależności od wieku pacjenta, wykonywania pomiarów parametrów życiowych i oceny stanu pacjenta w zależności od wieku, użycia siatek centylowych do oceny rozwoju dziecka, użycia innych skal stosowanych do oceny parametrów życiowych (skale Comfort, Flacc, NRS, VAS inne)
C4.	Opanowanie wiedzy z zakresu leczenia żywieniowego: dojelitowego i pozajelitowego, oceny stanu odżywienia, zastosowania siatki centylowej, rodzaju diet, rodzaju żywienia i jednostek chorobowych wymagających leczenia żywieniowego.
C5.	Opanowanie wiedzy w zakresie opieki nad pacjentem metodą procesu pielęgnowania.
C6.	Przygotowanie studenta do specyfiki opieki nad pacjentem pediatrycznym w zależności od wieku, metod pobierania materiału biologicznego do badań, przygotowania i asystowania do badań diagnostycznych.
C7.	Zapoznanie studenta ze stanami zagrożenia życia oraz zasad postępowania w stanach zagrożenia życia u pacjenta pediatrycznego.
C8.	Doskonalenie umiejętności przygotowania i podawanie produktu leczniczego różnymi drogami w dawce zależnej od wieku pacjenta.
C9.	Rozwijanie kompetencji zawodowych i przygotowanie do doskonalenia zawodowego: podjęcia kolejnych etapów kształcenia zawodowego i systematycznego doskonalenia zawodowego w zakresie pielęgniarstwa.
C10.	Kształtowanie i doskonalenie kompetencji społecznych studenta właściwych dla zawodu pielęgniarki/arza

2. Wymagania wstępne:
Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa, promocji zdrowia oraz podstawowej opieki zdrowotnej

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:			
<i>W zakresie wiedzy</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.D.W2	Zna i rozumie uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego	EO.D.W2	C2, C3
EO.D.W3	Zna i rozumie etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;	EO.D.W3	C2, C3
B.W3.	Zna i rozumie zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie.... pediatrycznym, w szpitalnym oddziale ratunkowym....;	Test wiedzy	C2; C5

D.W1.	Zna i rozumie czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	Test wiedzy	C1, C2
D.W2.	Zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;	Test wiedzy	C2,C3,C4,C5,C6, C7,C8
D.W3.	Zna i rozumie rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	Test wiedzy	C2, C3,C4, C5
D.W4.	Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	Test wiedzy	C1-C10
D.W5.	Zna i rozumie zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	Test wiedzy	C2, C3,C4, C5
D.W6.	Zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	Test wiedzy	C2, C3,C4, C5 C8
D.W7.	Zna i rozumie zasady organizacji opieki specjalistycznej pediatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	Test wiedzy	C2, C3,C4, C5
D.W8.	Zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	Test wiedzy	C2, C3,C4, C5
D.W9.	Zna i rozumie reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	Test wiedzy	C2, C3,C4, C5,C6,C7,C8
D.W10.	Zna i rozumie metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	Test wiedzy	C2, C3,C4, C5
D.W11.	Zna i rozumie zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	Test wiedzy	C2, C3,C4, C5
D.W12.	Zna i rozumie rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;	Test wiedzy	C2, C3,C4, C5
D.W13.	Zna i rozumie zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w tym przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastrostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;	Test wiedzy	C1-C10
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu	Sposób weryfikacji		Symbol

uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	efektu uczenia się	postawionego celu/ów
EO.D.U2	Potrafi rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwie	Zaliczenie praktyczne na podstawie check - list Obserwacja	C1-C8
EO.D.U3	Potrafi organizować, planować i sprawować całonocną i indywidualizowaną opiekę pielęgniarstwą nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej		
EO.D.U4	Potrafi udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa		
EO.D.U5	Potrafi decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych		
EO.D.U6	Potrafi współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarstwie oraz prowadzonych działań edukacyjnych		
EO.D.U7	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwie oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarstwie		
EO.D.U13	Potrafi przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstwie lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie		
EO.D.U14	Potrafi wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich		
EO.D.U15	Potrafi komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole		
EO.D.U16	Potrafi dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarstwie i podejmować działania na rzecz jej poprawy		
EO.D.U17	Potrafi organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarstwie i zespołach interdyscyplinarnych		
EO.D.U18	Potrafi stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarstwie		
D.U1.	Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwie, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwie, wdrażać interwencje pielęgniarstwie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwie;	Zaliczenie praktyczne	C1
D.U2.	Potrafi stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;		C2, C3, C4
D.U3.	Potrafi dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;		C2, C3, C4
D.U4.	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwie;		C2, C3, C4
D.U5.	Potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i		C2, C3, C4

	niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	na podstawie check - list	
D.U7.	Potrafi przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarzki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	Obserwacja	C2, C3, C4 C8
D.U8.	Potrafi wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;		C8
D.U9.	Potrafi rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;		C8
D.U10.	Potrafi dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;		C2, C3, C4
D.U11.	Potrafi prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;		C2, C3, C4
D.U12.	Potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;		C2, C3, C4
D.U13.	Potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;		C2, C3, C4
D.U14.	Potrafi edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;		C2, C3, C4
D.U15.	Potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną;		C2, C3, C4
D.U16.	Potrafi stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		C2, C3, C4
D.U17.	Potrafi komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;		C2, C3, C4
D.U18.	Potrafi organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;		C2, C3, C4
D.U19.	Potrafi doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;		C2, C3, C4
D.U20.	Potrafi wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;		C2, C3, C4
D.U21.	Potrafi obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;	Zaliczenie praktyczne na podstawie check – list	C2, C3, C4
D.U22.	Potrafi przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;	Obserwacja	C2, C3, C4
D.U27.	Potrafi przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation - sytuacja, Background - tło, Assessment - ocena, Recommendation - rekomendacja);		C2, C3, C4
D.U36.	Potrafi stosować procedury postępowania pielęgniarzkiego w stanach zagrożenia zdrowia i życia;		C2, C3, C4

W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S1.	Gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic kulturowych i światopoglądowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	Obserwacja	C1-C10
K.S2.	Gotów do przestrzegania praw pacjenta;	Obserwacja	C1-C10
K.S3.	Gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	Obserwacja	C1-C10
K.S4.	Gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	Obserwacja	C1-C10
K.S5.	Gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	Obserwacja	C1-C10
K.S6.	Gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	Obserwacja	C1-C10
K.S7.	Gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Obserwacja	C1-C10

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Rola i zadania pielęgniarki pediatrycznej w opiece nad pacjentem w zależności od oddziału pediatrycznego i wieku pacjenta.	B.W3. D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7.D.W8 D.W9 D.W10 D.W12 D.W13
TP_2	Badania przedmiotowe i podmiotowe dzieci w zależności od wieku, użycie siatek centylowych.	D.W4 D.W8
TP_3	Neonatologia: schorzenia okresu noworodkowego, wady wrodzone. Treść realizowana częściowo przez lekarza	EO.D.W2, EO.D.W3D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W8 D.W9 D.W10
TP_4	Pielęgnacja pacjenta w wybranych chorobach metabolicznych	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4.D.W5.D.W6. D.W7. D.W8 D.U8. D.W9 D.W10 D.W12
TP_5	Opieka pielęgniarska nad pacjentem w schorzeniach kardiologicznych	B.W3. D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8 D.W9 D.W10 D.U8.
TP_6	Pielęgnowanie pacjenta w chorobach układu oddechowego	B.W3. D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8 D.W9 D.W10 D.U8.

TP_7	Opieka pielęgniarska nad dzieckiem w chorobach układu pokarmowego	B.W3. D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8 D.W9 D.W10 D. D.W11. W12 D.W13 D.U9.
TP_8	Pielęgnowanie pacjenta w schorzeniach układu moczowego – diagnostyka i leczenie	B.W3. D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8 D.W9 D.W10
TP_9	Opieka pielęgniarska nad pacjentem ze schorzeniami układu krwionośnego	B.W3. D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8 D.W9 D.W10
TP_10	Podstawy onkologii dziecięcej . Treść realizowana częściowo przez lekarza	EO.D.W2, EO.D.W3, B.W3. D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8 D.W9 D.U22. D.W10 D.W12 D.W13
TP_11	Zasady żywienia dzieci: dojelitowe, pozajelitowe w zależności od wieku. Treść realizowana częściowo przez lekarza	D.W8 D.W10 D.W12 D.W11. D.W13
TP_12	Pielęgnowanie pacjenta w chorobach tkanki łącznej	B.W3. D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8 D.W9 D.W10
TP_13	Choroby zakaźne wieku rozwojowego, opieka pielęgniarska.	EO.D.W2, EO.D.W3B.W3. D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8 D.W9 D.W10
TP_14	Neurologia dziecięca, zasady opieki nad pacjentem.	EO.D.W2, EO.D.W3, B.W3. D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8 D.W9 D.W10
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_15	Kalendarz szczepień ochronnych. Zasady kwalifikacji do szczepień, wykonywanie iniekcji, NOP, opieka nad pacjentem	D.W1. D.W4. D.W8
ĆWICZENIA – SYMULACJE MEDYCZNE		
TP_16	SCENARIUSZ PW: Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobą układu oddechowego – ostre zapalenie krtani	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1. - D.U4. ; D.U7. - D.U11.; D.U15. - D.U17.; D.U18.; D.U19.; D.U22.; D.U36. K.S1. - K.S7.
TP_17	SCENARIUSZ PW: Opieka pielęgniarska nad pacjentem z alergią – Atopowe Zapalenie Skóry (AZS)	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1. - D.U4. ; D.U7. - D.U11.; D.U15. - D.U17.; D.U22.; D.U36. K.S1. - K.S7.
TP_18	SCENARIUSZ PW: Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobą układu pokarmowego – biegunka spowodowana wirusem Rota	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -

		18 D.U1. - D.U4. ; D.U6. - D.U11.; D.U14. - D.U17.; D.U22.; D.U36. K.S1. - K.S7.
TP_19	SCENARIUSZ PW: Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobą układu moczowo - płciowego – Pacjent po zabiegu operacyjnym - spodziectwo.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, - 7, -13, 14, -15, -16, -17, - 18 D.U1. - D.U4. ; D.U7. - D.U11.; D.U15. - D.U17.; D.U22.; D.U36. K.S1. - K.S7.
TP_20	SCENARIUSZ PW: Opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobą układu nerwowego- Mózgowe Porażenie Dziecięce (MPD)	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, - 7, -13, 14, -15, -16, -17, - 18 D.U1. - D.U4. ; D.U7. - D.U13.; D.U15. - D.U17.; D.U22.; D.U36. K.S1. - K.S7.
TP_21	SCENARIUSZ PW: Rehabilitacyjna rola pielęgniarki pediatrycznej w opiece nad pacjentem – pacjent po wypadku na hulajnodze.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, - 7, -13, 14, -15, -16, -17, - 18 D.U1. - D.U4. ; D.U7. - D.U13.; D.U15. - D.U17.; D.U22.; D.U36. K.S1. - K.S7
TP_22	SCENARIUSZ WW: Opieka pielęgniarska nad pacjentem z problemami z zakresu układu ruchu w oddziale ortopedycznym – pacjent po zabiegu złamania kości udowej.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, - 7, -13, 14, -15, -16, -17, - 18 D.U1. - D.U4. ; D.U7. - D.U13.; D.U15. - D.U17.; D.U22.; D.U36. K.S1. - K.S7
TP_23	SCENARIUSZ WW: Opieka nad pacjentem w stanie zagrożenia życia – AIIT – zaburzenia oddychania, hipoksja po zakażeniu wirusem RSV.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, - 7, -13, 14, -15, -16, -17, - 18 D.U1. - D.U4. ; D.U7. - D.U11.; D.U15. - D.U17.; D.U18.; D.U19.; D.U20.; D.U22.; D.U27.; D.U36. K.S1. - K.S7.
TP_24	SCENARIUSZ WW: Opieka nad pacjentem w stanie terminalnym – pacjent po zabiegu operacyjnym OUN – glejak.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, - 7, -13, 14, -15, -16, -17, - 18 D.U1. - D.U5. ; D.U7. - D.U11.; D.U15. - D.U17.; D.U18.; D.U19.; D.U20.; D.U22.; D.U36. K.S1. - K.S7.
TP_25	SCENARIUSZ WW: Postępowanie pielęgniarki w przypadku rozpoznania cukrzycy typu 1 – edukacja diabetologiczna	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, - 7, -13, 14, -15, -16, -17, - 18 D.U1. - D.U4. ; D.U7. - D.U11.; D.U14. - D.U17.; D.U21.; D.U22.; D.U36. K.S1. - K.S7.
TP_26	SCENARIUSZ WW: Postępowanie z pacjentem po tonsillektomii z bólem i niewielkim krwawieniem	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, - 7, -13, 14, -15, -16, -17, - 18

		D.U1. - D.U5. ; D.U7. - D.U11.; D.U15. - D.U17.; D.U18.; D.U19.; D.U20.; D.U22.; D.U36. K.S1. - K.S7.
TP_27	SCENARIUSZ WW: Postępowanie z pacjentem z napadem astmy oskrzelowej	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1. - D.U4. ; D.U7. - D.U11.; D.U15. - D.U17.; D.U18.; D.U19.; D.U22.; D.U36. K.S1. - K.S7.
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE		
TP_29	Organizacja pracy oddziału pediatrycznego.	D.U1.; D.U2.; D.U3.; D.U4.; D.U9 . K.S1. - K.S7.
TP_30	Dokumentacja medyczna prowadzona w oddziale, dokumentacja pielęgniarska	D.U1 D.U 2 D.U3 D.U4 D.U9 K.S1. - K.S7.
TP_31	Rola pielęgniarki w opiece nad pacjentem z chorobami gastrologicznymi	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1 D.U 2 D.U3 D.U4 D.U9 K.S1. - K.S7.
TP_32	Procedury pielęgniarskie w opiece nad dzieckiem z chorobami moczowo-płciowymi	D.U1.; D.U2.; D.U3.; D.U4 D.U9 K.S1. - K.S7.
TP_33	Choroby wieku dziecięcego – diagnostyka i farmakoterapia wybranych jednostek chorobowych – dzieci młodsze	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.; D.U2.; D.U3.; D.U4.; D.U9.; K.S1. - K.S7.
TP_34	Choroby wieku dziecięcego – diagnostyka i farmakoterapia wybranych jednostek chorobowych – dzieci starsze	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.; D.U2.; D.U3. D.U4.; D.U9.; K.S1. - K.S7.
TP_35	Pielęgnacja i odżywianie wcześniaków.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1 D.U 2 D.U3 D.U4.; D.U9.; K.S1. - K.S7.
TP_36	Pielęgnacja i odżywianie noworodków i niemowląt	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.; D.U2.; D.U3.; D.U4.; D.U9.; K.S1. - K.S7.
TP_37	Podstawy pielęgnacji i odżywiania noworodków i niemowląt	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1 D.U2.; D.U3.; D.U4.; D.U9.; K.S1. - K.S7.
TP_38	Opieka pielęgniarska nad dzieckiem ze schorzeniami układu krążenia	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -

		18 D.U1 D.U 2 D.U3.; D.U4.; D.U9.; K.S1. - K.S7.
TP_39	Proces pielęgnowania dziecka w chorobach układu oddechowego	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.; D.U2.; D.U3.; D.U4.; D.U9.; K.S1. - K.S7.
TP_40	Ocena stanu odżywienia dzieci i zasady żywienia dzieci w zależności od stanu	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.; D.U2.; D.U3 D.U4.; D.U9.; K.S1. - K.S7.
TP_41	Pielęgnacja i terapia w chorobach układu nerwowego	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.; D.U2.; D.U3 D.U4.; D.U9.; K.S1. - K.S7.
TP_42	Opieka pielęgniarska nad dzieckiem z chorobami metabolicznym	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.; D.U2.; D.U3 D.U4.; D.U9.; K.S1. - K.S7.
TP_43	Endokrynologia dziecięca – rola pielęgniarki w opiece nad dzieckiem.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.; D.U2.; D.U3 D.U4.; D.U9.; K.S1. - K.S7.
TP_44	Dermatologia dziecięca – opieka pielęgniarska w chorobach skóry.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1 D.U 2 D.U3 D.U4.; D.U9.; K.S1. - K.S7.
TP_45	Pielęgnacja dziecka w chorobach tkanki łącznej.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1 D.U 2 D.U3 D.U4.; D.U9. K.S1. - K.S7.
TP_46	Opieka pielęgniarska nad pacjentem leczonym chirurgicznie, laryngologicznie, ortopedycznie. Opieka nad dzieckiem po zabiegach operacyjnych.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1 D.U2.; D.U3 D.U4.; D.U9.; K.S1. - K.S7.
PRAKTYKI ZAWODOWE		
TP_47	Organizacja oddziału pediatrycznego, zasady przyjęcia pacjenta do oddziału, opieka rodziców i opiekunów.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1 D.U2.; D.U3 D.U4.; D.U9.; K.S1. - K.S7.
TP_48	Ocena stanu dziecka przyjętego do oddziału pediatrycznego, ocena parametrów życiowych i wywiad pielęgniarski.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -

		18 D.U1 D.U2.; D.U3 D.U4D.U9 D.U1 D.U 2 D.U3.; D.U4.; D.U9.; K.S1. - K.S7.
TP_49	Wprowadzenie dzieci, rodziców i opiekunów w oddział pediatryczny. Zasady współpracy, prawa pacjenta i regulamin oddziału.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1 D.U2.; D.U3 D.U4.; D.U9 K.S1. - K.S7.
TP_50	Przygotowanie i podawanie leków różnymi drogami, zgodnie ze zleceniem lekarskim.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1 D.U2.; D.U3 D.U4.; D.U9. K.S1. - K.S7.
TP_51	Diagnostyka jednostek chorobowych wybranego oddziału, przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych w zależności od wieku pacjenta. Zasady postępowania po badaniu.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1 D.U2.; D.U3 D.U4.; D.U9. K.S1. - K.S7.
TP_52	Współpraca pielęgniarki w ramach zespołu terapeutycznego oraz dziećmi i ich opiekunami.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1 D.U2.; D.U3 D.U4.; D.U9. K.S1. - K.S7.
TP_53	Diagnoza pielęgniarska w wybranych jednostkach chorobowych u pacjentów pediatrycznych.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1 D.U2.; D.U3 D.U4.; D.U9. K.S1. - K.S7.
TP_54	Edukacja zdrowotna w wybranych jednostkach dzieci i młodzieży.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1 D.U2.; D.U3 D.U4.; D.U9. K.S1. - K.S7.
TP_55	Edukacja diabetologiczna dziecka i opiekuna.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1 D.U2.; D.U3 D.U4.; D.U9. K.S1. - K.S7.
TP_57	Zasady opieki nad dzieckiem z chorobą zakaźną lub zakażeniem, zasady izolacji pacjenta oraz zalecenia dla opiekunów.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1 D.U 2 D.U3 D.U4.; D.U9. K.S1. - K.S7.
TP_58	Pobieranie materiału biologicznego u pacjentów pediatrycznych, transport, zasady identyfikowania materiału i pacjentów.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1 D.U 2 D.U3 D.U4D.U9 K.S1. - K.S7.
TP_59	Zasady postępowania w stanach zagrożenia życia: reakcji anafilaktycznej, przedawkowania leków i innych.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -

		18 D.U1 D.U 2 D.U3 D.U4.; D.U9. K.S1. - K.S7.
TP_60	Ocena stanu pacjenta zgodnie z dostępnymi skalami i kartami obserwacji pacjenta w wybranych jednostkach chorobowych.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1 D.U 2 D.U3 D.U4.; D.U9. K.S1. - K.S7.
TP_61	Podsumowanie zajęć. Ocena realizacji założonych zadań.	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4.; D.U9.; K.S1. - K.S7.

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

D – ocena różnicująca, np. skala ocen 2-5

F – failed – brak zaliczenia

P – passed – zaliczenie

Przedmiot kończy się egzaminem.

• Wykłady: P

- warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest obecność na wykładach
- forma zaliczenia: test wiedzy, potwierdza znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się.

Progi procentowe - poziom zaliczenia: osiągnięcie co najmniej 60% i więcej możliwych punktów

94% - 100% - 5,0 (bardzo dobry)

88% - 93% - 4,5 (ponad dobry)

77% - 87% - 4,0 (dobry)

70% - 76% - 3,5 (dość dobry)

60% - 69% - 3,0 (dostateczny)

poniżej 60% - 2,0 (niedostateczny)

• PRACA WŁASNA STUDENTA

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

• ĆWICZENIA W CSM: P

Ocena bieżąca

- 100% obecność studenta
- kolokwium ustne - znajomość istoty procedury: celu, zasad i techniki wykonywania
- proces pielęgnowania pacjenta wg omówionego wcześniej studium przypadku [załącznik]
- ćwiczenia w symulacji medycznej – wykonanie określonych czynności (punktacja na podstawie check-listy)

opracowanych do wybranych scenariuszy)

- **KOMPETENCJE SPOŁECZNE** – F/ informacja zwrotna – obserwacja postawy Studenta wobec wykonywanych zadań.

- 5, 0 - pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
- 4, 5 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
- 4, 0 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
- 3, 5 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
- 3, 0 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
- 2, 0 - postawa niewłaściwa

W przypadku niezaliczenia określonej formy kształcenia, Student ma prawo do 2 poprawek. Kolokwia częściowe można poprawiać 1 raz.

Nieobecności i sposób odrabiania zajęć i ich zaliczenia:

- Studenta obowiązuje obecność na wszystkich formach zajęć.
- Nieobecność na zajęciach, musi zostać usprawiedliwiona u nauczyciela prowadzącego daną formę zajęć.
- Wykłady – dopuszcza się 1 usprawiedliwioną nieobecność bez konieczności odrabiania - z powodu zdarzenia losowego (choroba, ...)
- Ćwiczenia – Symulacje medyczne – ze względu na praktyczny charakter zajęć, Studenta obowiązuje 100% obecność na zajęciach. W sytuacji nieobecności z powodu zdarzenia losowego (choroba, ...), dopuszcza się możliwość odrobienia 1 zajęcia z inną grupą

- **ZAJĘCIA PRAKTYCZNE, PRAKTYKI ZAWODOWE:**

Zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych uwzględnionych w efektach uczenia się.

Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów zawartych w Zeszycie praktyk.

Ocena – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności, podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

Ocena procesu pielęgowania oraz prowadzenia dokumentacji medycznej podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych (dotyczy umiejętności).

Osiągnięcie przypisanych efektów uczenia się (umiejętności), dokumentowane jest w „Zeszycie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych”.

5,0 - pełne osiągnięcie założonych efektów uczenia się, swobodne operowanie teoretycznymi podstawami wykonywania procedur w praktyce, wysoki stopień poprawności, sprawności i samodzielności w wykonywaniu procedur oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, organizacji pracy.

4,5 - pełne osiągnięcie założonych efektów uczenia się, swobodne operowanie wiedzą w praktyce, dość wysoki stopień poprawności, sprawności i samodzielności w wykonywaniu procedur i procesu pielęgowania przy niewielkim ukierunkowaniu, możliwe nieliczne uchybienia oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, organizacji pracy.

4,0 – pełne osiągnięcie większości założonych efektów uczenia się, dobre znajomość i operowanie w praktyce teoretycznymi podstawami wykonywania procedur i posługiwania się procesem pielęgowania, dość wysoki stopień poprawności, sprawności i samodzielności w wykonywaniu procedur po niewielkim ukierunkowaniu, nieliczne możliwe błędy niezagrażające pacjentowi oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, organizacji pracy.

3,5 – niepełne osiągnięcie większości założonych efektów uczenia się, dość dobre znajomość i operowanie w praktyce teoretycznymi podstawami wykonywania procedur i posługiwania się procesem pielęgowania, dość dobry stopień poprawności, sprawności i samodzielności w wykonywaniu procedur dość często po ukierunkowaniu, nieliczne błędy, niezagrażające pacjentowi oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, możliwe nieliczne błędy, niezagrażające pacjentowi.

3,0 – niepełne osiągnięcie większości założonych efektów uczenia się, zadawalające znajomość i operowanie w praktyce teoretycznymi podstawami wykonywania procedur i posługiwania się procesem pielęgowania, zadawalający stopień poprawności, sprawności i samodzielności w wykonywaniu procedur często po ukierunkowaniu, możliwe błędy, niezagrażające pacjentowi oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, możliwe nieliczne błędy, niezagrażające pacjentowi.

2,0 – nie spełnia kryteriów oceny pozytywnej, brak lub niski poziom osiągnięcia założonych efektów uczenia się,

niezadawalające znajomość i posługiwanie się teoretycznymi podstawami wykonywania procedur i posługiwanie się procesem pielęgnowania oraz niezadawalający poziom opanowania procedur zagrażająca bezpieczeństwu pacjenta, deficyty w komunikowaniu się, współpracy w grupie.

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

6. Metody prowadzenia zajęć

Metody podające: Wykład

Metody aktywizujące: Dyskusja, Symulacje, Case study (studium przypadku);

Metody problemowe: Rozwiązywanie zadań problemowych

Metody praktyczne: Praktyki zawodowe;

Metody eksponujące: pokaz filmu edukacyjnego

Przedmiot może być realizowany w języku angielskim.

7. Literatura:

Literatura obowiązkowa:

Pawlaczyk B.: Pielęgniarstwo pediatryczne. PZWL, Warszawa, 2014.

Zarzycka D.: Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. PZWL, Warszawa, 2020

Literatura uzupełniająca:

Kaczmarek, Maciej, "Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne", Kraków, Wydawnictwo HelpMed, 2014

8. Kalkulacja ECTS – proponowana:

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	60
Praca własna studenta	15
Praktyka zawodowa	140
Zajęcia praktyczne	140
SUMA GODZIN	355
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	13

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

KRYTERIA OCENY PROWADZENIA PROCESU PIELEGNOWANIA					
LP	KRYTERIA	PUNKTACJA			
		3	2	1	0
1.	Gromadzenia danych o pacjencie	Pełny zakres informacji na podstawie dostępnych źródeł (wywiad, obserwacja, analiza dokumentów, wywiad rodzinny)	Zakres informacji niepełny (na podstawie dostępnych źródeł)	Zakres informacji niepełny, nie uwzględniono wszystkich dostępnych źródeł informacji	Brak danych o pacjencie lub braki uniemożliwiające sformułowanie diagnozy pielęgniariskiej
2.	Formułowanie diagnozy pielęgniariskiej	Diagnoza oparta o faktyczny stan pacjenta, pełna, zachowana hierarchia problemów, problemy aktualne i potencjalne	Diagnoza poprawna, pełna, możliwe niewielkie braki w hierarchii problemów, rozpoznaje problemy pielęgnacyjne aktualne i potencjalne	Diagnoza niepełna, nie zawsze oparta o stan faktyczny pacjenta, braki w hierarchii problemów, tylko problemy pielęgnacyjne aktualne	Diagnoza błędna, niespójna z stanem faktycznym pacjenta, znaczne braki w hierarchii problemów pielęgnacyjnych aktualnych, brak problemów pielęgnacyjnych potencjalnych
3.	Cele opieki pielęgniariskiej	Sformułowane trafnie do diagnozy, realne, wyczerpujące	Sformułowane trafnie do diagnozy, nie zawsze realne lub/i wyczerpujące	Niewielkie błędy w formułowaniu, nie zawsze realne lub/i wyczerpujące	W dużym stopniu błędne lub/i niewyczerpujące
4.	Planowanie działań pielęgniariskich	Interwencje pielęgniariskie spójne i trafnie dobrane do celów opieki, wieku, stanu i możliwości pacjenta, z zachowaniem kolejności realizacji, trafnie dobrane, różnorodne sposoby i środki realizacji, uwzględniające warunki i organizację pracy w oddziale,	Interwencje pielęgniariskie trafnie dobrane do celów opieki, wieku, stanu i możliwości pacjenta, niewielkie braki w kolejności realizacji, dość różnorodne sposoby i środki realizacji, uwzględniające warunki i organizację pracy w oddziale	Interwencje pielęgniariskie nie zawsze trafnie dobrane do celów opieki, wieku, stanu i możliwości pacjenta, braki w kolejności realizacji, dobrane sposoby i środki realizacji, uwzględniające warunki i organizację pracy w oddziale, podstawowe sposoby i środki realizacji	Proponowane interwencje są niewystarczające do osiągnięcia założonego celu pielęgniariskiej
5.	Realizacja działań zaplanowanych	Wszystkie interwencje pielęgniariskie zrealizowano, realizacja elastyczna – zrealizowano interwencje niezaplanowane, potwierdzono stosownymi zapisami	Zrealizowano interwencje pielęgniariskie zaplanowane, potwierdzono stosownymi zapisami	Zrealizowano nie wszystkie zaplanowane interwencje pielęgniariskie, braki w potwierdzeniu realizacji	Brak zapisu realizacji zaplanowanych działań

Załącznik

6.	Ocena skuteczności działań	Trafna, wyczerpująca, odnosi się do założonych celów opieki, bieżąca i końcowa	Trafna, odnosi się do założonych celów opieki, bieżąca i końcowa	Częściowo błędna, nie zawsze odnosi się do założonych celów opieki, tylko końcowa	Błędna lub brak oceny
7.	Działania edukacyjne – przygotowanie pacjenta/rodziny pacjenta do samoopieki	Prawidłowo rozpoznane zapotrzebowanie potrzeb edukacyjnych pacjent/rodziny pacjenta, uwzględnienie edukacji w planie opieki, opracowano scenariusz zajęć z uwzględnieniem adresata, celów, treści, metod i form, oceny skuteczności	Prawidłowo rozpoznane zapotrzebowanie potrzeb edukacyjnych pacjent/rodziny pacjenta (możliwe niewielkie braki), uwzględnienie edukacji w planie opieki, poprawnie dobrane metody i formy	Prawidłowo rozpoznane zapotrzebowanie potrzeb edukacyjnych pacjent/rodziny pacjenta (możliwe niewielkie braki), uwzględnienie edukacji w planie opieki, nie zawsze adekwatnie dobrane metody i formy	Proponowane działania edukacyjne zawierają błędy lub pominięto edukację
8.	Dokumentowanie procesu pielęgnowania	Wyczerpująca znajomość terminologii interdyscyplinarnej, trafnie użyta, dokumentacja wypełniona poprawnie, wyczerpująco, prowadzona na bieżąco	Znajomość terminologii zawodowej, poprawnie użyta, dokumentacja wypełniona poprawnie z niewielkimi brakami, niewielkie braki w systematyczności zapisów	Podstawowa znajomość terminologii zawodowej, poprawnie użyta, dokumentacja wypełniona poprawnie, z niewielkimi brakami i błędami, prowadzona nie systematycznie	Znaczne braki i błędy
Przeliczenie pkt. na ocenę 22,5 – 24 pkt. bdb 22 - 20 pkt. db+ 19,5 – 18,5 pkt. db 18 - 16,5 pkt. dst+ 16 – 14,5 pkt. dst 14 i mniej ndst			93 - 100% bdb 92 – 85% db+ 84 – 77% db 76 – 69% dst+ 60 - 68% dst 59 i mniej% ndst		

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo – ginekologiczne											
1. Kod przedmiotu: PI-II/3,4_D_30		2. Liczba punktów ECTS: 7									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaRIA	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	II		195	40	-	-	-	20	60	60	15
5. Semestr:	3/4	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Dr Maria Połocka-Molińska										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM / Platforma Moodle								

Informacje szczegółowe

1.Cele przedmiotu /cele kształcenia	
C 1.	Przygotowanie studentów do pełnienia opieki nad kobietą w każdym okresie życia.
C 2.	Przedstawienie studentom podstawowych problemów zdrowotnych występujących u pacjentek w okresie: dojrzewania, prokreacji i menopauzy.
C 3.	Przygotowanie studentów do współpracy z zespołem terapeutycznym w zakresie planowania procesu pielęgnowania nad kobietą ciężarną, położnicą, ginekologiczną i onkologiczną.
C 4.	Kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych, diagnostycznych, leczniczych i usprawniających.
C 5.	Kształtowanie i doskonalenie kompetencji personalnych i społecznych pożądanych w zawodzie pielęgniarstwa.

2. Wymagania wstępne:
Wiadomości z zakresu anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa, zdrowia publicznego

3. Efekty kształcenia wybrane dla przedmiotu (kierunkowe, specjalnościowe, specjalizacyjne):			
W zakresie wiedzy			
Symbol efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu kształcenia	Symbol postawionego celu/ów

EO.D.W2	Zna i rozumie uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego	P – egzamin pisemny (test wiedzy)	C1-C5
EO.D.W3	Zna i rozumie etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;	P – egzamin pisemny (test wiedzy)	C1-C5
D.W1.	Zna i rozumie czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	P – egzamin pisemny (test wiedzy)	C1-C5
D.W2.	Zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych	P – egzamin pisemny (test wiedzy)	C1-C5
D.W3.	Zna i rozumie rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	P – egzamin pisemny (test wiedzy)	C1-C5
D.W4.	Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	P – egzamin pisemny (test wiedzy)	C1-C5
D.W5.	Zna i rozumie zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	P – egzamin pisemny (test wiedzy)	C1-C5
D.W6.	Zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	P – egzamin pisemny (test wiedzy)	C1-C5
D.W8.	Zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	P – egzamin pisemny (test wiedzy)	C1-C5
D.W9.	Zna i rozumie reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	P – egzamin pisemny (test wiedzy)	C1-C5
D.W10.	Zna i rozumie metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	P – egzamin pisemny (test wiedzy)	C1-C5
D.W19.	Zna i rozumie patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz istotę opieki pielęgniarstwa w tym zakresie;	P – egzamin pisemny (test wiedzy)	C1-C5
D.W20.	Zna i rozumie cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;	P – egzamin pisemny (test wiedzy)	C1-C5
D.W21.	Zna i rozumie okresy porodu, zasady postępowania w sytuacji porodu nagłego oraz zasady opieki nad kobietą w porożu;	P – egzamin pisemny (test wiedzy)	C1-C5
D.W22.	Zna i rozumie etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;	P – egzamin pisemny (test wiedzy)	C1-C5
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów

EO.D.U2	Potrafi rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwie	opis przypadku, obserwacja studenta, pytania zadawane podczas zajęć	C1-C5
EO.D.U3	Potrafi organizować, planować i sprawować całonocną i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarstwą nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej		
EO.D.U4	Potrafi udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa		
EO.D.U5	Potrafi decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych		
EO.D.U6	Potrafi współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarstwej oraz prowadzonych działań edukacyjnych		
EO.D.U7	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwej oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarstwych		
EO.D.U13	Potrafi przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie		
EO.D.U14	Potrafi wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich		
EO.D.U15	Potrafi komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole		
EO.D.U16	Potrafi dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarstwej i podejmować działania na rzecz jej poprawy		
EO.D.U17	Potrafi organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarstwych i zespołach interprofesjonalnych		
EO.D.U18	Potrafi stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarki		
D.U1.	Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwą, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwej, wdrażać interwencje pielęgniarstwe oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwej;	opis przypadku, obserwacja studenta, pytania zadawane podczas zajęć	C1-C5
D.U2.	Potrafi stosować skalę i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;		C1-C5
D.U3.	Potrafi dokonywać różnymi technikami pomiaru		C1-C5

	parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;		
D.U4.	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;		C1-C5
D.U5.	Potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;		C1-C5
D.U7.	Potrafi przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstwa lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;		C1-C5
D.U8.	Potrafi wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;		C1-C5
D.U9.	Potrafi rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;		C1-C5
D.U10.	Potrafi dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłąbnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;		C1-C5
D.U12.	Potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;		C1-C5
D.U13.	Potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;		C1-C5
D.U14.	Potrafi edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;		C1-C5
D.U15.	Potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną;		C1-C5
D.U16.	Potrafi stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		C1-C5
D.U17.	Potrafi komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;		C1-C5
D.U18.	Potrafi organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;		C1-C5
D.U19.	Potrafi doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;		C1-C5
D.U20.	Potrafi wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;		C1-C5
D.U21.	Potrafi obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;		C1-C5
D.U22.	Potrafi przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;		C1-C5
D.U27.	Potrafi przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z	opis przypadku, obserwacja studenta, pytania zadawane podczas zajęć	C1-C5

	bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation - sytuacja, Background - tło, Assessment - ocena, Recommendation - rekomendacja);		
D.U28.	Potrafi zapewnić bezpieczeństwo kobiecie i dziecku w sytuacji porodu nagłego;		C1-C5
D.U36.	Potrafi stosować procedury postępowania pielęgniarstwa w stanach zagrożenia zdrowia i życia;		C1-C5
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
K.S1.	Gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic kulturowych i światopoglądowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	obserwacja studenta, pytania zadawane podczas zajęć	C1-C5
K.S2.	Gotów do przestrzegania praw pacjenta;		C1-C5
K.S3.	Gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		C1-C5
K.S4.	Gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		C1-C5
K.S5.	Gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		C1-C5
K.S6.	Gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		C1-C5
K.S7.	Gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		C1-C5

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów kształcenia-Symbol
WYKŁADY		
TP_01	Okresy życia kobiety: pokwitanie, dojrzewanie, przekwitanie, płodność kobiety i rozrodczość	D.W1., D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W20., D.W22.,
TP_02	- Naturalne planowanie rodziny - Antykoncepcja - Niepłodności małżeńskiej – wspomaganie rozrodu	D.W1., D.W2., D.W3.,
TP_03	Najczęstsze zakażenia i stany zapalne narządu rodniczego: sromu, pochwy, szyjki macicy, błony śluzowej macicy, przydatków Treść programowa realizowana częściowo przez lekarza.	EO.D.W2, EO.D.W3, , D.W4., D.W5., D.W6., D.W8., D.W20., D.W22., K.S7.
TP_04	Diagnostyka w ginekologii: - podstawowe badania profilaktyczne - operacje ginekologiczne - opieka pielęgniarstwa Treść programowa realizowana częściowo przez lekarza.	EO.D.W2, EO.D.W3, , D.W1., D.W2., D.W3.,
TP_05	Nowotwory złośliwe: Jajnika, Błony śluzowej trzon macicy, Szyjki macicy, Gruczołu piersiowego, Sromu i pochwy Treść programowa realizowana częściowo przez lekarza.	EO.D.W2, EO.D.W3, , D.W4., D.W5., D.W6., D.W8., D.W20., D.W22.,
TP_06	Profilaktyka nowotworów złośliwych	EO.D.W2, EO.D.W3, D.W1., D.W2., D.W3.,

		D.W4., D.W5., D.W6., D.W8., D.W20., D.W22.,
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_07	Fizjologia ciąży: rozpoznanie ciąży, określenie czasu trwania ciąży, opieka nad kobietą ciężarną, styl życia kobiety w okresie ciąży	D.W2., D.W3., D.W4., D.W8., D.W19., D.W21., D.W22., K.S7.
TP_08	Nieprawidłowy czas trwania ciąży: poronienie, ciążą obumarłą, poród przedwczesny, poród operacyjny (cięcie cesarskie), poród zabiegowy (kleszcze, vaccum ex.)	D.W2., D.W3., D.W4., D.W8., D.W19., D.W21., D.W22.,
TP_09	Rozpoznanie początku porodu: mechanizm skurczy mięśnia macicy, badanie zewnętrzne: chwyt Leopolda, przebieg porodu z podziałem na okresy	D.W2., D.W3., D.W4., D.W8., D.W19., D.W21., D.W22.,
TP_10	Badania diagnostyczne stosowane w położnictwie: ultrasonografia USG, amnioskopia, amniopunkcja, kordocenteza, kardiotokografia KTG	D.W2., D.W3., D.W4., D.W8., D.W19., D.W21., D.W22.,
TP_11	Połów o przebiegu patologicznym: zakażenia połogowe miejscowe i ogólne, połogowe zapalenie gruczołu piersiowego, rozejście spojenia łonowego, psychozy poporodowe	D.W2., D.W3., D.W4., D.W8., D.W19., D.W21., D.W22.,
SYMULACJE - CSM		
TP_12	Zakażenie miejsca operowanego u pacjentki po zabiegu ginekologicznym - WW	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1,D.U3, D.U4., D.U5., D.U11, D.U14., D.U17., D.U22.,D.U36., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6.,
TP_13	Przyjęcie pacjentki w oddział położniczo-ginekologiczny – WW	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1, D.U2., D.U3., D.U4., D.U11, D.U14., D.U16., D.U18.,D.U22., D.U27.,K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6.,
TP_14	Ciąża ektopowa (pozamaciczna) w jajowodzie prawym - WW	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1, D.U3., D.U4., D.U11., D.U16., D.U18., D.U19., D.U20., D.U22., D.U27., D.U36., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6.,
TP_15	Przygotowanie kobiety w każdym etapie życia do konsultacji ginekologicznej - WW	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1,D.U2., D.U3., D.U4., D.U7., D.U11, D.U14., D.U16., D.U22.,D.U27., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6.,
TP_16	Poród nagły udzielenia wsparcia kobiecie - fizjologia porodu - WW	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1,D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U7.,D.U15., D.U17., D.U19., D.U22.,D.U28., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6.,
TP_17	Skręt przydatków z bólem opornym na leczenie - WW	D.U1,D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U7., D.U10., D.U17., D.U22.,

		D.U27., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6.,
TP_18	Wywiad i badanie palpacyjne gruczołów piersiowych - PW	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1,D.U2., D.U3., D.U4.,D.U16., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6.,
TP_19	Ciąża pozamaciczna – ból podbrzusza, plamienie, objawy wstrząsu hipowolemicznego- PW	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1,D.U2., D.U3., D.U4., D.U5.,D.U7., D.U17., D.U19., D.U20., D.U22., D.U27., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6.,
TP_20	Usunięcie cewnika Foley’a z pęcherza moczowego po ginekologicznym zabiegu operacyjnym - PW	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1,D.U2., D.U3., D.U4., D.U5.,D.U7., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6.,
TP_21	Stan przedrzucawkowy / rzucawka – ciężarna z bólem głowy, zaburzeniami widzenia, wysokim BP, drgawki - PW	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1,D.U2., D.U3., D.U4., D.U5.,D.U7., D.U9., D.U11., D.U12., D.U16., D.U17., D.U19., D.U20., D.U22., D.U27., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6.,
TP_22	Krwotok u pacjentki po menopauzie – podejrzenie nowotworu, stabilizacja pacjentki - PW	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1,D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U7., D.U10., D.U11., D.U12., D.U15., D.U16., D.U36., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6.,
TP_23	Poronienie niecałkowite / zagrażające – postępowanie, wsparcie pacjentki.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1,D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U7., D.U10., D.U11., D.U12., D.U15., D.U16., D.U36., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6.,
TP_24	<ul style="list-style-type: none"> • Profilaktyka raka szyjki macicy- przygotowanie do badania , pobieranie badań przesiewowych HPV+ cytologia szyjki macicy. • Przygotowanie pacjentki małoletniej do konsultacji ginekologicznej. • Procedura gwałtu. • Obniżenie narządu rodneho. • Przygotowanie do operacji ginekologicznej 	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1,D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U7., D.U8., D.U9., D.U12., D.U14., D.U15., D.U16., D.U27., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6.,
TP_25	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia pozycji porodowych. • Dystocja barkowa. • Krwawienie 	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1,D.U2., D.U3.,

		D.U4., D.U5., D.U7., D.U8., D.U9., D.U15., D.U16., D.U22., D.U27., D.U28., D.U36., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6.,
TP_26	<p>Profilaktyka raka piersi- fantomy do badania piersi Promocja karmienia piersią:(praca z fantomami piersi i noworodka, sprzęt laktacyjny, prezentacja, plakaty</p> <ul style="list-style-type: none"> • zalety karmienia piersią • skutki nie karmienia piersią • fizjologia laktacji • najczęstsze problemy w laktacji • sprzęt laktacyjny, KPI • współpraca z innymi specjalistami 	D.U1,D.U2., D.U4., D.U5., D.U15., D.U28., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6.,
<p align="center">ZAJECIA PRAKTYCZNE I PRAKTYKI ZAWODOWE</p> <p align="center"><i>W czasie zajęć praktycznych są kształtowane, a podczas praktyk zawodowych doskonalone, praktyczne umiejętności zawodowe związane ze sprawowaniem opieki nad pacjentem geriatrycznym (zawarte w „Zeszytych praktyk”.</i></p>		
TP_26	Pielęgnowanie kobiety w ciąży fizjologicznej – analiza studium indywidualnego przypadku: rozmowa/wywiad, określenie problemów pielęgniarских, planowane działania	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.W1., D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W8., D.W9., D.W10., D.W19., D.W20., D.W21., D.W22., D.W27., D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U7., D.U8., D.U9., D.U10., D.U11., D.U12., D.U13., D.U14., D.U15., D.U16., D.U17., D.U18., D.U19., D.U20., D.U21., D.U22., D.U27., D.U28., D.U36., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6.,
TP_27	Pielęgnowanie kobiety z nieprawidłowym czasem trwania ciąży – analiza studium indywidualnego przypadku: rozmowa/wywiad, określenie problemów pielęgniarских, planowane działania	
TP_28	Pielęgnowanie położnicy w przebiegu porodu fizjologicznego – analiza studium indywidualnego przypadku: rozmowa/wywiad, określenie problemów pielęgniarских, planowane działania	
TP_29	Pielęgnowanie położnicy w przebiegu porodu patologicznego – analiza studium indywidualnego przypadku: rozmowa/wywiad, określenie problemów pielęgniarских, planowane działania	
TP_30	Pielęgnacja noworodka donoszonego oraz wcześniaka – analiza studium indywidualnego przypadku: rozmowa/wywiad z matką, określenie problemów pielęgniarских, planowane działania	
TP_31	Promocja karmienia naturalnego u noworodka donoszonego – analiza studium indywidualnego przypadku: rozmowa/wywiad z matką, określenie problemów pielęgniarских, planowane działania	
TP_33	Realizacja zadań wynikająca z rytmu dyżuru na oddziale położniczo – ginekologicznym, wykonywanie czynności pielęgnacyjnych (higieny ciała, profilaktyki p/odleżynowej, zmiana opatrunków, zapewnienie podstawowych potrzeb życia codziennego), leczniczych (farmakoterapia oraz zabiegi wynikające ze specyfiki jednostki chorobowej), rehabilitacyjnych (usprawnianie chorej, rehabilitacja oraz inne czynności wynikające ze specyfiki choroby), komunikowanie terapeutyczne oraz określanie problemów pielęgnacyjnych i realizacja interwencji pielęgniarских. Realizacja czynności pielęgnacyjno – leczniczych wynikających z funkcji zawodowych pielęgniarki i pielęgniarza – praca w oddziale. Prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej	

5. Warunki zaliczenia:
(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Przedmiot kończy egzaminem.

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Wykłady

Ocena wykładu:

- Uczestnictwo w wykładzie
- Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną.

Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Ćwiczenia, seminaria, ćwiczenia w CSM

Ocena bieżąca

- 100% obecność studenta
- kolokwium ustne - znajomość istoty badania: celu, zasad i techniki wykonywania badania
- przeprowadzenie ćwiczenia wg algorytmów postępowania

Zaliczenie umiejętności, uwzględnionych w efektach uczenia się. Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów:

Ocena 1 – obserwacja (dotyczy umiejętności)

Ocena 2 – praktyczne wykonanie zadania (dotyczy umiejętności)

Ocena 3 – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

Przygotowanie i przedstawienie ustne procesu pielęgnacyjnego na ocenę :

1. 0/1 doba po porodzie fizjologicznym z nacięciem krocza
2. Przygotowanie procesu pielęgnacyjnego u położnicy 0/1 doba po cięciu cesarskim
3. Przyjęcie w oddział ciężarnej z rozpoznaniem NIC
4. Przyjęcie w oddział ciężarnej z rozpoznaniem cukrzycy ciężarnych

Praca własna studenta

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego

weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta

5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów

4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia

4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia

3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia

3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia

2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Wykład, Pokaz z instruktażem, Symulacje CSM, Metoda inscenizacji, Rozmowa dydaktyczna, Dyskusja dydaktyczna, Plan opieki, Praca w grupie

Uwaga: przedmiot może być realizowany w języku angielskim

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Fehm, Tanja, „Ginekologia, diagnostyka różnicowa i terapia”, Wrocław, Edra Urban & Partner, 2021.

Hirle, Lidia, „Ginekologia dziecięca i dziewczęca”, Warszawa, PZWL, 2020.

Literatura uzupełniająca:

M. Nehring-Gugulska, M. Żukowska-Rubik: Karmienie piersią w teorii i praktyce. Podręcznik dla doradców i konsultantów laktacyjnych oraz położnych, pielęgniarek i lekarzy. Wydanie III. Medycyna Praktyczna 2025

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	60
Praca własna studenta	15
Zajęcia praktyczne	60
Praktyki zawodowe	60

SUMA GODZIN	195
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	7

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne											
1. Kod przedmiotu: P-III/6_D_31		2. Liczba punktów ECTS: 8									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	III		220	30	30	-	-	15	80	80	15
5. Semestr:	6	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Mgr Alla Rejniak										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C 1.	Przedstawienie fizjologii i patologii procesu starzenia się człowieka.
C 2.	Przedstawienie form i zasad opieki nad osobami w starszym wieku w Polsce i na świecie.
C 3.	Zaprezentowanie specyfiki działań z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki oraz przygotowania pacjenta w starszym wieku do samopielęgnacji i samoopieki.
C 4.	Scharakteryzowanie odrębności w zakresie chorób wieku podeszłego. Przedstawienie specyfiki diagnozowania, leczenia, pielęgnowania i działań rehabilitacyjnych ukierunkowanych na osoby starsze.
C 5.	Przygotowanie studenta do pełnienia opieki pielęgniarstwa nad osobą starszą w wybranych jednostkach chorobowych w warunkach stacjonarnych i ambulatoryjnych.

2. Wymagania wstępne:
Wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne z zakresu fizjologii i patofizjologii, chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego, chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, psychologii, pedagogiki, socjologii, farmakologii oraz etyki zawodu pielęgniarstwa.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:			
W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.D.W2	Zna i rozumie uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego	Test wiedzy	C1, C4
EO.D.W3	Zna i rozumie etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg	Test wiedzy	C1, C4

	i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;		
D.W1.	Zna i rozumie czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	Test wiedzy	C1, C3
D.W2.	Zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych; Efekt realizowany częściowo przez lekarza specjalistę		C4, C5
D.W3.	Zna i rozumie rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;		C4, C5
D.W4.	Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych oraz zasady opieki w trakcie i po tych badaniach i zabiegach;		C4, C5
D.W5.	Zna i rozumie zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych; Efekt realizowany częściowo przez lekarza specjalistę		C4, C5
D.W6.	Zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;		C4, C5
D.W7.	Zna i rozumie zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);		C2
D.W8.	Zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;		C4, C5
D.W9.	Zna i rozumie reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;		C4, C5
D.W10.	Zna i rozumie metody i techniki komunikowania ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		C4, C5
D.W11.	Zna i rozumie zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (enhanced Recovery After Surgery, ERAS);		C4, C5
D.W12.	Zna i rozumie rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;		C4, C5
D.W13.	Zna i rozumie zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolonostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;		C4, C5
D.W23.	Zna i rozumie proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;		C1
D.W24.	Zna i rozumie patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku podeszłego: zespołu otępiennego, majaczenia, depresji, zaburzeń chodu i równowagi, niedożywienia, osteoporozy, hipotonii ortostatycznej, chorób narządu wzroku i narządu słuchu, inkontynencji oraz urazów doznawanych w wyniku upadków;		C4, C5
D.W25.	Zna i rozumie narzędzia i skale do całościowej oceny geriatrycznej i oceny wsparcia osób starszych oraz ich rodzin lub opiekunów;		C1
D.W26.	Zna i rozumie zasady usprawniania i aktywizacji osób starszych;		C3,
D.W40.	Zna i rozumie działania prewencyjne zaburzeń snu u chorego, w tym w intensywnej opiece, oraz stany deliryczne, ich przyczyny i następstwa;		C3,

W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.D.U2	Potrafi rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwie	Przygotowanie procesu pielęgnowania, analiza opisu przypadku (pisemna praca lub prezentacja) Ocena realizacji zadań praktycznych (weryfikacja i ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności), check-listy, obserwacja, dyskusja	C2-C5
EO.D.U3	Potrafi organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarstwą nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej		
EO.D.U4	Potrafi udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa		
EO.D.U5	Potrafi decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych		
EO.D.U6	Potrafi współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarstwej oraz prowadzonych działań edukacyjnych		
EO.D.U7	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwej oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarstwych		
EO.D.U13	Potrafi przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstki lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie		
EO.D.U14	Potrafi wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich		
EO.D.U15	Potrafi komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole		
EO.D.U16	Potrafi dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarstwej i podejmować działania na rzecz jej poprawy		
EO.D.U17	Potrafi organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarstwych i zespołach interdyscyplinarnych		
EO.D.U18	Potrafi stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarstki		
D.U1.	Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwą, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwej, wdrażać interwencje pielęgniarstwe oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwej;	Przygotowanie procesu pielęgnowania, analiza opisu przypadku (pisemna praca lub prezentacja)	C4, C5
D.U2.	Potrafi stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalne w określonych sytuacjach zdrowotnych;		C4, C5
D.U3.	Potrafi dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;		C4, C5
D.U4.	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwej;		C4, C5
D.U5.	Potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;		C4, C5
D.U7.	Potrafi przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstki		C4, C5

	lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	Ocena realizacji zadań praktycznych (weryfikacja i ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności), check-listy, obserwacja, dyskusja	
D.U8.	Potrafi wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;		C4, C5
D.U9.	Potrafi rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;		C4, C5
D.U10.	Potrafi dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe		C4, C5
D.U11.	Potrafi prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;		C3
D.U12.	Potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;		C3
D.U13.	Potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;		C3, C5
D.U14.	Potrafi edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;		C3
D.U15.	Potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną;		C1, C3
D.U16.	Potrafi stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymywania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		C1, C3
D.U17.	Potrafi komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;		C2, C4, C5
D.U18.	Potrafi organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;		C2, C4, C5
D.U19.	Potrafi doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;		C4, C5
D.U20.	Potrafi wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;		C4, C5
D.U21.	Potrafi obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;		C4, C5
D.U22.	Potrafi przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;		C4, C5
D.U27.	Potrafi przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badanie inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation – sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);		C2, C5
D.U29.	Potrafi ocenić możliwości i deficyty funkcjonalne osoby starszej w życiu codziennym, posługując się skalami wchodzącymi w zakres całościowej oceny geriatrycznej;		C1, C2, C5
D.U30.	Potrafi rozpoznać ryzyko zespołu kruchości (frailty syndrome) u osoby starszej, posługując się rekomendowanymi skalami oceny oraz ustalić na tej podstawie priorytety opieki pielęgniarstwa i działania prewencyjne w zakresie zapobiegania pogłębianiu się deficytów funkcjonalnych;		C1, C3
D.U36.	Potrafi stosować procedury postępowania pielęgniarstwa w stanach zagrożenia zdrowia i życia;		C4, C5
D.U41.	Potrafi rozpoznać agonię i pielęgnować pacjenta umierającego;		C4, C5
D.U42.	Potrafi postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;		C4, C5
W zakresie kompetencji społecznych			

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S1.	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	Ocena postawy na podstawie obserwacji studenta	C1 – C5
K.S2.	Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;		C1 – C5
K.S3.	Jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		C1 – C5
K.S4.	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		C1 – C5
K.S5.	Jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		C1 – C5
K.S6.	Jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		C1 – C5
K.S7.	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		C1 – C5

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TK_1	Starzenie się organizmu w aspekcie biologicznym (fizycznym), psychospołecznym i socjoekonomicznym.	EO.D.W2, EO.D.W3, D.W1. D.W23.
TK_2	Specyfika opieki pielęgniarskiej nad osobą w podeszłym wieku ze zmianami fizjologicznymi związanymi ze starzeniem się (układy: krążenia, oddechowy, nerwowy, pokarmowy, moczowy, kostno-stawowy, mięśniowy, dokrewny oraz krwi). Formy aktywności osób starszych.	D.W1. D.W23. D.W26.
TK_3	Organizacja opieki zdrowotnej nad seniorami w Polsce i na świecie Formy opieki nad seniorami: rola podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarska opieka długoterminowa domowa, formy stacjonarne. Prawa pacjenta.	D.W7. D.W8.
TK_4	Ocena sprawności funkcjonalnej pacjenta w podeszłym wieku za pomocą wybranych skal i narzędzi (Całościowa Ocena Geriatryczna). Efekt realizowany częściowo przez lekarza	EO.D.W2, EO.D.W3, D.W25.
TK_5	Wielkie problemy geriatryczne – charakterystyka (m.in. zawroty głowy i upadki, zaburzenia zwieraczy, zaburzenia odżywiania, odwodnienie, majaczenia, depresje, zespół kruchości, zaburzenia wzroku i słuchu, polipragmazja itp.) Efekt realizowany częściowo przez lekarza	EO.D.W2, EO.D.W3, D.W24. D.W40.
TK_6	Wielochorobowość wieku podeszłego. Odrębności przebiegu chorób przewlekłych w starszym wieku – obraz kliniczny, diagnostyka, leczenie w wybranych jednostkach chorobowych. Powikłania leczenia farmakologicznego, rehabilitacyjnego i dietetycznego. Efekt realizowany częściowo przez lekarza	EO.D.W2, EO.D.W3, D.W2., D.W3. D.W4., D.W5. D.W6.
TK_7	Zaburzenia odżywiania u osób starszych – epidemiologia, profilaktyka i postępowanie w przypadku zaburzeń odżywiania i odwodnienia. Żywnienie osób w starszym wieku w aspekcie wybranych jednostek chorobowych.	D.W11. D.W12. D.W13.
TK_8	Następstwa długotrwałego unieruchomienia osoby starszej. Zapobieganie powikłaniom, zasady aktywizacji chorego niepełnosprawnego objętego opieką geriatryczną. Podstawy rehabilitacji osób starszych.	D.W8., D.W9. D.W10.D.W40.
TK_9	Opieka nad pacjentem w stanie terminalnym. Procedura postępowania z ciałem pacjenta zmarłego.	D.W8., D.W9. D.W10.

TK_10	Samoopieka, samopielęgnacja – pojęcie, zasady przygotowania pacjenta w starszym wieku w zależności od występujących problemów zdrowotnych. Wskazówki edukacyjne dla rodzin / opiekunów.	D.W9. D.W10.
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TK_11	Student opracowuje charakterystykę najczęstszych problemów zdrowotnych występujących u pacjentów w wieku podeszłym oraz wskazuje podstawowe zasady opieki pielęgniarstwa w tych schorzeniach. Zadanie ma na celu rozwijanie umiejętności całościowej oceny potrzeb seniora.	D.W1; D.W2; D.W3. D.W4., D.W5. D.W6.; K.S1; K.S6; K.S7
TK_12	Student przygotowuje analizę przypadku pacjenta geriatrycznego z wielochorobowością, uwzględniając plan opieki pielęgniarstwa oraz działania profilaktyczne zapobiegające powikłaniom. Praca powinna podkreślać znaczenie opieki kompleksowej i interdyscyplinarnej.	D.W1; D.W2; D.W3. D.W4., D.W5. D.W6.; K.S1; K.S6; K.S7
ĆWICZENIA – SYMULACJE MEDYCZNE (Scenariusze WW)		
TK_13	Ocena sprawności funkcjonalnej pacjenta w podeszłym wieku za pomocą wybranych skal i narzędzi oceny (COG).	D.W25. D.U2. K.S1. - K.S7.
TK_14	Przyjęcie pacjenta do zakładu opiekuńczo – leczniczego.	D.W9., D.W10., D.U15., D.U16. K.S1. - K.S7.
TK_15	Silny ból głowy u osoby w podeszłym wieku (pacjent z wysokim ciśnieniem tętniczym krwi).	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.W2., D.W3. D.U3. D.U4., D.U7. K.S1. - K.S7.
TK_16	Pielęgnowanie pacjenta z chorobą niedokrwienną serca (ChNS).	D.W2., D.W4. D.U3. D.U4., D.U5., D.U7., D.U19., D.U20. K.S1. - K.S7.
TK_17	Postępowanie w przypadku podejrzenia zawału mięśnia sercowego u osoby w podeszłym wieku.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.W2., D.W4. D.U3., D.U4.,D.U19.,D.U20., D.U22.,D.U27.,D.U36. K.S1. - K.S7.
TK_18	Arytmia u osoby starszej.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.W2., D.U3., D.U4. D.U5., D.U7.,D.U19. K.S1. - K.S7.
TK_19	Zapalenie płuc u osoby przewlekle chorej, leżącej	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.W2., D.U3., D.U4. D.U7. D.U11. K.S1. - K.S7.
TK_20	Postępowanie z chorym w starszym wieku przyjmowanym w oddział po omdleniu (hipoglikemia).	D.W2., D.W4. D.U3. D.U4., D.U5., D.U7., D.U21. K.S1. - K.S7.
TK_21	Pielęgnowanie pacjenta starszego z cukrzycą hospitalizowanego w oddziale geriatrycznym (hiperglikemia)	D.W2., D.W4. D.U3. D.U4., D.U5., D.U7., D.U21. K.S1. - K.S7.
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE I PRAKTYKI ZAWODOWE		

<p>Szkolenie BHP, epidemiologiczne, RODO.</p> <p>Dokumentacja stosowana w oddziale. Regulaminy i procedury wewnątrz oddziałowe. Procedura poekspozycyjna.</p> <p>Komunikowanie się w zespole oraz z chorym i/lub rodziną chorego. Stosowanie zasad i procedur zapobiegania zakażeniom szpitalnym.</p> <p><i>W czasie zajęć praktycznych są kształtowane, a podczas praktyk zawodowych doskonalone, praktyczne umiejętności zawodowe związane ze sprawowaniem opieki nad pacjentem geriatrycznym (zawarte w „Zeszytach praktyk”).</i></p>		
TK_22	Topografia, wyposażenie i organizacja pracy w oddziale. Dokumentacja stosowana w oddziale. Przepisy i procedury wewnątrzoddziałowe. Zapobieganie zakażeniom szpitalnym.	D.W1., D.W2., D.W3. D.W4., D.W5., D.W6. D.W7., D.W8., D.W9.
TK_23	Rola pielęgniarki w procesie adaptacji chorego do warunków placówki opiekuńczej (przyjęcie do placówki). Komunikowanie się z chorym/rodziną chorego, członkami zespołu terapeutycznego.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18
TK_24	Udział pielęgniarki w diagnostyce i farmakoterapii chorych w podeszłym wieku w wybranych jednostkach chorobowych.	D.W10., D.W11., D.W12.
TK_25	Udział pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do badań diagnostycznych i opieka nad pacjentem po wykonanych po badaniach.	D.W13., D.W23., D.W24. D.W25., D.W26., D.W40.
TK_26	Udział pielęgniarki w Całościowej Ocenie Geriatrycznej (identyfikacja pacjenta geriatrycznego za pomocą skali VES-13, przeprowadzenie COG, ustalenie deficytów w danym obszarze.	D.U1., D.U2., D.U3. D.U4., D.U5., D.U7. D.U8., D.U9., D.U10.
TK_27	Zaburzenia ze strony poszczególnych układów – analizy indywidualnych przypadków. Proces pielęgnowania dla wybranego pacjenta.	D.U11., D.U12., D.U13. D.U14., D.U15., D.U16.
TK_28	Rola pielęgniarki w zapobieganiu powikłaniom wynikającym z długotrwałego unieruchomienia. Postępowanie w przypadku wystąpienia tzw. wielkich problemów geriatrycznych.	D.U17., D.U18., D.U19. D.U20., D.U21., D.U22.
TK_29	Opieka nad pacjentem umierającym w fazie terminalnej. Procedura postępowania z ciałem pacjenta zmarłego.	D.U27., D.U29., D.U30. D.U36., D.U41., D.U42.
TK_30	Edukacja pacjenta w wieku podeszłym oraz rodziny pacjenta - zaplanowanie i wdrożenie wybranych form edukacji zdrowotnej w odniesieniu do pacjenta lub/i jego rodziny. Edukacja pacjenta ukierunkowana na samoopiekę	K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6. K.S7.
TK_31	Przygotowanie człowieka starszego i jego opiekunów do wypisu z placówki opiekuńczej. Przygotowanie zapisów recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie.	

5. Warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się egzaminem

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Wykłady – ocena wykładu:

- Uczestnictwo w wykładzie.
- Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną. Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):
  - 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
  - 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
  - 4,0 (dobry) - 87% - 77%
  - 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
  - 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
  - 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Ćwiczenia w CSM

Ocena bieżąca

- 100% obecność studenta
- kolokwium ustne - znajomość istoty badania: celu, zasad i techniki wykonywania badania
- przeprowadzenie ćwiczenia wg algorytmów postępowania
- ćwiczenia w symulacji medycznej – wykonanie określonych czynności (punktacja na podstawie check-list opracowanych do wybranych scenariuszy)
- ocena procesu pielęgnowania

Zaliczenie umiejętności, uwzględnionych w efektach uczenia się. Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów:

Ocena 1 – obserwacja (dotyczy umiejętności)

Ocena 2 – praktyczne wykonanie zadania (dotyczy umiejętności)

Ocena 3 – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych.

Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe:

Zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych uwzględnionych w efektach uczenia się.

Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów zawartych w Zeszycie praktyk.

Ocena – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

Ocena procesu pielęgnowania oraz prowadzenia dokumentacji medycznej podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych (dotyczy umiejętności).

Praca własna studenta:

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta

5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów

4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia

4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia

3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
 3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
 2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć: Należy pozostawić stosowną grupę wraz z przykładem formy realizacji.

Metody podające: wykład, instruktaż;

Metody aktywizujące: dyskusja, symulacje, case study (studium przypadku);

Metody problemowe: rozwiązywanie zadań problemowych;

Metody praktyczne: symulacje, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:	Literatura uzupełniająca:
Wieczorowska - Tobis K., Talarska D. (red.). Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne - Podręcznik dla studiów medycznych, PZWL, Warszawa, 2, 2018.	Kędziora-Kornatowska, Kornelia (red.), "Pielęgowanie pacjentów w starszym wieku", Warszawa, PZWL, 2018.
Dorota Talarska, Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, PZWL 2024	

8. Kalkulacja ECTS – proponowana:

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	45
Praca własna studenta	15
Zajęcia praktyczne	80
Praktyki zawodowe	80
SUMA GODZIN	220
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	8

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne												
1. Kod przedmiotu: PI-III/5_D_32		2. Liczba punktów ECTS: 8										
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / semina	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta	
				łącznie	w tym online	w tym e-learning						
4. Rok studiów	III		215	30	30	-	-	15	80	80	10	
5. Semestr:	5		7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			polski						
10.Koordynator	Dr Emilia Klos-Jasińska											
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany									
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny									
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM									

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Dostarczanie wiedzy w zakresie uwarunkowań patofizjologicznych, postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz rokowania w chorobach neurologicznych i neurochirurgicznych
C2.	Wyposażenie studenta w wiedzę dotyczącą opieki nad pacjentem z chorobami neurologicznymi z uwzględnieniem umiejętności formułowania diagnozy pielęgniarstwa oraz planowania zadań pielęgniarstwa
C3.	Przygotowanie studenta do samodzielnego rozwiązywania problemów opiekuńczych pacjenta i/lub jego rodziny
C4.	Doskonalenie umiejętności praktycznych podczas wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych
C5.	Przygotowanie studenta do pracy w zespole terapeutycznym.
C6.	Przygotowanie studenta do prezentowania pożądanych w zawodzie kompetencji społecznych

2. Wymagania wstępne:
Student powinien posiadać wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii układu nerwowego, opanował podstawy z farmakologii i psychologii, dietetyki, podstaw pielęgniarstwa. Student posiada umiejętności z zakresu efektów przypisanych pielęgniarstwu specjalistycznym takim jak: pielęgniarstwo internistyczne, chirurgiczne, pediatryczne. Umie wykonywać podstawowe zabiegi medyczne.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:			
W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.D.W2	Zna i rozumie uwarunkowania i mechanizmy	Test wiedzy	C1

	funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego		
EO.D.W3	Zna i rozumie etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;	Test wiedzy	C1
D.W1.	Zna i rozumie czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	Test wiedzy	C1., C2.
D.W2.	Zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;	Test wiedzy	C2., C3.
D.W3.	Zna i rozumie rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;	Test wiedzy	C1., C2., C3.
D.W4.	Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	Test wiedzy	C1., C2., C3.
D.W5.	Zna i rozumie zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;	Test wiedzy	C1., C2., C3.
D.W6.	Zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	Test wiedzy	C1., C2., C3.
D.W7.	Zna i rozumie zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	Test wiedzy	C1., C2., C3.
D.W8.	Zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	Test wiedzy	C1., C2., C3.
D.W9.	Zna i rozumie reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	Test wiedzy	C1., C2., C3.
D.W10.	Zna i rozumie metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	Test wiedzy	C1., C2., C3.
D.W11.	Zna i rozumie zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	Test wiedzy	C1., C2, C3.
D.W12.	Zna i rozumie rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;	Test wiedzy	C1., C2, C3.
D.W.13.	Zna i rozumie zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w tym przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastrostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;	Test wiedzy	C1., C2, C3.
D.W27.	Zna i rozumie metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	Test wiedzy	C1., C2, C3.

<i>W zakresie umiejętności</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.D.U2	Potrafi rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwie	Przygotowanie procesu pielęgnowania, analiza opisu przypadku (pisemna praca lub prezentacja) Ocena realizacji zadań praktycznych (weryfikacja i ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności), check-listy, obserwacja, dyskusja	C4-C6
EO.D.U3	Potrafi organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarstwą nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej		
EO.D.U4	Potrafi udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa		
EO.D.U5	Potrafi decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych		
EO.D.U6	Potrafi współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarstwie oraz prowadzonych działań edukacyjnych		
EO.D.U7	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwie oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarstwie		
EO.D.U13	Potrafi przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstwie lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie		
EO.D.U14	Potrafi wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich		
EO.D.U15	Potrafi komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole		
EO.D.U16	Potrafi dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarstwie i podejmować działania na rzecz jej poprawy		
EO.D.U17	Potrafi organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarstwie i zespołach interprofesjonalnych		
EO.D.U18	Potrafi stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarstwie		
D.U1.	Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwie, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwie, wdrażać interwencje pielęgniarstwie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwie;	Przygotowanie procesu pielęgnowania, analiza opisu przypadku (pisemna praca lub prezentacja) Ocena realizacji zadań praktycznych (weryfikacja i ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności), check-listy, obserwacja, dyskusja	C4., C5.
D.U2.	Potrafi stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;		C4., C5.
D.U3.	Potrafi dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;		C4., C5.
D.U4.	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do		C4., C5.

	planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;		
D.U5.	Potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;		C4., C5.
D.U7.	Potrafi przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;		C4., C5.
D.U8.	Potrafi wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;		C4., C5.
D.U9.	Potrafi rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;		C4., C5.
D.U10.	Potrafi dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;		C4., C5.
D.U11.	Potrafi prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	j/w	C4., C5.
D.U12.	Potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;	j/w	C4., C5.
D.U13.	Potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	j/w	C4., C5.
D.U14.	Potrafi edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	j/w	C4., C5.
D.U15.	Potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną;	j/w	C4., C5.
D.U16.	Potrafi stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	j/w	C4., C5.
D.U17.	Potrafi komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	j/w	C4., C5.
D.U18.	Potrafi organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	j/w	C4., C5.
D.U19.	Potrafi doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	j/w	C4., C5.
D.U20.	Potrafi wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;	j/w	C4., C5.
D.U21.	Potrafi obliczać dawki insuliny okołopościłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;	j/w	C4., C5.
D.U22.	Potrafi przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;	j/w	C4., C5.
D.U27.	Potrafi przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation - sytuacja, Background - tło, Assessment - ocena, Recommendation - rekomendacja);	j/w	C4., C5.
D.U36.	Potrafi stosować procedury postępowania pielęgniarskiego	j/w	C4., C5.

	w stanach zagrożenia zdrowia i życia;		
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S1.	Gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic kulturowych i światopoglądowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	Dyskusja Obserwacja studenta	C6.
K.S2.	Gotów do przestrzegania praw pacjenta;	j/w	C6.
K.S3.	Gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	j/w	C6.
K.S4.	Gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	j/w	C6.
K.S5.	Gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	j/w	C6.
K.S6.	Gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	j/w	C6.
K.S7.	Gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	j/w	C6.

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
* treści programowe realizowane przez lekarza specjalistę.		
TP_1	Zaburzenia i zespoły objawów występujące e przebiegu chorób neurologicznych, specyfika pracy w oddziale neurologicznym*.	EO.D.W2, EO.D.W3, , D.W1.,D.W2.,D.W3., D.W7.,D.W8.,D.W9., D.W27
TP_2	Choroby naczyniowe mózgu - kwalifikacja, profilaktyka, etiopatogeneza, rokowanie, nowoczesne metody leczenia, możliwości rehabilitacji*. <i>Opieka pielęgniarska.</i>	EO.D.W2, EO.D.W3, , D.W1.,D.W2.,D.W3.,D.W4.,D.W5.,D.W6., D.W8.,D.W9.,D.W10.,D.W11.,D.W12., D.W13.,D.W27.
TP_3	Bóle i neuralgie w zakresie głowy i twarzy. Zawroty głowy*	EO.D.W2, EO.D.W3, , D.W1.,D.W2.,D.W3.,D.W4.,D.W5.,D.W6., D.W8.,D.W9.,D.W10.,D.W11.,D.W12., D.W13.,D.W27.
TP_4	Choroba Parkinsona – etiopatogeneza, leczenie, rokowanie, rola pielęgniarki w opiece nad pacjentem*. Nowoczesne terapie leczenia - wlewy infuzyjne. Opieka pielęgniarska.	EO.D.W2, EO.D.W3, , D.W1.,D.W2.,D.W3.,D.W4.,D.W5.,D.W6., D.W8.,D.W9.,D.W10.,D.W12.,D.W27.
TP_5	Zespoły otępienne*: 1. Otępienie. 2. Otępienie naczyniopochodne. 3. Choroba Alzheimera. <i>Opieka pielęgniarska.</i>	EO.D.W2, EO.D.W3, , D.W1.,D.W2.,D.W3.,D.W4.,D.W5.,D.W6., D.W8.,D.W9.,D.W10.,D.W11.,D.W12., D.W13.,D.W27.
TP_6	Guzy wewnątrzczaszkowe – kwalifikacja, objawy, diagnostyka, leczenie rokowanie*. Pielęgniarska opieka okołoperacyjna.	EO.D.W2, EO.D.W3, , D.W1.,D.W2.,D.W3.,D.W4.,D.W5.,D.W6., D.W8.,D.W9.,D.W10.,D.W11.,D.W12., D.W13.,D.W27.
TP_7	Ciężki uraz mózgowo-czaszkowy, urazy rdzenia kręgowego, następstwa, postępowanie lecznicze*.	EO.D.W2, EO.D.W3, , D.W1.,D.W2.,D.W3.,D.W4.,D.W5.,D.W6.,

	Opieka pielęgniarska.	D.W8.,D.W9.,D.W10.,D.W11.,D.W12., D.W13.,D.W27.
TP_8	Zespoły bólowe kręgosłupa – etiopatogeneza, objawy, leczenie, profilaktyka*, opieka pielęgniarska. nad pacjentem w ostrym zespole bólowym.	EO.D.W2, EO.D.W3, , D.W1.,D.W2.,D.W3.,D.W4.,D.W5.,D.W6., D.W8.,D.W9.,D.W10., D.W13.
TP_9	Choroby demielinizacyjne w neurologii*: 1. Stwardnienie rozsiane 2. Polineuropatia demielinizacyjna Opieka pielęgniarska.	D.W1.,D.W2.,D.W3.,D.W4.,D.W5.,D.W6., D.W8.,D.W9.,D.W10.,D.W12., D.W13.,
TP_10	Jakościowe i ilościowe zaburzenia świadomości – opieka pielęgniarska nad pacjentem z zaburzeniami świadomości, zaburzenia psychogenne*. Opieka pielęgniarska.	D.W1.,D.W2.,D.W3.,D.W4.,D.W5.,D.W6., D.W8.,D.W9.,D.W10.,D.W11.,D.W12., D.W13.,D.W27.
TP_11	Choroby i zespoły objawowe obwodowego układu nerwowego*: 1. Neuropatie, neuropatia cukrzycowa. 2. Polineuropatie. Opieka pielęgniarska.	D.W1.,D.W2.,D.W3.,D.W4.,D.W5.,D.W6., D.W8.,D.W9.,D.W10., D.W13.
TP_12	Objawy psychopatologiczne i zaburzenia psychiczne w chorobach układu nerwowego*. Opieka pielęgniarska.	D.W1.,D.W2.,D.W3.,D.W4.,D.W5.,D.W6., D.W8.,D.W9.,D.W10.,D.W11.,D.W12., D.W13.,D.W27.
TP_13	Neurologiczne objawy niepożądanego działania leków*. Opieka pielęgniarska.	D.W5.,D.W6., D.W8.
ĆWICZENIA – SYMULACJE MEDYCZNE		
TP_14	Opieka pielęgniarska nad chorym z dystrofią mięśniową.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.,D.U2.,D.U3.,D.U4.,D.U7.,D.U10.,D.U11., D.U13.,D.U14.,D.U15.,D.U17.,D.U22. K.S1.do KS7
TP_15	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z zaburzeniami mowy i zaburzeniami połykania	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.,D.U2.,D.U3.,D.U8.,D.U10.,D.U11. D.U14. D.U15.,D.U16.,D.U17. K.S1.do KS7
TP_16	Postępowanie z pacjentem z ostrym udarem niedokrwinnym.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.,D.U2.,D.U3.,D.U4.,D.U5.,D.U7.,D.U9. D.U10.,D.U11., D.U15.,D.U16.,D.U17, D.U19.,D.U20.,D.U22.,D.U27.,D.U36 K.S1.do KS7
TP_17	Postępowanie pielęgniarskie z pacjentem z neuroinfekcją układu nerwowego.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.,D.U2.,D.U3.,D.U4.,D.U5.,D.U7.,D.U9. D.U10.,D.U11.,D.U15.,D.U16.,D.U17,D.U18., D.U20.,D.U22. K.S1.do KS7
TP_18	Postępowanie z pacjentem w przełomie miastennicznym.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.,D.U2.,D.U3.,D.U4.,D.U7.,D.U9., D.U11., D.U15.,D.U16.,D.U17,D.U18 D.U19.,D.U22., D.U36 K.S1.do KS7
TP_19	Postępowanie pielęgniarskie w trakcie napadu padaczkowego pacjenta na oddziale.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.,D.U2.,D.U3.,D.U4.,D.U7.,D.U8. D.U9.,D.U15.,D.U17,D.U19.,D.U22.,D.U27. D.U36 K.S1.do KS7

TP_20	Postępowanie pielęgniarstwo z pacjentem w stanie „przymrozenia” chorobie Parkinsona.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.,D.U2.,D.U3.,D.U4.,D.U7.,D.U8. D.U9.,D.U11.,D.U13., D.U15.,D.U17. K.S1.do KS7
TP_21	Postępowanie pielęgniarstwo z pacjentem z otępieniem z zaburzeniami auto i allopsychicznymi.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.,D.U2.,D.U3.,D.U4.,D.U7., D.U8.,D.U9.,D.U10.,D.U11.,D.U13. D.U14.,D.U15.,D.U16.,D.U17. K.S1.do KS7
TP_22	Postępowanie pielęgniarstwo z pacjentem z polineuropatią.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.,D.U2.,D.U3.,D.U4.,D.U5.,D.U7.,D.U8. D.U9., D.U11.,D.U13.,D.U14. D.U15., D.U17, K.S1.do KS7
TP_23	Postępowanie pielęgniarstwo z pacjentem agresywnym i pobudzonym w przebiegu zaburzeń psychiatrycznych.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1.,D.U2.,D.U3.,D.U4.,D.U5.,D.U7.,D.U8. D.U9.,D.U11.,D.U12.,D.U15.,D.U16.,D.U17. D.U36 K.S1.do KS7
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_24	Proces pielęgnowania pacjenta ze schorzeniem neurologicznym w oparciu o ICNP	D.W1.,D.W2.,D.W3.,D.W4.,D.W5.,D.W6. D.W7.,D.W8.,D.W9.,D.W10.,D.W11. D.W12.,D.W13.,D.W27. K.S5.,K.S7.
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE		
TP_25	Specyfika oddziału neurologicznego. Przyjęcie pacjenta w oddział. Badanie fizykalne pacjenta neurologicznego.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U2., D.U3.,D.U4.,D.U5, D.U15.,D.U16.,D.U20. K.S1.do KS7
TP_26	Udział pielęgniarki w farmakoterapii pacjenta na oddziale neurologicznym. Podawanie leków różnymi drogami.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U7.,D.U8., D.U21. K.S1.do KS7
TP_27	Asystowanie w inwazyjnych i nieinwazyjnych procedurach diagnostyczno-terapeutycznych w neurologii.	D.U22., D.U27., D.U36. K.S1.do KS7
TP_28	Ocena stanu wybranego pacjenta z wykorzystaniem standaryzowanych skal i kwestionariuszy do oceny stanu pacjenta neurologicznego.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U2. K.S1.do KS7
TP_30	Pielęgnowanie pacjenta z niedowładem połowicznym po udarze niedokrwiennym.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1. D.U2., D.U3.,D.U4.,D.U5.,D.U7., D.U9.,D.U10.,D.U11.,D.U12.,D.U13., D.U14.,D.U15.,D.U16.,D.U17., D.U19.,D.U20.,D.U21.,D.U22.,D.U27.,D.U36 K.S1.do KS7
TP_31	Pielęgnowanie pacjenta z dysfagią. Żywnienie dojelitowe i pozajelitowe pacjenta neurologicznego.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U10., D.U11., D.U14., D.U17., D.U21. K.S1.do KS7

TP_32	Pielęgowanie pacjenta z SM.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1. D.U2., D.U3.,D.U4.,D.U5.,D.U7., D.U9.,D.U10.,D.U11., D.U13., D.U14.,D.U15.,D.U16.,D.U17., D.U19.,D.U20.,D.U21.,D.U22.,D.U27.,D.U36 K.S1.do KS7
TP_33	Pielęgowanie pacjenta z choroba Parkinsona.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1. D.U2., D.U3.,D.U4.,D.U5.,D.U7., D.U9.,D.U10.,D.U11.,D.U12.,D.U13., D.U14.,D.U15.,D.U16.,D.U17., D.U19.,D.U20.,D.U21.,D.U22.,D.U27.,D.U36 K.S1.do KS7
TP_34	Postępowanie z pacjentem z padaczką.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1. D.U2., D.U3.,D.U4.,D.U5.,D.U7., D.U9.,D.U10.,D.U11.,D.U13., D.U14.,D.U15.,D.U16.,D.U17., D.U19.,D.U20.,D.U21.,D.U22.,D.U27.,D.U36 K.S1.do KS7
TP_35	Pielęgowanie pacjenta z neuroinfekcją.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1. D.U2., D.U3.,D.U4.,D.U5.,D.U7., D.U9.,D.U10.,D.U11.,D.U13., D.U14.,D.U15.,D.U16.,D.U17., D.U18., D.U19.,D.U20.,D.U21.,D.U22.,D.U27.,D.U36 K.S1.do KS7
PRAKTYKI ZAWODOWE doskonalenie umiejętności z zajęć praktycznych		
TP_36	<p>Uczestniczenie w realizacji zadań wynikających z diagnozowania, leczenia, usprawniania i planu opieki pielęgniarskiej u pacjenta przebywającego w oddziale.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Asystowanie lub uczestniczenie w badaniach diagnostycznych wykonywanych w oddziale. Przygotowanie pacjenta do badań i opieka po badaniu. 2. Pielęgniarka ocena stanu pacjenta. 3. Realizacja interwencji pielęgniarskich. 4. Ocena stanu odżywienia i prowadzenie żywienia enteralnego i parenteralnego. 5. Podawanie leków różnymi drogami. 6. Wystawianie recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich. 7. Profilaktyka powikłań wynikających z choroby i leczenia. 8. Edukacja pacjenta i lub jego rodziny w wybranych jednostkach chorobowych. 9. Komunikowanie interprofesjonalne. 10. Dokumentowanie podejmowanych działań. 	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1. D.U2., D.U3.,D.U4.,D.U5.,D.U7., D.U8., D.U9.,D.U10.,D.U11.,D.U12.,D.U13., D.U14.,D.U15.,D.U16.,D.U17., D.U18., D.U19.,D.U20.,D.U21.,D.U22.,D.U27.,D.U36 K.S1.do KS7
TP_37	<p>Ocena stanu, diagnozowanie, planowanie, realizacja i ocena efektów opieki pielęgniarskiej u wybranego pacjenta z chorobą neurologiczną.</p> <p>Dokumentowanie procesu pielęgowania.</p>	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1. D.U2., D.U3.,D.U4.,D.U5.,D.U7., D.U8. D.U9.,D.U10.,D.U11.,D.U12.,D.U13., D.U14.,D.U15.,D.U16.,D.U17., D.U18., D.U19.,D.U20.,D.U21.,D.U22.,D.U27.,D.U36 K.S1.do KS7

5.Warunki zaliczenia:
(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Przedmiot kończy się egzaminem obejmującym treści z wykładów i ćwiczeń.

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Wykłady

Ocena wykładu:

- Uczestnictwo w wykładzie.
- Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną.

Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Ćwiczenia, semina, ćwiczenia w CSM

Ocena bieżąca

- 100% obecność studenta
- kolokwium ustne - znajomość istoty badania: celu, zasad i techniki wykonywania badania
- przeprowadzenie ćwiczenia wg algorytmów postępowania
- ćwiczenia w symulacji medycznej – wykonanie określonych czynności (punktacja na podstawie check-listy opracowanych do wybranych scenariuszy)
- ocena procesu pielęgnowania

Zaliczenie umiejętności, uwzględnionych w efektach uczenia się. Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów:

Ocena 1 – obserwacja (dotyczy umiejętności)

Ocena 2 – praktyczne wykonanie zadania (dotyczy umiejętności)

Ocena 3 – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe:

Zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych uwzględnionych w efektach uczenia się.

Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów zawartych w Zeszytach praktyk.

Ocena – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

Ocena procesu pielęgnowania oraz prowadzenia dokumentacji medycznej podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych (dotyczy umiejętności).

Praca własna studenta

W godzinach pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia,

problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do egzaminu końcowego. .

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające; Wykład, Instruktaż;
Metody programowane; Komputerowe programy dydaktyczne, Platformy e-learningowe;
Metody aktywizujące: Dyskusja, Debata oksfordzka, Inscenizacja, Symulacje, Gry dydaktyczne, Case study (studium przypadku);
Metody problemowe: Rozwiązywanie zadań problemowych, Eksperyment;
Metody praktyczne: Warsztaty, Ćwiczenia – zajęcia symulacyjne w CSM, Praktyki zawodowe; zajęcia praktyczne

Przedmiot może być realizowany w języku angielskim.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:	Literatura uzupełniająca:
Jaracz, Krystyna, red. „Pielęgniarstwo neurologiczne”, Warszawa, PZWL, 2019	Lindsay, Kenneth W., „Neurologia i neurochirurgia”, Warszawa, Elsevier Urban & Partner, 2013.
Prusiński, Antoni, "Neurologia praktyczna", Warszawa, PZWL, 2015	

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	45
Samodzielna praca studenta	10
Zajęcia praktyczne	80
Praktyka zawodowa	80
SUMA GODZIN	205
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	8

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne												
1. Kod przedmiotu: P-II/4_D_33		2. Liczba punktów ECTS: 8										
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta	
				łącznie	w tym online	w tym e-learning						
4. Rok studiów	II		220	30	-	-	-	15	80	80	15	
5. Semestr:	4		7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			polski						
11. Koordynator	Mgr Justyna Kiejda											
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany									
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny									
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM / Platforma Moodle									

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami związanymi z psychiatrią i pielęgniarstwem psychiatrycznym. Ukazanie istoty i zasadności przestrzegania Ustawy o Ochronie Zdrowia Psychicznego, etyki pielęgniarstwa
C2.	Przygotowanie studentów I stopnia do sprawowania specjalistycznej opieki pielęgniarstwa nad pacjentem hospitalizowanym w oddziale psychiatrycznym
C3.	Rozwinięcie podstaw sposobu komunikowania z pacjentem w kryzysie psychicznym
C4.	Nabywanie umiejętności prowadzenia wywiadu, różnicowania, identyfikacji i kwalifikacji objawów klinicznych w poszczególnych jednostkach klinicznych w psychiatrii osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży
C5.	Przybliżenie roli i zadań pielęgniarki w psychoedukacji, rehabilitacji psychicznej, profilaktyki, metod leczenia, farmakoterapii zaburzeń i chorób psychicznych, uzależnień
C6.	Przekazanie wiedzy i umiejętności rozpoznawania stanów zagrożenia zdrowia i życia w psychiatrii

2. Wymagania wstępne:

Znajomość anatomii, fizjologii, psychologii na poziomie podstawowym, umiejętności z zakresu podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstwa internistycznego, neurologicznego.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.D.W2	Zna i rozumie uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego	zaliczenie z oceną – test pisemny (D)	C2, C3, C4
EO.D.W3	Zna i rozumie etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;	zaliczenie z oceną – test pisemny (D)	C2, C3, C4
B.W3.	Zna i rozumie zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywniej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;	zaliczenie z oceną – test pisemny (D)	C2,C3,C4
D.W1.	Zna i rozumie czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	zaliczenie z oceną – test pisemny (D)	C3
D.W2.	Zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwie nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;		C3., C4
D.W3.	Zna i rozumie rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;		C3
D.W4.	Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;		C3., C4
D.W5.	Zna i rozumie zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;		C3., C4
D.W6.	Zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;		C3
D.W7.	Zna i rozumie zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywniej opiece, opiece paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);		C5
D.W8.	Zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarstwie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;		C3
D.W10.	Zna i rozumie metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		C5
D.W28.	Zna i rozumie etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych;		C4

D.W29.	Zna i rozumie możliwości budowania relacji terapeutycznej, stosowania komunikacji terapeutycznej, psychoterapii elementarnej i innych metod wsparcia oraz terapii pacjentów z zaburzeniami psychicznymi (dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych), z uwzględnieniem wszystkich poziomów świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, pośrednich, szpitalnych oraz w środowisku życia pacjenta);		C5
D.W30.	Zna i rozumie zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;		C1
D.W40.	Zna i rozumie działania prewencyjne zaburzeń snu u chorego, w tym w intensywnej opiece, oraz stany deliryczne, ich przyczyny i następstwa;		C1

<i>W zakresie umiejętności</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.D.U2	Potrafi rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwie	Obserwacja, ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności w ramach zajęć symulacyjnych, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych	C2-C5
EO.D.U3	Potrafi organizować, planować i sprawować całonocną i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarstwą nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej		
EO.D.U4	Potrafi udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa		
EO.D.U5	Potrafi decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych		
EO.D.U6	Potrafi współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarstwie oraz prowadzonych działań edukacyjnych		
EO.D.U7	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwie oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarstwie		
EO.D.U13	Potrafi przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie		
EO.D.U14	Potrafi wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich		
EO.D.U15	Potrafi komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole		
EO.D.U16	Potrafi dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarstwie i podejmować działania na rzecz jej poprawy		

EO.D.U17	Potrafi organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarskich i zespołach interprofesjonalnych		
EO.D.U18	Potrafi stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarstwa		
D.U1.	Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;		C2, C4
D.U2.	Potrafi stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;		C3.
D.U3.	Potrafi dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;		C3.
D.U4.	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;		C3.
D.U5.	Potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;		C3.
D.U7.	Potrafi przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstwa lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	Obserwacja, ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności w ramach zajęć symulacyjnych, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych	C3.
D.U9.	Potrafi rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;		C4.
D.U11.	Potrafi prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;		C3
D.U12.	Potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;		C3
D.U13.	Potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;		C3
D.U14.	Potrafi edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;		C5
D.U15.	Potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną;		C3., C5
D.U16.	Potrafi stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		C3.

D.U17.	Potrafi komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;		C3.
D.U18.	Potrafi organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;		C3
D.U21.	Potrafi obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;		C2
D.U22.	Potrafi przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;		C2., C5.
D.U27.	Potrafi przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation - sytuacja, Background - tło, Assessment - ocena, Recommendation - rekomendacja);		C5. C6.
D.U36.	Potrafi stosować procedury postępowania pielęgniarstwa w stanach zagrożenia zdrowia i życia;		C3.,C4.

W zakresie kompetencji społecznych

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S1	Jest przygotowany do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic kulturowych i światopoglądowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	Ocena postawy na podstawie obserwacji studenta	C1-C5
K.S2	Jest zdolny do przestrzegania praw pacjenta;		C1-C5
K.S3	Jest zdolny do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		C1-C5
K.S4	Jest przygotowany do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		C1-C5
K.S5	Jest przygotowany do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		C1-C5
K.S6	Jest przygotowany do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		C1-C5
K.S7	Jest zdolny do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		C1-C5

4. Treści programowe:

Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Historia rozwoju psychiatrii i pielęgniarstwa psychiatrycznego Klasyfikacja chorób psychicznych Treści realizowane przez lekarza	EO.D.W2, EO.D.W3, B.W3., D.W1.,D.W2. D.W3., D.W4.,D.W5.

TP_2	Sposoby nawiązania kontaktu z chorym w różnych zaburzeniach psychicznych. Treści realizowane przez lekarza	EO.D.W2, EO.D.W3, D.W6., D.W7.,D.W8. D.W10.,D.W28.,D.W29. D.W30., D.W40.
TP_3	Specyfika pracy pielęgniarki psychiatrycznej. Udział pielęgniarki w zespole terapeutycznym. Zasady społeczności terapeutycznej	
TP_4	Postępowanie z chorym w przypadku z zaburzeń myślenia i spostrzegania.	
TP_5	Interwencje pielęgniarskie w wybranych problemach u pacjenta z depresją i manią	
TP_6	Pacjentka z zaburzeniami odżywiania – specyfika i znaczenie opieki pielęgniarskiej.	
TP_7	Udział pielęgniarki w leczeniu farmakologicznym i elektrowstrząsowym	
TP_8	Postępowanie pielęgniarskie w sytuacji zachowań agresywnych u pacjentów chorych psychicznie.	
TP_9	Psychiatria środowiskowa	
TP_10	Charakterystyka poszczególnych jednostek chorobowych: <ul style="list-style-type: none"> • Zaburzenia nastroju (ChaD, ChaJ) • Zaburzenia zachowania i emocji dzieci i młodzieży Treści realizowane przez lekarza	
TP_11	Opieka środowiskowa w psychiatrii	
TP_12	Podawanie leków psychotropowych – rola i odpowiedzialność pielęgniarki	
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_13	Rola pielęgniarki psychiatrycznej w opiece nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi	B.W3., D.W1.,D.W2. D.W3., D.W4.,D.W5. D.W6., D.W7.,D.W8. D.W10.,D.W28.,D.W29. D.W30., D.W40. D.U1. D.U2.,D.U3., D.U4. D.U5.,D.U7.,D.U9. D.U11.,D.U12.,D.U13. D.U14., D.U15.,D.U16. D.U17., D.U18., D.U21. D.U22., D.U27., D.U36.
TP_14	Znaczenie komunikacji terapeutycznej w pielęgniarstwie psychiatrycznym	
TP_15	Stygmatyzacja osób chorujących psychicznie – rola pielęgniarki w jej przełamywaniu	
TP_16	Znaczenie wsparcia rodziny w leczeniu pacjenta psychiatrycznego	
TP_17	Zapobieganie zachowaniom autoagresywnym i samobójczym	
ĆWICZENIA – SYMULACJE MEDYCZNE (scenariusze PW,WW)		
TP_18	Agresywny pacjent wymagający unieruchomienia i monitorowania	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 B.W3., D.W1.,D.W2. D.W3., D.W4.,D.W5. D.W6., D.W7.,D.W8. D.W10.,D.W28.,D.W29. D.W30., D.W40. D.U1. D.U2.,D.U3., D.U4. D.U5.,D.U7.,D.U9. D.U11.,D.U12.,D.U13. D.U14., D.U15.,D.U16. D.U17., D.U18., D.U21. D.U22., D.U27., D.U36. K.S1, K.S2,K.S3K.S4 K.S5,K.S6,K.S7
TP_19	Pacjent w psychozie z urazem głowy	
TP_20	Odstawienie alkoholu – delirium tremens	
TP_21	Pacjent psychiatryczny z drgawkami	
TP_22	Pacjent z depresją i nagłym pogorszeniem stanu somatycznego (hipotensja, odwodnienie)	
	Pacjent psychiatryczny z drgawkami	
TP_23	Przeprowadzenie rozmowy z pacjentem z brakiem wglądu w chorobę	
TP_24	Monitorowanie pacjenta po podaniu leku uspokajającego	
TP_25	Interwencja pielęgniarska i zabezpieczenie pacjent z autoagresją	
TP_26	Interwencje pielęgniarskie w zaburzeniach nerwicowych związanych ze stresem pod postacią somatyczna	

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE I PRAKTYKI ZAWODOWE		
<i>W czasie zajęć praktycznych są kształtowane, a podczas praktyk zawodowych doskonalone, praktyczne umiejętności zawodowe związane ze sprawowaniem opieki nad pacjentem w oddziałach psychiatrycznych lub psychiatrycznych zakładach opiekuńczo-leczniczych (zawarte w „Zeszytach praktyk”)</i>		
TP_27	Topografia, wyposażenie i organizacja pracy w oddziale. Dokumentacja stosowana w oddziale. Przepisy i procedury wewnątrzoddziałowe. Zapobieganie zakażeniom szpitalnym.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18, B.W3., D.W1., D.W2., D.W3.D.W4., D.W5., D.W6.D.W7., D.W8. D.W10., D.W27., D.W.31, D.W.32D. W.33, D.W.34, D.W.35D.W.36, D.W.37, D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U6., D.U7., D.U9., D.U16., D.U17., D.U18., D.U19., D.U20., D.U22., D.U27., D.U31., D.U32., D.U33., D.U34., D.U35., D.U36., D.U37., K.S1, K.S2, K.S3, K.S4 K.S5, K.S6, K.S7
TP_28	Diagnoza pielęgnarska i plan pracy z pacjentem hospitalizowanymi z rozpoznaniem schizofrenii, depresją, zaburzeń lękowych, zaburzeń psychicznych spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych.	
TP_29	Plan pracy z pacjentem poddanym leczeniu farmakologicznemu i/lub zabiegom elektrowstrząsowym	
TP_30	Diagnoza pielęgnarska i plan pracy z pacjentem w zależności alkoholowej.	
TP_31	Udział pielęgniarki w różnych metodach leczenia w psychiatrii	
TP_32	Postępowanie z pacjentem zachowującym się agresywnie/gwałtownie – przymus bezpośredni	

5.Warunki zaliczenia:
<p>Przedmiot kończy się egzaminem</p> <p>5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.</p> <p>4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.</p> <p>4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.</p> <p>3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.</p> <p>3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.</p> <p>2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.</p> <p>Wykłady – ocena wykładu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uczestnictwo w wykładzie. - Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną. Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi): - 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 % - 4,5 (dobry plus) - 93% – 88% - 4,0 (dobry) - 87% - 77% - 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70% - 3,0 (dostateczny) - 69% – 60% - 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej <p>Ćwiczenia, seminaria, ćwiczenia w CSM</p> <p>Ocena bieżąca</p> <ul style="list-style-type: none"> - 100% obecność studenta - kolokwium ustne - znajomość istoty badania: celu, zasad i techniki wykonywania badania - przeprowadzenie ćwiczenia wg algorytmów postępowania - ćwiczenia w symulacji medycznej – wykonanie określonych czynności (punktacja na podstawie check-list

- opracowanych do wybranych scenariuszy)
- ocena procesu pielęgnowania

Zaliczenie umiejętności, uwzględnionych w efektach uczenia się. Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów:

Ocena 1 – obserwacja (dotyczy umiejętności)

Ocena 2 – praktyczne wykonanie zadania (dotyczy umiejętności)

Ocena 3 – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych.

Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe:

Zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych uwzględnionych w efektach uczenia się.

Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów zawartych w Zeszycie praktyk.

Ocena – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

Ocena procesu pielęgnowania oraz prowadzenia dokumentacji medycznej podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych (dotyczy umiejętności).

Praca własna studenta

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta

- 5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
- 4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
- 4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
- 3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
- 3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
- 2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające; wykład, instruktaż;

Metody aktywizujące: dyskusja, symulacje, case study (studium przypadku);

Metody problemowe: rozwiązywanie zadań problemowych;

Metody praktyczne: symulacje, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe.

7. Literatura	
Literatura obowiązkowa:	Literatura uzupełniająca:
Jarema, M. (red.), "Analiza przypadków klinicznych w psychiatrii", Warszawa, PZWL, 2019.	Neu, Peter, „Stany nagłe w psychiatrii”, Warszawa, PZWL, 2018.
Morrison, J., „Diagnoza psychiatryczna”, WUJ, 2020.	

8. Kalkulacja ECTS	
Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	45
Praca własna studenta	25
Zajęcia praktyczne	80
Praktyki zawodowe	80
SUMA GODZIN	220
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	8

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe											
1. Kod przedmiotu: P-III/5_D_34		2. Liczba punktów ECTS: 6									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	III		135	30	30	-	-	15	40	40	10
5. Semestr:	5	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Mgr Piotr Kowalski										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM / Platforma Moodle								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Przygotowanie studenta do zrozumienia organizacji i funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego w Polsce w świetle obowiązujących przepisów prawnych.
C2.	Zapoznanie studentów ze standardami ratownictwa medycznego.
C3.	Nabycie przez studentów umiejętności szybkiej i kompleksowej oceny stanu pacjenta oraz postępowania wg algorytmów zgodnych z obowiązującymi wytycznymi PRC i ERC
C4.	Przygotowanie studenta do samodzielnych czynności praktycznych z zakresu podstawowych i zaawansowanych czynności ratujących życie
C5.	Zdobycie wiedzy w zakresie organizacji pracy w SOR oraz efektywnej komunikacji i współpracy z interdyscyplinarnym zespołem ratunkowym.
C6.	Przekazanie umiejętności pracy jako członka zespołu terapeutycznego.

2. Wymagania wstępne:

Student powinien posiadać podstawy teoretyczne w zakresie anatomii, fizjologii, patofizjologii oraz farmakologii.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
D.W1.	Zna i rozumie czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	zaliczenie z oceną – test pisemny (D)	C3
D.W2.	Zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;		C3., C4
D.W3.	Zna i rozumie rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;		C3
D.W4.	Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;		C3., C4
D.W5.	Zna i rozumie zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;		C3., C4
D.W6.	Zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;		C3
D.W7.	Zna i rozumie zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);		C5
D.W8.	Zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;		C3
D.W10.	Zna i rozumie metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		C5
D.W27.	Zna i rozumie metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;		C3
D.W.31	Zna i rozumie standardy i procedury postępowania w stanach nagłych oraz obowiązujące wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji (Polish Resuscitation Council, PRC) i Europejskiej Rady Resuscytacji (European Resuscitation Council, ERC);		C1.,C2
D.W.32	Zna i rozumie algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i		C1., C3., C4.

	zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (Advanced Life Support, ALS) zgodnie z wytycznymi PRC i ERC;		
D.W.33	Zna i rozumie zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;		C1
D.W.34	Zna i rozumie procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych oraz zasady zapewnienia bezpieczeństwa osobom udzielającym pomocy, poszkodowanym i świadkom zdarzenia;		C1.,C4.,C5., C6.
D.W.35	Zna i rozumie zadania realizowane na stanowisku pielęgniarki w szpitalnym oddziale ratunkowym;		C5., C6
D.W.36	Zna i rozumie zasady przyjęcia chorego do szpitalnego oddziału ratunkowego i systemu segregacji medycznej mające zastosowanie w tym oddziale;		C1., C2.,
D.W.37	Zna i rozumie postępowanie ratownicze w szpitalnym oddziale ratunkowym w schorzeniach nagłych w zależności od jednostki chorobowej oraz wskazania do przyrządowego udrażniania dróg oddechowych metodami nadgłośniowymi;		C3., C4

<i>W zakresie umiejętności</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.D.U11	Potrafi udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krąż.-oddechowej;	Obserwacja, ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności w ramach zajęć symulacyjnych, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych	C3, C4
D.U2.	Potrafi stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	Obserwacja, ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności w ramach zajęć symulacyjnych, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych	C3.
D.U3.	Potrafi dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;		C3.
D.U4.	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;		C3.
D.U5.	Potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;		C3.
D.U6.	Potrafi asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;		C3.

D.U7.	Potrafi przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarzki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;		C3.
D.U9.	Potrafi rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;		C4.
D.U16.	Potrafi stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		C4.
D.U17.	Potrafi komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;		C5.
D.U18.	Potrafi organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;		
D.U19.	Potrafi doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;		C3.
D.U20.	Potrafi wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;		C2.
D.U22.	Potrafi przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;		C2., C5.
D.U27.	Potrafi przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation - sytuacja, Background - tło, Assessment - ocena, Recommendation - rekomendacja);		C5. C6.
D.U31.	Potrafi stosować algorytmy postępowania resuscytacyjnego BLS i ALS zgodnie z wytycznymi PRC i ERC;		C1. ,C2. C3.
D.U32.	Potrafi prowadzić dokumentację medyczną w szpitalnym oddziale ratunkowym zgodnie z przepisami prawa;		C2.
D.U33.	Potrafi stosować system segregacji medycznej w szpitalnym oddziale ratunkowym;		C2.
D.U34.	Potrafi analizować i krytycznie oceniać potrzeby pacjentów wymagających wzmożonej opieki medycznej (osób starszych, niedołącznych, samotnych, przewlekle chorych oraz wymagających zastosowania przymusu bezpośredniego) w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz reagować na te potrzeby, dostosowując do nich interwencje pielęgniarzkie;		C4.
D.U35.	Potrafi przygotować pacjenta do transportu medycznego i zapewnić mu opiekę w trakcie tego transportu;		C5.,C6.
D.U36.	Potrafi stosować procedury postępowania pielęgniarzkiego w stanach zagrożenia zdrowia i życia;		C3.,C4.
D.U37.	Potrafi stosować wytyczne postępowania w stanach klinicznych w szpitalnym oddziale ratunkowym;		C3.,C4.

<i>W zakresie kompetencji społecznych</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S1	Jest przygotowany do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic kulturowych i światopoglądowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	Ocena postawy na podstawie obserwacji studenta	C1-C5
K.S2	Jest zdolny do przestrzegania praw pacjenta;		C1-C5
K.S3	Jest zdolny do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		C1-C5
K.S4	Jest przygotowany do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		C1-C5
K.S5	Jest przygotowany do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		C1-C5
K.S6	Jest przygotowany do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		C1-C5
K.S7	Jest zdolny do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		C1-C5

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego w Polsce w świetle obowiązujących przepisów prawnych.	D.W1., D.W2.,D.W3., D.W4., D.W5., D.W6. D.W7., D.W8.,D.W10. D.W27. ,D.W.31 D.W.32, D.W.33 D.W.34, D.W.35 D.W.36, D.W.37
TP_2	Personel i jego kwalifikacje w PRM	
TP_3	Omówienie algorytmów postępowania resuscytacyjnego BLS i ALS zgodnie z wytycznymi PRC i ERC;	
TP_4	Sprzęt wykorzystywany w ratownictwie medycznym	
TP_5	Podstawy zarządzania kryzysowego	
TP_6	Postępowanie w zdarzeniach masowych, katastrofach oraz w sytuacjach szczególnych, takich jak skażenia chemiczne, radiacyjne i biologiczne	
TP_7	Rola pielęgniarski systemu w Zintegrowanym Systemie Ratownictwa Medycznego w tym w SOR	
TP_8	Segregacja medyczna.	
TP_9	Ocena potrzeb pacjentów wymagających wzmożonej opieki medycznej w szpitalnym oddziale ratunkowym	
TP_10	Postępowanie z pacjentem urazowym	
TP_11	Farmakoterapia w stanach nagłych:	
TP_12	Etyczne problemy dotyczące resuscytacji i umierania	
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_13	Drogi podania leków stosowanych w PRM	D.W5.,D.W6. D.U5.

TP_14	Zasady bezpieczeństwa własnego podczas udzielania pierwszej pomocy	D.W.35,D.W.36.
TP_15	Dokumentacja medyczna w ratownictwie	D.W.33.,D.U32
TP_16	Rola pielęgniarki w łańcuchu przeżycia	D.W.31,D.W.32, D.U31., D.U36., D.U37.
TP_17	Leki podawane przez pielęgniarkę bez zlecenia lekarskiego	D.W5.,D.W6., D.U5. D.W.31, D.W.32
ĆWICZENIA – SYMULACJE MEDYCZNE (scenariusze PW,WW)		
TP_18	Przyjęcie pacjenta od Zespołu Ratownictwa Medycznego	D.U18., D.W.33, D.W.36
TP_19	Przeprowadzenie triage	D.U32., D.U33., D.W.36
TP_20	Badanie fizykalne pacjenta po urazie, Badanie ABCDE, wywiad SAMPLE, rozmowa z pacjentem/poszkodowanym.	D.W10., D.W27. D.U2., D.U4.
TP_21	Usunięcie ciała obcego z dróg oddechowych u dziecka	D.W.31.,D.W.32.,D.U31.
TP_22	Pacjent z bólem w klatce piersiowej przyjęty w SOR– schemat postępowania	D.U2., D.U3., D.U20., D.U31.,D.W.31
TP_23	Bezprzrządowe udrożnienie dróg oddechowych u pacjenta po ukąszeniu przez pszczołę.	D.W.31, D.W.32, D.U31.
TP_24	Nagłe zatrzymanie krążenia u pacjenta dorosłego – postępowanie wg wytycznych ERC	EO.D.U11, D.W.31, D.W.32, D.U31.
TP_25	Nagłe zatrzymanie krążenia u 5 letniego dziecka – postępowanie wg wytycznych ERC	EO.D.U11, D.W.31, D.W.32, D.U31.
TP_26	Przygotowanie i przekazanie pacjenta do transportu.	D.W1.,D.U35.
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE I PRAKTYKI ZAWODOWE		
<i>W czasie zajęć praktycznych są kształtowane, a podczas praktyk zawodowych doskonalone, praktyczne umiejętności zawodowe związane ze sprawowaniem opieki nad pacjentem w SOR (zawarte w „Zeszytach praktyk”.</i>		
TP_27	Topografia, wyposażenie i organizacja pracy w oddziale. Dokumentacja stosowana w oddziale. Przepisy i procedury wewnątrzoddziałowe. Zapobieganie zakażeniom szpitalnym.	EO.D.U11, D.W1., D.W2., D.W3. D.W4., D.W5., D.W6. D.W7., D.W8. D.W10., D.W27., D.W.31,D.W.32 D.W.33,D.W.34,D.W.35 D.W.36, D.W.37, D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U6., D.U7., D.U9., D.U16., D.U17.,D.U18., D.U19.,D.U20., D.U22., D.U27., D.U31.,D.U32., D.U33., D.U34., D.U35., D.U36., D.U37., K.S1 K.S2, K.S3, K.S4 K.S5, K.S6, K.S7
TP_28	Ocena stanu pacjenta i triage w warunkach rzeczywistych. Komunikowanie się z chorym/rodziną chorego, członkami zespołu terapeutycznego.	
TP_29	Udział pielęgniarki w diagnostyce i farmakoterapii chorych przyjętych w SOR.	
TP_30	Interwencje pielęgniarskie na oddziale ratunkowym.	
TP_31	Interwencje pielęgniarskie na oddziale ratunkowym.	
TP_32	Postępowanie resuscytacyjne BLS i ALS wg wytycznych PRC i ERC.	
TP_33	Zaburzenia ze strony poszczególnych układów – analizy indywidualnych przypadków. Proces pielęgnowania dla wybranego pacjenta.	
TP_34	Postępowanie w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa własnego i zespołu w sytuacji nagłej	

5.Warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się egzaminem

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w

prostyach sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Wykłady – ocena wykładu:

- Uczestnictwo w wykładzie.
- Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną. Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):
- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Ćwiczenia w CSM

Ocena bieżąca

- 100% obecność studenta
- kolokwium ustne - znajomość istoty badania: celu, zasad i techniki wykonywania badania
- przeprowadzenie ćwiczenia wg algorytmów postępowania
- ćwiczenia w symulacji medycznej – wykonanie określonych czynności (punktacja na podstawie check-list opracowanych do wybranych scenariuszy)
- ocena procesu pielęgnowania

Zaliczenie umiejętności, uwzględnionych w efektach uczenia się. Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów:

Ocena 1 – obserwacja (dotyczy umiejętności)

Ocena 2 – praktyczne wykonanie zadania (dotyczy umiejętności)

Ocena 3 – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych.

Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe:

Zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych uwzględnionych w efektach uczenia się.

Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów zawartych w Zeszytach praktyk.

Ocena – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

Ocena procesu pielęgnowania oraz prowadzenia dokumentacji medycznej podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych (dotyczy umiejętności).

Praca własna studenta:

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta

- 5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
- 4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
- 4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
- 3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
- 3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
- 2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające: wykład, instruktaż;

Metody aktywizujące: dyskusja, symulacje, case study (studium przypadku);

Metody problemowe: rozwiązywanie zadań problemowych;

Metody praktyczne: symulacje, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Kózka, Maria, "Pielęgniarstwo ratunkowe", Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2013.

Gaszyński, Wojciech., "Intensywna terapia i medycyna ratunkowa", Warszawa, PZWL, 2018.

Literatura uzupełniająca:

Wytyczne Europejskiej Rady Resuscytacji 2025
<https://www.prc.krakow.pl/wytyczne-2025/>

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	45
Praca własna studenta	10
Zajęcia praktyczne	40
Praktyki zawodowe	40
SUMA GODZIN	135
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	6

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece											
1. Kod przedmiotu: P-III/5_D_35		2. Liczba punktów ECTS: 8									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	III		215	30	-	-	-	15	80	80	10
5. Semestr:	5	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Mgr Zuzanna Konrady										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM / Platforma Moodle								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studentów z czynnikami ryzyka i objawami zagrożenia zdrowia i życia w każdym wieku na podstawie badania podmiotowego i przedmiotowego
C2.	Nabycie wiedzy o rodzajach i zasadach znieczulenia ogólnego i regionalnego, oraz działaniem leków i możliwych powikłań podczas tych znieczuleń
C3.	Wykształcenie w studentach umiejętności rozwiązywania podstawowych problemów pielęgnacyjnych u pacjentów podczas znieczulenia oraz chorych w intensywnej terapii
C4.	Przygotowanie studentów do współpracy z zespołem terapeutycznym w sali operacyjnej, sali wybudzeń i oddziale intensywnej terapii, nabycie umiejętności prowadzenia procesu pielęgnowania i dokumentacji medycznej

C5.	Przedstawienie schematu przekazania pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny lub przyjęcie pacjenta z bloku operacyjnego do innego oddziału szpitalnego.
-----	---

2. Wymagania wstępne:

Student powinien posiadać podstawy teoretyczne w zakresie anatomii i fizjologii układu krążenie, oddechowego i OUN. Umiejętności podmiotowej i przedmiotowej oceny stanu pacjenta.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:

W zakresie wiedzy

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
D.W1.	Zna i rozumie czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	zaliczenie z oceną – test pisemny (D)	C1
D.W2.	Zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;		C1
D.W3.	Zna i rozumie rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;		C1, C3
D.W4.	Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;		C1,C2,C3
D.W5.	Zna i rozumie zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;		C3,C4
D.W6.	Zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;		C3,C4
D.W7.	Zna i rozumie zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);		C3,C4
D.W8.	Zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;		C4
D.W9.	Zna i rozumie reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;		C2,C3
D.W10.	Zna i rozumie metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		C1., C4
D.W11.	Zna i rozumie zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);		C3.

D.W12.	Zna i rozumie rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;		C3
D.W13.	Zna i rozumie zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w tym przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastrostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;		C1,C3,C4
D.W27.	Zna i rozumie metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;		C2
D.W38.	Zna i rozumie metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;		C2
D.W39.	Zna i rozumie patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (wstrząs, sepsa, niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, zaburzenia układu nerwowego);		C1,C3
D.W40.	Zna i rozumie działania prewencyjne zaburzeń snu u chorego, w tym w intensywnej opiece, oraz stany deliryczne, ich przyczyny i następstwa;		C4
D.W41.	Zna i rozumie zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie zagrożenia życia;		C1

<i>W zakresie umiejętności</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.D.U2	Potrafi rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwie	Obserwacja, ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności w ramach zajęć symulacyjnych, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych	C1-C5
EO.D.U3	Potrafi organizować, planować i sprawować całonocną i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarstwą nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej		
EO.D.U4	Potrafi udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa		
EO.D.U5	Potrafi decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych		
EO.D.U6	Potrafi współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarstwej oraz prowadzonych działań edukacyjnych		
EO.D.U7	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwej oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarstwych		
EO.D.U13	Potrafi przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie		

EO.D.U14	Potrafi wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich		
EO.D.U15	Potrafi komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole		
EO.D.U16	Potrafi dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarstwa i podejmować działania na rzecz jej poprawy		
EO.D.U17	Potrafi organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarstwa i zespołach interprofesjonalnych		
EO.D.U18	Potrafi stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarki		
D.U1.	Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;		C2
D.U2.	Potrafi stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;		C3,C4
D.U3.	Potrafi dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;		C1
D.U4.	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;		C1
D.U5.	Potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	Obserwacja, ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności w ramach zajęć symulacyjnych, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych	C1.,C3
D.U7.	Potrafi przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;		C2.,C3.,C4
D.U9.	Potrafi rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;		C4
D.U10.	Potrafi dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłąbnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;		C3., C4
D.U11.	Potrafi prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;		C4
D.U12.	Potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;		C4

D.U13.	Potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;		C4
D.U14.	Potrafi edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;		C3
D.U15.	Potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną;		C4
D.U16.	Potrafi stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		C1,C3,C4
D.U17.	Potrafi komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;		C1
D.U18.	Potrafi organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;		C4
D.U19.	Potrafi doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;		C2.,C3,C4
D.U20.	Potrafi wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;		C2
D.U21.	Potrafi obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;		C3.. C4
D.U22.	Potrafi przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;		C4
D.U27.	Potrafi przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation - sytuacja, Background - tło, Assessment - ocena, Recommendation - rekomendacja);		C5
D.U36.	Potrafi stosować procedury postępowania pielęgniarstwa w stanach zagrożenia zdrowia i życia;		C4,C5
D.U38.	Potrafi pielęgnować pacjenta z rurką intubacyjną lub tracheostomią oraz wentylowanego mechanicznie;		C4
D.U39.	Potrafi wykonywać toaletę drzewa oskrzelowego systemem otwartym lub zamkniętym u pacjenta w określonych stanach klinicznych;		C4
D.U40.	Potrafi pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy;		C4

<i>W zakresie kompetencji społecznych</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S1	Jest przygotowany do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych	Ocena postawy na podstawie obserwacji	C1-C5

	opiece, okazywania zrozumienia dla różnic kulturowych i światopoglądowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	studenta	
K.S2	Jest zdolny do przestrzegania praw pacjenta;		C1-C5
K.S3	Jest zdolny do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		C1-C5
K.S4	Jest przygotowany do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		C1-C5
K.S5	Jest przygotowany do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		C1-C5
K.S6	Jest przygotowany do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		C1-C5
K.S7	Jest zdolny do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		C1-C5

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Ocena ryzyka operacji i znieczulenia Treści realizowane przez lekarza.	D.W1.,D.W2., D.W3. D.W4.,D.W5.,D.W6. D.W7., D.W8.,D.W9. D.W10., D.W11., D.W12. D.W13., D.W27., D.W38. D.W39., D.W40. ,D.W41.
TP_2	Znieczulenie ogólne – definicje, etapy znieczulenia, aparaty do znieczulenia	
TP_3	Leki stosowane podczas znieczulenia ogólnego : anestetyki wziewne, anestetyki dożylnie Treści realizowane przez lekarza.	
TP_4	Leki stosowane podczas znieczulenia ogólnego: opioidy, środki zwiotczające	
TP_5	Powikłania znieczulenia ogólnego – oddechowe, krążeniowe, neurologiczne Znieczulenie przewodowe - rodzaje znieczuleń przewodowych	
TP_6	Leki stosowane do znieczulenia przewodowego- Sposób i miejsce działania, rodzaje środków znieczulenia miejscowego Treści realizowane przez lekarza.	
TP_7	Powikłania znieczulenia przewodowego- oddechowe, krążeniowe, neurologiczne	
TP_8	Bezpieczeństwo chorego podczas znieczulenia – zasady monitorowania chorego podczas znieczulenia	
TP_9	Stany zagrożenia życia- wstrząs – rodzaje wstrząsu : hipowolemiczny, kardiogeny, septyczny)- patofizjologia rozpoznanie, zasady leczenia	
TP_10	Ból w okresie okołoperacyjnym – patofizjologia, metody oceny nasilenia bólu	
TP_11	Stany zagrożenia życia – chory nieprzytomny	
TP_12	Premedykacja farmakologiczna i psychiczna pacjenta zakwalifikowanego do znieczulenia i operacji	
TP_13	Przekazanie pacjenta z oddziału szpitalnego na blok operacyjny oraz z bloku operacyjnego na oddział intensywnej opieki.	
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_14	Farmakoterapia w trakcie premedykacji, znieczulenia	D.W5.,D.W6. DW13., D.U5.D.W.35, D.W.36. D.W.33. ,D.U32D.W.31,
TP_15	Rodzaje znieczuleń i zadania pielęgniarki podczas ich stosowania	
TP_16	Opieka pielęgniarska nad pacjentem wentylowanym mechanicznie	

TP_17	Żywienie pacjentów w OIT – enteralne i parenteralne	D.W.32, D.U31., D.U36., D.U37.
ĆWICZENIA – SYMULACJE MEDYCZNE (scenariusze PW,WW)		
TP_18	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z ARDS wymagającym wentylacji mechanicznej	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.W1.,D.W2., D.W3. D.W4.,D.W5.,D.W6. D.W7., D.W8.,D.W9. D.W10., D.W11., D.W12. D.W13., D.W27., D.W38. D.W39., D.W40. ,D.W4., D.U1., D.U2., D.U3. D.U4.,D.U5.,D.U7. D.U9., D.U10.,D.U11. D.U12. D.U13.,D.U14. D.U15., D.U16.,D.U17. D.U18., D.U19.,D.U20. D.U21., D.U22.,D.U27. D.U36., D.U38.,D.U39. D.U40.
TP_19	Ocena ryzyka znieczulenia u chorych w różnych przedziałach wiekowych (ASA, NYHA, Skale pediatryczne)	
TP_20	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z ostrą niewydolnością oddechową powikłaną zapaleniem płuc.	
TP_21	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z ostrą niewydolnością oddechową pochodzenia sercowego	
TP_22	Transport pacjenta wentylowanego mechanicznie + nagłe powikłanie	
TP_23	Prowadzenie dokumentacji u chorego podczas znieczulenia oraz na sali wybudzeń	
TP_24	Chory wentylowany mechanicznie – opieka nad sztucznymi drogami oddechowymi	
TP_25	Monitorowanie chorego w stanach zagrożenia życia, podczas znieczulenia oraz w oddziale Intensywnej Terapii	
TP_26	Postępowanie przeciwbólowe u pacjentki po zabiegu operacyjnym – farmakologiczne i nefarmakologiczne	
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE I PRAKTYKI ZAWODOWE		
W czasie zajęć praktycznych są kształtowane, a podczas praktyk zawodowych doskonalone, praktyczne umiejętności zawodowe związane ze sprawowaniem opieki nad pacjentem w Oddziale Intensywnej Terapii zawarte w „Zeszytach praktyk”.		
TP_27	Topografia, wyposażenie i organizacja pracy w oddziale. Dokumentacja stosowana w oddziale. Przepisy i procedury wewnątrzoddziałowe. Zapobieganie zakażeniom szpitalnym.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.W1., D.W2., D.W3. D.W4., D.W5., D.W6. D.W7., D.W8. D.W10., D.W27., D.W.31,D.W.32 D.W.33,D.W.34,D.W.35 D.W.36, D.W.37, D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U6., D.U7., D.U9., D.U16., D.U17.,D.U18., D.U19.,D.U20., D.U22., D.U27., D.U31.,D.U32., D.U33., D.U34., D.U35., D.U36., D.U37., K.S1 K.S2, K.S3, K.S4 K.S5, K.S6, K.S7
TP_28	Zasady opieki pielęgniarskiej chorych w stanach zagrożenia życia	
TP_29	Zasady współpracy zespołu anestezjologicznego na bloku operacyjnym i OIT	
TP_30	Prezentacja specyfiki opieki pielęgniarskiej pacjenta znieczulanego – opis przypadku	
TP_31	Prezentacja specyfiki opieki pielęgniarskiej pacjenta na sali wybudzeń – opis przypadku	
TP_32	Prezentacja specyfiki opieki pielęgniarskiej chorego w intensywnej terapii – opis przypadku	
TP_33	Udział w opiece anestezjologicznej nad pacjentem znieczulonym ogólnym na bloku operacyjnym	
TP_34	Udział w opiece anestezjologicznej nad pacjentem znieczulonym przewodowo	
TP_35	Współprowadzenie dokumentacji anestezjologicznej podczas znieczulenia przewodowego i ogólnego	
TP_36	Przygotowanie stanowiska do znieczulenia ogólnego	
TP_37	Przygotowanie stanowiska do znieczulenia przewodowego	
TP_38	Przygotowanie i sprawdzenia defibrylatora	
TP_39	Zapoznanie się z metodami oraz produktami żywieniowymi	
TP_40	Pielęgnacja pacjenta wentylowanego mechanicznie	

5.Warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się egzaminem

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Wykłady – ocena wykładu:

- Uczestnictwo w wykładzie.
- Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną. Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):
- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Ćwiczenia w CSM

Ocena bieżąca

- 100% obecność studenta
- kolokwium ustne - znajomość istoty badania: celu, zasad i techniki wykonywania badania
- przeprowadzenie ćwiczenia wg algorytmów postępowania
- ćwiczenia w symulacji medycznej – wykonanie określonych czynności (punktacja na podstawie check-list opracowanych do wybranych scenariuszy)
- ocena procesu pielęgnowania

Zaliczenie umiejętności, uwzględnionych w efektach uczenia się. Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów:

Ocena 1 – obserwacja (dotyczy umiejętności)

Ocena 2 – praktyczne wykonanie zadania (dotyczy umiejętności)

Ocena 3 – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych.

Zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe:

Zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych uwzględnionych w efektach uczenia się.

Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów zawartych w Zeszycie praktyk.

Ocena – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

Ocena procesu pielęgnowania oraz prowadzenia dokumentacji medycznej podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych (dotyczy umiejętności).

Praca własna studenta

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta

- 5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
- 4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
- 4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
- 3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
- 3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
- 2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do egzaminu końcowego.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające; wykład, instruktaż;

Metody aktywizujące: dyskusja, symulacje, case study (studium przypadku);

Metody problemowe: rozwiązywanie zadań problemowych;

Metody praktyczne: symulacje, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:	Literatura uzupełniająca:
Owczuk, Radosław, „Anestezjologia i intensywna terapia”, Warszawa, PZWL, 2021	Stępka, Adam, „Stany zagrożenia życia w chorobach układu krążenia”, Warszawa, PZWL, 2019.
Dyk, Danuta, "Pielęgniarstwo anestezjologiczne i intensywnej opieki", Warszawa, PZWL, 2018	

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	45
Praca własna studenta	10
Zajęcia praktyczne	80
Praktyki zawodowe	80
SUMA GODZIN	215
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	8

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Opieka paliatywna											
1. Kod przedmiotu: P-III/5_D_36		2. Liczba punktów ECTS: 6									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	III		135	30	30	-	-	15	40	40	10
5. Semestr:	5	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Dr Monika Zysnarska										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Ukazanie specyfiki opieki paliatywnej – organizacja, cele, zasady
C2	Przedstawienie i scharakteryzowanie czynników ryzyka, etiopatogenezy, objawów, sposobów diagnozowania oraz leczenia - z uwzględnieniem stanów nagłych
C3.	Omówienie opieki pielęgniarstwa oraz kształtowanie umiejętności w zakresie jej realizacji - nad pacjentem w stanie terminalnym, w okresie agonii i po jego śmierci
C4.	Scharakteryzowanie żywienia pacjentów terminalnych z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, stosowania

	środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi
C5.	Zobrazowanie sposobów oceny stanu zdrowia pacjenta, jego reakcji na chorobę i hospitalizację oraz kształtowanie umiejętności monitorowania jego dobrostanu w obszarze somatycznym, psychicznym i społecznym
C6	Kształtowanie i doskonalenie kompetencji społecznych pożądanych w zawodzie pielęgniarki w zakresie komunikacji i współpracy z pacjentem, jego rodziną oraz członkami zespołu terapeutycznego.

2. Wymagania wstępne:

Wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii, podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstw specjalistycznych, psychologii, pedagogiki, filozofii i etyki zawodu pielęgniarki oraz zasad dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:

<i>W zakresie wiedzy</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.D.W2	Zna i rozumie uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego	EO.D.W2	C2
EO.D.W3	Zna i rozumie etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;	EO.D.W3	C2
D.W1.	Zna i rozumie czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	Test wiedzy	C2
D.W2.	Zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych; Efekt realizowany częściowo przez lekarza specjalistę	Test wiedzy	C2
D.W5.	Zna i rozumie zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych; Efekt realizowany częściowo przez lekarza specjalistę	Test wiedzy	C2
D.W6.	Zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	Test wiedzy	C2
D.W7.	Zna i rozumie zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);	Test wiedzy	C1
D.W8.	Zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	Test wiedzy	C3
D.W9.	Zna i rozumie reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	Test wiedzy	C5
D.W10.	Zna i rozumie metody i techniki komunikowania ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	Test wiedzy	C6
D.W11.	Zna i rozumie zasady żywienia pacjentów z	Test wiedzy	C4

	uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (enhanced Recovery After Surgery, ERAS);		
D.W12.	Zna i rozumie rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;	Test wiedzy	C4
D.W13.	Zna i rozumie zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastrostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolonostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;	Test wiedzy	C4
D.W42.	Zna i rozumie proces umierania, objawy zbliżającej się śmierci i zasady opieki w ostatnich godzinach życia pacjentów z chorobami niepoddającymi się leczeniu;	Test wiedzy	C3
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.D.U2	Potrafi rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarstwie	Prawidłowo wypisane Rp przynajmniej 2szt Prawidłowo wypisany wniosek na wyroby medyczne Proces pielęgnowania pacjenta wg omówionego wcześniej studium przypadku	C2-C6
EO.D.U3	Potrafi organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarstwą nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej		
EO.D.U4	Potrafi udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa		
EO.D.U5	Potrafi decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych		
EO.D.U6	Potrafi współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarstwej oraz prowadzonych działań edukacyjnych		
EO.D.U7	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwej oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarstwych		
EO.D.U13	Potrafi przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie		
EO.D.U14	Potrafi wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich		
EO.D.U15	Potrafi komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole		
EO.D.U16	Potrafi dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarstwej i podejmować działania na rzecz jej poprawy		
EO.D.U17	Potrafi organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarstwych i zespołach interdyscyplinarnych		

EO.D.U18	Potrafi stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarstwa		
D.U1.	Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;		C3
D.U2.	Potrafi stosować skalę i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalne w określonych sytuacjach zdrowotnych;		C5
D.U3.	Potrafi dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;		C2; C5
D.U4.	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;		C2; C5
D.U5.	Potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	Prawidłowo wypisane Rp przynajmniej 2szt	C2; C5
D.U7.	Potrafi przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarstwa lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	Prawidłowo wypisany wniosek na wyroby medyczne	C2; C3
D.U8.	Potrafi wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;	Proces pielęgnowania pacjenta wg omówionego wcześniej studium przypadku	C2
D.U9.	Potrafi rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;		C2; C3; C4
D.U10.	Potrafi dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe		C4
D.U11.	Potrafi prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	-Kolokwium ustne - ocena bieżąca	C3
D.U12.	Potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;		C3; C6
D.U13.	Potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	CSM: WW - zaliczenie na podstawie check-listy.	C3
D.U14.	Potrafi edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;		C3
D.U15.	Potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną;		C3; C6
D.U16.	Potrafi stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymywania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		C6
D.U17.	Potrafi komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;		C6
D.U18.	Potrafi organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;		C1; C3
D.U19.	Potrafi doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;		C2; C3

D.U20.	Potrafi wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;		C2; C5
D.U21.	Potrafi obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;		C2
D.U22.	Potrafi przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;		C2; C3; C5
D.U27.	Potrafi przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badanie inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation – sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);		C3
D.U36.	Potrafi stosować procedury postępowania pielęgniarstwa w stanach zagrożenia zdrowia i życia;		C3
D.U40.	Potrafi pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy;		C3
D.U41.	Potrafi rozpoznać agonię i pielęgnować pacjenta umierającego;		C3
D.U42.	Potrafi postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;		C3

W zakresie kompetencji społecznych

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S1.	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	Obserwacja	C6
K.S2.	Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;		C6
K.S3.	Jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		C6
K.S4.	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		C6
K.S5.	Jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		C6
K.S6.	Jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		C6
K.S7.	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		C6

4. Treści programowe:

Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		

TP_1	Specyfika opieki paliatywnej – pojęcie, organizacja, uwarunkowania prawne	D.W7.
TP_2	Przyjęcie pacjenta do szpitala i jego reakcja na hospitalizację	D.W9.
TP_3	Specyfika komunikacji z pacjentem opieki paliatywnej oraz jego rodziną – metody i techniki	D.W10.
TP_4	Diagnozowanie pacjenta opieki paliatywnej – rodzaje badań, ich znaczenie kliniczne, zasady zlecania oraz uprawnienia personelu pielęgniarskiego w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne..	EO.D.W2, EO.D.W3, , D.W3.; D.W4.
TP_5	Pacjent opieki paliatywnej - czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne, etiopatogeneza, objawy, formy leczenia, powikłania oraz rokowanie w wybranych jednostkach chorobowych	EO.D.W2, EO.D.W3, D.W1.; D.W2. D.W3.; D.W4. D.W5.; D.W6. D.W7.
TP_6	Opieka pielęgniarska nad pacjentem paliatywnym z wybrana jednostką chorobową w różnym wieku i stanie zdrowia	D.W2.; D.W8.
TP_7	Żywienia pacjentów – wytyczne, zalecenia, protokoły	D.W11.; D.W12.
TP_8	Przetoki odżywcze, wydalnicze oraz powstałe w wyniku powikłań – charakterystyka, zasady opieki nad pacjentem	D.W11.;D.W12.; D.W13.
TP_9	Proces umierania – etapy, objawy śmierci, zasady opieki	D.W42.
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_10	Sposoby przygotowania chorego do badań, zasady opieki w trakcie oraz po badaniach	D.W3.; D.W4.
TP_11	Rola pielęgniarki w zakresie przygotowania pacjenta do zabiegu oraz opieka pielęgniarska nad chorym po jego zakończeniu	D.W3.; D.W4.
TP_12	Środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych	D.W12.
ĆWICZENIA – SYMULACJE MEDYCZNE		
TP_13	SCENARIUSZ WW: Postępowanie pielęgniarskie u pacjenta z niedrożnością jelit.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1; D.U3;D.U4;D.U5;D.U36; K.S1.-K.S7.
TP_14	SCENARIUSZ WW: Postępowanie pielęgniarskie u pacjenta z rozsianą chorobą nowotworową	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 , D.U2;D.U5;D.U7;D.U9 K.S1.-K.S7.
TP_15	SCENARIUSZ WW: Postępowanie pielęgniarskie z pacjentem z dusznością w przebiegu raka płuc.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 DU11;DU19;DU40 K.S1.-K.S7.
TP_16	SCENARIUSZ WW: Postępowanie pielęgniarskie z chorym na AIDS w końcowej fazie choroby	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U11;D.U16;D.U17;D.U18; K.S1.-K.S7.
TP_17	Interwencje pielęgniarskie w opiece nad chorym ze stwardnieniem zanikowym bocznym	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U1;D.U5;D.U7;D.U8;D.U10; K.S1.-K.S7.
TP_18	SCENARIUSZ WW: Postępowanie pielęgniarskie z pacjentem z bólem przebijającym - w przebiegu choroby nowotworowej.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U9;D.U11;D.U12;D.U36 K.S1.-K.S7.
TP_19	SCENARIUSZ WW: Postępowanie pielęgniarskie z pacjentem z założoną przetoką kałową i moczową.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U22; D.U27;

		K.S1.-K.S7.
TP_20	SCENARIUSZ WW: Poprawa odczuwania komfortu przez pacjenta przy użyciu procedur pielęgniarских	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U11;D.U12;D.U13;D.U14 K.S1.-K.S7.
TP_21	SCENARIUSZ WW: Postępowanie pielęgniarские z chorym umierającym i po jego śmierci.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.U41;D.U42 K.S1.-K.S7.
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE I PRAKTYKI ZAWODOWE		
<p>Szkolenie BHP, epidemiologiczne, RODO.</p> <p>Dokumentacja stosowana w oddziale. Regulaminy i procedury wewnątrz oddziałowe. Procedura poekspozycyjna.</p> <p>Komunikowanie się w zespole oraz z chorym i/lub rodziną chorego. Stosowanie zasad i procedur zapobiegania zakażeniom szpitalnym.</p> <p><i>W czasie zajęć praktycznych są kształtowane, a podczas praktyk zawodowych doskonalone, umiejętności związane ze sprawowaniem opieki nad pacjentem w oddziale opieki paliatywnej, w tym praktyczne umiejętności zawodowe zawarte w „Dzienniku praktycznych umiejętności zawodowych”.</i></p>		
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE		
TP_23	Organizacja oddziału opieki paliatywnej/ hospicjum.	D.W7.
TP_24	Komunikacja w zespole interdyscyplinarnego w opiece paliatywnej	D.U17.
TP_25	Choroba zakaźna u pacjenta opieki paliatywnej – zasady i organizacja izolacji	D.U18.
TP_26	Dokumentowanie pracy pielęgniarki w oddziale paliatywnym.	D.U1.; D.U2.
TP_27	Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta opieki paliatywnej	D.U4.
TP_28	Monitorowanie stanu zdrowia pacjenta opieki paliatywnej – badania diagnostyczne, pomiary	D.U3.; D.U4.; D.U22.
TP_29	Komunikowanie się z pacjentem terminalnym i jego rodziną. Rozmowa terapeutyczna	D.U12.; D.U15.D.; D.U16.; D.U17.;
TP_30	Farmakoterapia w opiece paliatywnej – specyfika [grupy leków, zasady i drogi podawania, interakcje, wystawianie recept]	D.U7.; D.U8.; D.U9.
TP_31	Żywność pacjenta opieki paliatywnej żywność – droga dojelitowa i pozajelitowa, w różnych okresach życia	D.U10.
TP_32	Aktywizacja, rehabilitacja oraz terapia zajęciowa – podstawowe uwarunkowania	D.U11.; D.U13.; D.U14
TP_33	Rola i zadania pielęgniarki w zakresie rozwiązywania wybranych problemów u pacjentów na oddziale paliatywnym (ból totalny, nudności, wymioty, zaparcia, biegunka, czkawka, zaburzenia połykania, duszność, brak apetytu, kacheksja, lęk, odleżyny, pacjent z rurką tracheostomijną).	D.U1.; D.U5.; D.U19.; D.U36.
TP_34	Udział pielęgniarki w transporcie oraz przekazywaniu pacjenta do innych komórek organizacyjnych szpitala [blok operacyjny, pracownie diagnostyczne], lub innego podmiotu – protokół SBAR	D.U27.
TP_35	Proces pielęgnowania pacjenta z wybraną jednostką chorobową występującą u chorego na oddziale paliatywnym [niewydolność oddychania, krążenia, nerek, choroba nowotworowa, zespoły neurologiczne, rany]	D.U1.; D.U2.; D.U.20.; D.U36.
TP_36	Opieka pielęgniarская nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią, ileostomią oraz z przetokami powstałymi w wyniku powikłań	D.U10.
TP_37	Proces pielęgnowania pacjenta umierającego	D.U41.
TP_38	Toaleta pośmiertna	D.U42.
TP_39	Wzmacnianie w studencie postaw ukierunkowanych na: godność i szacunek dla człowieka, prawa pacjenta, profesjonalizm,	K.S1.- K.S7.

	odpowiedzialność, zasięganie opinii ekspertów, dostrzeganie własnych ograniczeń	
PRAKTYKI ZAWODOWE		
TP_40	<ul style="list-style-type: none"> Raport pielęgniarski Realizacja zadań wynikająca z harmonogramu i procedur obowiązujących w oddziale opieki paliatywnej; wykonywanie czynności pielęgnacyjnych (higieny ciała; profilaktyki p/odleży nowej; zmiana opatrunków; zapewnienie podstawowych potrzeb życia codziennego); leczniczych (farmakoterapia oraz zabiegi wynikające ze specyfiki jednostki chorobowej); rehabilitacyjnych (usprawnianie chorego, rehabilitacja oraz inne czynności wynikające ze specyfiki choroby); komunikowanie terapeutyczne oraz określanie problemów pielęgnacyjnych i realizacja interwencji pielęgniarskich. Realizacja czynności pielęgnacyjno-leczniczych wynikających z funkcji zawodowych pielęgniarki i pielęgniarskiej – praca w oddziale. Prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej. Raport pielęgniarski 	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.W1., D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W9., D.W10., D.W11., D.W12., D.W13., D.W27., D.W42., D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U7., D.U8., D.U9., D.U10., D.U11., D.U12., D.U13., D.U14., D.U15., D.U16., D.U17., D.U18., D.U19., D.U20., D.U21., D.U22., D.U27., D.U36., D.U40., D.U41., D.U42., K.S1. - K.S7.

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

D – ocena różnicująca, np. skala ocen 2-5

F – failed – brak zaliczenia

P – passed – zaliczenie

Przedmiot kończy się egzaminem.

• Wykłady: P

- warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest obecność na wykładach
- forma zaliczenia: test wiedzy, potwierdza znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się.

Progi procentowe - poziom zaliczenia: osiągnięcie co najmniej 60% i więcej możliwych punktów

94% - 100% - 5,0 (bardzo dobry)

88% - 93% - 4,5 (ponad dobry)

77% - 87% - 4,0 (dobry)

70% - 76% - 3,5 (dość dobry)

60% - 69% - 3,0 (dostateczny)

poniżej 60% - 2,0 (niedostateczny)

• PRACA WŁASNA STUDENTA

W godzinach pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

- **ĆWICZENIA W CSM: P**

Ocena bieżąca

- 100% obecność studenta
- kolokwium ustne - znajomość istoty procedury: celu, zasad i techniki wykonywania
- prawidłowo wypisane Rp przynajmniej 2szt
- prawidłowo wypisany wniosek na wyroby medyczne
- proces pielęgnowania pacjenta wg omówionego wcześniej studium przypadku [załącznik]
- ćwiczenia w symulacji medycznej – wykonanie określonych czynności (punktacja na podstawie check-listy opracowanych do wybranych scenariuszy)

- **KOMPETENCJE SPOŁECZNE** – F/ informacja zwrotna – obserwacja postawy Studenta wobec wykonywanych zadań.

- 5, 0 - pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
- 4, 5 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
- 4, 0 - pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
- 3, 5 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
- 3, 0 - postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
- 2, 0 - postawa niewłaściwa

W przypadku niezaliczenia określonej formy kształcenia, Student ma prawo do 2 poprawek. Kolokwia cząstkowe można poprawiać 1 raz.

Nieobecności i sposób odrabiania zajęć i ich zaliczenia:

- Studenta obowiązuje obecność na wszystkich formach zajęć.
- Nieobecność na zajęciach, musi zostać usprawiedliwiona u nauczyciela prowadzącego daną formę zajęć.
- Wykłady – dopuszcza się 1 usprawiedliwioną nieobecność bez konieczności odrabiania - z powodu zdarzenia losowego (choroba, ...)
- Ćwiczenia – Symulacje medyczne – ze względu na praktyczny charakter zajęć, Studenta obowiązuje 100% obecność na zajęciach. W sytuacji nieobecności z powodu zdarzenia losowego (choroba, ...), dopuszcza się możliwość odrobienia 1 zajęcia z inną grupą

- **ZAJĘCIA PRAKTYCZNE, PRAKTYKI ZAWODOWE:**

Zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych uwzględnionych w efektach uczenia się.

Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów zawartych w Zeszycie praktyk.

Ocena – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności, podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

Ocena procesu pielęgnowania oraz prowadzenia dokumentacji medycznej podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych (dotyczy umiejętności).

Osiągnięcie przypisanych efektów uczenia się (umiejętności), dokumentowane jest w „Zeszycie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych”.

5,0 - pełne osiągnięcie założonych efektów uczenia się, swobodne operowanie teoretycznymi podstawami wykonywania procedur w praktyce, wysoki stopień poprawności, sprawności i samodzielności w wykonywaniu procedur oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, organizacji pracy.

4,5 - pełne osiągnięcie założonych efektów uczenia się, swobodne operowanie wiedzą w praktyce, dość wysoki stopień poprawności, sprawności i samodzielności w wykonywaniu procedur i procesu pielęgnowania przy niewielkim ukierunkowaniu, możliwe nieliczne uchybienia oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, organizacji pracy.

4,0 – pełne osiągnięcie większości założonych efektów uczenia się, dobre znajomość i operowanie w praktyce teoretycznymi podstawami wykonywania procedur i posługiwania się procesem pielęgnowania, dość wysoki stopień poprawności, sprawności i samodzielności w wykonywaniu procedur po niewielkim ukierunkowaniu, nieliczne możliwe błędy niezagrażające pacjentowi oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, organizacji pracy.

3,5 – niepełne osiągnięcie większości założonych efektów uczenia się, dość dobre znajomość i operowanie w praktyce

teoretycznych teoretycznymi podstawami wykonywania procedur i posługiwania się procesem pielęgnowania, dość dobry stopień poprawności, sprawności samodzielności w wykonywaniu procedur dość często po ukierunkowaniu, nieliczne błędy, niezagrożające pacjentowi oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, możliwe nieliczne błędy, niezagrożające pacjentowi.

3,0 – niepełne osiągnięcie większości założonych efektów uczenia się, zadawalające znajomość i operowanie w praktyce teoretycznymi podstawami wykonywania procedur i posługiwania się procesem pielęgnowania, zadawalający stopień poprawności, sprawności i samodzielności w wykonywaniu procedur często po ukierunkowaniu, możliwe błędy, niezagrożające pacjentowi oraz komunikowania się, umiejętności współpracy w grupie, możliwe nieliczne błędy, niezagrożające pacjentowi.

2,0 – nie spełnia kryteriów oceny pozytywnej, brak lub niski poziom osiągnięcia założonych efektów uczenia się, niezadawalające znajomość i posługiwanie się teoretycznymi podstawami wykonywania procedur i posługiwania się procesem pielęgnowania oraz niezadawalający poziom opanowania procedur zagrażająca bezpieczeństwu pacjenta, deficyty w komunikowaniu się, współpracy w grupie.

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające: Wykład, Instruktaż

Metody aktywizujące: Dyskusja, Symulacje, Case study (studium przypadku);

Metody problemowe: Rozwiązywanie zadań problemowych

Metody praktyczne: Praktyki zawodowe;

Metody eksponujące: pokaz filmu edukacyjnego

Przedmiot może być realizowany w języku angielskim.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

De Walden – Gałuszko K., Ciałkowska – Rysz. (red.):
Medycyna paliatywna. PZWL, Warszawa 2021.

De Walden – Gałuszko K.: Pielęgniarstwo opieki
paliatywnej, PZWL, Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca:

8. Kalkulacja ECTS – proponowana:

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	45
Praca własna studenta	10
Zajęcia praktyczne	40
Praktyki zawodowe	40
SUMA GODZIN	135
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	6

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

KRYTERIA OCENY PROWADZENIA PROCESU PIELEGNOWANIA					
LP	KRYTERIA	PUNKTACJA			
		3	2	1	0
1.	Gromadzenia danych o pacjencie	Pełny zakres informacji na podstawie dostępnych źródeł (wywiad, obserwacja, analiza dokumentów, wywiad rodzinny)	Zakres informacji niepełny (na podstawie dostępnych źródeł)	Zakres informacji niepełny, nie uwzględniono wszystkich dostępnych źródeł informacji	Brak danych o pacjencie lub braki uniemożliwiające sformułowanie diagnozy pielęgniarskiej
2.	Formułowanie diagnozy pielęgniarskiej	Diagnoza oparta o faktyczny stan pacjenta, pełna, zachowana hierarchia problemów, problemy aktualne i potencjalne	Diagnoza poprawna, pełna, możliwe niewielkie braki w hierarchii problemów, rozpoznaje problemy pielęgnacyjne aktualne i potencjalne	Diagnoza niepełna, nie zawsze oparta o stan faktyczny pacjenta, braki w hierarchii problemów, tylko problemy pielęgnacyjne aktualne	Diagnoza błędna, niespójna z stanem faktycznym pacjenta, znaczne braki w hierarchii problemów pielęgnacyjne aktualnych, brak problemów pielęgnacyjnych potencjalnych
3.	Cele opieki pielęgniarskiej	Sformułowane trafnie do diagnozy, realne, wyczerpujące	Sformułowane trafnie do diagnozy, nie zawsze realne lub/i wyczerpujące	Niewielkie błędy w formułowaniu, nie zawsze realne lub/i wyczerpujące	W dużym stopniu błędne lub/i niewyczerpujące
4.	Planowanie działań pielęgniarskich	Interwencje pielęgniarskie spójne i trafnie dobrane do celów opieki, wieku, stanu i możliwości pacjenta, z zachowaniem kolejności realizacji, trafnie dobrane, różnorodne sposoby i środki realizacji, uwzględniające warunki i organizację pracy w oddziale,	Interwencje pielęgniarskie trafnie dobrane do celów opieki, wieku, stanu i możliwości pacjenta, niewielkie braki w kolejności realizacji, dość różnorodne sposoby i środki realizacji, uwzględniające warunki i organizację pracy w oddziale	Interwencje pielęgniarskie nie zawsze trafnie dobrane do celów opieki, wieku, stanu i możliwości pacjenta, braki w kolejności realizacji, doborze sposobów i środków realizacji, uwzględniające warunki i organizację pracy w oddziale, podstawowe sposoby i środki realizacji	Proponowane interwencje są niewystarczające do osiągnięcia założonego celu pielęgniarskiej
5.	Realizacja działań zaplanowanych	Wszystkie interwencje pielęgniarskie zrealizowano, realizacja elastyczna – zrealizowano interwencje niezaplanowane, potwierdzono stosownymi zapisami	Zrealizowano interwencje pielęgniarskie zaplanowane, potwierdzono stosownymi zapisami	Zrealizowano nie wszystkie zaplanowane interwencje pielęgniarskie, braki w potwierdzeniu realizacji	Brak zapisu realizacji zaplanowanych działań

Załącznik

6.	Ocena skuteczności działań	Trafna, wyczerpująca, odnosi się do założonych celów opieki, bieżąca i końcowa	Trafna, odnosi się do założonych celów opieki, bieżąca i końcowa	Częściowo błędna, nie zawsze odnosi się do założonych celów opieki, tylko końcowa	Błędna lub brak oceny
7.	Działania edukacyjne – przygotowanie pacjenta/rodziny pacjenta do samoopieki	Prawidłowo rozpoznane zapotrzebowanie potrzeb edukacyjnych pacjent/rodziny pacjenta, uwzględnienie edukacji w planie opieki, opracowano scenariusz zajęć z uwzględnieniem adresata, celów, treści, metod i form, oceny skuteczności	Prawidłowo rozpoznane zapotrzebowanie potrzeb edukacyjnych pacjent/rodziny pacjenta (możliwe niewielkie braki), uwzględnienie edukacji w planie opieki, poprawnie dobrane metody i formy	Prawidłowo rozpoznane zapotrzebowanie potrzeb edukacyjnych pacjent/rodziny pacjenta (możliwe niewielkie braki), uwzględnienie edukacji w planie opieki, nie zawsze adekwatnie dobrane metody i formy	Proponowane działania edukacyjne zawierają błędy lub pominięto edukację
8.	Dokumentowanie procesu pielęgnowania	Wyczerpująca znajomość terminologii interdyscyplinarnej, trafnie użyta, dokumentacja wypełniona poprawnie, wyczerpująco, prowadzona na bieżąco	Znajomość terminologii zawodowej, poprawnie użyta, dokumentacja wypełniona poprawnie z niewielkimi brakami, niewielkie braki w systematyczności zapisów	Podstawowa znajomość terminologii zawodowej, poprawnie użyta, dokumentacja wypełniona poprawnie, z niewielkimi brakami i błędami, prowadzona nie systematycznie	Znaczne braki i błędy
Przeliczenie pkt. na ocenę 22,5 – 24 pkt. bdb 22 - 20 pkt. db+ 19,5 – 18,5 pkt. db 18 - 16,5 pkt. dst+ 16 – 14,5 pkt. dst 14 i mniej ndst			93 - 100% bdb 92 – 85% db+ 84 – 77% db 76 – 69% dst+ 60 - 68% dst 59 i mniej% ndst		

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej												
1. Kod przedmiotu: P-III/6_D_37		2. Liczba punktów ECTS: 6										
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaRIA	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta	
				łącznie	w tym online	w tym e-learning						
4. Rok studiów	III		135	30	30	-	-	15	40	40	10	
5. Semestr:	6		7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			polski						
10.Koordynator	Mgr Alla Rejniak											
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany									
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny									
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM									

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studenta z różnymi formami opieki długoterminowej (zakłady opieki długoterminowej, leczenie w domu) oraz zasadami finansowania świadczeń zdrowotnych przez Narodowy Fundusz Zdrowia.
C2.	Przygotowanie studenta do samodzielnej oceny sytuacji pacjentów w opiece długoterminowej niezależnie od sytuacji zdrowotnej i miejsca pobytu podopiecznego.
C3.	Przygotowanie studenta do zadań z zakresu samodzielnego diagnozowania, planowania, organizowania i realizacji opieki pielęgniarstwa w opiece długoterminowej w warunkach środowiska zamieszkania i instytucji.
C4.	Przygotowanie studenta do prowadzenia edukacji podopiecznych i ich rodzin, szczególnie w zakresie organizacji samoopieki i/lub samopielęgnacji.

2. Wymagania wstępne:
Wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne z zakresu klinik i pielęgniarstw specjalistycznych, psychologii, pedagogiki, socjologii, farmakologii oraz etyki zawodu pielęgniarki.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu			
W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
D.W1.	Zna i rozumie czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;		C2, C4
D.W2.	Zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie,		C3

	rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;	Test wiedzy	
D.W3.	Zna i rozumie rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;		C3
D.W4.	Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;		C3
D.W5.	Zna i rozumie zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;		C3
D.W6.	Zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;		C3
D.W7.	Zna i rozumie zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);		C1
D.W8.	Zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;		C2,
D.W9.	Zna i rozumie reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;		C3
D.W10.	Zna i rozumie metody i techniki komunikowania ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		C2, C3
D.W11.	Zna i rozumie zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (enhanced Recovery After Surgery, ERAS);		C3
D.W12.	Zna i rozumie rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;		C3
D.W13.	Zna i rozumie zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolonostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;		C3, C4
D.W27.	Zna i rozumie metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;		C3
D.W43.	Zna i rozumie organizację udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady przyjęć i pobytu pacjentów w zakładach opieki długoterminowej;		C1
D.W44.	Zna i rozumie rolę i zadania pielęgniarki opieki długoterminowej w zapewnieniu kompleksowej opieki i leczenia pacjentów oraz zasady współpracy z instytucjami opieki zdrowotnej i społecznej;		C1, C4
D.W45.	Zna i rozumie światowe kierunki rozwoju opieki długoterminowej z uwzględnieniem wykorzystania najnowszych technologii medycznych i cyfrowych;		C1
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.D.U2	Potrafi rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarskiej	Przygotowanie procesu pielęgnowania, analiza opisu przypadku (pisemna praca lub prezentacja)	C2-C4
EO.D.U3	Potrafi organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarską nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej		
EO.D.U4	Potrafi udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych,		

	lecniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa	Ocena realizacji zadań praktycznych (weryfikacja i ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności), check-listy, obserwacja, dyskusja	
EO.D.U5	Potrafi decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgniarskich		
EO.D.U6	Potrafi współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarskiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych		
EO.D.U7	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarskiej oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarskich		
EO.D.U13	Potrafi przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie		
EO.D.U14	Potrafi wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich		
EO.D.U15	Potrafi komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole		
EO.D.U16	Potrafi dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarskiej i podejmować działania na rzecz jej poprawy		
EO.D.U17	Potrafi organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarskich i zespołach interdyscyplinarnych		
EO.D.U18	Potrafi stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarki		
D.U1.	Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	Przygotowanie procesu pielęgnowania, analiza opisu przypadku (pisemna praca lub prezentacja)	C2
D.U2.	Potrafi stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalne w określonych sytuacjach zdrowotnych;		C2, C3
D.U3.	Potrafi dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;		C2, C3
D.U4.	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;		C2, C3
D.U5.	Potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;		C2, C3
D.U7.	Potrafi przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;		C3
D.U8.	Potrafi wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;		C3
D.U9.	Potrafi rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;		C2, C3
D.U10.	Potrafi dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe		C3
D.U11.	Potrafi prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;		C4
D.U12.	Potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w		C2

	różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;		
D.U13.	Potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;		C4
D.U14.	Potrafi edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;		C4
D.U15.	Potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną;		C4
D.U16.	Potrafi stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymywania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		C4
D.U17.	Potrafi komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;		C4
D.U18.	Potrafi organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;		C3
D.U19.	Potrafi doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;		C3
D.U20.	Potrafi wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;		C3
D.U21.	Potrafi obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;		C3
D.U22.	Potrafi przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;		C3
D.U25.	Potrafi dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;		C2
D.U36.	Potrafi stosować procedury postępowania pielęgniarstwa w stanach zagrożenia zdrowia i życia;		C3
D.U41.	Potrafi rozpoznać agonię i pielęgnować pacjenta umierającego;		C3
D.U42.	Potrafi postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;		C3
D.U43.	Potrafi przeprowadzić ocenę pacjenta w ramach procedury kwalifikacji do przyjęcia do świadczeń opieki długoterminowej (domowych, dziennych i stacjonarnych);		C1
D.U44.	Potrafi planować, organizować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych dla pacjentów pielęgniarstwa długoterminowej opieki domowej, opieki dziennej lub przebywających w stacjonarnych zakładach opieki długoterminowej;		C1, C2
D.U45.	Potrafi wykorzystać w opiece długoterminowej innowacje organizacyjne i najnowsze technologie medyczne oraz cyfrowe;		C1
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S1.	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	Ocena postawy na podstawie obserwacji studenta	C1-C4
K.S2.	Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;		C1-C4
K.S3.	Jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		C1-C4
K.S4.	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		C1-C4
K.S5.	Jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		C1-C4
K.S6.	Jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		C1-C4

K.S7.	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		C1-C4
-------	---	--	-------

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się. Symbol
WYKŁADY		
TP_01	System organizacji opieki długoterminowej w Polsce i na świecie. Innowacje organizacyjne i najnowsze technologie medyczne oraz cyfrowe;	D.W44.,D.W45.,
TP_02	Zasady finansowania i regulacje prawne funkcjonowania opieki długoterminowej w Polsce. Kontraktowanie świadczeń pielęgniarstwa w zakresie opieki długoterminowej.	D.W7., D.W8., D.W43 D.W44.
TP_03	Standardy i procedury w opiece długoterminowej. Metody oceny potrzeb, sprawności funkcjonalnej i jakości życia. Orzekanie o niepełnosprawności.	D.W10., D.W43., D.W44.
TP_04	Najczęstsze choroby i problemy zdrowotne pacjentów przewlekle chorych i niepełnosprawnych.	D.W2., D.W3., D.W4. D.W5., D.W6.
TP_05	Wybrane zagadnienia opieki długoterminowej nad dziećmi niepełnosprawnymi i z chorobami przewlekłymi.	D.W2., D.W3., D.W4. D.W5., D.W6.
TP_06	Problemy pacjentów upośledzonych umysłowo i chorych psychicznie w aspekcie opieki długoterminowej.	D.W2., D.W3. D.W10.
TP_07	Niedożywienie u osób niesamodzielnych.	D.W11.,D.W12.,D.W13.
TP_08	Skutki długotrwałego unieruchomienia osoby przewlekle chorej i niepełnosprawnej. Zapobieganie powikłaniom, zasady aktywizacji chorego niepełnosprawnego. Podstawy rehabilitacji.	D.W1
TP_09	Opieka nad chorymi w stanie apalicznym (wegetatywnym) i w stanie terminalnym. Procedura postępowania z ciałem pacjenta zmarłego. .	D.W2., D.W3.,D.W27.
TP_10	Samoopieka, samopielęgnacja – pojęcie, zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku w zależności od występujących problemów zdrowotnych. Wskazówki edukacyjne dla rodzin / opiekunów.	D.W1
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_11	Student opracowuje plan opieki pielęgniarstwa dla pacjenta wymagającego opieki długoterminowej, uwzględniając jego potrzeby zdrowotne, funkcjonalne oraz wsparcie rodziny i zespołu opiekuńczego. Zadanie ma na celu rozwijanie umiejętności organizacji kompleksowej opieki nad pacjentem niesamodzielnym.	D.W7; D.W8; K.S7
ĆWICZENIA – SYMULACJE MEDYCZNE (Scenariusze WW)		
TP_12	Scenariusz WW: Przyjęcie pacjenta do zakładu opiekuńczo - leczniczego	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.W43, D.U1., D.U2.
TP_13	Scenariusz WW: Opieka nad pacjentem z nadciśnieniem tętniczym	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.W5.,D.W6., D.U3., D.U15.
TP_14	Scenariusz WW: Opieka nad pacjentem z założonym PEG	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.W12., D.W13.D.U10.
TP_15	Scenariusz WW: Opieka nad pacjentem ze stopą cukrzycową.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.W2. D.U11.,D.U25.
TP_16	Scenariusz WW: Postępowanie pielęgniarki w przypadku kwasicy ketonowej	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17,

		-18 D.W2. D.U36.
TP_17	Scenariusz WW: Pielęgowanie pacjenta w stanie apalicznym	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.W27. D.U13.
TP_18	Scenariusz WW: Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej – odwodnienie hipotoniczne	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.W2. D.U4. D.U7.
TP_19	Scenariusz WW: Postępowanie pielęgniarki w przypadku napadu astmy u pacjenta	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.W2.,D.U19.,D.U36.
TP_20	Scenariusz WW: Ból brzucha u osoby w podeszłym wieku, przewlekłe chorej, długotrwale unieruchomionej.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18 D.W2. D.U4. D.U5.
<p align="center">ZAJĘCIA PRAKTYCZNE I PRAKTYKI ZAWODOWE</p> <p>Szkolenie BHP, epidemiologiczne, RODO. Dokumentacja stosowana w oddziale. Regulaminy i procedury wewnątrz oddziałowe. Procedura poekspozycyjna. Komunikowanie się w zespole oraz z chorym i/lub rodziną chorego. Stosowanie zasad i procedur zapobiegania zakażeniom szpitalnym.</p> <p><i>W czasie zajęć praktycznych są kształtowane, a podczas praktyk zawodowych doskonalone, praktyczne umiejętności zawodowe związane ze sprawowaniem opieki nad pacjentem geriatrycznym (zawarte w „Zeszytach praktyk”.</i></p>		
TP_21	Organizacja opieki długoterminowej w zakładzie opiekuńczo – leczniczym (topografia, wyposażenie i organizacja opieki). Rodzaje dokumentacji, procedury wewnątrzoddziałowe. Dokumentowanie pracy pielęgniarki.	EO.D.U2, -3, -4, -5, -6, -7, -13, 14, -15, -16, -17, -18
TP_22	Komunikowanie się z pacjentem i jego rodziną (przyjęcie pacjenta do ZOL). Komunikacja w zespole interdyscyplinarnym.	D.W1., D.W2., D.W3. D.W4., D.W5., D.W6.
TP_23	Zasady żywienia dojelitowego i pozajelitowego.	D.W7., D.W8., D.W9.
TP_24	Rola i zadania pielęgniarki w zakresie rozwiązywania wybranych problemów u pacjentów w opiece długoterminowej	D.W10.,D.W11.,D.W12. D.W13.,D.W27.,D.W43.
TP_25	Proces pielęgnowania pacjenta w wybranych chorobach przewlekłych.	D.W44.,D.W45.
TP_26	Usprawnianie pacjenta w opiece długoterminowej. Profilaktyka pogłębiania się problemów zdrowotnych.	D.U1., D.U2., D.U3. D.U4., D.U5., D.U7.
TP_27	Opieka nad pacjentem w stanie wegetatywnym (apalicznym).	D.U8., D.U9.,D.U10.
TP_28	Opieka nad pacjentem umierającym w fazie terminalnej. Procedura postępowania z ciałem pacjenta zmarłego.	D.U11.,D.U12.,D.U13. D.U14.,D.U15.,D.U16.
TP_29	Edukacja pacjenta oraz jego rodziny - zaplanowanie i wdrożenie wybranych form edukacji zdrowotnej w odniesieniu do pacjenta lub/i jego rodziny. Edukacja pacjenta ukierunkowana na samoopiekę	D.U17.,D.U18.,D.U19. D.U20.,D.U21.,D.U22. D.U25.,D.U36.,D.U41.
TP_30	Przygotowanie pacjenta i jego opiekunów do wypisu z placówki opiekuńczej. Przygotowanie zapisów recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie.	D.U42.,D.U43.,D.U44., D.U45 K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6. K.S7.

5.Warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się egzaminem

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

WYKŁADY – ocena wykładu:

Uczestnictwo w wykładzie, przygotowanie prezentacji multimedialnej.

– Egzamin przeprowadzony za pomocą testu jednokrotnego wyboru potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną. Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):

- 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
- 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
- 4,0 (dobry) - 87% - 77%
- 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
- 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
- 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Ćwiczenia w CSM – Ocena bieżąca

- 100% obecność studenta
- kolokwium ustne - znajomość istoty badania: celu, zasad i techniki wykonywania badania
- przeprowadzenie ćwiczenia wg algorytmów postępowania
- ćwiczenia w symulacji medycznej – wykonanie określonych czynności (punktacja na podstawie check-listy opracowanych do wybranych scenariuszy)
- ocena procesu pielęgnowania

Zaliczenie umiejętności, uwzględnionych w efektach uczenia się. Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów:

Ocena 1 – obserwacja (dotyczy umiejętności)

Ocena 2 – praktyczne wykonanie zadania (dotyczy umiejętności)

Ocena 3 – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE, PRAKTYKI ZAWODOWE:

Zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych uwzględnionych w efektach uczenia się.

Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów zawartych w Zeszytach praktyk.

Ocena – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

Ocena procesu pielęgnowania oraz prowadzenia dokumentacji medycznej podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych (dotyczy umiejętności).

PRACA WŁASNA STUDENTA:

.W godzinach pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt

- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta
 5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
 4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
 4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
 3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
 3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
 2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające: wykład, instruktaż;

Metody aktywizujące: dyskusja, symulacje, case study (studium przypadku);

Metody problemowe: rozwiązywanie zadań problemowych;

Metody praktyczne: symulacje, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Lewko, Jolanta, „Procedury leczniczo-pielęgnacyjne w opiece środowiskowej i długoterminowej”, Warszawa, PZWL, 2020.

Kędziora-Kornatowska, Kornelia, „Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej”, Warszawa, PZWL, 2015.

Literatura uzupełniająca:

Rutkowska, Elżbieta, „Rehabilitacja I pielęgnowanie osób niepełnosprawnych”, Warszawa, PZWL, 2019.

8. Kalkulacja ECTS – proponowana:

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	45
Samodzielna praca studenta	10
Zajęcia praktyczne	40
Praktyki zawodowe	40
SUMA GODZIN	135
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	6

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Podstawy rehabilitacji											
1. Kod przedmiotu: P-III/6_D_38		2. Liczba punktów ECTS: 1									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaRIA	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	III		30	10	10	-	10	-	-	-	10
5. Semestr:	6	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Dr Monika Stefaniak										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Przedstawienie obrazu klinicznego, problemów, definicji oraz skali zjawiska niepełnosprawności w Polsce
C2.	Zobrazowanie życiowych możliwości psychofizycznych osób z niepełnosprawnością oraz metod oceny niepełnosprawności
C3.	Scharakteryzowanie współczesnych modeli organizacji, istoty, celów i zadań rehabilitacji oraz roli pielęgniarstwa w procesie usprawniania pacjenta
C4.	Przedstawienie ogólnych zasad rehabilitacji w wybranych jednostkach chorobowych

2. Wymagania wstępne:
Anatomia, fizjologia, patologia, podstawy pielęgniarstwa, pielęgniarstwa specjalistyczne

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:			
<i>W zakresie wiedzy</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów

C.W7	Zna i rozumie istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania,	Test wiedzy	C2, C4
------	---	-------------	--------

	powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;		
C.W11	Zna i rozumie udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;	Test wiedzy	C1, C3, C4
D.W46	Zna i rozumie podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej.	Test wiedzy	C1-C4
D.W47	Zna i rozumie przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach	Test wiedzy	C1-C4
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
EO.D.U4	Potrafi udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa	Obserwacja studenta; ocena poprawności wykonania ćwiczenia	C1-C4
C. U5	Potrafi dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarstwa;	Obserwacja studenta; ocena poprawności wykonania ćwiczenia	C1, C2
C. U24	Potrafi przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjenta i swojego;		C2, C3, C4
C. U26	Potrafi prowadzić gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy, inhalację i odsluzowywanie dróg oddechowych;		C2, C3, C4
C. U28	Potrafi wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia bierne i czynne;		C2, C3, C4
C. U30	Potrafi oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne		C2, C3, C4
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S1.	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	Obserwacja	C1-C4
K.S3.	Jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	Obserwacja	C1-C4
K.S4.	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	Obserwacja	C1-C4
K.S5.	Jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	Obserwacja	C1-C4
K.S6.	Jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	Obserwacja	C1-C4
K.S7.	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i	Obserwacja	C1-C4

	potrzeb edukacyjnych.		
--	-----------------------	--	--

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Niepełnosprawność – wybrane problemy i definicje. Skala zjawiska. Kategorie i stopnie niepełnosprawności.	C.W7; C.W11; D.W46; D.W47
TP_2	Definicje i organizacja rehabilitacji. Współczesne modele organizacji rehabilitacji.	C.W7; C.W11; D.W46; D.W47
TP_3	Metody oceny niepełnosprawności	C.W7; C.W11; D.W46; D.W47
TP_4	Hipokineza – konsekwencja unieruchomienia	C.W7; C.W11; D.W46; D.W47
TP_5	Podstawy prawne działań rehabilitacyjnych,	C.W7; C.W11; D.W46; D.W47
TP_6	Rehabilitacja w opiece medycznej nad osobami niepełnosprawnymi w wyniku urazów i chorób	C.W7; C.W11; D.W46; D.W47
TP_7	Wyroby medyczne w rehabilitacji	C.W7; C.W11; D.W46; D.W47
TP_8	Aktywizacja społeczna osób trwale niepełnosprawnych	C.W7; C.W11; D.W46; D.W47
TP_9	Dobór wysiłku fizycznego do stanu pacjenta	C.W7; C.W11; D.W46; D.W47
TP_10	Wybrane metody fizjoterapii. Wybrane zabiegi fizjoterapeutyczne. Zaliczenie przedmiotu.	C.W7; C.W11; D.W46; D.W47
ĆWICZENIA / SEMINARIA		
TP_11	Wstęp do rehabilitacji	C.W11 K.S1. - K.S7.
TP_12	Dobór sprzętu rehabilitacyjnego	C.W11. K.S1. - K.S7.
TP_13	Rehabilitacja w schorzeniach układu ruchu	EO.D.U4, C.W7, C.U5, C.U24., C. U26, C.U28, C. U30. K.S1. - K.S7.
TP_14	Rehabilitacja w chorobach neurologicznych	
TP_15	Fizjoterapia po zabiegu operacyjnym	
TP_16	Rehabilitacja w chorobach układu oddechowego	
TP_17	Pielęgnacja i rehabilitacja pacjentek z obrzękiem chłonnym po amputacji piersi	EO.D.U4, C.W7., C.U5. K.S1. - K.S7.
TP_18	Fizjoterapia osób starszych	EO.D.U4, C.W7, C.U5, C.U30. K.S1. - K.S7.
TP_19	Pozycje ułożeniowe, pionizacja pacjenta	EO.D.U4, C. U24, C.U26. K.S1. - K.S7.
TP_20	Ćwiczenia bierne, czynno-bierne, czynne, przeciwwzkrzepowe	K.S1. - K.S7.
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_21	Znaczenie rehabilitacji w procesie leczenia pacjenta. Student opracowuje podstawowe cele rehabilitacji oraz jej rolę w przywracaniu sprawności fizycznej i poprawie jakości życia pacjenta. Zadanie przygotowuje do ćwiczeń i symulacji związanych z planowaniem prostych działań usprawniających.	D.W46; D.W47; K.S7
TP_22	Rola zespołu terapeutycznego w rehabilitacji. Student opisuje podstawowe zadania członków zespołu rehabilitacyjnego oraz znaczenie współpracy z pacjentem w procesie usprawniania. Zadanie stanowi przygotowanie do ćwiczeń dotyczących wspierania pacjenta w aktywizacji i profilaktyce powikłań unieruchomienia.	D.W46; D.W47; K.S7

5. Warunki zaliczenia:**(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:**

D – ocena różnicująca, skala ocen 2-5

Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną.

Wykłady

Ocena wykładu:

- Uczestnictwo w wykładzie na poziomie 50%+1
- Test wiedzy (prawidłowe odpowiedzi):
  - 5,0 (bardzo dobry) - 100% – 94 %
  - 4,5 (dobry plus) - 93% – 88%
  - 4,0 (dobry) - 87% - 77%
  - 3,5 (dostateczny plus) – 76% - 70%
  - 3,0 (dostateczny) - 69% – 60%
  - 2,0 (niedostateczny) - 59% pkt. i mniej

Ćwiczenia

Ocena bieżąca

- 100% obecność studenta
- kolokwium ustne - znajomość istoty badania: celu, zasad i techniki wykonywania badania oraz przeprowadzenie ćwiczenia wg algorytmów postępowania

Zaliczenie umiejętności, uwzględnionych w efektach uczenia się. Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów:

Ocena 1 – obserwacja (dotyczy umiejętności)

Ocena 2 – praktyczne wykonanie zadania (dotyczy umiejętności)

Ocena 3 – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Praca własna studenta:

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę

przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta
5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Weryfikacja poziomu umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z realizacją przedmiotu odbywa się w ramach egzaminu praktycznego typu OSCE, stanowiącego element egzaminu dyplomowego.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające: Wykład, Instruktaż;

Metody aktywizujące: Case study (studium przypadku);

Metody problemowe: Rozwiązywanie zadań problemowych

Metody eksponujące: pokaz filmu edukacyjnego

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Rutkowska E. (red.): Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. PZWL, Warszawa 2018.

Wieczorowska-Tobis K: Fizjoterapia w geriatrici Podstawy i nowe trendy, PZWL, 2019

Literatura uzupełniająca:

8. Kalkulacja ECTS – proponowana:

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	20
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN	30
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Badania naukowe w pielęgniarstwie												
1. Kod przedmiotu: P-II/4_D_39			2. Liczba punktów ECTS: 2									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin: 50	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / semina	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta	
				łącznie	w tym online	w tym e-learning						
4. Rok studiów	II		50	15	15	-	10	-	-	-	25	
5. Semestr:	4	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia									
8. Forma zaliczenia:	Zaliczeniem z oceną		9. Język wykładowy:			polski						
10.Koordynator	Dr Anna Basa											
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany									
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny									
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM									

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie z celami, funkcją i paradygmatami poznania naukowego
C2.	Zapoznanie z podstawowymi pojęciami z zakresu metodologii badań naukowych oraz procesem badania naukowego
C3.	Zapoznanie z istotą badań naukowych w pielęgniarstwie
C4.	Kształtowanie umiejętności korzystania z piśmiennictwa naukowego
C5.	Przygotowanie do opracowania i realizacji własnego projektu badawczego o charakterze jakościowym
C6.	Kształtowanie postawy zgodnej z etyką badań naukowych i etyką zawodu pielęgniarki

2. Wymagania wstępne:
Znajomość teorii pielęgnowania

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:			
<i>W zakresie wiedzy</i>			
	Opis zmodyfikowanego dla zajęć	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego

	zalozonego efektu uczenia się kierunkowego		o celu/ów
D.W48.	Zna i rozumie znaczenie badań naukowych dla praktyki pielęgniarstwa i rozwoju zawodu pielęgniarki	Test wiedzy	C1. – C3.
D.W49.	Zna i rozumie pielęgniarstwo organizacje naukowe i ich rolę w badaniach naukowych;	Test wiedzy	C3.
D.W50.	Zna i rozumie przedmiot, cel i obszar badań naukowych oraz paradygmaty pielęgniarstwa;	Test wiedzy	C1. – C3.
D.W51.	Zna i rozumie metody i techniki prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie;	Test wiedzy	C1. – C4.
D.W52.	Zna i rozumie zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarki;	Test wiedzy	C.6.
D.W53.	Zna i rozumie podstawowe zasady udziału pacjentów i personelu medycznego w badaniach klinicznych.	Test wiedzy	C5. – C.6.
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć zalozonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawioneg o celu/ów
EO.D.U18	Potrafi stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarki	Obserwacja	C4-C5
D.U46.	Potrafi krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych oraz wskazać możliwości ich wykorzystania w praktyce zawodowej pielęgniarki;	- Test wiedzy - Ocena przygotowanego materiału - zaliczenie zgodne kryteriami	C.4. – C.5.
D.U47.	Potrafi stosować regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarki.	- Test wiedzy - Ocena przygotowanego materiału - zaliczenie zgodne kryteriami	C.4. – C.6.
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć zalozonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawioneg o celu/ów
K.S1.	Gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic kulturowych i światopoglądowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	Obserwacja	C4. - C6.
K.S2.	Gotów do przestrzegania praw pacjenta;	Obserwacja	C4. - C6.
K.S3.	Gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	Obserwacja	C4. - C6.
K.S4.	Gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	Obserwacja	C4. - C6.
K.S5.	Gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	Obserwacja	C4. - C6.
K.S6.	Gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	Obserwacja	C4. - C6.
K.S7.	Gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych	Obserwacja	C4. - C6.

	ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		
--	---	--	--

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Badanie naukowe – pojęcie, cel, rodzaje oraz rola personelu pielęgniarskiego w badaniach	D.W50.
TP_2	Obszary badań naukowych w pielęgniarstwie	D.W50.
TP_3	Znaczenie badań naukowych dla rozwoju zawodu i praktyki pielęgniarskiej	D.W48.
TP_4	Praktyka pielęgniarska oparta na dowodach	D.W48.
TP_5	Pielęgniarskie organizacje naukowe	D.W49.
TP_6	Podstawowe pojęcia z zakresu metodologii badań naukowych	D.W51.
TP_7	Etapy procesu badawczego	D.W51.
TP_8	Metody i techniki prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie	D.W51.
TP_9	Etyka w badaniach naukowych	D.W52.
TP_10	Udział pacjentów i personelu medycznego w badaniach klinicznych - zasady	D.W53.
ĆWICZENIA / SEMINARIA		
TP_11	Podstawowe regulacje prawne - prawo autorskie oraz ochrona własności intelektualnej	D.U47. K.S1.- K.S7.
TP_12	Krytyczna ocena badań naukowych (jakościowych, ilościowych) oraz jej cel	EO.D.U18, D.U46. K.S1.- K.S7.
TP_13	Źródła dowodów naukowych i bazy danych	D.U46. K.S1.- K.S7.
TP_14	Przegląd piśmiennictwa w badaniu jakościowym i ilościowym	D.U46. K.S1.- K.S7.
TP_15	Raportowanie wyników badań naukowych: jakościowych, ilościowych, opisu przypadku	D.W50. K.S1.- K.S7.
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_16	Opisy bibliograficzne oraz style	D.U47
TP_17	Wykorzystanie publikacji w praktyce zawodowej pielęgniarki/pielęgniarza	D.U46

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

D – ocena różnicująca, np. skala ocen 2-5

F – failed – brak zaliczenia

P – passed – zaliczenie

Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć

trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

WYKŁADY

Test wiedzy:

- 5.0 - 100% – 93 % możliwych pkt. w teście
- 4.5 - 92% – 85% możliwych pkt. w teście
- 4.0 - 84% - 77% możliwych pkt. w teście
- 3.5 - 76% - 69% możliwych pkt. w teście
- 3.0 - 68% – 60% możliwych pkt. w teście
- 2.0 - 59% pkt. i mniej możliwych pkt. w teście

Poziom zaliczenia wykładów: osiągnięcie 60% i więcej możliwych punktów w teście

ĆWICZENIA

- Znajomość baz danych
- Umiejętność przeglądania baz danych
- Wybór publikacji
  1. Zgodnie z celem zadania i sformułowanym problemem badawczym oraz hipotezą badawczą 0-3
  2. Szczegółowy opis metod 0-1
  3. Wnioski poparte danymi 0-1
  4. Dane potwierdzające wnioski 0-1
  5. Wykorzystanie doniesienia w pielęgniarstwie 0-2

Max. 8 pkt. Zaliczenie pracy, gdy student uzyska 6 i więcej pkt.

Test wiedzy

- 5.0 - 100% – 93 % możliwych pkt. w teście
- 4.6 - 92% – 85% możliwych pkt. w teście
- 4.0 - 84% - 77% możliwych pkt. w teście
- 3.5 - 76% - 69% możliwych pkt. w teście
- 3.0 - 68% – 60% możliwych pkt. w teście
- 2.0 - 59% pkt. i mniej możliwych pkt. w teście

Poziom zaliczenia testu: osiągnięcie 60% i więcej możliwych punktów w teście

Ocena jest średnią ocen: test wiedzy + właściwy wybór publikacji

PRACA WŁASNA STUDENTA

W godzinie pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia. Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt

- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta
 5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów
 4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia
 4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia
 3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia
 3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia
 2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Wykłady - konwencjonalny, konwersatoryjny
 Ćwiczenia - praca w grupach – przegląd elektronicznych baz danych
 Ćwiczenia - dociekanie naukowe – formułowanie problemu badawczego, stawianie hipotezy, poszukiwanie odpowiedzi w publikacjach z dziedziny pielęgniarstwa
 PWS - przygotowanie prezentacji multimedialnej – opisy bibliograficzne
 PWS - praca z tekstem - wybór publikacji z dziedziny pielęgniarstwa, inicjujących jego rozwój

Zajęcia mogą być prowadzone w języku angielskim.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Lenartowicz H.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. Podręcznik dla studiów medycznych, PZWL, Warszawa, 2018.

Literatura uzupełniająca:

8. Kalkulacja ECTS – proponowana:

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładową	25
Praca własna studenta	25
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Praktyki zawodowe wybierane indywidualnie przez studenta												
1. Kod przedmiotu: P-III/6_D_40			2. Liczba punktów ECTS: 3									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / semina	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta	
				łącznie	w tym online	w tym e-learning						
4. Rok studiów	III		80	-	-	-	-	-	-	80	-	
5. Semestr:	6	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia									
8. Forma zaliczenia:	Zaliczenie na ocenę		9. Język wykładowy:			polski						
10.Koordynator	Mgr Aleksandra Kopińska											
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany									
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny									
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			-									

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia	
C 1.	Zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi najczęściej występujących chorób, aspektami pracy pielęgniarskiej oraz organizacją pracy w wybranym oddziale.
C 2.	Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności dotyczące opieki nad pacjentami w wybranym oddziale z uwzględnieniem umiejętności planowania procesu pielęgnowania.
C 3.	Przygotowanie studenta do samodzielnego rozwiązywania problemów opiekuńczych pacjenta i/lub jego rodziny.
C 4.	Doskonalenie umiejętności praktycznych podczas wykonywania zabiegów pielęgniarstwa.
C 5.	Przygotowanie studenta do współpracy interdyscyplinarnej w zespole terapeutycznym.

2. Wymagania wstępne:
Student powinien posiadać wiedzę i umiejętności z zakresu podstaw pielęgniarstwa oraz pielęgniarstw specjalistycznych na poziomie studiów licencjackich.

3. Efekty kształcenia wybrane dla przedmiotu (kierunkowe, specjalnościowe, specjalizacyjne):			
W zakresie wiedzy			
Symbol efektu		Sposób	Symbol

kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu kształcenia kierunkowego	weryfikacji efektu kształcenia	postawionego celu/ów
D.W1.	Zna i rozumie czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	Zaliczenie z oceną Obserwacja studenta, proces pielęgowania	C1-C5
D.W2.	Zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;		
D.W3.	Zna i rozumie rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;		
D.W4.	Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;		
D.W5.	Zna i rozumie zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;		
D.W6.	Zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;		
D.W8.	Zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;		
D.W9.	Zna i rozumie reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;		
D.W10.	Zna i rozumie metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		
D.W11.	Zna i rozumie zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);		
D.W12.	Zna i rozumie rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;		
D.W13.	Zna i rozumie zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w tym przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastrostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;		
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów

D.U1.	Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	Zaliczenie z oceną Weryfikacja i ocena poziomu wykonania poszczególnych czynności, obserwacja, proces pielęgnowania	C1-C5
D.U2.	Potrafi stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;		
D.U3.	Potrafi dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;		
D.U4.	Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;		
D.U5.	Potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;		
D.U7.	Potrafi przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;		
D.U8.	Potrafi wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;		
D.U9.	Potrafi rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;		
D.U10.	Potrafi dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;		
D.U11.	Potrafi prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;		
D.U12.	Potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;		
D.U13.	Potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;		
D.U14.	Potrafi edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;		
D.U15.	Potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną;		
D.U16.	Potrafi stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		
D.U17.	Potrafi komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;		
D.U18.	Potrafi organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;		
D.U19.	Potrafi doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;		
D.U20.	Potrafi wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;		

D.U21.	Potrafi obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;		
D.U22.	Potrafi przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;		
D.U36.	Potrafi stosować procedury postępowania pielęgniarstwa w stanach zagrożenia zdrowia i życia;		
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla przedmiotu założonego efektu kształcenia kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
K.S1.	Gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic kulturowych i światopoglądowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	Obserwacja studenta	C1-C5
K.S2.	Gotów do przestrzegania praw pacjenta;		
K.S3.	Gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		
K.S4.	Gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		
K.S5.	Gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		
K.S6.	Gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		
K.S7.	Gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów kształcenia-Symbol
PRAKTYKI ZAWODOWE		
TP_01	Zasady diagnostyki, leczenia i rehabilitacji w wybranych jednostkach chorobowych w danym oddziale.	D.W1., D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W8., D.W9., D.W10., D.W11., D.W12., D.W13., D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U7., D.U8., D.U9., D.U10., D.U11., D.U12., D.U13., D.U14., D.U15., D.U16., D.U18., D.U19., D.U20., D.U21., D.U22., D.U36., K.S1., K.S2., K.S3., K.S4., K.S5., K.S6., K.S7.
TP_02	Wybrane modele opieki pielęgniarstwa nad pacjentem ze schorzeniami typowymi dla wybranego oddziału.	
TP_03	Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych oraz opieka pielęgniarstwa nad pacjentem po ich przeprowadzeniu.	
TP_04	Ocena stanu pacjenta. Pozyskiwanie informacji do diagnozy pielęgniarstwa, planowanie interwencji w oparciu o plan opieki, dokumentowanie i ocena podjętych działań.	
TP_05	Udział pielęgniarki w farmakoterapii. Podawanie leków różnymi drogami, w tym samodzielnie zgodnie z kompetencjami. Obserwacja skutków ubocznych działania leków.	
TP_06	Zapobieganie niedożywieniu u osób z ograniczoną samodzielnością. Żywnienie dojelitowe i pozajelitowe.	
TP_07	Edukacja chorego i jego opiekunów w zakresie modyfikacji oraz wdrożenia zdrowego stylu życia. Profilaktyka chorób	

	cywilizacyjnych.	
TP_08	Przygotowanie i wdrażanie chorych i/lub opiekunów do samokontroli i samoopieki w domu chorego.	

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną.

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta

5,0 (bardzo dobry) – pożądana postawa, rzetelne wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów

4,5 (dobry plus) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe niewielkie uchybienia

4,0 (dobry) – pożądana postawa, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – możliwe uchybienia

3,5 (dostateczny plus) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – dość często uchybienia

3,0 (dostateczny) – postawa poprawna, wywiązywanie się z obowiązków i regulaminów – często uchybienia

2,0 (niedostateczny) – postawa niewłaściwa

Praktyka zawodowa - zaliczenie uwzględnione w efektach uczenia się.

Zaliczenia zakończone ocenami wg kryteriów zawartych w Zeszyście praktyk.

- Ocena – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych (dotyczy umiejętności).
- Ocena procesu pielęgnowania oraz prowadzenia dokumentacji medycznej podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych (dotyczy umiejętności).
- Kompetencje społeczne – forma sprawdzania: obserwacja postawy wobec zawodu, zespołu, pacjenta

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą.

6. Metody prowadzenia zajęć:

• Analiza przypadków • Pokaz • Omówienie • Instruktaż • Praca z dokumentacją • Proces pielęgnowania

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Dyk, Danuta, "Badanie fizykalne w pielęgniarstwie", Warszawa, PZWL, 2020.

Lewko, Jolanta, „Procedury leczniczo-pielęgnacyjne w opiece środowiskowej i długoterminowej”, Warszawa, PZWL, 2020.

Literatura uzupełniająca:

Kózka Maria, „Procedury pielęgniarstwa, Podręcznik dla studiów medycznych”, PZWL, Warszawa 2019

8. Kalkulacja ECTS	
Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	---
Praca własna studenta	---
Zajęcia praktyczne	---
Praktyki zawodowe	80
SUMA GODZIN	80
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Egzamin dyplomowy											
1. Kod przedmiotu: P-II/4_D_41		2. Liczba punktów ECTS: 5									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin: 50	Ogółem godzin	Wykłady			Seminaria	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	III		125	5	5	-	30	-	-	-	90
5. Semestr:	5/6	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Egzamin		9. Język wykładowy:			polski					
10. Koordynator	Dr Monika Zysnarska										
Tryb prowadzenia zajęć			Mieszany								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Przygotowanie studentów do egzaminu dyplomowego poprzez usystematyzowanie i pogłębienie wiedzy z zakresu pielęgniarstwa ogólnego, klinicznego oraz podstaw nauk medycznych i społecznych
C2.	Rozwijanie umiejętności analizy i interpretacji problemów pielęgnacyjnych oraz planowania postępowania pielęgniarstwa w odniesieniu do pacjentów w różnych stanach klinicznych, zgodnie z aktualnymi standardami praktyki zawodowej.
C3.	Kształtowanie kompetencji w zakresie samodzielnego przygotowania się do egzaminu dyplomowego, w tym odpowiedzialności zawodowej, krytycznego myślenia oraz gotowości do podjęcia pracy w zawodzie pielęgniarstwa/pielęgniarki.

2. Wymagania wstępne:
Zaliczenie wszystkich modułów programu studiów, w tym odbycie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu:
<i>W zakresie wiedzy</i>

Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawione o celu/ów
Efekt własny: D.W54	Posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę z zakresu pielęgniarstwa ogólnego, klinicznego oraz podstaw nauk medycznych niezbędną do sprawowania opieki nad pacjentem	Obserwacja, dyskusja, Egzamin teoretyczny	C1-C3
Efekt własny: D.W55	Zna zasady organizacji opieki zdrowotnej oraz rolę pielęgniarki/pielęgniarza w systemie ochrony zdrowia, w tym w kontekście współpracy interdyscyplinarnej.	Obserwacja, dyskusja, Egzamin teoretyczny	C1-C3
Efekt własny: D.W56	Rozumie podstawy teoretyczne procesu pielęgnowania oraz standardy postępowania pielęgniarskiego w odniesieniu do pacjentów w różnych stanach zdrowia i choroby.	Obserwacja, dyskusja, Egzamin teoretyczny	C1-C3
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawione o celu/ów
Efekt własny D.U48	Potrafi analizować sytuację zdrowotną pacjenta oraz formułować problemy pielęgnacyjne na podstawie danych klinicznych i obserwacji.	Obserwacja, dyskusja, Egzamin OSCE	C1-C3
Efekt własny D.U49	Umie planować, realizować i uzasadniać działania pielęgniarstwa w odniesieniu do pacjentów w różnych stanach chorobowych, zgodnie z obowiązującymi standardami opieki.	Obserwacja, dyskusja, Egzamin OSCE	C1-C3
Efekt własny D.U50	Potrafi integrować wiedzę zdobytą w toku studiów oraz samodzielnie przygotować się do egzaminu dyplomowego poprzez krytyczną analizę literatury i materiałów dydaktycznych.	Obserwacja, dyskusja, Egzamin OSCE	C1-C3
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawione o celu/ów
K.S1	Gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic kulturowych i światopoglądowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	Obserwacja	C1-C3
K.S2	Gotów do przestrzegania praw pacjenta;	Obserwacja	C1-C3
K.S3	Gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	Obserwacja	C1-C3
K.S4	Gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	Obserwacja	C1-C3
K.S5	Gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	Obserwacja	C1-C3
K.S6	Gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	Obserwacja	C1-C3
K.S7	Gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji	Obserwacja	C1-C3

	społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		
--	--	--	--

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Zakres wymagań egzaminu dyplomowego oraz struktura egzaminu teoretycznego i praktycznego (OSCE); omówienie formy testu wiedzy, zasady organizacji stacji OSCE, kryteria oceny	D.W54-D.W56; K.S1-K.S7
TP_2	Usystematyzowanie wiedzy z zakresu podstaw pielęgniarstwa oraz procesu pielęgnowania pacjenta: etapy procesu pielęgnowania, diagnozy pielęgniarstwa, planowanie i ocena opieki	D.W54-D.W56; K.S1-K.S7
TP_3	Przegląd kluczowych zagadnień klinicznych istotnych w praktyce pielęgniarstwa: opieka nad pacjentem w różnych stanach zdrowia i choroby, najczęstsze problemy pielęgnacyjne, zasady postępowania zgodne ze standardami	D.W54-D.W56; K.S1-K.S7
TP_4	Podstawy postępowania pielęgniarstwa w sytuacjach nagłych i zagrożenia życia: rozpoznawanie stanów nagłych, priorytety działań pielęgniarstwa, współpraca w zespole terapeutycznym	D.W54-D.W56; K.S1-K.S7
TP_5	Bezpieczeństwo pacjenta, jakość opieki oraz odpowiedzialność zawodowa pielęgniarki/pięgniarka: zapobieganie zdarzeniom niepożądanym, zasady etyczno-prawne wykonywania zawodu, dokumentacja medyczna i standardy praktyki	D.W54-D.W56; K.S1-K.S7
ĆWICZENIA/SEMINARIA		
TP_6	Rozwiązywanie zadań testowych i analiza pytań egzaminacyjnych: praca z przykładowymi testami, omówienie typowych błędów, strategie przygotowania do egzaminu teoretycznego	D.U48-D.U50; K.S1-K.S7
TP_7	Opracowywanie scenariuszy opieki pielęgniarstwa na podstawie przypadków egzaminacyjnych: praca metodą case study, formułowanie celów opieki, dobór interwencji pielęgniarstwa	D.U48-D.U50; K.S1-K.S7
TP_8	Doskonalenie procedur pielęgniarstwa ocenianych w formule OSCE: wykonywanie czynności zgodnie z checkliście, organizacja stanowiska pracy, ocena poprawności technicznej działań	D.U48-D.U50; K.S1-K.S7
TP_9	Przeprowadzenie próbnego egzaminu OSCE oraz omówienie wyników z informacją zwrotną: symulacja stacji egzaminacyjnych, samoocena i refleksja nad działaniem, przygotowanie do egzaminu praktycznego	D.U48-D.U50; K.S1-K.S7
PRACA WŁASNA STUDENTA		
TP_10	Samodzielne przygotowanie do egzaminu dyplomowego poprzez opracowanie zestawu powtórzeniowego obejmującego kluczowe zagadnienia pielęgniarstwa oraz przygotowanie scenariusza postępowania pielęgniarstwa dla wybranego przypadku klinicznego, zgodnie ze standardami praktyki i wymaganiami egzaminu OSCE.	D.W54-D.W56; D.U48-D.U50; K.S1-K.S7

5.Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

D – ocena różnicująca, np. skala ocen 2-5

F – failed – brak zaliczenia

P – passed – zaliczenie

Przedmiot kończy się egzaminem. Szczegółowe zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego regulują odrębne dokumenty, z którymi student zostanie zapoznany w trakcie zajęć. Ponadto, zasady te są opisane w Programie studiów, opublikowanym na stronie internetowej Uczelni, w zakładce BIP.

5,0 - Student w pełni osiągnął założone efekty kształcenia. Zna materiał w sposób wyczerpujący i uporządkowany, potrafi samodzielnie analizować zagadnienia i wyciągać trafne wnioski. Wykazuje dużą samodzielność w rozwiązywaniu problemów, aktywnie uczestniczy w zajęciach i potrafi twórczo łączyć wiedzę teoretyczną z praktyką.

4,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie wysokim, z niewielkimi brakami. Zna i rozumie większość zagadnień, radzi sobie z analizą materiału, a drobne nieścisłości nie wpływają na ogólną poprawność pracy. Jest aktywny i odpowiedzialny, potrafi pracować samodzielnie i w grupie.

4,0 - Student opanował materiał w stopniu dobrym. Poprawnie rozumie i wykorzystuje większość zagadnień, choć trudniej mu samodzielnie łączyć je w szersze konteksty. Potrafi wykonać zadania i ćwiczenia, czasem wymaga dodatkowych wskazówek. Uczestniczy w zajęciach w sposób systematyczny, choć mniej aktywny niż najlepsi studenci.

3,5 - Student osiągnął efekty kształcenia na poziomie podstawowym, z widocznymi brakami. Orientuje się w głównych zagadnieniach, ale jego wiedza jest fragmentaryczna i powierzchowna. W zadaniach praktycznych radzi sobie jedynie w prostych sytuacjach, często korzystając ze wskazówek prowadzącego.

3,0 - Student osiągnął minimalny poziom wymaganych efektów kształcenia. Dysponuje wiedzą ogólną i wybiórczą, ma trudności z samodzielnym analizowaniem i rozwiązywaniem problemów. Jego aktywność podczas zajęć jest ograniczona, a poprawne wykonanie zadań wymaga zazwyczaj wsparcia prowadzącego.

2,0 - Student nie osiągnął założonych efektów kształcenia. Nie opanował podstawowych zagadnień, ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem. Nie potrafi samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań, a jego udział w zajęciach nie gwarantuje uzyskania wymaganych kompetencji.

W godziny pracy własnej studenta wlicza się w szczególności przygotowanie do zajęć, analizę literatury oraz przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu. Praca własna studenta obejmuje także wykonanie zadania podlegającego weryfikacji efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia informuje studentów na pierwszych zajęciach o możliwych formach realizacji pracy własnej oraz zasadach ich weryfikacji.

Weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych w ramach pracy własnej studenta odbywa się na podstawie przygotowanego przez studenta opracowania w formie pisemnej lub prezentacji ustnej, obejmującego w szczególności: analizę zagadnienia, problemu lub przypadku (jeżeli dotyczy), analizę artykułu naukowego, opracowanie wybranych aspektów praktyki zawodowej lub odniesienie do aktualnych wytycznych, zaleceń lub regulacji. Zakres pracy uwzględnia specyfikę przedmiotu oraz odniesienie do zastosowań w praktyce zawodowej lub funkcjonowania w systemie ochrony zdrowia.

Weryfikacja uwzględnia stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Kryteria oceny (stosuje się odpowiednio do formy opracowania – pisemnej lub ustnej):

- Poprawność merytoryczna i zgodność z aktualną wiedzą – 0–4 pkt
- Umiejętność analizy, interpretacji i wnioskowania – 0–3 pkt
- Wykorzystanie i odniesienie do źródeł (piśmiennictwo naukowe, wytyczne, regulacje) – 0–2 pkt
- Sposób prezentacji opracowania (struktura wypowiedzi lub pracy) oraz odniesienie do znaczenia praktycznego (klinicznego/zawodowego/społecznego) – 0–1 pkt

Zaliczenie: uzyskanie co najmniej 6 pkt.

Wszystkie zajęcia, niezależnie od ich formy są obowiązkowe. W przypadku nieobecności na zajęciach, każda z nich wymaga odrobienia zajęć z inną grupą a w przypadku braku takiej możliwości wymagane jest zaliczenie materiału u osoby prowadzącej zajęcia. Brak uzyskania zaliczeń wszystkich nieobecności nie pozwala na uzyskanie ostatecznego zaliczenia przedmiotu oraz przystąpienie do końcowego testu zaliczeniowego z oceną.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Wykłady - konwencjonalny, konwersatoryjny

Ćwiczenia - praca w grupach

Zajęcia mogą być prowadzone w języku angielskim.

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:

Program studiów w części Egzamin dyplomowy

Literatura uzupełniająca:

8. Kalkulacja ECTS – proponowana:

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładową	35

Praca własna studenta	90
SUMA GODZIN	125
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	5

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: BHP													
1. Kod przedmiotu: P-I/1_E_42		2. Liczba punktów ECTS: 0											
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / semina	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta		
				łącznie	w tym online	w tym e-learning							
4. Rok studiów	I		10	10	-	-	-	-	-	-	-		
5. Semestr:	1 <th>7. Poziom studiów:</th> <td colspan="10">Studia I stopnia</td>		7. Poziom studiów:	Studia I stopnia									
8. Forma zaliczenia:	zaliczenie		9. Język wykładowy:			Polski							
10.Koordynator	Mgr Krzysztof Kostewicz												
Tryb prowadzenia zajęć			Stacjonarny										
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny										
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM										

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studentów z podstawowymi przepisami oraz zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi w środowisku zawodowym.
C2.	Przygotowanie studentów do identyfikowania zagrożeń występujących w miejscu pracy oraz stosowania działań profilaktycznych ograniczających ryzyko wypadków.
C3.	Kształtowanie postawy odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych osób poprzez przestrzeganie procedur oraz zasad ochrony zdrowia w pracy.

2. Wymagania wstępne:

Brak.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu

W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów

	kierunkowego		
E.W1	Rozumie rolę i znaczenie zagadnień z zakresu bhp	Obserwacja, dyskusja	C1-C3
E.W2	Rozumie zagrożenia występujące w środowisku pracy oraz ich wpływ na zdrowie i bezpieczeństwo pracowników.	Obserwacja, dyskusja	C1-C3
E.W3	Posiada wiedzę na temat metod zapobiegania wypadkom przy pracy oraz zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia.	Obserwacja, dyskusja	C1-C3

<i>W zakresie kompetencji społecznych</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
K.S4.	Ponosi odpowiedzialność za wyonywane czynności zawodowe	Dyskusja, zaliczenie	C1
KS.7	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Obserwacja studenta	C5

4. Treści programowe:

Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Podstawowe pojęcia i regulacje prawne BHP Omówienie przepisów prawa pracy oraz obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.	E.W1-E.W3; K.S4; K.S7
TP_2	Identyfikacja zagrożeń w środowisku pracy Charakterystyka czynników niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych oraz ocena ryzyka zawodowego.	E.W1-E.W3; K.S4; K.S7
TP_3	Profilaktyka i organizacja bezpiecznego stanowiska pracy Zasady ergonomii, stosowanie środków ochrony indywidualnej i zbiorowej oraz działania ograniczające ryzyko wypadków.	E.W1-E.W3; K.S4; K.S7
TP_4	Postępowanie w sytuacjach awaryjnych i pierwsza pomoc Podstawowe procedury postępowania w razie wypadku, pożaru lub innego zagrożenia oraz zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.	E.W1-E.W3; K.S4; K.S7

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Przedmiot kończy się zaliczeniem. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest obecność i aktywna postawa na zajęciach (udział w dyskusji).

6. Metody prowadzenia zajęć:

Metody podające: Wykład, Prezentacja multimedialna

Metody aktywizujące: Dyskusja

Metody eksponujące: Pokaz filmu edukacyjnego

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:	Literatura uzupełniająca:
Konieczny, Jerzy, "Bezpieczeństwo w środowisku pracy", Poznań, Garmond Oficyna Wydawnicza, 2011.	Instrukcje bezpieczeństwa przeciwpożarowego budynków PAM.

8. Kalkulacja ECTS	
Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	10
Samodzielna praca studenta	---
Zajęcia praktyczne	---
Praktyka zawodowa	---
SUMA GODZIN	10
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	---

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

**SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH**

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Wychowanie fizyczne											
1. Kod przedmiotu: P-I/1_E_43		2. Liczba punktów ECTS: 0									
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta
				łącznie	w tym online	w tym e-learning					
4. Rok studiów	II		60	-	-	-	60	-	-	-	-
5. Semestr:	3/4	7. Poziom studiów:	Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczenie		9. Język wykładowy:			Polski					
10.Koordynator	Mgr Krzysztof Bączyk										
Tryb prowadzenia zajęć			Stacjonarny								
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny								
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM								

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami związanymi z kulturą fizyczną i wychowaniem fizycznym.
C2.	Zapoznanie studenta ze znaczeniem aktywności fizycznej w rozwoju człowieka oraz jej znaczenia dla zachowania zdrowia i sprawności.

2. Wymagania wstępne:

Brak.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu

W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów

<i>W zakresie kompetencji umiejętności</i>			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
E.U1	Postępuje zgodnie z zasadami zdrowego stylu życia, dba o kondycję fizyczną i zdrowie psychiczne	Aktywny udział w zajęciach	C1, C2
E.U2	Wykazuje działania mające na celu zwiększenie poziomu sprawności fizycznej.	Aktywny udział w zajęciach	C1, C2

4. Treści programowe:

Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
ĆWICZENIA		
TP_01	Zajęcia ogólnorozwojowe	E.U1, E.U2
TP_02	Techniki rozgrzewki przez treningiem	E.U1, E.U2
TP_03	Gry zespołowe	E.U1, E.U2

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Warunkiem zaliczenia zajęć z Wychowania fizycznego jest czynny udział we wszystkich zajęciach przewidzianych programem studiów. Dopuszcza się jedną nieobecność.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Ćwiczenia

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:	Literatura uzupełniająca:
Nie dotyczy	

8. Kalkulacja ECTS

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	60
Samodzielna praca studenta	---
Zajęcia praktyczne	---
Praktyka zawodowa	---
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	---

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Poznańska Akademia Medyczna Nauk Stosowanych im. Księcia Mieszka I w Poznaniu

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
I TREŚCI PROGRAMOWYCH

Informacje ogólne:

Nazwa przedmiotu w języku polskim: Przysposobienie biblioteczne												
1. Kod przedmiotu: P-I/1_E_44		2. Liczba punktów ECTS: 0										
3. Kierunek:	Pielęgniarstwo	6. Liczba godzin:	Ogółem godzin	Wykłady			Ćwiczenia / seminaRIA	Ćwiczenia w CSM	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe	Praca własna studenta	
				łącznie	w tym online	w tym e-learning						
4. Rok studiów	I		7. Poziom studiów:	2	2	-	-	-	-	-	-	-
5. Semestr:	1			Studia I stopnia								
8. Forma zaliczenia:	Zaliczenie		9. Język wykładowy:			Polski						
10.Koordynator	Mgr Maria Kadzińska											
Tryb prowadzenia zajęć			Stacjonarny									
Sposób prowadzenia zajęć			Synchroniczny									
Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami			Platforma ZOOM									

Informacje szczegółowe

1. Cele przedmiotu /cele kształcenia:	
C1.	Zdobycie umiejętności efektywnego korzystania z biblioteki oraz wyszukiwania i selekcji informacji, a także krytycznej oceny źródeł.
C2.	Zapoznanie się z podstawami tworzenia bibliografii, różnego rodzaju źródłami informacyjnymi oraz opanowanie umiejętności posługiwania się nowoczesnymi narzędziami informacyjno-komunikacyjnymi

2. Wymagania wstępne:

Brak.

3. Efekty uczenia się wybrane dla przedmiotu

W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
D.W52.	Zna i rozumie zasady etyki w prowadzeniu badań	Dyskusja,	C1, C2

	naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarstwa;	obserwacja	
E.W4	Zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych oraz podstawowe narzędzia wyszukiwania informacji naukowej w katalogach i bazach danych.	Obserwacja, dyskusja	C1, C2
W zakresie umiejętności			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
E.U3	Potrafi samodzielnie odnaleźć, ocenić i wykorzystać literaturę naukową zgodnie z zasadami etyki oraz poprawnego cytowania źródeł.	Obserwacja	C1, C2

W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się kierunkowego	Sposób weryfikacji efektu uczenia się	Symbol postawionego celu/ów
KS.7	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	Obserwacja studenta	C5

4. Treści programowe:

Symbol treści programowych kształcenia	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się Symbol
WYKŁADY		
TP_1	Organizacja systemu biblioteczno-informacyjnego PAM NS im. Księcia Mieszka I w Poznaniu i jego relacja wobec innych bibliotek-filii. Charakterystyka i zasady korzystania z katalogów bibliotecznych oraz zbiorów i źródeł informacji.	D.W52; E.W4; E.U1; K.S7
TP_2	Elektroniczne źródła informacji. Czasopisma elektroniczne. Bazy danych (m.in. bazy BN, BJ). Centralne katalogi komputerowe (NUKAT, KARO itp.) bibliotek i cyfrowe.	D.W52; E.W4; E.U1; K.S7
TP_3	Internet jako źródło informacji naukowej. Ocena jakości zasobów internetowych. Narzędzia wyszukiwawcze (wyszukiwarki, multiwyszukiwarki, portale specjalistyczne, kanały RSS).	D.W52; E.W4; E.U1; K.S7
TP_4	Tradycyjne źródła informacji. Bibliografie. Encyklopedie, kartoteki i słowniki. Struktura rozprawy naukowej. Bibliografia załącznikowa i przypisy. Opis bibliograficzny różnego rodzaju dokumentów i konstrukcje przypisów.	D.W52; E.W4; E.U1; K.S7

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Warunkiem niezbędnym do uzyskania zaliczenia z zajęć Przyposobienie biblioteczne jest udział we wszystkich zajęciach przewidzianych programem studiów. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności student może uzyskać zaliczenie z zajęć na podstawie spełnienia warunków ustalanych indywidualnie z osobą prowadzącą zajęcia.

6. Metody prowadzenia zajęć:
Wykład, demonstracja, praca w czytelni bibliotecznej przy komputerze

7. Literatura	
Literatura obowiązkowa:	Literatura uzupełniająca:
Regulamin udostępniania zbiorów i prowadzenia działalności informacyjnej Biblioteki PAM NS im. Księcia Mieszka I	

8. Kalkulacja ECTS	
Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć (wg planu studiów) z wykładowcą	2
Samodzielna praca studenta	---
Zajęcia praktyczne	---
Praktyka zawodowa	---
SUMA GODZIN	2
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	---

Niniejszy dokument jest własnością PAM NS im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).